

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عدل و صلح

(گفتارهای رئیس جمهوری اسلامی ایران در چهارمین سفر کاری به امریکا)

با مقدمهٔ پرفسور سید حمید مولانا

سرشناسه: احمدی نژاد، محمود، ۱۳۳۴ -
عنوان و نام پدیدآور: عدل و صلح (گفتارهای رئیس جمهوری اسلامی ایران در چهارمین سفر کاری به امریکا)/
تدوین گروه پژوهش‌های راهبردی؛ با مقدمه حمید مولانا؛ ویراستار بهنام صدری و همکاران.
مشخصات نشر: تهران: ریاست جمهوری، مرکز پژوهش و اسناد، نشر جمهور ایران، ۱۳۸۷.
مشخصات ظاهری: ۲۸۰ ص: مصور، عکس.
شابک: ۳۰۰۰۰ ریال: 2-5-90602-600-978
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: پشت جلد به انگلیسی: ...Juaric and peace: lectures and interviews (موضوع: احمدی نژاد،
محمود، ۱۳۳۴ -- سفرها-- ایالات متحده-- نیویورک.
موضوع: احمدی نژاد، محمود، ۱۳۳۴ -- مصاحبه‌ها.
موضوع: احمدی نژاد، محمود، ۱۳۳۴ -- پیام‌ها و سخنرانی‌ها.
موضوع: روسای جمهور-- ایران-- مصاحبه‌ها.
موضوع: احمدی نژاد، محمود، ۱۳۳۴ -- سفرها-- ایالات متحده-- پوشش مطبوعاتی.
موضوع: سیاست جهانی-- قرن ۲۱م.
شناسه افزوده: مولانا، حمید، ۱۳۱۵- ، مقدمه‌نویس.
شناسه افزوده: صدری، بهنام، ۱۳۴۸- ، ویراستار.
شناسه افزوده: ایران. ریاست جمهوری. مرکز پژوهش و اسناد. نشر جمهور ایران.
رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۷:ع/ ۱۷۲۳ DSR
رده‌بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۴
شماره کتابشناسی ملی: ۱۵۶۸۸۸۴

نشر جمهور ایران

نام اثر: عدل و صلح

(گفتارهای رئیس جمهوری اسلامی ایران در چهارمین سفر کاری به امریکا)

تدوین: گروه پژوهش‌های راهبردی

ویراستار: بهنام صدری و همکاران

مدیر هنری: سید علی موسوی

ناشر: نشر جمهور ایران (مرکز پژوهش و اسناد ریاست جمهوری)

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه نوبت چاپ: اول، دی ماه ۱۳۸۷

قیمت: ۳۰۰۰۰ ریال

شابک: 2-5-90602-600-978

نشانی: تهران، خیابان دانشگاه جنوبی، پلاک ۱۸۷، تلفن: ۳۹ و ۱۹۲۳۳۷۶۶۴

E-mail: RDC@GOVIR.IR

فهرست مطالب

۶	پیشگفتار
۱۰	مقدمه
۲۰	طبیعه سفر
۲۴	اقتدار صالح
۲۶	الزامات پیشرفت آفریقا
۳۰	بازگویی حقیقت
۴۱	رمزگشایی از سیاست
۵۲	هرمنوتیک تبلیغات دشمن
۶۸	حقیقت؛ گوهر گمشده جهان سیاست
۱۰۶	توهم و واقعیت
۱۲۰	امیدها و چالش‌های جهانی
۱۳۱	موانع صلح جهانی و راهکار مشترک ادیان
۱۴۴	قربانیان صهیونیسم
۱۴۹	گذار از زمانه جنگ‌افزارها به دوره فرهنگها
۱۶۱	هم اندیشی دانشگاهی
۱۸۷	ایران و فردای جهان
۲۰۱	پایان منطق جنگ و راه جهان جدید
۲۲۱	حکمت و حیانی؛ گوهر گمشده معرفت در جهان
۲۳۲	سستی منطق معیارهای دوگانه
۲۴۵	ملاکهای جدید در سیاست خارجی
۲۵۳	پایان پیروزمندانه سفر چهارم
۲۵۹	تصاویر سفر

پیشگفتار

نسبت ایرانیان با اجلاس شصت و سوم کشورهای جهان در نیویورک چگونه تعیین می‌گردد؟ آیا ملت ایران چیزی برای عرضه در بازار سیاست جهانی داشته است؟ و اساساً آیا نظام بین‌الملل ظرفیت و سعه وجودی خویش را برای درک پیامها و گفتارهای اسلامی - ایرانی در خویش ارتقاء داده است؟ به راستی رئیس جمهوری اسلامی ایران حامل چگونه گفتاری برای مجمع عمومی ملل متحد در اجلاس شصت و سوم بود؟

اجمالاً باید گفت، مبانی نظری سفر دکتر احمدی نژاد از عمق، غنا و انسجام خاصی برخوردار بوده که حاصل آن تبلور نظریات گوناگون اداره بهتر جهان می‌باشد. اگر چه حول مبانی نظری و چگونگی قدرت تبیین نظریات یادشده باید به تفصیل سخن گفت، اما کلیات این نظریات به شرح زیر است.

یکم، نظریه فطرت: رئیس جمهوری اسلامی ایران برای تبیین جهان، بیش از دیگر گفتارها از استعدادها و امکاناتی طرح و نظریه فطرت استفاده می‌کند. فطرت، شالوده طرحها و برنامه‌های جهانی وی به شمار می‌آید. زیرا حکم فطرت آن است که حنیفیت و رستگاری، یکتاپرستانه، مرز مشترک انسانها و ادیان می‌باشد. نژاد، فرقه، مذهب و زبان در این طرح حنیف رنگ می‌بازد. از این رو طبیعی است مقرب‌ترین دین و رسالت به فطرت همانا اسلام راستین است.

زبان گویای حضرت امام خمینی (ره) نیز همانا زبان و گفتارهای فطرت‌گرا بود. بر این اساس، اگر چه مجمع عمومی جهانیان مشحون از قراردادهای ملی و فراملی زبانی، جغرافیایی و ... می‌باشد، اما خدای بزرگ طینت و سرشت آدمیان را با همبستگی برای

عدل و صلح و دشمنی با ظلم و ستم «تخمیر» کرده است و این ظرفیت عظیم، مبنای دیپلماسی جهانی دولت نهم به شمار می‌رود.

دوم، نظریه عدالت: نظریه عدالت جهانی نماینده ملت بزرگ ایران، هسته مرکزی دیپلماسی فطرت گرایانه دولت نهم می‌باشد. عدالت پیش فرض بنیادین جامعیت و شمولیت فطرت است؛ کما اینکه عدالت هسته مرکزی تمامی نظریات نزد فقهای شهیر اسلامی نیز می‌باشد. اگر فطرت، «مهندسی» زیست بوم بشریت در جهان باشد و چنانچه این طرح، نقشه راه جهانی به شمار آید، عدالت همانا وسیله‌ای برای «معماری» این آرمان خواهد بود. آرمان شهر فطرت، مدینه‌ای است که ارکان آن با عدالت تجلی یافته و سازوکارهای آن پس از تنیدگی با عدل به نظام تبدیل می‌شود. از نظر دکتر احمدی نژاد، نظام جهانی، اکنون، نظامی تبعیض آمیز و ستمگر است. از سویی دیگر، سرشت طرح و برنامه تمامی ادیان توحیدی و آسمانی و نیز محور برنامه آحاد انبیا، علما و صلحا، نظریه عدالت می‌باشد، آرمانی که در کاخ شیشه‌ای سازمان ملل متحد سراغی از آن نیست. چه اینکه که خاستگاه این سازمان و بازوی اجرایی آن با عدل و داد ناسازگار است. علاوه بر این، باید دانست سازوکار صلح جهانی و منطقه‌ای بی‌مدد عدالت امری بی‌اساس و پوشالی است.

سوم، نظریه حکمت: نیک می‌دانیم که فقدان «عقل قدسی» در سازو کارهای جهانی، بشریت را با بن‌بست در اداره خویش مواجه ساخته است. «عقل ابزاری» رهاورد بنیادین عصر جدید می‌باشد که تبلور یافته سکولاریته عقل و دولت مدرن است. در این صورت، تجلی تمام عیار صنعت و تکنولوژی، ارکان این آرمان شهر خواهد بود؛ یعنی همان سوغاتی که به تشویش، ناآرامی و بی‌قراری و بی‌خانمانی بشر در عصر جدید منتهی شده است. اما به‌رغم این آشفتگیها، این وضع و مقام در سیاست را «پایان تاریخ» اعلام کرده اند! ادعای ایدئولوژیک فوکویاما با طرح حکمت فطرت گرایانه احمدی نژاد بی‌اساس جلوه می‌کند. چه اینکه نظریه «حکمت»، گویای آن است که دوران کاربست عقلانیت ابزاری در اداره جهان به سر آمده و بشریت بیش از این تحمل هبوط از عالم عقل قدسی و عقل متافیزیکی را ندارد. غرب برای برون رفت از این موضع و مقام باید به سوی شهودهای عقلانی «افلاطونی» و «ارسطویی» در عالم خویش رجعت کرده و از شهودات «بیکن» و دریافتهای «دکارتی» عبور کند. دکتر احمدی نژاد اما این تلاش و جدّ

و جهد احتمالی را ناکافی دانسته و از طریق دالانهای میان بر، چاره ساز این خلأ ویران ساز و آشوبگر را بازگشت بشریت و به خصوص سیاستمداران به «حکمت اسلامی» اعلام کرد. حکم حکمت در سنت اسلامی - ایرانی آن است که عالم، بی‌اذن قیومی حق تعالی و ولایت تکوینی، مدبّر جامع و مانعی ندارد. چه اینکه زبان و سعه وجودی سیاست و بازار مکاره آن قادر به حل و فصل نزاعها و مناقشه‌های جهانی نخواهد بود. از این رو، اداره جهان بی‌مدد حکما و علمای اعلام ادیان توحیدی آب در هاون کوبیدن است؛ زیرا اکنون تردیدی باقی نمانده که کار جهان، بدون حکمت به جنگ و خشونت می‌انجامد. با این وصف، مهندسی دیپلماسی رئیس جمهوری اسلامی ایران براساس «حکمت اسلامی» گویای چنین نیازی در بشریت می‌باشد.

چهارم، نظریه دیالکتیک و تمدن گفتگوها: اکنون می‌دانیم کار جهان با سفسطه سامان نمی‌یابد. با سفسطه می‌توان برای مدتی تبعیض، زور و ستمگری را استتار کرد، اما این اختفا، دیری نمی‌پاید. پل فولکیه در باب معنی لغوی دیالکتیک به دو معنی بنیادین آن یعنی «گفتار یا کلمه» و «دلیل» ارجاع می‌دهد. از این رو، دیالکتیک از نظر صفت به رد و بدل کردن گفتارها و دلایل مباحثه بازگشت دارد. اما شگفت اینکه در دیالکتیک قدیم «اجتماع ضدین» امری ناسازگار و در منطق غرب، امریکا یا شورای امنیت آما، می‌توان از امور واحدی سخن گفت که هم وجود دارد و هم ندارد! دکتر احمدی نژاد و ملت ایران، اما «امتناع اجتماع ضدین» را از طریق اقامه هزاران برهان و دلیل در آیند و روند گفتارها و مباحثات در فرایند ظهور نهضت ملی هسته‌ای ایران به جهانیان عرضه کرد. در تفکر دیالکتیکی رئیس جمهوری اسلامی ایران بود که دریافتیم مغرب زمین خواستار تعریف اموری «عدمی» به عنوان ملاک و مناط راستی آزمایی در نهضت هسته‌ای ایران است. اما پاسخ رئیس جمهور مؤید دستورهای زبانی منطق و زیست بوم لسانی فطرت گرایانه بود. گو اینکه مگر می‌شود عدم را تعریف کرد!! با این وصف، دیالکتیک احمدی نژاد، تمامی سازوکارهای سنتی زبان و ادبیات نظام سلطه جهانی را با تردید مواجه کرد. از این رو، ساخت و ساختار دموکراسیها، شالوده‌های قدرت و سیاست در نظام جهانی و ماجراهای دوگانه‌سازیهای خیر و شر در برابر گفتمانهای متعالی ملت ایران از سلطه و غلبه تهی گردید.

ایرانیان از این منظر چیره‌دست‌تر از دیگر سیاستمداران دنیا عمل کرده‌اند. زیرا

اطلاق عناوین رئیس‌جمهور مشتاق سیاستهای مناظره‌ای و پرسش و پاسخ، و نیز احیاگر دیپلماسی نامه به نماینده ملت بزرگ ایران از سوی آگاهان سیاسی و رسانه‌ای، خود، دلیلی بر چیرگی وی در اتخاذ راهبرد دیالکتیکی برای ظهور حقیقت و محو سفسطه در اداره جهان می‌باشد.

اما آنچه اکنون با عنوان «عدل و صلح» پیش روی شما گرامیان قرار دارد؛ مشتمل بر مجموعه‌ای از گفتارها و مصاحبه‌های رئیس‌جمهوری اسلامی ایران است که طی چهارمین سفر کاری ایشان در نیویورک ایراد گردیده و با مقدمهٔ پروفسور حمید مولانا به زیور طبع آراسته گردیده است.

معاونت ارتباطات و اطلاع‌رسانی

مرکز پژوهش و اسناد ریاست جمهوری

نوزدهم آذر ماه سال یکهزار و سیصد و هشتاد هجری شمسی

نواندیشی و شکوفایی در روابط بین‌الملل

مقدمه

در اندیشه غرب مفهوم سیاست با قدرت مترادف است. در اسلام اما سیاست متعالی بدون عدالت محقق نمی‌شود. سیاست در اسلام راستین به عنوان اداره یک نظام همیشه با مفهوم عدالت آمیخته است. واژه و مفهوم سیاست به معنی امروزی، نخست از طریق خردگرایی یونان باستان و سپس توسط ادبیات و رفتار و اعمال قرون وسطی و تاریخ معاصر غرب به سایر نقاط دنیا تسری یافت. در اسلام ورود به سیاست و سخن گفتن درباره این موضوع، فقط از طریق عدالت امکان دارد و نه از مسیر سلطه‌گرایی، حيله‌گری، دسیسه، نفوذ و کنترل اطلاعات، آراء و نظرهای دیگران.

امام علی (ع) هم عادل بود و هم عدالت‌خواه. مفهومی که او از عدالت دارد، سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، مدیریت دولت و پیشوایی او را متبلور نموده و معرفی می‌کند. پس از نبی مکرم اسلام، او تنها متفکری بود که به این دیدگاه خود جنبه‌ای عملی داده و به عنوان امام و رئیس یک حکومت و جامعه وسیع چند ملیتی بین‌المللی، نظریات معطوف به تعالی و عدالت اجتماعی و سیاسی را در چارچوب دین مبین اسلام جامه عمل پوشانید. بی‌جهت نیست که در طول تاریخ نام علی (ع) با عدالت قرین شده است. از ابن مقفع و ابویوسف گرفته تا ابن قتیبه و فارابی، از غزالی و طوسی گرفته تا ابن خلدون و امام خمینی (ره)، تمام متفکرین و اندیشمندان اسلامی که عدالت را در آثار و اندیشه‌های

سیاسی خود گنجانده و بروز داده‌اند، از دیدگاه امام علی (ع) الهام گرفته‌اند. ابن خلدون، دانشمند و فیلسوف اسلامی و مؤسس علم جامعه‌شناسی، قرن‌ها پیش بر این نکته پای فشرده که انسان نمی‌تواند همه‌ی لوازم زندگی را بدون همکاری با دیگری فراهم سازد. او در کتاب **مقدمه** خود و در نظریه‌ی سازمان اجتماعی و بحث هویت فرهنگی و روابط بین‌المللی بدین موضوع اشاره می‌کند که نظم کامل در میان مردمی که در چنین جامعه‌ای جهانی به همکاری می‌پردازند، تنها هنگامی می‌تواند برقرار باشد که عدالت به صورت عاملی بازدارنده بر آراء و کردار آنها حاکم گردد و آنها را از دریدن و بلعیدن یکدیگر حذف کند. لذا تعالی انسان و نه قبضه‌ی قدرت، در مرکز دستگاه شناختی این‌گونه متفکرین قرار داشت. اثر به یاد ماندنی آنها ادای سهمی فروتنانه در جستجوی ناتمام، و شاید تمام‌ناشدنی درک و دریافت جامعه‌ی تعالی‌خواه انسانی بود. البته، پیشرفت‌ها و پذیره‌های بعدی به واژگان، متون و روشهای مطالعات بین‌المللی و میان فرهنگی، رنگ و بوی تازه‌ای بخشید.

تئوری و نظریه‌ی عدالت در روابط بین‌المللی با نظریه‌های معمولی و شایع درسی و کتابی این رشته تفاوت دارد. این نظریه، الگوها و چشم‌اندازهای ارائه شده و غالب یک قرن اخیر در روابط بین‌المللی مانند نظریات رئالیسم، ایده‌آلیسم، لیبرالیسم، مارکسیسم و غیره را به چالش طلبیده و آنها را برای رشد همه‌جانبه‌ی انسان و جهان ناقص می‌داند. تئوری عدالت در روابط بین‌المللی به هیچ‌وجه نظریه‌ای آرمانگرا و مأخوذ از ایده‌آلیسم نیست، بلکه هم با «هست»ها و هم با «باید»ها سروکار دارد. روند بین‌المللی امروز جهان و کاربرد آن طبق نظریه‌ی عدالت، بر پایه بی‌عدالتی بنیان نهاده و استوار شده است و این بی‌عدالتی در ماهیت قدرت‌گرایی و سلطه‌گرایی نهفته است.

سیستم کنونی بین‌المللی که بر پایه‌ی حاکمیت ملی و بر اصول «ملت - دولت» بنا شده است، به تاریخ اروپا و قرارداد معروف «وست فالی» در قرن هفدهم میلادی بر می‌گردد. در حالی که بسیاری از نظامهای ملی ادعای مردم سالاری و دموکراسی را دارند، ولی در سطح بین‌الملل، دموکراسی و برابری وجود ندارد. بیش از نیم‌قرن از تأسیس سازمان ملل متحد می‌گذرد اما در این مدت، این سازمان نه تنها به اسم خود، یعنی ملل متحد نزدیک نشده و هدفهای آن تحقق نیافته است، بلکه مجموعه‌ی کشورهای متفرق را تشکیل می‌دهد که بیش از هر زمان دیگر پراکندگی و فردگرایی بر آن حاکم است.

سازمان ملل در حقیقت سازمان دولتهاست نه ملتها؛ زیرا این دولتها هستند که عضو رسمی آن‌اند. نیل به جامعه‌ای متشکل از ملل مختلف، گرچه هدف اظهار شده سازمان ملل متحد بود، ولی علت اصلی تشکیل چنین مؤسسه‌ای را دیدگاه‌های قدرتهای بزرگ بعد از جنگ جهانی دوم تشکیل می‌داد، که این بار می‌خواستند دیپلماسی پشت پرده را به روی پرده آورده و آنچه را در گذشته به طور پنهانی انجام می‌شد، این بار آشکارا و در سطح جهانی و به طور مشروع مطرح کنند.

شورای امنیت سازمان ملل نیز همان طور که از اسم آن پیداست، با امنیت جهانی و بین‌المللی سروکار دارد و نه با عدالت. این شورا با عضویت ۱۵ کشور که پنج کرسی دائمی آن را قدرتهای بزرگ (امریکا، روسیه، چین، فرانسه و انگلستان) در اختیار داشته و برخوردار از حق وتو هستند، در حقیقت نظامی تبعیض‌گرانه و غیردموکراتیک می‌باشد که هیچ مسئولیت و نظارتی را برای تخلف و قانون‌شکنی اعضای دائمی خود قائل نیست و در بسیاری موارد نتوانسته یا نخواسته است مصوبات و تصمیمات معطوف به حقوق ملل عضو را جامه عمل بپوشاند. نگاهی مختصر به تاریخ سازمان ملل و شورای امنیت این واقعیات سیاسی را تأیید می‌کند. سازمان ملل و شورای امنیت در نوامبر ۱۹۴۷ با تقسیم فلسطین بین یهودیان و اعراب موافقت کرد، و در ژانویه ۱۹۶۹ به آتش‌بس در این ناحیه رأی داد و در ماه مه همان سال، رژیم صهیونیستی را به عنوان عضو به رسمیت شناخت. در ژوئن ۱۹۵۰، شورای امنیت با اعزام قوای امریکا و متفقین به جنگ کره موافقت کرد، و در اکتبر ۱۹۶۲، مرکز بحث و جدل امریکا و شوروی در مورد موشک‌های روسیه در کوبا شد. مجمع عمومی سازمان ملل در ۱۹۷۵، صهیونیسم را نوعی نژادپرستی شناخت، ولی شش سال بعد در دسامبر ۱۹۹۱، بر اثر پراکندگی دنیای سوم، قطعنامه ضد صهیونیسم سالهای پیش خود را پس گرفت. در دهه ۱۹۸۰ قطعنامه‌های شورای امنیت در مورد هجوم شورویها به افغانستان و جنگ تحمیلی عراق به ایران تأثیری در توقف این جریانات و سرکوبی متجاوزان نداشت، ولی با آغاز دهه ۱۹۹۰ و تحولات وسیع و دامنه‌دار سیاسی در شوروی سابق و اروپای شرقی، شورای امنیت از دخالت امریکا و متفقین در جنگ‌های خلیج فارس و سومالی و هائیتی پشتیبانی کرد. در عین حال، این شورا به علت مصالحت‌های سیاسی، در اوایل دهه ۱۹۹۰، نه تنها موفق نشد از تجاوز و کشتارهای روزانه در بوسنی و هرزگوین جلوگیری کند، بلکه

با اعزام نمایندگان، گروه‌ها و رهبرانی که در جامعه بین‌المللی به‌عنوان عاملان مصیبت و کشتار جمعی مسلمانان بالکان شناخته می‌شدند، تناقضات موجود در این سازمان بین‌المللی را آشکارتر نمود. در جریان حملات امریکابه افغانستان و عراق، شورای امنیت در حقیقت به ابزار مشروعیت مداخلات و اشغالگری ایالات متحده امریکا تبدیل شد.

سؤالی که این بی‌عدالتیها مطرح می‌کند این است که آیا روابط انسانی، فردی، اجتماعی و سیاسی بین ملتها و فرهنگها و دولتها نباید بهتر، متفاوت‌تر، بزرگ‌تر و متعالی‌تر از الگوی کنونی روابط بین‌المللی باشد؟ آیا روابط بین‌المللی و دنیای امروز را باید از منظر قدرتهای بزرگ سیاسی، اقتصادی و حوادث و اتفاقات سه قرن اخیر غرب در نظر گرفت؟ یا اینکه، حداقل یک الگو و قرائت دیگری از روابط بین‌الملل را، فراسوی آنچه اکنون موجود است، می‌توان ارائه داد؟

منظور قدرتهای بزرگ، مثلاً امریکا، از «منافع جهانی» همان خواستها و آرزوهای خود ایشان می‌باشد. درحقیقت در لغت نامه سیاسی، دیپلماسی و بین‌المللی قدرتهای بزرگ اروپا و امریکا در یک قرن گذشته چیزی به نام «سیاست خارجی» وجود نداشته، بلکه آنچه تحت این عنوان در کتابهای درسی و مکتبهای سیاسی بین‌المللی مرسوم شده است، در واقع «سیاست جهانی» یا «سیاست توسعه‌طلبی»، «سلطه‌گرایی» و «قدرت‌گرایی» دولتهای بزرگ بوده است. از طرف دیگر، مفهوم «منافع ملی» در چارچوب محدود خود منحصر به کشورها و نظامهایی شده است که تحت شرایط موجود سیستم ملی‌گرایی عصر جدید و در قالب نظام «ملت-دولت» سعی دارند استقلال داخلی خود را حفظ کنند، به نحوی که نخبگان سیاسی داخلی بتوانند بر مردم حکومت کرده و از سیستم قدیمی مستعمراتی خارج شوند. تقسیم سرزمین اعراب به کشورهای کوچک و مختلف در خاتمه جنگهای جهانی اول و دوم و استقرار نظامهای کشوری به اصطلاح مدرن در ممالک اسلامی مثل ترکیه، ایران، پاکستان، مصر، اندونزی و غیره گوشه‌ای از این تغییرات و تحولات جهانی در قرن گذشته می‌باشد. نتیجه اینکه، بسیاری از کشورهای دنیا، از جمله کشورهای اسلامی که فاقد منشور مستقل سیاست جهانی خود بودند، اسیر دکترینهای بین‌المللی و جهان‌شمول غرب نظیر لیبرالیسم، سوسیالیسم و کاپیتالیسم شده و هیچ‌گاه موفق نشده‌اند در عرصه جهانی و بین‌المللی ابتکار عملی را

به دست گیرند. نفوذ منشورها و دکترینهای غرب در کشورهای اسلامی تاریخ طولانی دارد. افول سیاست خارجی امپراطوری عثمانی در اروپا از موقعی آغاز شد که ترکها در سال ۱۵۳۵ میلادی منشورهای جدید بین‌المللی اروپا از جمله دکترین «کاپیتولاسیون» - یا مصونیت قانونی و حقوقی بیگانگان از هرگونه تخلفات و اعمالی که ممکن بود مرتکب شوند - را در سرزمین خود پذیرفتند. ملی‌گرایی اعراب در سیاست خارجی نیز هنگامی شروع شد که ناپلئون در قرن نوزدهم با تصرف مصر، مدرنیسم را در آن کشور رواج داد.

اما بزرگ‌ترین نگرانی امریکا و اروپای غربی از انقلاب اسلامی ایران در سه دهه نفوذ آن در سیاست خارجی کشورهای اسلامی بوده است که امکان ارائه یک دکترین و منشور سیاست بین‌المللی مستقل از دایره فعالیت‌های غرب در عرصه جهانی را داشته است. در مقدمه و متن قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران توجه خاصی به منشور امت و سیاست خارجی شده است. حکومت از دیدگاه اسلام برخاسته از موضع طبقاتی و سلطه‌گرایی و فردی و گروهی و قومی نیست، بلکه تبلور آرمان سیاسی ملتی هم‌کیش و همفکر است که به صورت سازمان یافته در روند تحول فکری و عقیدتی، راه خود را به سوی هدف نهایی (حرکت به سوی الله) بگشاید. قانون اساسی با توجه به محتوای اسلامی انقلاب ایران که حرکتی برای پیروزی تمامی مستضعفین بر مستکبرین بوده، زمینه تداوم این انقلاب را در داخل و خارج کشور فراهم می‌کند و به ویژه در گسترش روابط بین‌الملل، با دیگر جنبشهای اسلامی و مردمی، می‌کوشد راه تشکیل امت واحد جهانی را هموار کند (ان هذہ امتکم امه واحده و انا ربکم فاعبدون).

اصل یازدهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تأکید می‌کند که «همه مسلمانان یک امت‌اند و دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است سیاست کلی خود را بر پایه ائتلاف و اتحاد ملی اسلامی قرار دهد و کوشش پیگیر به عمل آورد تا وحدت سیاسی و اقتصادی و فرهنگی جهان اسلام را تحقق بخشد». اصل یکصد و پنجاه و یکم قانون اساسی نیز سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران را حفظ حقوق امت اسلامی به طور دقیق و واضح بیان می‌کند: «سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بر اساس نفی هرگونه سلطه‌جویی و سلطه‌پذیری و حفظ استقلال همه‌جانبه و تمامیت ارضی کشور و دفاع از حقوق همه مسلمانان و عدم تعهد در برابر قدرتهای سلطه‌گر

و روابط صلح‌آمیز متقابل با دول غیر محارب استوار است.» مفهوم جهان‌شمولی امت و شریعت یک مفهوم جغرافیایی و اقتصادی نیست، بلکه مفهومی اخلاقی، عقیدتی و اسلامی است که با ارزشهای فراگیر ناشی از آن سنجیده می‌شود. سیاست خارجی یک نظام اسلامی بر اساس امت‌نگری، باب جدیدی در تاریخ روابط بین‌المللی عصر معاصر ایجاد کرده است.

دکترین امت با دکترینهای رایج در روابط بین‌الملل تفاوت فاحشی دارد. دو قرن است که نظریات، تئوریاها و سیاستگذاریهای روابط بین‌المللی بر محور قدرت ملموس (مانند توپ و تفنگ، بمب اتمی، ثروت و سرمایه، منافع فردی و ملی و قومی هر کشور) می‌چرخد و این همان الگوی «رنالیسم» در کتابهای درسی و گفتمانهای روزاست. قرن‌هاست که روابط بین‌المللی نیز فقط بر روابط بین دولتها (نه ملتها و افراد و گروهها) و سازمانهای اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و بنگاههای بزرگ و غول‌آسای فراملیتی تکیه دارد. همچنین گفتمان و سیاستگذاریهای بین‌المللی به طبیعت و ذات بشری همچون حیوانی تکامل یافته می‌نگرد. از منظر متفکرینی مانند «هابز» گرفته تا «داروین» و «فروید»، اجتماع بشری صحنه مسابقه و کشمکش و جنگل پیشرفته‌ها برای تنازع بقا و تمایلات و شهوت‌های گوناگون است. این‌گونه نظریات و مفاهیم، مبادی قدرت‌گرایی بازیگران سیاست در صحنه بین‌المللی به‌شمار می‌رود.

شیوه‌های معمول نگرش به قدرت اما در چند دهه اخیر شدیداً به چالش طلبیده شده است. در واقع، بیشتر ناکامیها و مشکلات ناشی از عدم توانایی در پیش‌بینی رویدادهای آینده، ریشه در این واقعیت دارد که قدرت عمدتاً در چارچوبهای رایج مکتبهای رنالیسم یا واقع‌گرایی غرب و یا اقتصاد سیاسی و جغرافیای سیاسی به معنی قدیمی آن تعریف و تعبیر شده است. پدیده انقلاب اسلامی ایران بیش از هر رویداد دیگر در تاریخ معاصر، مفاهیم قدرت موجود در ادبیات و سیستم بین‌الملل را متزلزل نموده است. فروپاشی شوروی با داشتن هزاران بمب اتمی و شاخصهای قدرت ملموس نیز شوک بزرگ دیگری بر نظرپردازان حاکم بر سیستم جهانی فرود آورد. اکنون افول سیاسی و اقتصادی امریکا بحران فوق‌العاده دنیای کاپیتالیسم این فصل نامناسب روابط بین‌الملل را تکمیل نموده است. در پاییز ۲۰۰۸ میلادی، خورشید اقتصاد امریکا غروب کرد. مردم از خواب بیدار شدند و شنیدند که بانکهای بزرگ و پرسابقه سرمایه‌گذار و

مؤسسات عظیم مالی و رهنی وال استریت ورشکست شده‌اند. برای کسانی که رویدادهای آمریکا و دنیا را با معیار و شاخصهای جدید فراسوی الگوهای غالب و مسلط امروزی، اندازه‌گیری می‌کردند، بحران اخیر اقتصادی و ورشکستگی مؤسسات مالی، بانکی، اتومبیل‌سازی و ... شگفت‌آور نبود.

نظام آمریکا باید به آنچه مایل نبود اعتراف می‌کرد. هنوز یک هفته از انتخاب اولین رئیس‌جمهور آمریکایی-آفریقایی سیاه پوست، باراک اوباما، نگذشته بود که گزارش رسمی اطلاعاتی ملی آمریکا که هر چند سال یک بار منتشر می‌شود، اعلام کرد که قدرت آمریکا در ۲۰ سال آینده افول می‌کند و کشورهای چین و هند رقبای اصلی ایالات متحده در صحنه بین‌المللی خواهند بود. در این گزارش و تحلیل ۱۲۰ صفحه‌ای، برزیل، ایران و ترکیه از قدرتهای بزرگ آینده شمرده شده‌اند.

دنیا به حقیقت وارد دورانی از تغییر و تحول بنیادین شده است. لذا الگوها و فرمولهای سیاسی و اقتصادی رایج و سنتی نمی‌توانند بیانگر و پاسخگوی مسائل و مشکلات جهان امروز باشند؛ چراکه ما وارد دوره اندیشه و فرهنگ در مناسبات شده‌ایم.

چهار سال قبل، در شهریور ۱۳۸۴ دکتر محمود احمدی‌نژاد، رئیس‌جمهور جدید جمهوری اسلامی ایران، در نطق خود در مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک، عامل عدالت را به عنوان یک اصل بنیادین در روابط بین‌المللی مطرح کرد. در تاریخ سازمان ملل متحد این اولین بار بود که یکی از سران کشورهای عضو، بدون هیچ دغدغه و عذرخواهی، عدالت را به عنوان مهم‌ترین اصل و محور روابط بین‌المللی در تریبون این سازمان جهانی مطرح می‌کرد. رئیس‌جمهور ایران در سخنرانی اول خود در مجمع عمومی سازمان ملل «نقطه اتکا و امید مشارکت دولتها و ملتها و بستری جهت گفتگو، تفاهم و همکاری در جهت تحقق صلح و آرامش جهانی» را مستلزم «عدالت در سازمان حاکم» و «بسط و تعمیق عدالت در سطح بین‌المللی» اعلام کرد. وی در نطق خود به جهانیان اعلام داشت که ما «معتقدیم نظم پایدار و مولد آرامش و صلح، آنگاه محقق خواهد شد که هر دو پایه عدالت و معنویت برپا شود.» به عبارت دیگر، جهانی‌سازی امروزی، یک جهانی‌سازی مصنوعی، مادی، یک طرفه و نامساوی است. جهانی‌سازی امروز با جهان‌بودگی، عالمی بودن فطری آدمی، زمین تا آسمان فرق دارد.

تشکل و ساختارهای سیاسی نظام امروز جهانی تاریخی کوتاه دارد. از آغاز تاریخ تا امروز، اجتماعات و سپس ملیتها و ملل گوناگون در کره زمین وجود داشته است، ولی این غریزه قدرت، طمع و دنیاطلبی بوده است که با روش مؤثر سیاسی به عنوان نفوذ، کنترل و تزویر و سلطه، دست به دست هم داده و وضع نابرابر و ناعادلانه موجود را سبب شده است.

دو سال بعد در مهر ۱۳۸۶، احمدی‌نژاد بار دیگر در مجمع عمومی سازمان ملل متحد نظریات خود را درباره صلح و عدالت و روابط بین‌الملل توجیه می‌کند: «من رسماً اعلام می‌کنم که دوران مناسبات برخاسته از جنگ جهانی دوم و دوران اندیشه‌های مادی مبتنی بر خودخواهی و سیطره طلبی پایان یافته است.» با این گفتمان، احمدی‌نژاد خود را از سایر سران دول عضو سازمان متمایز می‌کند. او خواستار نواندیشی عدالت-گرایانه در روابط بین‌المللی است. از دیدگاه رئیس‌جمهور ایران «بشر از یک گردنه سنگین تاریخی عبور کرده است و دوران گرایش به توحید، پاکی، مهرورزی، احترام به دیگران، عدالت و صلح‌طلبی واقعی آغاز شده است.» از نظر او «اشکال و ریشه برخی از مباحث به نوع نگاه به انسان، حقوق انسان، روابط بین انسانها، حقوق اجتماعی انسان و ارزشهای حاکم بر رفتار انسان و جامعه انسانی برمی‌گردد.» به عبارت دیگر، جهان برای انسان خلق شده است، و گر نه این جهان معنی و مفهومی نداشت و خدا نیز برای انسان مأموریتی تعیین کرده است. از دیدگاه احمدی‌نژاد «اگر نگاه ما عدالت محور باشد، به معنی قانون و حق عدالت برای همه، آن وقت ریشه‌های عصبانیت از بیخ کنده خواهد شد.»

کتابی که در دست دارید و به همت مرکز پژوهش و اسناد ریاست جمهوری منتشر شده است، مجموعه سخنرانیها، گفتگوها، نشستها و دیدارهای دکتر احمدی‌نژاد در چهارمین سفر خود به نیویورک (۱۳۸۷ مطابق با سپتامبر ۲۰۰۸) جهت شرکت در اجلاس سازمان ملل متحد است؛ از جمله دیدار با اصحاب رسانه‌ها، کانونهای اندیشه آمریکا، دانشجویان و استادان دانشگاههای ایالات متحده، گروههای طرفدار صلح، رهبران ادیان مختلف و نیز دیدار عمومی با ایرانیان مقیم آمریکا.

اینجانب در پنجاه سال گذشته در بسیاری از اجلاس سازمان ملل متحد به عنوان استاد و محقق رشته روابط بین‌الملل شرکت داشته‌ام و در چهار سال اخیر که احمدی‌نژاد به

عنوان ریاست جمهوری اسلامی ایران به امریکا سفر کردند نیز در بسیاری از نشستها و دیدارهای ایشان حاضر بوده و گفت‌وگو و دیپلماسی وی را از نزدیک مشاهده و مطالعه کرده‌ام. از جنبه تطبیقی با ادوار گذشته سازمان ملل متحد، از دوره به اصطلاح جنگ سرد بین امریکا و شوروی سابق تا ظهور جنبش کشورهای موسوم به عدم تعهد و «جهان سوم»، چهار سال اخیر مشخصات روشن و بارز و چشمگیری را برای جمهوری اسلامی ایران و دولت نهم همراه داشته است. نه تنها ایران به دلایل واضح، جایگاه و منزلت بالاتر و ویژه‌ای در سطح بین‌المللی و جهانی به خود گرفته است، بلکه با تحولات ملی، بین‌المللی و منطقه‌ای ایجاد شده، تنوع، توسعه و فعالیتهای چندجانبه‌ای در دیپلماسی رئیس‌جمهور ایران به چشم می‌خورد که بسیار تأثیرگذار می‌باشد.

سفر چهارم دکتر احمدی‌نژاد به نیویورک و سازمان ملل متحد هنگامی صورت می‌گرفت که بحران اقتصادی و مالی امریکا و ورشکستگیهای چندین مؤسسه بانکی و اعتباری سیستم پولی جهانی را تکان داده بود. این رویدادهای مهم نه تنها از توجه نخبگان، افکار عمومی و رسانه‌های امریکا و جهان به نماینده ملت بزرگ ایران نکاست، بلکه صحبتها، سخنرانیها و نظریات ایشان در این مورد و سایر مسائل بین‌الملل، بیش از هر شخصیت دیگر بین‌المللی در صفحات اول مطبوعات و برنامه‌های اصلی شبکه‌های مهم رادیو و تلویزیونی و بسیاری از پایگاههای اینترنتی منعکس گردید.

بزرگ‌ترین تمایز نماینده ملت شریف ایران با سایر رهبران سیاسی دول و همچنین شیوه برتر رئیس‌جمهور ایران در عرصه بین‌المللی، تکیه او بر مسائل مغفول و گمشده دنیای امروز، جهان‌بینی توحیدی و نظریاتش در فراسوی گفت‌وگوهای سیاسی، اقتصادی، و فرهنگی مسلط زمانه است. ابتکار و تازگی قرائت احمدی‌نژاد از سیستم بین‌الملل، جنبه‌های اجتماعی و معنوی مسائل و مشکلات دنیای امروز را نشان می‌دهد که معنا و محور قدرت را تغییر داده و آن را بر مسائل سیاسی و اقتصادی و نظامی و امنیتی روز استوار کرده است. از این‌رو، با توجه به تمنای درونی ملتها، ایجاب می‌کند رهاورد جدید ایران برای اداره بهتر جهان، به عنوان راهکاری مصلحانه در سالهای آینده نیز تعقیب گردد.

مجموعه حاضر حداقل از دو جهت مهم می‌باشد:

یکی بررسی و نقد محتویات و متون گفت‌وگو و دیگری، مطالعه و آشنایی با متد و

روش گفتگو در دیپلماسی و روابط بین‌الملل. امید است که این کتاب مورد توجه همهٔ مردم ایران و ملت‌های منطقه، و به ویژه محلّ تعمق علاقه‌مندان به پژوهش و آموزش در روابط بین‌الملل و دانش‌پژوهان در مسائل جهانی قرار گیرد.

سید حمید مولانا

تهران، هشتم آذر، سال یکهزار و سیصد و هشتاد و هفت هجری شمسی

مطابق با بیست و نهم ذی‌القعدة ۱۴۲۹ هجری قمری

طلیعه سفر^۱

گزارشگر:

بسم الله الرحمن الرحيم. با تشکر از آقای دکتر احمدی نژاد؛ آقای دکتر من سؤالم را در دو بخش خدمتتان عرض می‌کنم. با توجه به اینکه در آستانه روز قدس هستیم، چه پیامی برای مردم ایران دارید و همچنین لطفاً درباره ویژگیهای روز قدس امسال توضیحی بفرمایید.

بخش دوم سؤالم مربوط به سفر جنابعالی به نیویورک است. این سفر چند روزه است و چه برنامه‌هایی را در دستور کار خود پیش‌بینی کرده‌اید؟

رئیس جمهور:

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم عجل لوليک الفرج والعافیة والنصر واجعلنا من خیراعوانه و انصاره

والمستشهدين بین یدیه

آرزوی اصلاح امور و ریشه‌کنی فسادها

ایام و شبها مصادف است با شبهای قدر و شهادت مولای، متقیان امام حق، امام مبین،

۱. مصاحبه پیش از سفر به نیویورک، ۱۳۸۷/۶/۳۱

معیار و راه و دستگیر کمال انسانی و نقطه اوج کمال انسانها، حضرت علی (ع). من در ابتدا شهادت ایشان را به ملت بزرگ ایران و همه بشریت تسلیم عرض می‌کنم و از ملت ایران می‌خواهم در شبهای قدر حداکثر بهره را ببرند و برای خودشان، جمهوری اسلامی، رهبری عزیز، همه ملتها و بشریت دعا کنند. برای اصلاح امور جامعه، رفع فقر و تبعیض و بی‌عدالتی و حرمانها و محرومیتها دعا کنند. برای ریشه‌کن شدن فسادها، ظلمها و اشغالگری دعا کنند. برای برپایی خداپرستی، عدالت و ظهور حقیقت هستی امام عصر (عج) که خدا او را حفظ کند، چشمش روشن باشد، دلش شاد باشد، تنش سالم باشد، خدا منویات او را جاری بکند، دلها را برای او آماده کند و ان‌شاءالله ظهورش را که موجب برقراری زیباترین حیات و زندگی برای کل بشر است تعجیل کند و رقم بزند. برای اینکه دلها با هم مألوف‌تر و مأنوس‌تر بشود، دلها پاک‌تر و ایمانها زلال‌تر بشود، تقواها بیشتر بشود و همتها بلندتر بشود.

شبهها، شبهای دعاست، شبهایی است که سرنوشت آینده رقم خواهد خورد و به نظرم همت، درخواست، تضرع، دعا و ارتباط دل ما با خدای متعال در سرنوشت و تقدیر آینده مؤثر است.

روز قدس نماد صف‌آرایی خداپرستان در برابر استکبار

یکی از صحنه‌های بزرگ پیش‌رو روز قدس است. روز قدس روز جهانی است. روز همه ملت‌هاست. روز صف‌آرایی خداپرستان، حقیقت‌طلبان، عدالت‌خواهان و آزادگان در برابر ستم، تجاوز و خودخواهی و استکبار است؛ صف ملائک و مؤمنان در برابر صف شیاطین و ظالمان.

روز قدس گرچه از فلسطین عبور می‌کند، گرچه به بهانه نجات فلسطین و رفع ستم از ملت مظلوم فلسطین برپا شده است، اما روز ظهور و بروز انسانیت انسانهاست؛ البته به بهانه دفاع از ملت فلسطین. روز قدس روزی است که ان‌شاءالله ریشه ستم، صهیونیسم و استکبار را خواهد خشکاند و صفا، صمیمیت و برادری را برای همه ملتها به ارمغان خواهد آورد.

من مطمئنم ملت ما و همه ملتها به خصوص ملتهای اسلامی این روز الهی را که روز خودشان و روز تجلی انسانیت و کمالات خودشان است، گرامی خواهند داشت

و امسال پرشکوه‌تر از هر سال ملتها در روز قدس در برابر صهیونیسم که جرثومهٔ فساد است و ریشه همه جنگها، ناامنها و بدبختیهای امروز بشر است، صف‌آرایی خواهند کرد.

می‌بینید، امروز صهیونیستها که بی‌آبرو هستند هیچ حریمی را رعایت نمی‌کنند، به راحتی و به آشکار تهدید به ترور، حمله و قتل می‌کنند. زشت‌ترین جنایتهای تاریخ را دارند مرتکب می‌شوند. یک ملت مظلوم را که سرزمینش اشغال شده است، به جرم استقلال طلبی، خودباوری و ایمان محاصره کرده و از آب، غذا و دارو محروم کرده است.

زنها و بچه‌ها در این ایام در فشار سنگین و سختیهای طاقت فرسای هستند. همهٔ زشتکاریها و جنایاتی که جنایتکاران به نام تاریخ مرتکب شده‌اند امروز صهیونیستها دارند مرتکب می‌شوند.

روز قدس روز تضعیف روحیهٔ صهیونیستها، روز ریشه‌زنی صهیونیسم از نظامات عالم و روز تقویت روحیه ملتها و مستضعفان به ویژه ملت فلسطین است.

برنامه‌های سفر به نیویورک

اما سفر به نیویورک طبق برنامهٔ از قبل تعیین شده انجام می‌شود. می‌دانید که نشست مجمع عمومی هر سال یک بار به مسائل گوناگون و مهم جهان می‌پردازد. آنجا فرصتی است برای تبادل نظر، بیان دیدگاههای ملت ایران، دفاع از حقوق ملت ایران و دفاع از حقیقت و عدالت و صلح و برادری.

ما سه سال شرکت کرده‌ایم، قبلاً هم مدیران ارشد نظام در آنجا شرکت می‌کردند و دیدگاههای ملت ایران را بیان کردند، امسال هم بنده ان‌شاءالله حضور پیدا خواهم کرد. چند برنامه در دستور کار پیش‌بینی شده است. یک، سخنرانی در مجمع عمومی است که باید نوع نگاه و راهکار خودمان را برای برون رفت از مسائل مهم دنیا بیان کنیم. با رهبران ادیان گوناگون درباره صلح و عدالت، نقش ادیان و راهکارهای همدلی و همکاری بین رهبران مذهبی برای نجات بشریت و رسیدن به صلح، عدالت و برادری نشست می‌خواهیم داشت.

نشستی با نخبگان ایرانی خواهیم داشت که طبق معمول مسائل ایران، راهکارهای

کمک به ایران و کمک ایران به نخبگان برای رشد و تعالی آنها بررسی خواهد شد. جلسه‌ای با ایرانیان مقیم خواهیم داشت که علاوه بر رسیدگی به مسائل آنها مباحث عمومی کشور، پیشرفت‌ها و جایگاه کشور و کارهایی که باید انجام بشود در آنجا بحث و گفتگو خواهد شد.

یک نشست با دانشجویان امریکایی خواهیم داشت؛ البته قرار بود از قبل در دو دانشگاه به صورت ارتباط زنده، پرسش و پاسخ و گفتگو با دانشجویان داشته باشیم. امکان این ارتباط برقرار نشد. جمع قابل توجهی از دانشجویان ابراز علاقه کردند که یک ملاقات حضوری با هم داشته باشیم و با هم گفتگو بکنیم.

یک اجلاس درباره آفریقا برای توسعه آفریقا، محرومتهای این قاره و کارهایی که باید در آنجا انجام بشود برگزار می‌گردد. بنده در این اجلاس هم ان‌شاءالله شرکت خواهم کرد.

ملاقات‌های دوجانبه متعددی هم با سران و مسئولین کشورها داریم و در زمینه‌های دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی گفتگو خواهیم کرد که همه اینها از قبل تنظیم شده و در برنامه قرار دارد.

با اندیشمندان و هنرمندان و اصحاب فکر امریکایی یک نشست دو سه ساعته گفتگو و پرسش و پاسخ متقابل خواهیم داشت. چندین نشست با اصحاب رسانه خواهیم داشت؛ نشست عمومی با اصحاب رسانه، به علاوه نشستهای یک جانبه و چند جانبه با رسانه‌های گروهی امریکا و دیگر کشورها. در همه اینها مواضع ملت ایران که مواضع انسانی، الهی، عادلانه و صلح آفرین برای همه ملت‌هاست ان‌شاءالله بیان خواهد شد.

اقتدار صالح^۱

گزارشگر:

جمهوری اسلامی ایران تا چه حد در سازمان ملل می تواند در مقابله و خنثی کردن توطئه های جهانی مؤثر باشد و تا چه حد جناب عالی می توانید حرف جمهوری اسلامی ایران را برای ملت ها تشریح کنید.

رئیس جمهور:

بسم الله الرحمن الرحيم
 اللهم عجل لوليک الفرج والعافیه والنصر واجعلنا من خیر اعوانه و انصاره
 والمستشهدين بين یدیه

مسائل مهم بشریت

امشب شب شهادت امیرالمؤمنین (ع) است. من به ملت ایران و همه بشریت تسلیت

۱. مصاحبه با واحد مرکزی خبر در فرودگاه نیویورک، ۱۳۸۷/۶/۳۱

می‌گویم. سازمان ملل محل ابراز عقاید، نظرات، تبادل نظر و بحث و بررسی پیرامون مسائل مهم جهان است.

من فکر می‌کنم امروز در دنیا مسائل بسیار مهمی پیش پای بشریت و مدیران جوامع است. بحث تهدید، فقر، فاصله‌ها، درگیریهای فراوانی که در مناطق مختلف دارد اتفاق می‌افتد؛ اشغالگریها و تجاوزهایی که الان در مناطق گوناگون در جریان است. اینها موضوعاتی است که باید بحث، بررسی و ریشه‌یابی بشود و راه‌حلهای آنها داده بشود.

اقتدار صالح ملت ایران

ملت ایران ملتی عزیز و مقتدر است؛ البته اقتدار ملت ایران اقتداری صالح، فرهنگی و انسانی است و همواره در مرز حقوق و قانون خودش حرکت کرده و تا امروز هم موفق بوده است و ان‌شاءالله در آینده هم موفق خواهد بود.

البته در طول تاریخ به خصوص و به طور ویژه در این سی سال بدخواهان همواره سعی کرده‌اند جلوی پیشرفت ملت ایران را به بهانه‌های مختلف بگیرند. اما طبیعی است که ملت بزرگ و عزتمندی مثل ایران همه موانع را پشت سر می‌گذارد و این حرفهایی که بعضیها می‌زنند هیچ مانعی در مقابل حرکت ملت ایران نیست.

در این اجتماع هم من مواضع ملت ایران را در موضوعات مختلف ان‌شاءالله مطرح خواهم کرد، با رؤسای مختلف دیدار و گفتگو خواهیم داشت؛ امیدوارم که به نفع بشریت باشد.

الزامات پیشرفت افریقا^۱

بسم الله الرحمن الرحيم
 اللهم عجل لوليک الفرج والعافیة و النصر واجعلنا من خیر انصاره و اعوانه و
 المستشهدين بین یدیہ

پیشرفت افریقا گامی در تحقق آرمانهای بشری

جناب آقای رئیس، عالی جنابان و حضار محترم!
 خداوند را سپاسگزارم که این جلسه با رویکرد الزامات و پیشرفت افریقا، تعهدات
 و چالشها تشکیل شده است. تاریخ تحولات افریقا پر از فرازها و نشیبها، رنجها و امیدها
 و پیروزیهاست.

این قاره سالها مورد حمله و تجاوز امپراتوریها و نیروهای اشغالگر و استعماری
 بوده است. نسلهای گذشته بعضی از قدرتهایی که امروز مدعی آزادی و حقوق انسانی
 هستند، در دوران برده‌داری بدترین جنایتها را علیه بشریت در افریقا مرتکب شدند،

۱. سخنرانی در نشست توسعه افریقا، ۱۳۸۷/۷/۱

جنایاتی که جبران ناشدنی است و هرگز نیز جبران نشده‌اند.

تحمیل حکومت‌های استعماری، غارت منابع عظیم این قاره غنی و پهناور و تحمیل و گسترش تبعیض نژادی، بی‌احترامی به فرهنگ و حقوق مردمان سختکوش، با استعداد و نجیب آفریقا قرن‌ها ادامه داشته است، اما مردم آفریقا با رهبران انقلابی خود توانستند متجاوزان را اخراج و استقلال سرزمین‌های خود را به دست آورند، تبعیض نژادی را محو و مدعیان آن را از صحنه خارج کنند.

امروزه مردم و دولت‌های آفریقا به دنبال ساختن و پیشرفت کشورهای خود هستند. استعدادهای انسانی و سختکوشی کم نظیر مردم آفریقا این قاره را در مسیر سازندگی و پیشرفت مادی و معنوی قرار داده است. گرچه با هوشمندی مردم و رهبران آفریقایی دوران رقابت‌های زیانبار قدرتهای استعماری به سر آمده است، ولی متأسفانه هنوز هستند قدرتهای سلطه‌گری که چشم طمع به آفریقا دوخته‌اند و آفریقای امن، متحد و پیشرفته را مغایر منافع خود می‌دانند و تلاش می‌کنند با ایجاد اختلافات بی‌پایه و بی‌حاصل فرصت‌های پیشرفت را از مردم این قاره سلب کنند. این حق مردم و دولت‌های آفریقا است که در امنیت و صلح زندگی کنند و براساس مصالح خود و با اتکا به فرهنگ‌های غنی و بومی و استعدادهای انسانی و منابع کم‌نظیر، عدالت، دوستی، محبت، پیشرفت و رفاه را برای کشورهای خود به ارمغان آورند.

حضار محترم!

پیشرفت و رفاه ملت‌های آفریقا گامی بلند در تحقق آرمان‌های بشری، عدالت، کرامت و حقوق انسانی و به نفع همه است.

لزوم رفع چالش‌ها در قاره آفریقا

چالش‌های موجود از قبیل گرانی، کمبود و بحران مواد غذایی، خشکسالی، افزایش قیمت انرژی و شیوع بعضی بیماری‌های کشنده و مسری چالش‌های عمومی جهانی است و آفریقا نیز از آن رنج مضاعف می‌برد.

این درحالی است که قاره آفریقا با فرهنگی غنی، جزو غنی‌ترین و دارای حاصلخیزترین زمین‌های کشاورزی و منابع آبی و معدنی و سرمایه‌های انسانی است. همه ارزش‌ها و حقوق انسانی اقتضا می‌کند تا برای رفع چالش‌های مزبور قدم‌های بلندی

برداشتته شود. متأسفانه تعهدات متعددی از جانب بعضی دولتها پذیرفته شده، اما در مرحله عمل اقدامی نشده است. جمهوری اسلامی ایران وظیفه خود می‌داند تا در کنار دولتها و ملت‌های این قاره پر رمز و راز برخی از نیازهای موجود را در بخش‌های فنی و مهندسی، بهداشتی، واکسیناسیون و درمان بیماری‌های مسری، کالاهای سرمایه‌ای و همچنین در بخش‌هایی که نیازمند سرمایه‌گذاری است در قالب قراردادهای عادلانه دوجانبه و چندجانبه برآورد.

ضرورت سهم‌پذیری کشورها در پیشرفت افریقا

خوشبختانه درک درست و متقابلی بین ما و افریقا وجود دارد و روابط دوستانه و برادرانه ما در حال گسترش است.

انتخاب شرکای راهبردی، برگزاری اجلاس مشترک سران افریقا با سایر کشورها و با ایران در تهران فرصت بهتری برای تبادل نظر و اتخاذ سازوکارهای عملی در توسعه و تعمیق روابط و اجرای برنامه‌های مشترک را فراهم می‌کند، اما این کافی نیست. همه کشورهای ما که دارای استعدادها و سرمایه‌های مناسب هستند، باید سهمی در پیشرفت و رفاه مردم افریقا داشته باشند و به خصوص دولتهایی که به لحاظ تاریخی به مردم افریقا ستم روا داشته‌اند، باید برای جبران اعمال گذشته خود، ارائه خدمات ویژه و بزرگی را برعهده گرفته و در مرحله اول از دخالت‌های سودجویانه و تفرقه‌افکنانه خودداری کنند و سپس مطابق نیازها و ضرورتها و تحت نظارت و درخواست دولتهای افریقا اقدامات مؤثر و مفیدی را تدارک ببینند.

ملازمه امکانات و روحیه مقاومت و عدالت‌خواهی

اینجانب مطمئن هستم ملت‌ها و رهبران افریقا قادر خواهند بود با اتکا به توانمندیهای کم نظیر جوانان و مردم افریقا و منابع عظیم آب و جنگل، مراتع و سرزمینهای زیبا، معادن بزرگ و از همه مهم‌تر روحیه تلاش و مقاومت مردم خود و عدالت‌خواهی و حق‌طلبی آنان بر همه مشکلات موجود فایز آیند و امنیت کامل را در قاره افریقا برقرارکنند و کشورهای خود را آن چنان که شایسته ملت‌های آنان است بسازند و به پیشرفت و رفاه لازم دست یابند.

ضمن تقدیر از دبیرکل سازمان ملل برای برگزاری این اجلاس و اعلام آمادگی برای کمک به اجرای نتایج این نشست، بار دیگر خرسندی خود را از حضور در این جمع ابراز می‌دارم و سعادت و خوشبختی روزافزون همه ملت‌ها و از جمله ملت‌های این قاره و توفیقات رهبران آن را در این مسیر که آرزوی قلبی اینجانب، دولت و ملت ایران است، از خداوند قادر مسئلت دارم.

والسلام علیکم ورحمه الله و برکاته

بازگویی حقیقت^۱

گزارشگر:

جناب رئیس جمهور! به نیویورک خوش آمدید. چنان که اطلاع دارید، نظام مالی ما در حال تخریب است و نتایج و تبعات آن جهانگیر شده و دولت امریکا سخت در تلاش است که راه حلی برای آن بیابد. به نظر جنابعالی دلیل این مشکل نظام مالی در چیست و چه کارهایی برای بهبود آن می‌توان کرد؟

رئیس جمهور:

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم عجل لوليک الفرج و العافیه و النصر و اجعلنا من خیر اعوانه و انصاره و

المستشهدين بين يديه

از ملاقات با شما خوشحالم. همان طور که گفتید، نه تنها در نیویورک در همه جای دنیا اخبار زیاد است. البته اخبار هر جا طبیعتاً در خود آنجا اهمیت بیشتری دارد. امروز در امریکا مسائل اقتصادی خیلی مهم است.

۱. مصاحبه با روزنامه لوس آنجلس تایمز (نیویورک)، ۱۳۸۷/۷/۱

من فکر می‌کنم مشکلات اقتصادی را باید در عملکردها و گذشته نگاه کنیم. مشکلات یکباره ایجاد نمی‌شوند. برای اینکه حاصل عملکرد ده بیست سی و بعضاً پنجاه ساله است.

من فکر می‌کنم دولت امریکا چند اشتباه بزرگ را طی سی سال اخیر مرتکب شد؛ از جمله تحمیل هزینه‌های بسیار سنگین لشکرکشیها و حضور نظامی در مناطق مختلف دنیا بر اقتصاد امریکا.

امروز کسی به طور درست و دقیق نمی‌داند هزینه جنگ عراق چقدر است. اینها هزینه‌های سنگینی است که بر اقتصاد و مردم امریکا تحمیل می‌شود. اشتباه دوم این است که به نفع عده قلیلی سرمایه‌دار، منابع عظیم مالی و کسری بودجه به سایر کشورها و ملتها تزریق و منتقل شد.

امروز دیگر اقتصاد جهانی ظرفیت تحمل کسری بودجه‌ها و فشارهای مالی دولت امریکا را ندارد و آثار آن به اقتصاد امریکا برگشته است.

اشتباه دیگر در نوع نگاه دولت امریکاست. امروز هم که می‌خواهند مشکل را حل کنند، مشکل مردم را حل نمی‌کنند، بلکه مشکل عده خاصی را حل می‌کنند. در حالی که اقتصاد متعلق به مردم است و آثار آن در زندگی تک تک مردم است. مشکلات اقتصادی خودش را در مسکن، بهداشت، آموزش، خورد و خوراک و زندگی روزمره مردم نشان می‌دهد.

ما از این وضعیت خوشحال نیستیم. هر جا مردم تحت فشار قرار می‌گیرند، ما خوشحال نیستیم. چون مردم نباید در فشار قرار بگیرند.

گزارشگر:

می‌خواهیم در مورد اقتصاد ایران صحبت کنیم. نقل شده که شما گفته‌اید حضرت مهدی اقتصاد روزمره ایران را اداره می‌کند و هرچه خدا بخواهد، شاید صورت بگیرد. ولی همه آگاه هستیم که تورم، بیکاری، فرار سرمایه و فساد مالی که خود شما هم تلاش کردید آن را رفع کنید، وجود دارد.

آیا شخصاً مسئولیتی در این قبال می‌پذیرد و اگر این گونه است، چه راه‌حلی می‌توانید ارائه بدهید؟

رئیس جمهور:

من نمی دانم چه کسی آن حرف را زده و شما از کجا شنیده‌اید. دولت، مسئول اقتصاد است. این مشکلاتی که گفتید، امروز در همه جا و از جمله امریکا هم هست. طبیعی است که اقتصاد ما از تحولات اقتصاد امریکا هم تأثیر می‌پذیرد.

در شرق و غرب کشور ما دو جنگ بزرگ جریان دارد، و سالهاست که با ادعاهای واهی تحت تحریم هستیم. طبیعی است که وقتی قیمت‌های جهانی بالا می‌رود، ایران هم آسیب می‌بیند.

ما هم در حال تلاش برای اصلاح وضع هستیم. مسئول اقتصاد هم دولت است و تلاش می‌کند آن را درست کند.

اما اقتصاد ایران با اقتصاد امریکا متفاوت است. اقتصاد ما اقتصادی درونگراست و مردم خودشان را اداره می‌کنند. ما فقیر و زیر خط فقر آن گونه که در امریکا هست، نداریم. نهادهای حمایتی آنها را تحت پوشش قرار می‌دهند. اصولاً شرایط اقتصاد ایران با امریکا متفاوت است. تفسیر این اعداد و واژه‌ها متفاوت است.

گزارشگر:

دولت آقای بوش در حال خاتمه است و در حال حاضر در شورای امنیت نوعی تقسیم آراء وجود دارد و به نظر نمی‌رسد که علیه ایران تحریم دیگری صورت بگیرد. آیا فکر می‌کنید که در تقابل با امریکا، شما برنده بوده‌اید؟

رئیس جمهور:

ما اصولاً از تقابل استقبال نمی‌کنیم. ما فکر می‌کنیم باید با گفتگو و براساس عدالت و احترام متقابل مسائل را حل کنیم.

ما فکر نمی‌کنیم این رویکرد دولت امریکا که می‌خواهد همه مسائل جهان را در تقابل و تضاد و درگیری حل کند، چیز خوبی باشد.

دولت آقای بوش نه فقط به مردم امریکا، بلکه به همه جهان آسیب زد. ما فکر می‌کنیم ایشان به همه جا ضربه زد. این سیاست درستی نیست که بخواهیم منطق زورگویی را در دنیا حاکم کنیم. دولت آقای بوش نه تنها در برابر ملت ایران، بلکه در برابر ملت‌های عراق، افغانستان، لبنان و فلسطین هم شکست خورد. چون اساس تبلیغات درباره مسئله هسته‌ای ایران دروغ بود.

شما می‌دانید که یک دروغ بزرگ بود. ما طبق قانون و در محدوده حقوق قانونی خودمان حرکت می‌کنیم، اما دولت آقای بوش رویکردهای دوگانه و تبعیض‌آلودی را اعمال می‌کرد.

من فکر می‌کنم اگر ملت امریکا هم در مقابل چنین رویکردی از یک دولت قرار می‌گرفت، حتماً مقاومت می‌کرد.

ملت ما هم همان کاری را کرد که باید انجام می‌داد؛ از حقوق خودش دفاع کرد و در مقابل زورگویی و تحریم ایستاد.

گزارشگر:

آقای رئیس جمهور، همان طور که به درستی گفتید، دولت آقای بوش به روزهای آخر خود رسیده و دولت جدیدی به زودی سر کار می‌آید. آقای اوباما گفته‌اند که حاضرند صحبت مستقیمی با رقبای امریکا از جمله ایران داشته باشند، آقای مک کین هم گفته‌اند که خیر، این کار را انجام نمی‌دهند. شما ترجیح می‌دهید که با کدام یک سر و کار داشته باشید و فکر می‌کنید که برای یک آغاز نوین با دولت امریکا چگونه باید شروع کرد؟

رئیس جمهور:

برای ما تفاوتی نمی‌کند که چه کسی در امریکا سر کار می‌آید. این حق مردم امریکاست که دولیشان را انتخاب کنند.

اما هر دولتی که می‌آید، باید روشها را تغییر دهد و ما فکر می‌کنیم اشتباهات بزرگی اتفاق افتاده و اینها باید جبران بشود. ما فکر می‌کنیم اولین مسئولیت یک دولت خدمتگزاری به مردم همان کشور و حفظ شخصیت و منافع آن ملت است.

در واقع محدوده عمل یک دولت در اولویت اول جغرافیای سیاسی آن دولت است. ما فکر می‌کنیم دخالت‌های گسترده امریکا در امور سایر مناطق و ملتها هم به ضرر ملت امریکا و هم به ضرر سایر ملتها شده است.

اینها باید روی مسائل امریکا متمرکز بشوند و مسائل داخل امریکا را حل کنند. دیگر نمی‌شود مشکلات داخل امریکا را به کشورهای دیگر منتقل کرد. آن دوران تمام شد. امریکا کشوری بزرگ و پر استعداد است. اگر دولتی بر استعدادهای داخلی اش متمرکز بشود، می‌تواند نیازهای مردم امریکا را به طور کامل تأمین کند.

دولت امریکا باید روابطش را با دیگران بر اساس احترام و عدالت تنظیم کند. در هزینه‌های سنگین نظامی و دخالتها صرفه‌جویی کند و آنها را صرف رفاه مردم امریکا بکند؛ با سایر ملتها با احترام صحبت کند و روابط احترام‌آمیز و عادلانه برقرار کند. ما علاقه مندیم که روابطمان دوستانه باشد. من اعلام کرده‌ام هر کدام از کانیدها که مایل باشند، ما می‌توانیم در صحن سازمان ملل و در مقابل رسانه‌ها گفتگو کنیم. ما اهل گفتگو، منطق و عدالت هستیم و دوست داریم با همه بر همین مبنا تعامل کنیم. فکر می‌کنیم این به نفع همه است.

گزارشگر:

نظر شما و پاسخ ایران به پیشنهادهایی که دو ماه پیش در ژنو مطرح شد مبنی بر اینکه ایران غنی‌سازی اورانیوم را تعلیق کند و طرف مقابل هم حرکت دیگری علیه ایران صورت ندهد، چیست؟

دیگر اینکه همان طور که دبیر کل سازمان ملل گفتند، می‌خواهم از شما بپرسم که چرا ایران اطلاعات کامل و کافی را به آژانس انرژی هسته‌ای نداده یا شاید کامل همکاری نکرده است. پاسخ شما چه خواهد بود؟

رئیس جمهور:

طبق اسنادی که در آژانس ثبت شده، تا حالا بیشترین همکاریها را ایران با آژانس داشته است. خواهش می‌کنم به نکته ظریفی دقت کنید. همکاریهای ما با آژانس براساس مقررات و قوانین حاکم بر آژانس و براساس تعهدات متقابل است. ما تنها کشوری هستیم که همه تعهداتمان را ایفا کرده‌ایم؛ و این در تمام گزارشهای آژانس منعکس است.

آژانس بیش از ۱۲ بار اعلام کرده که هیچ انحرافی در فعالیت هسته‌ای مشاهده نکرده است. سال گذشته براساس چارچوبی که ما با آژانس توافق کردیم، همه مسائل مورد توجه آژانس حل شد. اما قبل از اعلام گزارش نهایی آژانس، دولت امریکا یک سلسله اسناد و مدارکی را که از طریق جاسوسی به دست آورده بود، به آژانس تحویل داد.

طبق مقررات آژانس هیچ عضوی حق ندارد علیه عضو دیگر اقدام کند و اگر عضوی ادعاهایی علیه عضو دیگر به عمل آورد، آژانس حق ندارد رسیدگی کند. اما

آژانس تحت فشار دولت امریکا می‌خواهد اینها را رسیدگی کند. ما هم در حدی که به قوانین و حقوق ما آسیب وارد نشود، همکاری کرده‌ایم.

آژانس به روشنی متوجه شد که تمام این اسناد جعلی است و آنقدر خنده‌دار و بچه‌گانه است که بچه‌های ابتدایی هم به آن خواهند خندید. آن قدر ناشیانه جعل شده که هر فرد عادی متوجه می‌شود که این اسناد جعلی است.

البته ما از دولت امریکا انتظاری نداریم، چون اعلام کرده که دشمن ماست. اما فکر میکنیم سازمان ملل و آژانس باید مستقل عمل کنند. آنها اگر تحت فشار عمل کنند، به لحاظ حقوقی کارشان فاقد ارزش است. در حالی که همه تأسیسات هسته‌ای ما زیر نظر آژانس است. هزاران روز بازرسی انجام شده، هزاران سند و مدرک ارائه شد.

اما آژانس هیچ گزارشی از فعالیتهای هسته‌ای امریکا منتشر نکرده است. و هیچ گزارشی از تلاشهای خود برای خلع سلاح هسته‌ای، که وظیفه اصلی آن است، منتشر نکرده است.

جای تعجب است که دولت امریکا دهها هزار بمب اتم دارد، اما مورد مؤاخذه آژانس نیست، ولی ما سوخت تولید می‌کنیم، این مقدار بازی و مسئله درست می‌کنند. این همان سیاستی است که موجب اشکالات امروز امریکا و شکستهای دولت امریکاست؛ تبعیض و اعمال دوگانه استانداردها، که این ریشه مشکلات امروز امریکاست.

آنها پیشنهادی به ما دادند و ما هم به آنها پیشنهادی دادیم. ما یک proposal دادیم آنها هم دادند.

گزارشگر:

پیشنهاد شما درچه موردی بوده است؟

رئیس جمهور:

همکاریهای جامع، که منتشر شد. ما فکر می‌کنیم بهترین راه برای تفاهم این است که ابتدا روی مشترکات دو بسته مذاکره کنیم.

اگر روی مشترکات به توافق برسیم، آن وقت راه برای حل اختلافات باز می‌شود. جالب است کشورهایی که همه بمب اتم دارند، به ما می‌گویند سوخت هسته‌ای هم نداشته باشید. این هم جزء جوکهای امروز است.

گزارشگر:

آقای رئیس جمهور شما گفته‌اید که اسرائیل باید از نقشه جهان حذف بشود. به هر حال ایران قدرتی منطقه‌ای است و قدرتها فقط حرف نمی‌زنند، بلکه حرکتهایی هم در جهت ایفای سخنان خود انجام می‌دهند.

شما چه حرکتی برای محو اسرائیل از نقشه جهان انجام داده‌اید؟ یا اگر حرکتی نیست، آیا این گفته شما فقط یک بیان قدرت نمایانه بوده است؟

رئیس جمهور:

بگذارید بحث شما را دو قسمت کنیم؛ یکی راجع به عمل ایران و دیگری درباره اصل موضوع صهیونیسم.

ایران پیشنهادش را به طور روشن ارائه کرده است. ما خواستار یک رفتار دوم آزاد بین ملت فلسطین برای تعیین نوع حکومت و دولت هستیم. و عمل ما در همین جهت است و این را به صورت پیشنهادی به زودی به دبیر کل ارائه خواهیم کرد. ما فکر می‌کنیم حق هر ملتی است که سرنوشت خودش را بدون دخالت دیگران تعیین کند. این هم متن و هم روح منشور سازمان ملل متحد و از حقوق اولیه هر انسان و ملتی است.

اما خواهش می‌کنم نگاهی به سرزمین فلسطین بیندازید. فلسطین یک جغرافیای واقعی بر روی زمین است. ملتی است که صدها و هزاران سال در آنجا زندگی کرده است. با یک طراحی آمده‌اند و پیش از پنج میلیون از مردم را آواره و از سرزمین خودشان اخراج کرده‌اند و از سایر نقاط دنیا عده‌ای را جمع کرده و در آنجا یک کشور درست کرده‌اند.

چه کسی این را می‌پذیرد؟ چگونه ممکن است ما این کشور را به رسمیت بشناسیم؟ در حالی که میلیونها نفر از مردم بومی این سرزمین امروز آواره کشورهای اطراف و نقاط دیگر دنیا هستند و شصت سال است که دائماً جنگ، تجاوز، ترور و اشغال است. حتی سرزمین کشورهای اطراف در اشغال است. شصت سال است که مردم منطقه ما امنیت و آرامش ندارند. صهیونیستها شعار می‌دادند که سرزمین ما از نیل تا فرات است؛ یعنی همه خاورمیانه. اینها کی هستند و از کجا آمده‌اند؟ اگر قبول کنیم که در جنگ جهانی دوم اتفاقاتی افتاده، در کجا افتاده؟ در اروپا، آلمان، لهستان و انگلستان. این چه

ربطی به فلسطین دارد؟ چرا مردم فلسطین باید تاوان آن را پس بدهند؟ در جنگ جهانی دوم اتفاقی افتاده، به بهانه آن ملتی را اخراج کرده‌اند و یک رژیم دروغین درست کرده‌اند. شما می‌بینید، الان مردم فلسطین در خانه خودشان تحت محاصره کسانی هستند که از سرزمینهای دور آمده‌اند؛ در محاصره دارویی، آب و غذا. بیماران می‌میرند. حتی کودکان مریض و زنها در حال زایمان از دنیا می‌روند و هر روز مردم کشته می‌شوند؛ بمباران و موشک باران، بیچه‌ها در راه مدرسه کشته می‌شوند، چرا؟ اینها چه کسانی هستند؟ از کجا آمده‌اند؟ می‌خواهند منافع چه کسانی را تأمین کنند؟ چرا به لبنان حمله کردند؟ چرا جولان در اشغال است؟ چرا ایران را تهدید می‌کنند؟ چرا او را مسلح به بمب اتم کردند؟ چه کسی پشت این رژیم است؟ ریشه این رژیم در کجاست؟ آیا در خاک فلسطین است؟ من از شما سؤال می‌کنم. اتحاد جماهیر شوروی کجاست؟ آیا از نقشه محو نشد؟

گزارشگر:

آقای رئیس جمهور، دولت امریکا در سراسر جهان و گاه در داخل امریکا به خاطر حرکاتش در زندانهای گوانتانامو مورد انتقاد قرار گرفته. در ایران هم دولت به خاطر ایجاد جو خفقان علیه افراد سیاسی و استادان دانشگاهی که کارهای بین‌المللی انجام می‌دهند و بعضاً پزشکانی که بیماریهای خاص را مورد معالجه قرار می‌دهند. مورد انتقاد قرار گرفته است.

رئیس جمهور:

اینها حرفهای صهیونیستها و دولت امریکاست. اینها در ایران واقعیت ندارد. در ایران مطابق قانون آزادیهای مطلق قانونی وجود دارد. و قانون حاکم است. آیین دادرسی قوه قضائیه ما از مرفقی‌ترین آیینهای دادرسی است. یک نفر پیش از پنج بار می‌تواند فرجام‌خواهی کند. شما دیده‌اید وقتی من کنفرانس خبری می‌گذارم، همه خبرنگاران آزادانه سؤالاتشان را مطرح می‌کنند. حتی دانشگاهیان در حضور رهبر ما آزادانه حرف می‌زنند و انتقاد می‌کنند.

گزارشگر:

کسی به خاطر انتقادات سیاسی در زندان نیست؟

رئیس جمهور:

هر کس جرمی مرتکب بشود، دادگاه هست و دادگاه نیز علنی است و وکیل هست؛ بررسی می‌کنند.

ما نیاز نداریم. یک کشور و دولتی که ۹۸ درصد مردم طرفدار آن هستند، نیازی به این کارها ندارند. هر سال در ایران چندین تظاهرات دهها میلیونی به نفع دولت راه‌اندازی می‌شود، و مردم با پول خودشان هزینه می‌کنند و به تظاهرات می‌آیند؛ خودجوش و داوطلبانه.

روابط دولت و مردم ما بسیار صمیمی است. من به عنوان رئیس‌جمهور دائم در خیابان، روستا، مدرسه، دانشگاه، کارخانه و ... بین مردم هستم. هیچ تراحمی بین مردم و دولت وجود ندارد.

گزارشگر:

آقای رئیس‌جمهور، شما و بوش اشتراکاتی دارید. هر دو اعتقاداتی دارید که آن را انجام می‌دهید و هر دو هم اعتقاد دارید. مأمور خدا بر روی زمین هستید. نظر شما در این مورد چیست؟

رئیس جمهور:

من چنین ادعایی نکرده‌ام. اگر آقای بوش ادعا کرده، از ایشان بپرسید. ما نماینده ملت ایران هستیم.

گزارشگر:

چقدر دلتان برای آقای بوش در صحنه جهانی تنگ خواهد شد؟

رئیس جمهور:

ما دل‌مان برای همه می‌سوزد. اگر ببینیم کسی کارهای زشت می‌کند، ناراحت می‌شویم، فرصتهایی را که می‌تواند در خدمت ملتش باشد، از دست می‌دهد و علیه ملت خودش و دیگران کار می‌کند. می‌تواند از این فرصتها به نفع مردم خودش و دیگران خوب استفاده کند. می‌تواند کارهای خوب بکند. چرا کارهای زشت انجام می‌دهد؟ آدم ناراحت می‌شود. البته من با اقدامات آقای بوش به شدت مخالفم. اما فکر می‌کنم در این هشت سال ایشان بهتر از اینها می‌توانست کار کند.

می‌توانست جنگ راه نیندازد. شما می‌دانید که بیش از یک میلیون نفر در عراق و

صدها هزار نفر در افغانستان کشته و زخمی شدند. برای چه؟
برای اینکه آقای بوش می‌خواهد بر منطقه خاورمیانه مسلط بشود. برای مردم
امریکا؟ نه، برای منافع چند سرمایه‌دار. این خیلی بد است.

گزارشگر:

آقای رئیس جمهور! می‌خواهم در مورد اسرائیل و سوریه و صحبت‌هایی که بین این
دو صورت می‌گیرد، بپرسم.

آیا ممکن است ایران مسائل و مشکلاتی با این گفتگوها داشته باشد؟ از این نظر که
اینها به موافقت نامه‌ای برسند و سوریه در قبال بازپس‌گیری جولان، حزب الله، حماس
یا فعالان سیاسی دیگر را از کشورش اخراج کند؟

رئیس جمهور:

روابط ما با سوریه روابط بسیار خوب و پایداری است.
هر بخشی از سرزمینهای اشغالی آزاد بشود، ما استقبال می‌کنیم. ما فکر می‌کنیم آزادی
جولان مساوی است با همان اتفاقی که صهیونیستها دوست ندارند بیفتد.
البته بعید می‌دانم این اتفاق از طریق گفتگو روی بدهد. ما مشکلی در آینده نمی‌بینیم.
شرایط برای رژیم صهیونیستی بسیار خراب‌تر از آن چیزی است که بخواهد تأثیری در
مناسبات آینده داشته باشد.

این رژیم مثل هواپیمایی است که موتورهایش را از دست داده و با سر دارد به
زمین فرود می‌آید و کسی نمی‌تواند کمکش کند. البته این به نفع همه و بیشتر از همه
به نفع مردم امریکاست.

این رژیم به نام مردم امریکا جنایت می‌کند و جیب سرمایه‌داران را پر می‌کند، و در
حالی که بسیاری از مردم امریکا با مشکل مسکن، بهداشت، مدرسه و اشتغال دست و
پنجه نرم می‌کنند، صدها میلیارد دلار از پول این مردم دارد خرج صهیونیستها می‌شود
تا فلسطینیها را بکشند و به همسایگان تجاوز کنند.

گزارشگر:

آیا ایران مسئولیتی را در قبال بهبود وضعیت امنیتی عراق قبول می‌کند؛ یعنی ایران
نقشی در آن داشته است؟

رئیس جمهور:

بله، امنیت عراق، مستقیماً بر امنیت ایران اثر دارد.

روابط دو ملت ایران و عراق روابطی ویژه و استثنایی است. ما دو کشوری هستیم که مردمان دائم با هم ازدواج می‌کنند و رفت و آمد دارند. خیلی از ایرانیها متولد عراق و خیلی از عراقیها متولد ایران‌اند و سالانه چند میلیون نفر از دو کشور به کشور دیگر مسافرت می‌کنند. امنیت عراق امنیت ایران است و ما خیلی در این زمینه کمک کردیم و از این به بعد هم کمک می‌کنیم. دولت عراق هر کمکی بخواهد، ما برای امنیت انجام می‌دهیم.

گزارشگر:

آقای بوش ادعا می‌کنند که به خاطر افزایش نیروهای قوای امریکایی بوده که امنیت در عراق ایجاد شده است؛ برای همین پرسیدم نقش ایران چگونه بوده؟

رئیس جمهور:

آقای بوش خیلی صحبتها می‌کند.

گزارشگر:

خبرنگاران ما خیلی دوست دارند ایران را ببینند.

رئیس جمهور:

می‌توانید راحت به ایران بیایید. دائم خبرنگاران امریکا در ایران هستند. دانشگاهیان می‌آیند، استادان دانشگاه و ...

و السلام علیکم و رحمه الله و برکاته

رمزگشایی از سیاست^۱

گزارشگر:

خیلی ممنون که وقتتان را به من دادید.
آیا تقابل با امریکا به نفع ایران است؟

رئیس جمهور:

بسم الله الرحمن الرحيم
اللهم عجل لوليک الفرج و العافیة و النصر و اجعلنا من خیر اعوانه و انصاره و
المستشهدين بين یدیه

ما با کسی تقابلی نداریم. دولت امریکا مزاحمت درست می‌کند، ملت ایران هم از خودش دفاع می‌کند.

---

۱. مصاحبه با شبکه رادیویی NPR (نیویورک)، ۱۳۸۷/۷/۱

گزارشگر:

طبیعتاً نقطه‌نظرهای متفاوتی وجود دارد. برای مثال تلاش می‌شود که ایران تغییر سیاست بدهد و غنی‌سازی اورانیوم را خاتمه بدهد. بنابراین چطور می‌توانید بگویید که این نوعی تقابل نیست.

رئیس جمهور:

ما نمی‌خواهیم تقابل داشته باشیم. گفتم، دولت امریکا برای حقوق ملت ایران مزاحمت ایجاد می‌کند و ما هم از خود دفاع می‌کنیم.

گزارشگر:

آیا واقعاً هیچ چیز در عمل و گفتار ایران و مردم ایران نیست که به خواسته‌های جامعه بین‌الملل در این خصوص توجه نکند؟

رئیس جمهور:

جامعه بین‌الملل چه کسی است؟

گزارشگر:

امریکا و اروپا که خواسته‌اند ایران در برنامه هسته‌ای خود تغییر روش بدهد؛ همچنین چین یا روسیه و بسیاری کشورهای دیگر.

رئیس جمهور:

به چه حقی آنها این حرف را می‌زنند؟ براساس کدام قانون؟ این حق را از کجا آورده‌اند که برای ملت ایران تعیین تکلیف می‌کنند؟ در حالی که خودشان دارند از انرژی هسته‌ای استفاده می‌کنند به ما می‌گویند استفاده نکنید.

گزارشگر:

نکته جالبی را عنوان می‌کنید. شما فرمودید این حق قانونی ایران است که غنی‌سازی را انجام بدهد؛ در حالی که خیلی‌ها در جهان می‌گویند که هدف اصلی این غنی‌سازی ایران دسترسی به سلاح هسته‌ای است. شما البته این را انکار کردید. ولی بسیاری از مردم جهان قانع نیستند؛ بنابراین شما چه کاری می‌توانید بکنید تا مردم جهان را در این خصوص متقاعد کنید.

رئیس جمهور:

مردم جهان که طرفدار ما هستند. ۱۱۸ کشور جنبش عدم تعهد از ما حمایت کردند

و حق را به ما دادند. پنجاه و هفت کشور سازمان کنفرانس اسلامی، هشت کشور گروه دی هشت و پانزده کشور عضو گروه پانزده از ما حمایت کردند. می بینید که ملتها و دولتها با ما هستند. چند کشور مثل امریکا و بعضی دوستان اروپاییشان هستند که چنین نیستند و اینها هم برای ما مهم نیستند.

گزارشگر:

ببخشید، ولی مجبورم به سؤال اول برگردم. من کار ندارم که چه کسی مسئولیت دارد. آیا فکر می کنید به نفع منافع ملی ایران باشد که با امریکا تقابل داشته باشد؟

رئیس جمهور:

منظورتان چیست؟ ما چه کار باید بکنیم؟

گزارشگر:

وقتی که صحبت از جنگ با ایران می شود، ایران صحبت از این می کند که در قبال دفاع دست متجاوز را قطع می کند.

یا علیه اسرائیل گفته هایی در ایران بیان می شود و جهان وقتی از آینده نقش ایران و روابطش با کل جهان نگرانی دارد، اینها همه نوعی تقابل است که ایران برای خودش در قبال بقیه ایجاد می کند.

علی رغم اینکه مسئولیت این را چه کسی به عهده دارد، آیا فکر می کنید این گونه تقابلهای به نفع منافع ملی ایران هست یا خیر. بنابراین چه کاری را باید در جهت رفع تقابل انجام داد؟

رئیس جمهور:

ما با کسی تقابلی نداریم. ما می خواهیم مناسبات براساس احترام و عدالت باشد. دوباره سؤال می کنم آن جهانی که شما می گوئید کجاست؟ صد و هجده کشور جنبش عدم تعهد و ۵۷ کشور سازمان کنفرانس اسلامی از ما حمایت می کنند. آن جهانی که نگران است کیست؟ من نمی دانم اینها چه کسانی هستند؟ آیا منظورتان دولت امریکا و دو سه دولت اروپایی است؟

گزارشگر:

امریکا، اروپا، روسیه، چین.

رئیس جمهور:

چرا دولت امریکا و دو سه کشور به خودشان حق می‌دهند که خود را جهان بنامند؟

ما فکر می‌کنیم ریشه‌درگیری از همین جاست که دولت امریکا و دوسه متحد اروپایی اش فکر می‌کنند صاحب و مالک دنیا هستند و می‌خواهند در هر کاری دخالت کنند. الان من از شما سؤال می‌کنم، ارتش ایران در کنار مرزهای امریکا است یا ارتش امریکا کنار مرزهای ایران است؟ ارتش امریکا کنار مرزهای ماست. آنجا چه کار می‌کند؟

گزارشگر:

ببخشید، اگر بخواهیم جانب حق را بگیریم باید بگوییم که دو طرف حرفهای تقابلی آمیزی می‌زنند. شما هم در قبال حرفهای تقابلی جوانه این طرف می‌گویید که ما می‌خواهیم دست دشمن را قطع کنیم یا حرفهای دیگری می‌زنید، مثلاً اینکه یک کشور را از نقشه جهان حذف کنیم به این ترتیب به آقای بوش بهانه می‌دهید که تلاش می‌کند تصویری از شما را در افکار مردم مجسم بکند که خود شما هم دارید در آن جهت بازی می‌کنید. آیا فکر می‌کنید این به نفع ملت ایران هست و چطور می‌شود این تقابلی از بین برود؟

رئیس جمهور:

سؤال خوبی را پرسیدید. لازم است من روابط ایران با امریکا را مقداری تشریح کنم. شما می‌دانید ۵۵ سال قبل دولت امریکا با یک کودتا دولت ملی ایران را ساقط کرد و یک دیکتاتوری خشن را بر ملت را تحمیل کرد. در طول ۲۵ سال دیکتاتوری صدها هزار نفر از مردم ما در زندانهای مخوف دیکتاتور بودند و نفت ما توسط کمپانیهای امریکایی به غارت رفت؛ ملت ما تحقیر شد؛ استقلال ما خدشه‌دار شد. تا اینکه ملت ایران در حرکتی مردمی و دموکراتیک انقلاب کرد و نظام جمهوری اسلامی را برپا کرد. من می‌خواهم پاسخ سؤال شما را بدهم.

گزارشگر:

بله، من تاریخ را می‌دانم.

رئیس جمهور:

بله، شما تاریخ را می‌دانید ولی باید برای مردمی که می‌شنوند تاریخ را تکرار کنیم.

در حالی که در دوره استیلای امریکا ما انتخابات نداشتیم، اما وقتی جمهوری اسلامی برپا شد دولت امریکا با همه توان علیه ملت ما قیام کرد. چندین کودتا اتفاق افتاد. هشت سال جنگ تحمیلی توسط صدام مورد حمایت امریکا قرار گرفت و از روز اول مردم ما در محاصره اقتصادی قرار گرفتند. چه کسی تحریک می‌کند و چه کسی دنبال جنگ و درگیری است؟

گزارشگر:

تاریخ هرچه بوده، گذشته است. واقعیت همان است که هست. می‌خواهم این سؤال را این طور مطرح کنم؛ نه تعهد، به جای تعهد؛ آیا شما با توجه به این واقعیتها و تاریخ، پیشنهادی دارید تا بین دو کشوری که با هم مخالف بودند حرکتی به سمت جلو و پیشرفت صورت بگیرد.

رئیس جمهور:

بله، ما هیچ وقت به داخل امریکا نیامده‌ایم تا مزاحم مردم امریکا بشویم، اما دولت امریکا این کار را انجام داده است. پیشنهاد ما این است که از این کارها نکند.

گزارشگر:

این پیشنهادی است برای آنها، برای شما چه؟

رئیس جمهور:

من الان قدمهای بلندی برداشته‌ام، من برای آقای بوش نامه دادم. این گشایش خیلی خوبی بود. حتی گفتم آماده هستم که در سازمان ملل با هم گفتگو کنیم. ما به تقاضای دولت امریکا در عراق پاسخ دادیم و در کمیته مشترک امنیتی مشارکت سازنده کردیم. ما هر کاری که می‌شده انجام داده‌ایم، الان نوبت دولت امریکاست.

گزارشگر:

آیا پیشنهاد مشخصی در خصوص اینکه ایران بتواند غنی‌سازی را به سمت صلح‌آمیز ادامه بدهد، دارید؟ در عین حال دولت ایران که شما نماینده آن هستید، می‌تواند ضمانتی بدهد - حالا هر ضمانتی، مثلاً نظارت‌کننده‌های بیشتری بیایند یا روش دیگری - تا نگرانی مردم جهان کمتر بشود؟

رئیس جمهور:

اولاً مردم جهان نگرانی ندارند، دولت امریکا نگران است.

گزارشگر:

این که می‌گویید یعنی پیشنهادی ندارید؟

رئیس جمهور:

چرا، پیشنهاد این است که قانون برای همه اجرا بشود. یک دهم آن چیزی که ما با آژانس همکاری می‌کنیم دولت امریکا هم همکاری بکند. ما فکر می‌کنیم آژانس بهترین تضمین است، اما دولت امریکا به مأمورین آژانس فشار نیاورد. چطور است دولتی که دهها هزار کلاهک اتمی دارد و از بمب اتم استفاده کرده، می‌خواهد ما را که فعالیت صلح آمیز داریم محدود کند. این منطق، منطق تبعیض‌آلود است. پیشنهادهای خیلی خوبی در این زمینه‌ها هست.

گزارشگر:

ولی به نظر نمی‌رسد شما مایلید این پیشنهادات را بدهید.

رئیس جمهور:

ما پیشنهادهای زیادی داده‌ایم، فکر می‌کنیم دولت امریکا باید روشش را عوض کند. با پیشنهاد ما مشکل حل نمی‌شود.

گزارشگر:

وقت کم است ولی در دو زمینه دیگر سؤال دارم. همان طور که می‌دانید شما نه تنها در امریکا بلکه در بسیاری از نقاط جهانی به عنوان مردی شناخته شده‌اید که گفته‌اید اسرائیل باید از نقشه جهان حذف بشود. آیا مایلید اسرائیل را از نقشه جهان حذف کنید؟

رئیس جمهور:

مشکل دولت امریکا دولت صهیونیستی است؟ من فکر می‌کنم دولت امریکا به خاطر حمایت‌های افراطی‌اش از رژیم صهیونیستی در تمام جهان دچار مشکل شده است.

گزارشگر:

آیا شما می‌پذیرید که گفته شده شما مردی هستید که گفته‌اید رژیم صهیونیستی باید از نقشه جهان حذف شود؟

رئیس جمهور:

الان توضیح می‌دهم. دقت کنید، دو مطلب در کنار هم [هستند]. پیشنهاد ما برای حل مسئله فلسطین پیشنهاد خیلی روشنی است. شصت سال است که در آنجا جنگ و کشتار ادامه دارد. تمام پیشنهادها و راه‌حلها با شکست مواجه شده است. چرا؟ برای اینکه به حق ملت فلسطین بی‌توجهی شده، ما حل مسئله را در یک رفرااندوم آزاد می‌دانیم. همه مردم فلسطین در یک رفرااندوم نوع حکومت و دولت خودشان را انتخاب بکنند.

من از شما سؤال می‌کنم الان اتحاد جماهیر شوروی کجاست؟ محو شد. چگونه محو شد؟ با رأی مردم. در فلسطین هم باید اجازه بدهید مردم سرنوشت خودشان را تعیین کنند.

اما نکته دوم. من خواهش می‌کنم دقت کنید؛ به خصوص شما. چون شما دائماً در معرض اطلاعات یک جانبه از طرف دولت امریکا هستید. رژیم صهیونیستی از کجا آمده است؟ فلسطین یک سرزمین تاریخی است. مردم فلسطین هزاران سال آنجا زندگی می‌کردند، آمده‌اند به زور اسلحه چند میلیون مردم بومی را آواره و از خانه‌هایشان بیرون کرده‌اند و دیگران را از سایر مناطق دنیا به آنجا آورده‌اند و یک کشور درست کرده‌اند. چطور شما می‌توانید این رژیم را بپذیرید؟

گزارشگر:

بیخشید، باز هم تاریخ؟

رئیس جمهور:

همه چیز مربوط به تاریخ است. مثل این است که کسی امریکا را اشغال بکند، بعد به شما بگوید این مربوط به تاریخ است، دیگر شما حرفی نزنید.

گزارشگر:

من نمی‌گویم حرفی نزنید ولی وقت ما محدود است. شما صحبت از انتخابات و رفرااندوم کردید. حالا می‌خواهم سؤال بعدی را بپرسم.

سؤال بعدی من در خصوص دموکراسی در ایران هست و یک ویژگی خاصی که فرق بین نحوه انتخابات در ایران و امریکاست و آن اینکه در ایران دولت می‌تواند گاهی اوقات هزاران کاندید ریاست جمهوری برای انتخابات را رد صلاحیت بکند.

چرا دولت ایران به مردم اعتماد نمی‌کند تا کاندیداها را خودشان انتخاب کنند و رأی بدهند؟

رئیس جمهور:

من فکر می‌کنم انتخابات در ایران جزء آزادترین انتخابات است. اقلأً صد برابر امریکا در ایران آزادی هست. مردم امریکا اسیر دو حزب‌اند.

گزارشگر:

چرا به مردم ایران اعتماد ندارید؟

رئیس جمهور:

ما به مردم اعتماد داریم. انتخابات در ایران آزاد است. اتفاقاً محدودیت در امریکاست.

ما در ایران قانون داریم. طبق قانون هرکس ویژگیهای ریاست‌جمهوری را داشته باشد می‌تواند کاندید بشود.

نشانه اعتماد به مردم خود بنده هستم که الان جلوی شما نشسته‌ام. من عضو هیچ حزبی نبودم. یک معلم دانشگاه بودم. کاندیدا شدم.

گزارشگر:

ولی اگر رهبر نمی‌خواستند شما کاندید بشوید، نمی‌شدید.

رئیس جمهور:

نه خیر این طور نیست. هفت نفر دیگر هم کاندید بودند، هشت کاندیدای جدی.

گزارشگر:

به هر حال رهبر اجازه دادند.

رئیس جمهور:

بله، از احزاب گوناگون، حتی افراد مستقل، آزادانه رقابت کردند. تلویزیون دولتی هم به طور یکسان در اختیار همه بود.

من یک کاندید مستقل بودم. بدون هیچ حزبی، فقط دانشگاهیان طرفدار من بودند. من رأی آوردم و الان رئیس‌جمهور هستم.

من از شما سؤال می‌کنم. آیا در امریکا کسی بدون حمایت دو حزب اصلی می‌تواند رئیس‌جمهور بشود؟ آیا ۳۰۰ میلیون مردم امریکا عضو این دو حزب‌اند؟

نه، مردم گزینه دیگری ندارند که آنجا بروند. اینجا فقط دو گزینه دارند؛ اما در ایران هشت گزینه است.

چه کسی آزادتر است؟ چه کسی به مردم بیشتر اعتماد دارد؟
گزارشگر:

از نظر سیاسی بله، همیشه فوقش این قدر گسترش پیدا می‌کند، اما سؤال بعد.
رئیس جمهور:

پس قبول دارید محدودیت در امریکا خیلی بیشتر است؛ خیلی زیاد.
گزارشگر:

نه من موافق نیستم. سیستم امریکا مشکلات خودش را دارد که بعداً می‌توانید در مصاحبه دیگری مطرح کنید.

رئیس جمهور:

پس چرا خیال می‌کنید سیستم امریکا بهتر از بقیه است؟ سیستم ما بهتر از سیستم شماست.

گزارشگر:

نه، من چنین چیزی را نمی‌گویم. آقای رئیس جمهور من فقط سؤال می‌پرسم و سؤال آخر من.

بسیاری از افرادی که از خارج به ایران می‌آیند و این کشور را می‌بینند، می‌گویند که جامعه ایران جهت جدیدی پیدا کرده است، بسیاری از مردم ایران به آهنگهای غربی گوش می‌دهند، تلویزیون غربی تماشا می‌کنند و اگر دسترسی داشته باشند، کتابهای غربی می‌خوانند و به بیانی خودشان را از سیاست جدا کرده‌اند.

سؤال من این است که آیا شما فکر نمی‌کنید که تماستان را با بسیاری از مردم ایران از دست داده‌اید؟

رئیس جمهور:

اتفاقاً من کسی هستم که تقریباً تمام وقت با بدنه مردم در ارتباط هستم. من با همه ارتباط دارم.

ملت ایران، ملت آزادی است و راحت انتخاب می‌کند. همیشه همین‌طور بوده، محدودیتی ندارد. شما چرا خیال می‌کنید اتفاق جدیدی در ایران افتاده است؟ همان

اشتباهی است که دولت امریکا مرتکب شده است. شما سه ماه صبر کنید مردم ایران را در ۲۲ بهمن و هشت ماه دیگر در انتخابات ببینید.

گزارشگر:

آیا پلیس ماهواره‌ها را از مردم نگرفته است؟

رئیس جمهور:

نه، آن بحث دیگری است. آن یک قانون است. ما کاری به آن قانون نداریم. آن قانون در مسیر خودش تصویب شده است. آن مسائل دیگری دارد. بله، مشکلاتی هست، ولی ربطی به صحبت شما ندارد.

صبر کنید و در انتخابات خواهید دید که مردم به طور گسترده شرکت خواهند کرد. یادتان باشد ۹۸ درصد مردم طرفدار دولت ایران‌اند.

من در خیابانها با مردم تماس دارم. در ایران آزادی خیلی زیاد است. نمونه‌اش همین مصاحبه با شماست. آیا شما می‌توانید این سؤالات را از رئیس جمهور امریکا پرسید؟ آیا می‌توانید به این راحتی رئیس جمهورتان را ببینید و با او صحبت کنید؟ هرگز! نمی‌توانید آزادانه سؤال کنید، اما خبرنگاران از من آزادانه سؤال می‌کنند، خیلی راحت.

گزارشگر:

آیا شما اصلاً برنامه‌های تلویزیون غربی را تماشا می‌کنید؟

رئیس جمهور:

چرا، من هم مثل بقیه مردم هستم. بالاخره مردم از فیلمهای سینمایی و شو و ... خوششان می‌آید.

گزارشگر:

مثلاً یک نمونه از برنامه‌هایی که می‌بینید چیست؟

رئیس جمهور:

البته من کم می‌بینم. من بیشتر تلویزیون ایران و اخبار دیگران را می‌بینم.

گزارشگر:

آیا موسیقی غربی یا کتاب غربی‌ای را خوانده‌اید؟

رئیس جمهور:

چرا، بالاخره من هم مثل بقیه هستم، ولی اینها اصلاً مهم نیست. الان ملتها که این

طوری نیستند. ملت ایران همه چیز را می‌بیند و همه نوع کتابی را می‌خواند. خودش را محدود و محروم نمی‌کند. از هر چیزی استفاده می‌کند، اما ملت ایران است و از حقوق خودش هم دفاع می‌کند. اجازه نمی‌دهد به او زور بگویند؛ هرکس که باشد. یادتان باشد.

گزارشگر:

خیلی ممنونم آقای رئیس جمهور

رئیس جمهور:

انشاءالله موفق باشید. ولی سعی کنید در امریکا هم با رئیس جمهورتان همین

طور صحبت کنید.

گزارشگر:

تشکر

موفق باشید

هرمنوتیک تبلیغات دشمن^۱

بسم الله الرحمن الرحيم
 اللهم عجل لوليک الفرج والعافیه والنصر واجعلنا من خیراعوانه و انصاره
 والمستشهدین بین یدیه

دنیا در آستانه تحولات بزرگ

ابتدا از شما اصحاب رسانه‌ها تشکر می‌کنم که دست‌اندرکار ارتباط بین انسانها، ملتها و اندیشه‌ها هستید و به تفاهم و دریافت مناسب و نزدیکی اندیشه‌ها و در نتیجه برقراری صلح و امنیت در جهان کمک می‌کنید.

من می‌خواهم مطلب کوتاهی را با شما مطرح کنم و بعد برای طرح سؤالات در خدمت شما هستم. لابد شما بهتر از هر کس دیگری می‌دانید که دنیا در آستانه تحولات بزرگی است. همه نشانه‌ها برای تحقق تحول بزرگ آشکار شده است. بشریت به پایان یک دوره از زندگی خود رسیده است و دوران جدیدی در حال آغاز شدن است.

۱. مصاحبه با خبرنگاران در مقر سازمان ملل، ۱۳۸۷/۷/۲

دوران گذشته ویژگیهای خود را داشت و دوران آینده ویژگیهای خاص خودش را خواهد داشت. در یک دوران طولانی معیار برتری، ثروت، قدرت، استیلا، قوای نظامی و توانمندیهای اقتصادی بود. این به پایان دوران خودش رسیده است و دوران اندیشه و فرهنگ در زندگی بشر آغاز شده است؛ یعنی امروز دیگر اتم، سلاح، اقتصاد قوی، فناوری و تکنولوژی برای کسی ارزش آفرینی نمی‌کند و موجب برتری کسی یا کشوری بر سایر کشورها نمی‌شود، بلکه امروز آنچه مهم است، اندیشه‌ها و فرهنگ و معیارهای انسانی است که عوامل اصلی در برقراری صلح، دوستی و امنیت پایدار هستند. دیدیم که در شصت سال گذشته حاکمیت اندیشه مادی جز تبعیض، تشدید تنشها، تهدید و ناامنی مستمر و فاصله طبقاتی بین کشورها و نگرانی برای جهان به ارمغان نیاورد.

ملت‌ها به طور عموم به این نتیجه رسیده‌اند که برای سعادت خود باید راه، معیارها و اندیشه‌های جدیدی را انتخاب کنند. این همان چیزی است که ما اسمش را ورود به دوران اندیشه و فرهنگ می‌گذاریم. البته نقش رسانه‌ها در این انتقال و دوران بسیار بسیار مهم است؛ چرا که در اینجا منطق، اندیشه و افکار متعالی است که رد و بدل خواهد شد و ابزار و بستر این ارتباط رسانه‌ها هستند.

من امیدوارم در دوران جدید شاهد جایگزینی گفتگو به جای زورگویی و تهدید، عدالت به جای تبعیض، و احترام به ملت‌ها و انسان‌ها به جای تحقیر آنها باشیم و دوستی و صحبت جای کینه‌ورزی و برتری‌جویی را بگیرد. از همه شما متشکرم و برای پاسخگویی به سؤالات شما آماده هستم.

گزارشگر:

[سؤال در مورد برنامه هسته‌ای ایران]

رئیس جمهور:

موضوع هسته‌ای ایران را شما می‌دانید. موضوع هسته‌ای ایران یک مسئله سیاسی است، نه یک مسئله حقوقی. آژانس در پیش از دوازده گزارش رسمی، صلح‌آمیز بودن فعالیت‌های ایران را رسماً اعلام کرده است. سال گذشته آقای البرادعی به ایران سفر کرد. بعد از یک دوره فشرده همکاری ایران و آژانس، که در آن همکاری‌ها طی یک چارچوب مشخصی همه سؤالات حقوقی و فنی آژانس از سوی ایران پاسخ داده شد. آقای البرادعی در تهران اعلام کرد از نظر ما مسائل هسته‌ای ایران حل شده است و در

نشست مارس ما شرایط را عادی اعلام خواهیم کرد. اما قبل از اعلام نظر آژانس دولت امریکا مجموعه‌ای از کاغذها و ادعاها را مطرح کرد و آژانس را تحت فشار سنگین قرارداد که اینها را مورد بررسی قرار بدهد.

طبق مقررات آژانس هیچ یک از اعضا نمی‌تواند علیه دیگری ادعایی را مطرح کند، و اگر عضوی ادعایی را مطرح کند، آژانس نباید آن را مورد رسیدگی قرار بدهد. اما آژانس تحت فشارهای سیاسی بررسی این ادعاها را در دستور کار خود قرار داده است. البته این ادعا آنقدر خنده‌دار است و اسنادی که دولت امریکا ارائه کرده، جعلش آنقدر بچگانه است که هر فرد ابتدایی به راحتی متوجه می‌شود که این اسناد جعلی است. ما تا امروز بیشترین همکاریها را با آژانس داشته‌ایم. چند هزار نفر روز بازرسی انجام شده، هزاران برگ سند تحویل آژانس شده است. بیشترین همکاری در طول تاریخ آژانس توسط ایران انجام شده است، اما به ما می‌گویند شما برای استفاده از حق قانونی خودتان باید امریکا را راضی کنید. من می‌خواهم در حضور شما اینجا اعلام کنم، ما نه می‌خواهیم، نه علاقه‌مندیم و نه می‌توانیم دولت زیاده‌خواه امریکا را راضی یا قانع کنیم. ما یک عضو آژانس هستیم و باید از حقوق قانونی خودمان استفاده کنیم. اینکه به ما می‌گویند فعالیتهای ناشناخته و اعلام نشده خود را به ما بگویید. ما می‌گوییم فعالیت ناشناخته‌ای وجود ندارد، اگر هست، شما به ما نشانی بدهید. می‌گویند نه، ما نشانی و سندی نداریم. خودتان بگویید. از ما می‌خواهند چیزی را که وجود ندارد و یک امر عدمی را اثبات کنیم. این هیچگاه امکانپذیر نیست.

ما به آژانس توصیه کرده‌ایم که تحت فشارهای سیاسی قرار نگیرد. به این دولتهایی هم که از این حرفها می‌زنند توصیه می‌کنیم که دست از این زورگوییها بردارند. زورگویی علیه ملت ایران تأثیری ندارد. بالاخره شما این همه تبلیغات کردید، قطعنامه صادر کردید، به قول خودتان تحریم کردید، چه اثری کرد؟ شما در واقع خودتان را تحریم می‌کنید. ایران یک کشور بسیار بزرگ است.

ما چون صادق هستیم و حقیقت را می‌گوییم و همه دستاوردهای هسته‌ای خودمان را در معرض دید آژانس قرار داده‌ایم و طبق قانون عمل کرده‌ایم، به طور قاطع از اقدامات خودمان دفاع می‌کنیم و اجازه نمی‌دهیم بازیگران سیاسی ملت ما را از حقوقشان

محروم کنند. به نظر شما این خنده‌دار نیست که ملت‌هایی که انبارهایشان پر از سلاح هسته‌ای است، از سلاح هسته‌ای استفاده کرده‌اند، الان هم نسل‌های جدید این سلاح را می‌سازند و ملتها را با سلاح هسته‌ای تهدید می‌کنند، برای بشریت خطر محسوب نشوند، اما فعالیت‌های صلح‌آمیز ایران به صرف اینکه ممکن است در آینده منحرف بشود، خطر معرفی می‌شود.

این همان ادبیاتی است که به پایان راه خودش رسیده است. این متعلق به دوره گذشته است و دیگر اثری ندارد. من توصیه می‌کنم که رفتارشان را عوض کنند. این رفتار متعلق به دوران گذشته است و استفاده از آن این تصور را در ذهن آدم زنده می‌کند که استفاده‌کنندگان دچار عقب‌ماندگی تاریخی و سیاسی هستند.

به نظر ما اینها اثری ندارد. ایران صلح‌دوست‌ترین کشور خاورمیانه است. ما هفت هزار سال تاریخ داریم. در طول این هفت هزار سال ملت ایران هیچ‌گاه به هیچ کشوری تجاوز نکرده است، اما در طول این ۳۰ سال یک جنگ سنگین هشت ساله توسط صدام و با حمایت دولت آمریکا و متحدینش بر ما تحمیل شد. مردم ما بمباران شیمیایی شدند، اما دولت آمریکا از صدام حمایت کرد. ما توصیه می‌کنیم که به عدالت و حقیقت و قانون پایبند باشند. این به نفع همه است. راه ملت ایران روشن است. ما اهل منطق و گفتگو هستیم، اما زیر بار زور نمی‌رویم.

مسعود حیدر از پاکستان:

اخیراً اسرائیل تهدید کرده است که به تأسیسات هسته‌ای ایران حمله می‌کند و ادعا کرده است که دلیل این امر تولید سلاح هسته‌ای از سوی ایران است. ایران برای مقابله با این تهدیدها چه برنامه‌هایی دارد؟

رئیس‌جمهور:

البته رژیم صهیونیستی برای همین درست شده است. فلسفه این رژیم تهدید، تجاوز و اشغالگری است. این رژیم درست شده که ترور بکند، زنها و کودکان را بکشد و مردم را در محاصره دارویی، آب و مواد غذایی قرار بدهد. تهدیدهای این رژیم چیز جدیدی نیست، اما هم صهیونیستها و هم حامیان آنها می‌دانند که آنها خیلی کوچک‌تر و ناتوان‌تر از این هستند که بخواهند به ایران آسیب بزنند. ملت ایران ملتی صلح‌دوست و اهل گفتگوست، اما هر دستی که بخواهد علیه ملت ایران شلیک بکند قبل از شلیک آن

دست را از بازو به طور قاطع قطع خواهد کرد. من فکر می‌کنم اینها بیشتر برای سرپوش گذاشتن بر شکستها، جنایتها و افتضاحاتی است که در سرزمینهای اشغالی جریان دارد. امروز رژیم صهیونیستی به پایان خط خودش رسیده است. این رژیم برای تجاوز و اشغال درست شده بود. امروز چنگاله‌هایش کند شده و قادر به اشغالگری و تجاوز نیست. برای سرپوش گذاشتن بر ضعف از این حرفها می‌زنند، اما خودشان می‌دانند خیلی کوچک‌تر از آن هستند که بخواهند به حریم ایران تعدی بکنند.

V.T Press

با توجه به انعکاس وقایع دو سه ماه گذشته، به نظر می‌رسد نشانه‌هایی از توسعه روابط میان جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا وجود دارد؛ چنان‌که نماینده‌ای از آمریکا در گفتگوهای هسته‌ای شرکت کرد و به نظر می‌رسد کاندیداهای ریاست جمهوری آمریکا می‌کوشند تا با آغاز گفتگوها، وارد معامله‌ای جدید با ایران بشوند. آیا شما مایلید وارد این گفتگوهای جدید بشوید؟ ممکن است این قضیه، یک خوشامدگویی از سوی آمریکا و سایر کشورهای غربی باشد. آیا شما با این احتمال موافق‌اید؟

رئیس‌جمهور:

من خواهش می‌کنم به این نکته توجه کنید. دولت آمریکا ۲۸ سال قبل به طور یک‌طرفه و یک‌جانبه روابطش را با ایران قطع کرد. ما همواره خواهان روابط با همه متلها بودیم، اما دولت آمریکا تصور می‌کرد که با این قطع رابطه ایران را تنبیه خواهد کرد و جلوی پیشرفت ملت ایران را خواهد گرفت. اما ۲۸ سال گذشته است و ملت ایران قوی‌تر، زنده‌تر و پیشرفته‌تر از ۲۸ سال قبل است. امروز هم ما خواهان روابط هستیم، اما روابط بر پایه عدالت و احترام متقابل. روابط یک‌جانبه و از موضع زورگویی رابطه نیست، بلکه تحمیل است.

من از گفتگوی با کاندیداهای ریاست جمهوری آمریکا در محل سازمان ملل استقبال کردم. من فکر می‌کنم همین جا جای خوبی است؛ حتی صحن سازمان ملل. بالاخره بنشینیم در حضور شما رسانه‌ها صحبت کنیم و دیدگاهها و نظراتمان را راجع به مسائل جهانی بگوییم. این بهتر از تهدید، فشارهای سیاسی و بعضی از حرفهایی است که از اساس حقیقتی ندارد. ما در چارچوب قانون، احترام متقابل و عدالت از رابطه استقبال می‌کنیم.

گزارشگر:

آقای رئیس جمهور سلام عرض می‌کنم. من مستندساز ایرانی هستم. سؤال من این است که همچنان که شما گفتید با وجود تأیید سازمان انرژی هسته‌ای و اینکه هیچ سندی در رابطه با فعالیت غیر صلح‌آمیز انرژی هسته‌ای پیدا نشده، می‌بینیم که کشورهای غربی مشخصاً امریکا و اتحادیه اروپا ایران را به این متهم می‌کنند که فعالیتهای نداشته خودش را در زمینه مسائل نظامی اثبات بکند. اما همزمان علی‌رغم اینکه ۲۰ سال از جنگ گذشته ما شاهد این هستیم که عده زیادی از هموطنان ما به دلیل عوارض سلاحهای شیمیایی فوت می‌کنند.

تجهیز عراق به سلاحهای شیمیایی توسط کشورهای غربی مسئله‌ای است که حتی از سوی خود رسانه‌ها و دادگاههای غربی اثبات شده، در حالی که تجهیز کشوری به سلاحهای غیرمتعارف نقض صریح کنوانسیونهای بین‌المللی است. با وجود این حتی اگر انرژی هسته‌ای ایران به آن درصدی که متهم است، غنی‌سازی کرده باشد، هیچ پروتکلی نقض نشده حتی اگر واقعاً وارد مرحله صنعتی نیز بشود.

شما در جایگاه رئیس جمهور برای مطالبه و ادعای خسارت علیه شرکتهایی که عراق را به سلاحهای شیمیایی تجهیز کردند چه کردید؟ من می‌دانم که در هیئت همراه شما حتی نمایندگان مجلسی هستند که از آلودگی سلاحهای شیمیایی رنج می‌برند. می‌خواهم خواهش کنم اگر امکان دارد چون وزیر دادگستری هم همراه شما هستند، ایشان هم از نظر مسائل حقوقی دیدگاههای خودشان را بگویند.

رئیس جمهور:

اینکه بعضی از کشورهای غربی از مباران شیمیایی ایران و حلبچه حمایت کردند تردیدی در آن وجود ندارد؛ البته مسئولین قضایی ما دارند کار را پیگیری می‌کنند.

در موضوع هسته‌ای باید این جمله را اضافه بکنم که از نظر ما مسئله هسته‌ای حل شده است. همه آنها می‌دانند که حل شده است. حالا این تبلیغات را بالاخره انجام می‌دهند. آنها فکر می‌کنند ابرقدرت هستند. باید یک قیافه‌ای بگیرند، اخمی بکنند و یک سروصدایی بکنند. ما فکر می‌کنیم امروز دیگر مسئله اول جهان مسئله هسته‌ای ایران نیست و این برای کشورهای غربی فرصت خوبی است که خودشان را از این ماجرای که هیچ سودی در آن نیست کنار بکشند. این توصیه دوستانه است.

صدای امریکا:

یک سؤال ساده دارم. چه کسی در ایران قدرت را در دست دارد؟ چون این باور وجود دارد که آیت الله خامنه‌ای در واقع مانند شاه و رئیس جمهور مانند نخست‌وزیر است. بنابراین قدرت حقیقی در دست کیست؟ متشکر می‌شوم اگر این مسئله را توضیح دهید. همچنین شما گفتید که پیشنهاد صحبت با کاندیداهای ریاست جمهوری امریکا را داده‌اید. پاسخ آنها چه بود؟

رئیس جمهور:

در ایران قدرت دست مردم است. در ایران حاکم اصلی مردم هستند. تمام مسئولین را مردم انتخاب می‌کنند و مردم ایران به طور مستمر بر عملکرد مسئولین نظارت می‌کنند. رهبری، رئیس‌جمهور، نمایندگان مجلس، شوراهای شهر و روستا، مجلس خبرگان رهبری همه به طور مستقیم و غیر مستقیم توسط مردم انتخاب می‌شوند. قدرت در ایران متعلق به مردم است. در ایران مردم سالاری حقیقی حاکم است و همه در برابر مردم مسئول و پاسخگو هستند و جالب است بدانید همه به طور مستمر با متن مردم در ارتباط هستند.

من به عنوان رئیس‌جمهور دائماً با مردم در شهرها، روستاها، مراکز علمی، خیابانها و همه‌جا در ارتباط هستم و به طور مستقیم سؤالات مردم را پاسخ می‌دهم؛ البته در درون مسئولین و دستگاههای حکومتی هم نظم بسیار دقیقی برقرار است و نظارتهای بسیار دقیقی انجام می‌شود.

مجلس شورای اسلامی و قوه قضاییه بر همه فعالیت‌های کشور نظارت می‌کنند و مجلس خبرگان رهبری بر رهبری نظارت می‌کند. در ایران قدرت دست مردم است. در مورد سؤال دوم، من در پاسخ به سؤال یک خبرنگار اعلام آمادگی کردم. از من پرسیدند آیا حاضرید که با کاندیداها صحبت کنید؟ من گفتم بله حاضریم. شرطش این است که جلسه ما علنی و در حضور رسانه‌ها باشد که ملت‌ها و مردم از طریق رسانه‌ها در جریان مذاکرات و گفتگوها قرار بگیرند.

شبکه الجزیره:

البته هیچ‌کس در مورد شجاعت و تعهد شما در مورد مسئله فلسطین تردیدی ندارد، اما در همین حال افرادی حتی در داخل ایران وجود دارند که معتقدند نحوه حمایت

شما از مسئله فلسطین، مانند صحبت در مورد محو اسرائیل از نقشه و غیره، به ضرر مردم فلسطین تمام می‌شود؛ از جمله آقای محمد خاتمی - رئیس جمهور پیشین ایران - را می‌توان نام برد که صحبت‌های ایشان در مطبوعات هم منعکس شد. می‌خواهم پاسخ شما را بدانم و اینکه این مسئله چقدر برای فلسطینیها مفید بوده است؟

سؤال دوم من این است که یک سازمان حقوق بشر در امریکا گزارشی ارائه داده مبنی بر اینکه در ایران از زمانی که شما به ریاست جمهوری رسیده‌اید موارد نقض حقوق بشر بیشتر شده است. چه پاسخی برای آن دارید؟

رئیس جمهور:

سازمانهای حقوق بشر امریکا مثل بقیه سازمانهای امریکا هستند. نظرات آنها برای ما ارزش حقوقی ندارد. چون آنها از موضع سیاسی اظهار نظر می‌کنند. آنها حتی یک کلمه علیه زندانهای ابوغریب، گوانتاناما و زندانهای مخفی در اروپا و بیش از سه میلیون زندانی در امریکا حرفی نزدند. راجع به شنود تلفنهای مردم و باز کردن نامه‌های آنها حرفی نزدند. بنابراین حرف آنها برای ما مبنای حقوقی ندارد.

اما درباره فلسطین شما باید نظر مردم فلسطین را بگیرید نه نظر بعضی از افراد را در ایران. در ایران آزادی مطلق است. افرادی نظر دارند و ممکن است کسانی باشند که مخالف نظرات دولت باشند. آنها آزادانه نظراتشان را ابلاغ و بیان می‌کنند. اما شما باید ببینید که گروههای فلسطینی و مردم فلسطین چه می‌گویند. ما از مقاومت مردم فلسطین به طور کامل حمایت می‌کنیم.

البته راه حل ما برای مسئله فلسطین راه حلی انسانی و دموکراتیک است که من در سخنرانی امروز اعلام کردم طرح ما برای حل مسئله فلسطین آماده شده و به زودی تقدیم دبیر کل سازمان ملل خواهد شد. این طرح چند ویژگی ممتاز دارد. اولین و مهم‌ترین ویژگی این است که به ریشه مسائل فلسطین پرداخته است؛ چیزی که بیش از صد طرح گذشته مطلقاً به آن نپرداختند. ریشه و علت اصلی مشکل فلسطین را فراموش کردند؛ و دوم توجه به حق تعیین سرنوشت ملت فلسطین است.

پیشنهاد ما به طور خلاصه این است که در کل سرزمین فلسطین رفتارندوم آزاد زیر نظر سازمانهای بین‌المللی برگزار بشود و فلسطینیها نوع حکومت و دولت خودشان را

در یک انتخابات آزاد برگزینند. این طرح جمهوری اسلامی طرحی انسانی و دموکراتیک است که به زودی تقدیم سازمان ملل خواهد شد.

الشرق الاوسط:

شما در صحبت‌های خود از یک معاهده امنیتی بلندمدت بین امریکا و کشور خود صحبت کردید و افزودید که دولت ایران با چنین معاهده امنیتی مخالف است. آیا ممکن است دلیل مخالفت خود را بیان فرمایید؟

رئیس جمهور:

من در سخنرانی چنین حرفی را نزد. هر تصمیمی که ملت و دولت عراق بگیرند برای ما محترم است. حرف من این بود که چرا به طور غیرقانونی ملت عراق را تحت فصل هفت منشور ملل متحد نگه داشته‌اید؟ ما فکر می‌کنیم این برای تحمیل بعضی قراردادها بر ملت عراق است. این حرف دولت و ملت عراق است. بارها این را اعلام کرده‌اند و در این موضوع ما هم نظر هستیم.

خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران (ایرنا):

روزنامه نیویورک تایمز در سرمقاله امروز خودش اذعان کرده که تحریم‌ها علیه ایران بی اثر بوده، جنگ نتیجه‌ای نخواهد داشت و خانم رایس باید با پرواز مستقیم به تهران با ارائه پیشنهادی سخاوتمندانه و انجام معامله‌ای بزرگ دست به کاری تاریخی بزند. نظر جناب‌عالی در این باره چیست و لطفاً بفرمایید آیا در صورت تحقق این ایده می‌توان انتظار تحولی را در روابط تهران - واشنگتن داشت؟

رئیس جمهور:

البته من در موقعیتی نیستم که درباره هر سرمقاله‌ای که در روزنامه‌ها نوشته می‌شود اظهار نظر کنم، اما اگر تغییراتی در رفتار دولت امریکا مشاهده بشود حتماً در وضعیت موجود تأثیری جدی خواهد داشت.

افتخار AP؛ پاکستان:

پیشرفت خط لوله گازی بین ایران، هند و پاکستان چگونه بوده است؟

رئیس جمهور:

امروز هم با آقای رئیس جمهور پاکستان صحبت کردیم و امیدوارم در آینده نزدیک قرارداد نهایی بشود.

کاوه افراسیابی، ایران فارین افیرز:

جناب آقای رئیس جمهور، ایران اخیراً یک بسته پیشنهادی برای همکاری سازنده در مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی به کشورهای ۱+۵ داده که هنوز از طرف این کشورها پاسخی داده نشده و از جمله مسائل مطروح در این بسته مبارزه با تروریسم و ... است.

سؤال من از شما با توجه به مسائلی که در مورد همکاری بین‌المللی و ایجاد یک جبهه بین‌المللی صلح مطرح کردید این است که آیا پیشنهادهای جدیدی در مورد همکاری سازنده با کشورهای غربی و هر کشوری که در مورد این مسائل به خصوص تروریسم و ... حاضر به همکاری با ایران باشد، دارید؟

رئیس جمهور:

هر کس که به طور حقیقی و واقعی بخواهد با تروریسم و ریشه‌های آن مبارزه کند، ملت ایران را در کنار خودش خواهد دید. چرا که ملت ایران اولین قربانی تروریسم در جهان است. ما رئیس جمهور، نخست وزیر، چندین وزیر، دهها نماینده مجلس و هزاران نفر از مردم خودمان را از دست داده‌ایم. تروریست‌هایی که همین امروز متأسفانه در کشورهای غربی آزادانه فعالیت و تهدید به ترور می‌کنند. بنابراین هر کسی صادقانه بخواهد با ریشه‌ها و عوامل تروریسم مبارزه بکند ایران و ملت ایران را در کنار خودش خواهد دید.

گزارشگر:

شما علاقه‌مندی خود را برای گفتگو با کاندیداهای ریاست جمهوری امریکا ابراز داشته‌اید. سارا پلین - معاون کاندیدای جمهوری خواهان - اخیراً در گفته‌هایش اشاره کرده که ایران نباید به توانایی هسته‌ای دست یابد، زیرا در این صورت هولوکاست دوم اتفاق می‌افتد. لطفاً نظر خود را در مورد این سخنان بیان فرمایید.

رئیس جمهور:

من فکر می‌کنم آزادی است. اجازه بدهید حرف بزنند. ما نباید به هر کسی که حرف زد، جواب بدهیم. ما فکر می‌کنیم هر کس که دنبال سلاح هسته‌ای است عقب مانده سیاسی است. چون دوران استفاده از سلاح هسته‌ای به پایان رسیده است. اگر سلاح هسته‌ای می‌توانست در شرایط امروز مشکلی را حل کند مشکل رژیم صهیونیستی و

امریکا را در عراق حل می‌کرد. دوران بمب اتم به پایان رسیده و هر کس هم دنبال آن برود حتماً ضرر خواهد کرد؛ البته ما از تبلیغات انتخاباتی مطلع هستیم و به آن اهمیتی هم نمی‌دهیم.

گزارشگر:

شما دو بار تأکید نمودید که در ایران هر کس هر چه بخواهد می‌گوید. اما گزارشهای زیادی وجود دارد مبنی بر اینکه گزارشگران و وبلاگ نویسان در ایران دستگیر و زندانی می‌شوند. یکی از آنها رضا ولید عضدی است و همچنین وبلاگ نویسان فیمنیست که دستگیر شده‌اند. در امریکا هم مردم دستگیر می‌شوند اما از آزادی بیان برخوردارند. طبق قوانین ایران (ماده ۵۰۰ حقوق جزا) اگر کسی از دولت انتقاد نماید از سه ماه تا یک سال زندانی می‌شود. آیا می‌توانید بگویید چرا این افراد زندانی می‌شوند و این مسئله چگونه است؟

رئیس جمهور:

اطلاعات شما دربارهٔ قوانین جزائی ایران ناقص است. مادهٔ پانصد اصلاً راجع به این موضوعات صحبت نمی‌کند. در ایران تنها چیزی که مجازات ندارد حرف‌زدن علیه مسئولین است. البته اگر کسی به حقوق دیگران تجاوز بکند طبق قانون رسیدگی خواهد شد، اما انتقاد از مسئولین به طور مطلق آزاد است. بیش از ۵۰ روزنامه و شش هزار نشریه در ایران منتشر می‌شود که اکثر اینها انتقادی است. تندترین انتقادات را نسبت به شخص رئیس‌جمهور انجام می‌دهند. من خبر ندارم که کسی تا به حال به خاطر انتقاد از رئیس‌جمهور که مسئول اول اجرایی کشور است مورد تعقیب قرار گرفته باشد. من چنین اطلاعی ندارم. در حضور خود من، در دانشگاه و جلسات مردم حرف می‌زنند. در حضور رهبری مردم سؤال و بحث می‌کنند. در ایران آزادی خیلی بالاتر از آن چیزی است که شما تصور می‌کنید، اما توجه داشته باشید که در قوانین جزایی خود امریکا توهین به یونیفورم نیروهای نظامی مجازات دارد. هر کسی قوانین خودش را دارد. اما در ایران انتقاد به مسئولین مجازاتی را در پی ندارد.

ایندپندنت:

چند دقیقه قبل شما بیان کردید که مسئله هسته‌ای مسئله‌ای حل شده است، اما با احترام باید بگویم که این مسئله از نقطه نظر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و از نظر

شورای امنیت سازمان ملل هنوز حل نشده است و این دو سخنگویان جامعه جهانی هستند. آیا دولت شما آمادگی دارد تا نرمش بیشتری را برای حل ریشه‌ای این مسئله از خود نشان دهد؟

رئیس جمهور:

خیلی ممنونم. من می‌خواهم در حضور شما این واژه را یک بار دیگر تعریف بکنیم. جامعه جهانی یعنی چه؟ این اصطلاحی است که از آن دائماً علیه ما استفاده می‌شود. صد و هجده کشور عضو جنبش عدم تعهد بر حقانیت فعالیت هسته‌ای ایران صحه گذاشتند و آن هم چند بار. پنجاه و هفت کشور عضو سازمان کنفرانس اسلامی بر حقانیت ایران صحه گذاشتند. هشت کشور عضو دی هشت بر حقانیت ایران صحه گذاشتند. پانزده کشور عضو گروه پانزده بر حقانیت ایران صحه گذاشتند.

چهار پنج تا کشور در دنیا هستند که خیال می‌کنند مالک دنیا هستند و اسم خودشان را هم جامعه جهانی گذاشته‌اند. چرا؟ چون حق و تو دارند، شورای امنیت را در اختیار خودشان گرفته‌اند و تحمیل می‌کنند. من قبلاً در این باره صحبت کرده‌ام. ما اگر از دولت امریکا شکایت داشته باشیم به چه کسی باید شکایت کنیم؟ به شورای امنیت؟ جایی که امریکا دارای حق و تو است؟ این نظام، نظام ناپایدار و ناتوان است. نظرات این نظام ارزش حقوقی ندارد و اسمش جامعه جهانی نیست.

ما طبق قانون عمل می‌کنیم و آژانس هم بیش از دوازده بار صلح آمیز بودن فعالیت‌های ما را تأیید کرده اما فشار دولت امریکا اجازه نمی‌دهد که آژانس کارش را انجام بدهد. این حرف را هم دولت امریکا و هم آژانس قبول دارد. همه می‌دانند، صحنه خیلی روشن است. روشن‌تر از آن چیزی که بخواهیم استدلال کنیم. زور می‌گویند و زور هم فاقد ارزش حقوقی است.

تلویزیون ایران در نیویورک:

آقای رئیس جمهور، باتوجه به اینکه آژانس همچنان از سیاستهای امریکا علیه برنامه هسته‌ای ایران پیروی می‌کند، بفرمایید که اگر این کار ادامه پیدا نکند، واکنش ایران نسبت به آژانس چگونه خواهد بود؟

رئیس جمهور:

ما تحت هر شرایطی تصمیم لازم را می‌گیریم و تا امروز هم به لطف خدا بهترین تصمیمات را گرفته‌ایم. ما علاقه‌مندیم که روابطمان با آژانس ادامه پیدا کند و به آژانس هم توصیه می‌کنیم که موقعیت خودش را حفظ کند و تحت تأثیر فشارهای دیگران قرار نگیرد و به دیگران هم می‌گوییم آبروی آژانس، قانون و سازمانهای بین‌المللی را دستخوش تمایلات خودشان قرار ندهند. این کارها بیشتر بازیهایی تبلیغاتی است و از نظر ما مسئله هسته‌ای حل شده و اینها مشکلی را در مسیر ایران ایجاد نمی‌کند. خودشان هم می‌دانند و اگر هم تحریم می‌کنند خودشان را تحریم می‌کنند نه ما را. ایران کشور و ملتی بزرگ است و قادر است خودش را اداره بکند، کما اینکه تا الان اداره کرده است.

تلویزیون العربیه:

آقای رئیس‌جمهور، شما در یکی از مصاحبه‌های خود در نیویورک فرمودید که نمی‌خواهید به تقابل با کسی بپردازید و اینکه تمایل دارید با کشورهای منطقه از جمله عراق همکاری داشته باشید. خصوصاً به مسئله امنیت عراق اشاره کردید. چرا مذاکرات سه جانبه با امریکا در خصوص عراق را متوقف کردید؟ می‌دانید که وضعیت امنیتی عراق بسیار بحرانی است و ایران در این زمینه نقش بسیار مهمی دارد.

رئیس جمهور:

خیلی متشکرم. خوشبختانه امروز وضعیت امنیت در عراق بسیار بهتر از سال گذشته است. ایران همه توان خودش را برای برقراری امنیت در خدمت دولت عراق قرار داده و آن مقدار هم که از کمیته سه جانبه بین ایران، امریکا و عراق برمی‌آمد، ما برای توسعه امنیت کمک کردیم. ما کمیته و مذاکرات را قطع نکردیم. هر موقعی لازم باشد مجدداً این را تکرار خواهیم کرد.

گزارشگر پاکستانی:

شما موقعیت فعلی منطقه را ملاحظه فرموده‌اید. امریکاییها فعالیتهای خود را در منطقه، خصوصاً افغانستان، افزایش می‌دهند. لطفاً بار دیگر خط مشی خود را در قبال حضور امریکا در منطقه توضیح بفرمایید؟

رئیس جمهور:

خیلی متشکرم. همان طور که اشاره کردید الان نیروهای ناتو در افغانستان حضور دارند و حضورشان را گسترش می‌دهند. از روزی که آنها آمدند تولید مواد مخدر، افراط‌گرایی، کشتار مردم و ترورها گسترش پیدا کرده است.

ما با افغانستان و پاکستان روابط دوستانه داریم. ملتهای ما روابط تاریخی و فرهنگی دارند و در واقع از یک خانواده بزرگ هستیم. آسیبی که به هر کشور وارد می‌شود به کل منطقه وارد می‌شود. من نمی‌خواهم وارد آن بخش بشوم. می‌خواهم به این کسانی که به افغانستان آمده‌اند و تصور می‌کنند که با حضور نظامی در افغانستان می‌توانند معادلات منطقه را به نفع خودشان رقم بزنند توصیه‌ای داشته باشم. بگویم به تاریخ نگاه کنید. تاریخ منطقه ما نشان نداده است که بیگانگان وارد عراق یا افغانستان بشوند و بتوانند سربلند و پیروز بیرون بروند. هر نیروی بیگانه‌ای که وارد افغانستان شده بالاخره با شکست خارج شده است. انگلیسها گروهی بودند که آمدند در افغانستان و بعد با ذلت آنجا را ترک کردند. اتحاد جماهیر شوروی وارد افغانستان شد، با شکست خارج شد. من فکر می‌کنم هیچ تضمینی وجود ندارد که اعضای ناتو با سربلندی بتوانند افغانستان را ترک کنند. همین اتفاقها در عراق هم افتاده و ایران هم که جای خودش را دارد.

من به آنها توصیه می‌کنم که مقداری با دقت وارد بشوند. اینها منطقه و مردم را نمی‌شناسند و تحلیل‌های غلط دارند. فکر می‌کنند مناسبات انسانی را می‌شود با نیروی نظامی سازمان داد و این اشتباه بزرگی است. حل مسائل انسانی راه حل انسانی لازم دارد، نه راه حل نظامی. گفتند می‌خواهند با تروریسم مقابله کنند. از روزی که آمده‌اند افراط‌گرایی و تروریسم چند برابر شده و محدوده تروریسم هم گسترش پیدا کرده است. پس معلوم است که آنها موفق نیستند. هر چقدر هم که نیروهایشان را زیاد کنند موفق نیستند. آنها باید به نصایحی که دوستانه به آنها می‌شود گوش بدهند. ما تعجب می‌کنیم، آنها با کله دارند ته دره می‌روند و سقوط می‌کنند. هرچه آژیر می‌زنیم که دارید سقوط می‌کنید چشمهایشان را بسته‌اند و پاهایشان را روی پدال گاز گذاشته‌اند و دارند به سرعت به اعماق دره می‌روند و ما از این وضع ناراحت هستیم.

گزارشگر:

وزارت امور خارجه امریکا ظاهراً گفته که می‌خواهد دفتر دیپلماتیک در ایران افتتاح

نماید. گشایش این دفتر بعد از ۳۰ سال خواهد بود. آیا شما به این اقدام وزارت امور خارجه، با آمدن امریکاییها به ایران و فستیوال بین‌المللی فیلم که از سوی دولت امریکا تأمین می‌شود، خوشامد می‌گویید و اگر این طور است پس چرا سال گذشته دو تن از افراد شرکت کننده در این برنامه‌ها یعنی آرش و کامیار علایی را بازداشت نمودید؟

رئیس جمهور:

ما از هر نوع توسعه روابط بین مردم و هر نوع گفتگویی استقبال می‌کنیم. من سه سال قبل پیشنهاد دادم که پرواز مستقیم هوایی بین تهران و نیویورک برقرار بشود تا مردم بتوانند به راحتی تردد بکنند، منتها از این پیشنهاد استقبال نشد. اگر دولت امریکا تصمیم گرفته که در رفتار خودش تغییری ایجاد بکند، ما از تغییرات مثبت و سازنده استقبال می‌کنیم.

الحیات:

آیا ایران ارتش حزب‌الله حاضر در لبنان را به طور خاص به عنوان بخشی از استراتژی دفاعی ایران در مقابل حملات اسرائیل در نظر می‌گیرد؟
سؤال دوم اینکه شما در مورد فلسطین صحبت می‌کنید و پیشنهاد مطرح می‌نمایید، اما آیا با این پیشنهادات پا را از مرزهای خود فراتر نمی‌نهدید؟ زیر آنان خودشان در فلسطین رئیس جمهور و نخست وزیر دارند. آیا فکر می‌کنید اینکه برای سرنوشت آنان تصمیم بگیرید، مشروع و قانونی است؟

رئیس جمهور:

حالا شما درباره پیشنهاد ایران پیش داوری نکنید. حتماً پیشنهاد را مطالعه بکنید و اگر نظری دارید بدهید، ما استقبال می‌کنیم. این یک پیشنهاد است. ما نمی‌توانیم نظرمان را به کسی تحمیل بکنیم. به نظر ما می‌رسد که این راه حل می‌تواند مشکل را به طور اساسی حل بکند. شما هم ببینید، همه ببینند، اظهار نظر کنند، تکمیل بشود و بالاخره یک راهی باید برای مشکل فلسطین پیدا بکنیم. اما درباره رژیم صهیونیستی و تهدیدهای آن ایران کشوری بزرگ و قدرتمند است. شما حتماً نقشه ایران را می‌شناسید. رژیم صهیونیستی در موقعیتی نیست که بتواند برای ایران مزاحمتی ایجاد بکند و ایران راههای گوناگونی برای دفاع از منافع خودش دارد و آن قدر توانمند است که بتواند دستها را قبل از روی ماشه رفتن، قطع بکند. آنها این را می‌دانند و این تبلیغات برای

سرپوش گذاشتن بر شکستهای رژیم صهیونیستی است.

العالم:

اخیراً در شمال غرب ایران تنشهایی به وجود آمد، خصوصاً در گرجستان و اوستیای جنوبی، این تنشها را چگونه ارزیابی می‌نمایید و موضعگیری شما در مورد اوستیای جنوبی و آبخازیا چیست؟

رئیس جمهور:

ما فکر می‌کنیم که مردم و کشورهای منطقه باید مسائلشان را خودشان حل بکنند و در کمال صلح و برادری زندگی بکنند. مشکل گرجستان از دو جا شروع شد. یکی دخالتهای بیگانگان، یعنی تحریکات اعضای ناتو و رژیم صهیونیستی از یک طرف مشکل درست کرد و از طرف دوم به نظر من در گرجستان مدیریت خوبی اعمال نشد. دولت گرجستان می‌توانست صحنه را بهتر مدیریت بکند و اجازه ندهد که به بحران تبدیل بشود. حالا اتفاقی افتاد، اگر بیگانگان، رژیم صهیونیستی و برخی اعضای ناتو دخالتهای خودشان را کنترل و محدود بکنند، ما فکر می‌کنیم کشورهای منطقه قادر هستند که مسائلشان را حل بکنند و امنیت کامل را برقرار بکنند.

خبرگزاری ملی ابوظبی:

سؤال من در مورد مشکل ایران با کشورهای منطقه خلیج فارس است. امارات متحده عربی روابط خوبی با ایران ندارد و این به دلیل مشکلی است که سالها با ایران در دادگاه بین‌المللی لاهه دارد. آیا ممکن است بفرمایید دلیل مخالفت ایران برای بازگشایی پرونده حاکمیت در دادگاه لاهه و همچنین صحبت‌های منفی معاون وزیر امور خارجه ایران چیست؟

رئیس جمهور:

روابط ما با کشورهای حاشیه خلیج فارس روابط کاملاً دوستانه‌ای است. ما روابط تاریخی داریم. تحریکات دیگران از بیرون منطقه هم قادر نخواهد بود که این روابط دوستانه را مختل بکنند. ما هیچ مشکلی در خلیج فارس نداریم و الان حجم روابط تجاری بین ایران و امارات حجم بسیار بالایی است و روابط ما دوستانه و رو به گسترش است. خیلی حرفها از بیرون منطقه زده می‌شود یا اخباری منتشر می‌شود که نادرست است.

متأسفانه وقت ما محدود است، امیدوارم در آینده بتوانیم وقت بیشتری را اختصاص

بدهیم.

حقیقت؛ گوهر گمشده جهان سیاست^۱

* J.W. ^۲:

می دانیم تحریمها برایتان مهم نیست

هم آمریکا و هم ایران در موقعیتی هستند که می توانند به اقدامات مورد علاقه خود دست بزنند، اما نه لزوماً همه آن اقدامات. هر یک از دو طرف می تواند برای دیگری مشکل ایجاد کند. ایران در حدود ۴۰۰۰ سانتیفریوژ دارد و هیچ مانعی هم برای تولید بیشتر نمی بیند. ممکن است در تحریم به سر ببرد، اما کاری را که بخواهد، می کند و تحریم آمریکا و دیگران هم برایش مهم نیست.

پرسش من این است که آخر بازی کجاست و این سناریو چگونه به پایان می رسد؟

۱. نشست پرسش و پاسخ رئیس جمهوری اسلامی ایران در دیدار گروهی از نخبگان کانونهای اندیشه در آمریکا، ۱۳۸۷/۲.

۲. بنا به درخواست اندیشمندان حاضر در نشست از رئیس جمهوری اسلامی ایران مبنی بر احتمال اعمال فشار از سوی سازمانهای امنیتی و جاسوسی آمریکا، اسامی کامل آنها درج نشده و به ذکر نخستین حروف نامشان بسنده شده است.

البته انتظار ندارم که امریکا، شورای امنیت و متقابلاً ایران، پرچم سفید بالا ببرند؛ به خصوص که الآن در حالتی شبیه بن بست به سر می بریم و هر یک از دو طرف می تواند برای طرف دیگر مشکل ایجاد کند.

شاید پایان راه، حل مسئله در قالب سناریویی باشد که رضایت هر دو طرف را تأمین کند و به طرفین تضمین بدهد.

یک سؤال دیگر. آخرین بار وقتی به ایران آمدم، همه از من می پرسیدند نتیجه انتخابات امریکا چه می شود؟ یکی از بزرگترین نتایج سفر شما به امریکا این است که امریکاییها می توانند درباره ایران بیشتر بدانند. از طرفی، انتخابات ریاست جمهوری ایران هم در پیش است. من فکر می کنم شما رهبر سیاسی بسیار موفقی بوده اید. به نظر شما، مهمترین خواستها و انتظارات مردم ایران در انتخاب رئیس جمهور آینده چیست؟

* J.G :

نمایندگان کنگره را به ایران دعوت کنید

به نام خداوند بخشنده و مهربان که ما را گردهم آورده است. از مهمان نوازی امشب شما بسیار سپاسگزارم. من این افتخار را داشتم که ماه مارس سال گذشته در همایشی در تهران شرکت کنم. از مهمان نوازی و رفتار بسیار خوب دولت و مردم ایران تشکر می کنم. من واقعاً از رفتار آزادانه مردم ایران و روی خوشی که به امریکاییها نشان دادند، تعجب کردم.

خوشحالم که ایران به صراحت می گوید، نمی خواهد سلاح هسته ای داشته باشد. رهبران مذهبی ایران و همین طور خود شما این موضوع را به وضوح اعلام کرده اید، ولی در کنار این اعلام موضوع، می توانید برای تضمین به جهان چند قدمی هم بردارید که هدفشان را روشن تر و اعتماد جهان را به دولتتان بیشتر کند.

شما قراردادی را امضاء کرده اید که از آزمایشهای هسته ای ممانعت می کند. تصویب این قرارداد تضمین مناسبی به ما خواهد داد. علاوه بر این، اگر ایران به همراه دولت های دیگر و در چارچوب پروتکل الحاقی، اجازه بالاترین سطوح بازرسی را بدهد، می توان

انتظار داشت که جامعه جهانی قدم دیگری علیه ایران ندارد. هر چند جامعه جهانی هنوز هم انتظار دارد به سطح بالاتری از بازرسیها دست پیدا کند تا جهان امن تر شود. قرآن می گوید: ما افراد و گروههای مختلفی هستیم که باید یکدیگر را بشناسیم. قرآن می گوید: بهترین ما با تقواترین ماست و تنها خداست که بر همه چیز آگاه است. پیشنهاد می کنم برای تعمیق این هم اندیشی که به دعوت خود شما صورت گرفته است، مجلس ایران در نامه ای سرگشاده به کنگره آمریکا، از نمایندگان کنگره برای سفر به ایران دعوت کند. این کار فواید زیادی دارد.

آقای رئیس جمهور؛ شاید مردم آمریکا نسبت به سخنان امروز شما درباره صهیونیسم دچار سوء تفاهم شوند و تصور کنند که شما علیه یهودیان سخن می گوید، نه دولت اسرائیل و سیاستهای ناعادلانه ای که از نظر شما در قبال فلسطینیها اعمال می شود. حالا لطفا بگویید، اگر دولتی اسرائیلی وجود داشته باشد که با فلسطینیان عادلانه رفتار کند، از آن حمایت می کنید؟ اگر این را به مردم آمریکا بگویید، صلح و آرامش بیشتری را به آنها هدیه داده اید.

* D.G :

امریکا باید بدون پیش شرط مذاکره کند

از فرصتی که به من دادید، سپاسگزارم. افرادی در آمریکا هستند که برخی از آنها هم در این جلسه حضور دارند و خیلی جدی به گفتگوی راهبردی ایران و آمریکا فکر می کنند و خیلی هم از آن استقبال می کنند؛ به خصوص در مقطع کنونی که آمریکا صاحب رئیس جمهوری جدید با دیدگاهی متفاوت نسبت به رابطه با ایران خواهد شد.

اجازه بدهید توجه شما را به کتابی که اخیراً به قلم برژینسکی و کرکوراف چاپ شده، جلب کنم؛ دو نویسنده ای که یکی دموکرات و دیگری جمهوری خواه و هر دو از بزرگترین متفکران و استراتژیستهای آمریکا و مورد احترام همه هستند. مطمئناً این دو نفر به رئیس جمهور آینده آمریکا هم نزدیک خواهند بود. این دو نفر پیشنهاد می کنند که آمریکا بدون هیچ پیش شرطی وارد گفت و گویی راهبردی با ایران شود. از نظر آنها، این اقدام باعث می شود که کشورهای متقابل، منافع مشترکشان را بهتر بشناسند. برژینسکی و کرکوراف معتقدند که ایران و آمریکا منافع مشترک دارند. ما هم معتقدیم که منافع مشترک وجود دارد. دست کم سه گروه از مسائل

را در این گفتگو می‌شود بررسی کرد: اول، محیط راهبردی خاورمیانه و اینکه چگونه ایران به خواسته‌های مشروع امنیتی خود می‌رسد؟ البته این موضوع تا حدی به وضعیت عراق هم بستگی دارد.

مسئله دوم، افغانستان است که امریکا و ایران، هر دو در آنجا منافع مشروعی دارند؛ به طوری که بعد از یازده سپتامبر هم با هم در این زمینه همکاری کردند. مسئله سوم، مسئله هسته‌ای و پاسخ به این پرسش است که آیا می‌توان به نظام بین‌المللی وسیع‌تری برای بررسی موضوع هسته‌ای ایران دست یافت؟ آقای رئیس‌جمهور؛ پیشنهاد می‌کنم که کتاب برژینسکی و کرکوراف را ببینید و سؤال هم این است که درباره آنچه در این کتاب مطرح شده، چه نظری دارید؟

* A :

گفتگو را سیاسی کنیم

خوشحالم که به امریکا آمده‌اید و دوباره شما را می‌بینم. چند هفته پیش هم شما را در تهران دیدم. در تأیید صحبت‌های آقای «G» می‌خواهم بگویم که واقعاً مردم امریکا طرفدار گفتگو با ایران هستند.

من هم در ادامه صحبت‌هایم بر ضرورت این گفتگو تأکید خواهم کرد؛ البته این گفتگو قبلاً در حوزه مذهب صورت گرفته است. رهبران روحانی ایران، مردم ایران و به‌خصوص مذهبی‌های این کشور از این گفتگو استقبال کرده‌اند و به گمان من، ظرفیت بسیار گسترده‌ای برای گسترش صلح بین دو کشور از طریق مذهب وجود دارد؛ با این حال، ما از سمت و سو و زوایای این گفتگو مطمئن نیستیم.

فکر می‌کنید چگونه می‌توانیم تلاش‌هایی را که تا به حال برای گفتگو با ایران کرده‌ایم، وارد مرحله سیاسی کنیم تا رهبران سیاسی دو کشور از نتایج آن بهره ببرند؟

* W. L :

فضای گفتگو بعد از انتخابات امریکا تغییر می‌کند

من هم مثل خیلی از افراد دیگری که اینجا هستند، در مراسم سخنرانی شما در مجمع عمومی سازمان ملل حضور داشتم. امروز هم مصاحبه مطبوعاتی شما را دیدم و برداشتم

این بود که لحن صحبت‌های شما و همین‌طور خبرنگاران نسبت به دفعه قبل که به امریکا آمده بودید، دوستانه‌تر شده است.

فکر می‌کنم در این زمینه تغییر و تحولاتی به وجود آمده است. سال گذشته هم صحبت‌هایی دور همین میز شد که بسیار احترام‌آمیز و روشمند بود؛ اما امروز از لحن شما در مصاحبه مطبوعاتی احساس کردم فضا برای گفتگو بین شما و رئیس‌جمهور آینده امریکا خیلی بازتر شده است. شما چند بار گفتید اگر گفتمان رئیس‌جمهور امریکا با گذشته فرق کند، مایلید با او گفتگو کنید.

سؤال من این است که آیا موضع تازه شما با گذشته فرق دارد، یا به نظر ما این‌طور می‌آید؟ اگر تفاوتی حاصل شده، آیا ناشی از چندین بار حضور در محیط امریکا و تأثیر این محیط است یا اینکه، اهداف شما فضای باز گفتگو را ایجاد می‌کند؟

* C. K :

با لحن واشنگتن مشکل داریم

من هم مصاحبه مطبوعاتی شما را خواندم و احساس کردم لحتتان فرق کرده است، اما لحن واشنگتن که می‌دانید ما هم با آن مشکل داریم، هنوز هم تند است. همان‌طور که می‌دانید ده کشور از تحریم ایران حمایت می‌کنند و هنوز ایجاد رابطه ایران و امریکا دشوار به نظر می‌رسد، اما گذشته از موضوع هسته‌ای و بحث عراق، یک مسئله اساسی وجود دارد و آن هم اعتماد ایران و امریکا به یکدیگر است. سطح این اعتماد پایین است. البته شما وقت مناسبی به امریکا آمده‌اید. چون ما انتخابات ریاست جمهوری را در پیش داریم، مردم شما را می‌بینند و درباره حرف‌هایتان فکر می‌کنند.

آقای رئیس‌جمهور؛ آیا شما پیشنهادی برای ابتکار عمل از سوی ایران یا حمایت از روابط دوستانه مردم دو کشور دارید؛ یا مثلاً پیشنهادی که از اقدامات مشترک دو کشور در زمینه مرزهای دریایی، مبارزه با مواد مخدر یا کمک‌های بشردوستانه حمایت کند؟ به هر حال، من فکر می‌کنم پیشنهادهایی از این دست، زمینه گفتگوی دو کشور را فراهم کند. خواهش من این است که نظرتان را در این باره صمیمانه به ما بگویید.

* M. C :

منتظر تغییرات در امریکا باشید

من عضو شرکتی هستم که در ایران فعال است. یکی از کارمندیهای من ده روز پیش در ایران کشته شد. من حدود یک ماه با همسرم در کشور شما بودیم. ایران کشوری است با جاذبه‌های تاریخی فراوان که مردمی بسیار خوب دارد. من و همسرم نوروز به ایران آمدیم؛ یعنی درست زمانی که دل‌های ایرانیها به شدت با هم بود.

نکته‌ای که می‌خواهم بگویم این است که امریکا به زودی شاهد انتخابات ریاست جمهوری و تغییرات ناشی از آن خواهد بود. خاطرم هست که زمان ریاست جمهوری آقای کلینتون با اینکه دموکرات بود، ما تا دو سال نتوانستیم سفیر به عربستان سعودی بفرستیم. در پایان دولت جیمی کارتر یا ریگان هم اتفاقات مشابهی افتاد. معمولاً دولتی که به پایان کار خود نزدیک می‌شود، مذاکراتی می‌کند که دولتهای جدید شرایط انجام آن را ندارند.

* D. M :

عراق در جنگ مذهبی است؟

من یک امریکایی مسلمانم. من درباره جوامع مسلمان سراسر دنیا تحقیق کرده‌ام و به این نتیجه رسیده‌ام که مسلمانها دوست دارند تا آنجا که می‌توانند با هم متحد باشند. سؤال من درباره ارتباط درونی جوامع مسلمان با یکدیگر است. خیلیها معتقدند اختلافات شیعه و سنی دلایل تاریخی دارد. تحلیل آنها این است که پیروان این دو مذهب ۱۴۰۰ سال با هم جنگیده‌اند و الآن هم در عراق می‌جنگند.

آقای رئیس‌جمهور؛ فکر می‌کنید خشونت‌های عراق ریشه در همین اختلافات مذهبی دارد؟ اگر این‌طور نیست، ریشه این خشونت‌ها کجاست و برای از میان بردن فاصله بین شیعه و سنی چه باید کرد؟

* R. A :

چرا هولوکاست را انکار کردید؟

من هنوز توفیق سفر به ایران را پیدا نکرده‌ام و امیدوارم بتوانم کشور شما را ببینم. نکته‌ای که می‌خواهم بگویم این است که شما وقتی هولوکاست را انکار می‌کنید، کار خیلی سخت

می‌شود؛ چون خیلی از افرادی که در غرب زندگی می‌کنند، واقعاً به عزم شما برای حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات باور دارند.

* R. L :

تهدید اسرائیل

مؤسسه ما، مؤسسه گفتگوست و من خیلی خوشحالم که در این جلسه حضور پیدا کرده‌ام. در رسانه‌های ایران بارها گفته شده که مؤسسه ما به دنبال انقلاب نرم در ایران است که این موضوع حقیقت ندارد. ما به دنبال ایجاد فضای باز گفتگو بین دانشمندان و اندیشمندان هستیم و این خواسته زمانی محقق می‌شود که آنها مظنون و متهم واقع نشوند. فکر می‌کنم تا این جای قضیه همه موافق باشند که ما به گفتگو نیاز داریم، اما از طرفی، تهدیدهای گسترده‌ی شما علیه اسرائیل و دیگران، فضای سیاسی را برای گفتگوی دوجانبه محدود می‌کند.

* S. S :

رفتار شما با اسرائیل، تحقیر امریکاست

من یک ایرانی مقیم امریکا هستم. دیپلماسی یک خیابان دو طرفه است. نمی‌شود که فقط مردم امریکا به ایران بروند. ایرانیها هم باید به امریکا بیایند، اما امریکا، نه تنها تقاضای ویزای ایرانیان را نمی‌پذیرد، بلکه به آنها بی‌احترامی هم می‌کند. در دیپلماسی نباید فقط گوش داد، باید هم گوش داد و هم شنید. من وقتی می‌فهمم که چنین رفتارهایی با مردم ایران می‌شود، آنها احساس تحقیر و اهانت می‌کنند؛ همان‌طور که امریکا هم وقتی به اسرائیل حمله می‌شود، حس می‌کند به او اهانت شده است. می‌بینید که دیپلماسی، جاده‌ای دوطرفه است. هدف این است که راهی پیدا کنیم تا حرفهای همدیگر را بهتر بشنویم.

* H. A :

امریکا ضمانت‌نامه بدهد؟

امریکا وطن دوم من است که آزادیهای فراوانی هم در آن وجود دارد. سؤال من درباره‌ی

منافع ایران در افغانستان و مقایسه آن منافع با امریکا در این کشور و همین‌طور پاکستان است.

گذشته از موضوع هسته‌ای و بحران عراق، در افغانستان فرصت بزرگی برای همکاری ایران و امریکا وجود داشت؛ به‌خصوص که طالبان و القاعده، افغانستان و به‌خصوص استان سرحدی پاکستان را به جهنم تبدیل کرده بودند و این موضوع برای ایران و امریکا، هر دو مشکل ایجاد کرده بود.

می‌خواهم بپرسم که چرا از آن همه ظرفیت استفاده نشد؟ در حالی که ایران و امریکا منافع مشترکی در افغانستان داشتند و وضعیت افغانستان هم می‌توانست بر محور همین منافع مشترک روز به روز بهتر شود، در حالی که این‌طور نشد.

موضوع اصلی بسیاری از سؤالاتی که در این جمع مطرح شد، تقابل یا گفتگوست. درباره تقابل حرفهای بسیاری زده شده و چند نفر هم پیشنهادهایی برای گفتگو دادند.

آقای رئیس‌جمهور؛ آیا فکر می‌کنید به لحاظ زمانی، چارچوبی برای بهبود روابط ایران و امریکا وجود دارد؟ امریکا باید چه کار کند؟ مثلاً ضمانت امنیتی بدهد یا مصالحه کند که گفتگوها آغاز شود؟ از طرف دیگر، ایران برای انجام این گفتگو به امریکا چه خواهد داد؟

* Y :

تحریمهای امریکا یک بام و دو هواست

می‌خواهم از طرف جامعه ایرانیان مقیم امریکا صحبت کنم. مشکل عمده‌ای که ما در امریکا داریم، این است که در نتیجه تحریمهای بسیار ناجوانمردانه امریکا علیه ایران، زندگی بسیاری از ما سخت شده است. بسیاری از ما در ایران دارایی، ملک و مستأجر داریم. همان‌طور که می‌دانید در ایران به سختی می‌توان مستأجر را از خانه بیرون کرد. ما اجازه می‌گیریم و طبق قانون امریکا آن را به عنوان درآمد اعلام می‌کنیم. اگر این درآمدها را گزارش کنیم، در واقع تحریم را نقض کرده‌ایم و به ما می‌گویند مرتکب جرم شده‌اید و تا بیست سال هم می‌توانند ما را به زندان بیندازند. اگر هم گزارش ندهیم، باز مرتکب

جرم فرار از مالیات شده‌ایم. بنابراین، لطف کنید و به امریکاییها بگویید که این تحریمها واقعاً ناعادلانه و غیرمنطقی است.

* H. M :

مسئله عراق را حل کنید

ما یک بارومتر برای واشنگتن پست تهیه می‌کنیم که قدرت جهانی را می‌سنجد. تا به حال هم خیلی از تصمیمات با بارومتر ما گرفته شده است. در سالهای گذشته فعالیتهای ایران را دنبال کرده‌ایم و پیشرفتهای شما ما را به شدت تحت تأثیر قرار داده است. کاوه افراسیابی در این زمینه تحقیقات زیادی کرده است. حالا ما بارومتر خودمان دربارهٔ دولت ایران را به شما می‌دهیم تا نظراتتان را دربارهٔ موضوعات کلیدی عنوان کنید؛ موضوعاتی مثل رابطهٔ شما با عراق و اینکه برای حل و فصل مسئله عراق چه کرده‌اید.

ما می‌خواهیم به شما پیشنهاد همکاری بدهیم و هدفمان هم ایجاد یک گفتمان جهانی است؛ گفتمانی که رهبران واشنگتن هم بتوانند آن را بفهمند و از این طریق اطلاعات کافی را به دست بیاورند.

* F.W :

برنامهٔ هسته‌ای

من در زمینهٔ مسائل هسته‌ای کار می‌کنم؛ به خصوص دربارهٔ میراث جنگ جهانی. اخیراً هم دربارهٔ موضوع هسته‌ای ایران تحقیق کرده‌ام. بنابراین، به‌عنوان یک کارشناس می‌خواهم پیشنهادی فنی بدهم. به نظر من، اگر ایران پروتکل الحاقی را داوطلبانه تصویب کند، وضعیت کم‌خطرتر خواهد بود. الآن نگرانیهای گسترده‌ای در برنامهٔ هسته‌ای ایران وجود دارد و اگر این برنامه صرفاً معطوف به تولید انرژی باشد، واقعاً لزومی ندارد که این کشور این قدر خود را در معرض خطر قرار دهد. از طرفی، فکر نمی‌کنم ایران قصد داشته باشد تجهیزات غنی‌سازی خود در نطنز را یک باره برچیند و به غنی‌سازی خاتمه دهد.

اینکه چرا بحران به این مرحله رسیده، به این دلیل است که ایران در کنار برنامهٔ

هسته‌ای خود، یک برنامه مخفیانه را هم جلو می‌برد. این نگرانیها هم فقط زمانی برطرف می‌شود که ایران پروتکل الحاقی را بپذیرد.

* G. S :

هیچ‌جا آزادی مطلق نیست

دولت ایران، شخص شما و سفیرتان واقعاً هر کاری برای ورود به یک گفتگو توانسته‌اید، انجام داده‌اید و این موضوع به شدت مرا تحت تأثیر قرار داده است. در حالی که شما الزامی ندارید ما را دعوت کنید و ما واقعاً از این بابت سپاسگزاریم. البته برای این کار باید هزینه هم پرداخت. وقتی شما ما را به این نشست دعوت می‌کنید، ما هم در مقابل با دقت مسائل شما را پیگیری می‌کنیم. من مصاحبه‌های شما را با خبرنگاران می‌بینم. می‌بینم وقتی که خبرنگاران از شما سؤالهای سخت می‌کنند، شما یا جواب نمی‌دهید یا به آنها حمله می‌کنید و می‌گویید امریکا هم فلان کار را کرده یا بدتر از آن را هم مرتکب شده است. این گونه پاسخ دادن تکنیک خوبی است که سیاستمداران امریکایی هم از آن استفاده می‌کنند و همین یکی از مشترکات ماست؛ اما گاهی این روش باعث بیان حرفهایی می‌شود که حقیقت ندارند. مثلاً دیروز در مصاحبه با لس‌آنجلس تایمز، وقتی خبرنگاری درباره آزادی در ایران پرسید، به او گفتید که در ایران آزادی مطلق وجود دارد، در حالی که آزادی در هیچ‌کجا مطلق نیست. در امریکا هم آزادی مطلق نداریم و هیچ‌وقت هم چنین ادعایی نداشته‌ایم. به نظر من، کشوری در جهان نیست که مردمش آزادی مطلق داشته باشند. وقتی شما این‌گونه حرف می‌زنید، کار ما را که تلاش می‌کنیم امریکاییها، ایران و منزلت آن را بشناسند و با آن وارد گفتگو شوند، سخت می‌کنید.

ضمناً می‌خواهم توجه شما را به دو برادر ایرانی جلب کنم که هر دو محقق پزشکی هستند و هر دو برای تحقیق درباره ایدز از امریکا به ایران رفتند، اما الآن در زندان به سر می‌برند. شاید این دو برادر از نظر دولت ایران مظنون به براندازی باشند؛ به هر حال آنها در زندان‌اند و آزادی مطلق ندارند.

دیگر اینکه، می‌خواهم به جناب‌عالی یادآوری کنم که اگر شما رئیس جمهور نبودید، مثلاً استاد دانشگاه تهران بودید و به امریکا می‌آمدید تا با همین گروهی که الآن در اینجا هستند، دیدار کنید، در بازگشت به ایران ممکن بود دستگیر شوید. چون از نظر

مقامات ایران با افراد بسیار خطرناکی در امریکا ملاقات کرده بودید و با بیشتر گروه‌های فکری امریکا دیدار داشتید.

بنابراین، وقتی افراد با چنین دلایلی روانه زندان می‌شوند، کار ما سخت می‌شود. این مطلب را گفتم که شما مشکلات ما را درک کنید و گرنه از مهمان‌نوازی شما و انگیزه حقیقی‌تان برای گفتگو واقعاً ممنونم.

* M. k :

پیام ایرانیها به گوش مردم امریکا نمی‌رسد

من یک بانکدار سرمایه‌گذار هستم، روشنفکر نیستم. کتاب هم زیاد نمی‌خوانم. اما چند ماه پیش از سفیر خواستم که با بعضی از سرمایه‌گذاران بزرگ نیویورک و رهبران اصلی صنعت امریکا صحبت کنیم تا بفهمیم در ایران به خصوص حول و حوش برنامه هسته‌ای چه اتفاقی دارد می‌افتد.

ایشان که آمدند، سالن پر بود. همه خیلی خوشحال بودند و حرفهایی را که زده می‌شد، با دید مثبت ارزیابی می‌کردند. بنابراین، من نتیجه می‌گیرم که پیام واقعی ایران به گوش مردم امریکا نمی‌رسد. این مشکل به هر حال باید یک جایی حل شود. رئیس‌جمهور این‌جا خیلی می‌تواند کمک کند و گره‌های زیادی به دست او باز می‌شود. به هر حال، از آقای رئیس‌جمهور از بابت دعوتی که کردند، تشکر می‌کنم. همین‌طور از جناب سفیر به خاطر اقدام خوبشان ممنونم.

* F. K :

گرجستان، فرصت همکاری ایران و امریکاست

وزیر امور خارجه ایران اخیراً در گرجستان بودند. می‌خواستم از ایشان تقاضا کنم که اگر ممکن است، درباره سیاست ایران در قبال روسیه پس از حمله به گرجستان صحبت کنند؛ به خصوص که با توجه به سیاستهای امریکا فکر می‌کنم اهداف مشترکی با ایران در این مسئله داشته باشیم.

ضمناً بفرمایید که نظر رهبر کنونی گرجستان درباره عضویت این کشور در ناتو

چیست؟ و آیا این عضویت می‌تواند به حفظ تمامیت ارضی گرجستان، اوستیای جنوبی و آبخازیا کمک کند؟

* R.R :

گفتگوهای بین قاره‌ای را جدی بگیریم

نظر شما درباره سازمان همکاریهای شانگهای چیست؟ و با توجه به منافع اروپا، این سازمان چه نقش مفیدی می‌تواند ایفا کند؟ دیگر اینکه، چطور می‌توان نگرانیها را در منطقه خلیج فارس کاهش داد؛ به‌خصوص که از یک طرف، ایران بزرگ و قدرتمند در این منطقه حضوری گسترده دارد و از طرف دیگر، کاهش نیروهای امریکایی در عراق ممکن است تعادل منطقه را به هم بزند؟ علاوه بر این، به عنوان یک معلم می‌خواهم بگویم که به فکر نسل آینده باشید. تبادلات بین‌قاره‌ای و درون منطقه‌ای به همه جهان کمک می‌کند. روش هلسینکی در دوران جنگ سرد، مثال بسیار خوبی برای این موضوع است.

رئیس‌جمهور^۱:

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم عجل لوليک الفرج والعافیة والنصر واجعلنا من خیر انصاره و اعوانه والمستشهدین بین یدیه

مشکله معرفت شناسی در جهان امروز

سال گذشته که دیدار داشتیم، بحث درباره عدالت بود. عدالت مسئله‌ای پایه‌ای و اساسی در روابط بین انسانها و ملتهاست. نوع نگاه به عدالت، دریافت از عدالت، پایبندی به عدالت و تضمین عدالت نقش بسیار مهمی در ایجاد و تغییر شرایط دارد. موضوع امسال، انسان است. البته سال گذشته در مقدمه چند جمله درباره انسان مطرح کردم. نوع نگاه به انسان، هدف از خلقت انسان و جایگاه انسان در نظام آفرینش

۱. سخنرانی و پاسخ رئیس‌جمهوری اسلامی ایران در دیدار نخبگان کانونهای اندیشه در امریکا،

در تنظیم روابط و برنامه‌ریزیها بسیار بسیار مهم است. شاید ما صدها جلسه با هم برگزار کنیم، سؤال و جوابهایی هم داشته باشیم و ساعت‌های طولانی گفتگو کنیم، اما در نهایت این احساس در همه ما شکل بگیرد که رفتارها و جهت‌گیریهای ما، با توجه به آن مقداری که گفتگو و سرمایه‌گذاری می‌کنیم، به هم نزدیک نمی‌شود. سؤالها را مطرح می‌کنیم، جوابها را می‌شنویم و گفتگوهایی انجام می‌دهیم، اما تغییراتی جدی در محیط بیرونی واقع نمی‌شود. به نظر من، علتش این است که ما قبل از اینکه درباره مسائل پایه‌ای، ریشه‌ای و مسائلی که ذهن، جهت‌گیری و معیارهای اندازه‌گیری ما را شکل می‌دهد، به تفاهم برسیم؛ می‌خواهیم درباره مسائل روینایی و مسائلی که از پایه‌ها منشعب می‌شوند، به تفاهم برسیم. مثلاً اگر ما برداشت مشترکی از مفهوم آزادی نداشته باشیم و هر کس تصویری از آزادی داشته باشد، اگر صدها بار هم با یکدیگر سؤال و جواب کنیم، گفتگویی انجام شده، اما همگرایی جدی اتفاق نخواهد افتاد.

ما باید گفتگوها را بیشتر به سمت مفاهیم پایه ببریم. اگر برداشت ما از انسان، آزادی، عدالت، حقوق انسان و منافع ملی یک کشور مشترک شود، بعد حل مسائل خیلی آسان‌تر خواهد شد، و اینها چیزهایی است که ما کمتر راجع به آن صحبت می‌کنیم.

ضرورت تعریف انسان و معارف همگرا

بگذارید سؤال مطرح کنم. اگر هر کشوری علاقه‌مند باشد که به هر ترتیب منافع خود را در جهان حداکثری کند، آیا در چنین شرایطی می‌توانیم انتظار صلح داشته باشیم؟ می‌توانیم انتظار امنیت پایدار داشته باشیم؟ بالاخره منابع محدود است، وقتی همه می‌خواهند حداکثر را ببرند، قطعاً درگیری اتفاق می‌افتد. اگر ما این را حل نکنیم، با کاغذ، نوشته و قول و قرارهای شفاهی مشکلی حل نمی‌شود. چقدر قرارداد نقض شده داریم؟ چقدر تفاهم‌های نقض شده در کل جهان داریم؟

شما در جنگ عراق علیه ایران دیدید که صدام در تلویزیون یک قرارداد رسمی مسجلی که تعیین‌کننده خطوط مرزی ایران و عراق بود و در سازمان ملل هم به ثبت رسیده بود و دهها کشور ناظر بر آن قرارداد [قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر] بودند را پاره کرد و به ایران حمله

کرد.

در همین موضوع هسته‌ای ما قرارداد رسمی با دولتهای امریکا، فرانسه، کانادا و آلمان داشتیم؛ اما قراردادی رسمی را که پول آن را هم گرفته بودند، یک طرفه نقض کردند.

من فکر می‌کنم قبل از اینکه به حل و فصل جزئی و موردی مسائل بپردازیم، باید به مفاهیم پایه برگردیم. اگر دریافت ما از انسان مشترک نباشد، چطور می‌توانیم رفتارهای انسانی را همگرا کنیم و رفتار مشترکی داشته باشیم؟ من فکر می‌کنم اینها موضوعاتی است که باید بین دانشمندان دو طرف و چند طرف، در ایران، امریکا و هر جای دیگری گفتگو شود. وقتی این مسائل نزدیک شد، بقیه مسائل به سرعت حل خواهد شد.

منافع ملی و وسوسه استیلا

امروز مشکل ما این است که تعریف روشنی از منافع یک کشور وجود ندارد. اگر تعریف روشنی وجود داشت، حضور امریکا در عراق به شدت زیر سؤال بود. امریکا در عراق چه می‌کند؟ چه منفعی در عراق دارد؟ اصلاً چطور می‌شود کشوری در درون کشور دیگری برای خود منافع تعریف کند؟ علت این است که ما منافع ملی تعریف شده و روشنی نداریم.

بگذارید سؤال دیگری مطرح کنم. اگر کشورها در صدد برتری جویی نسبت به یکدیگر باشند؛ یعنی هر دولتی همه توان خود را به کارگیرد که بر دیگران مسلط شود و همه همین کار را بکنند، می‌شود انتظار صلح، امنیت پایدار و تفاهم داشت؟ بله، در شرایطی ممکن است آرامش ناپایداری برقرار شود. در شرایطی که کشور یا دولتی بر اثر فشارها یا هر دلیل دیگری به طور موقت تسلیم شود که اسم این امنیت، صلح یا آرامش پایدار نیست. بالاخره آن کشوری هم که تسلیم شده است، دنبال راهکارهایی می‌گردد که روزی بتواند ضعف خود را جبران کند و بر دیگران غلبه کند.

امروز مشکل ما این است که بعضی دولتها اصرار دارند که بر دنیا مسلط شوند. دعوایها از آنجا نشئت می‌گیرد؛ والا اگر کسی در حریم خود و حقوق قانونی خود حرکت کند و به تعبیری که همه قبول داریم، پایبند قانون و عدالت باشد، دیگر زمینه‌ای برای درگیری وجود ندارد. اگر جایی درگیری هست، حداقل یک طرف پایبند به قانون

و عدالت نیست؛ ممکن است دو یا چند طرف هم همین مشکل را داشته باشند. به نظرم، باید به مسائل پایه بپردازیم. البته الآن تلاشهای زیادی می‌شود که مسائل بین ایران و امریکا به نوعی حل و فصل شود؛ بسیاری از دوستان هم همین دغدغه را داشتند و مطرح کردند. نگاه ما نگاه روشنی است. ما هر مطلبی را که مطرح می‌کنیم، براساس یک تعریف روشن از عدالت، قانون، منافع ملی و انسان است، و براساس آن تعریف کاملاً قابل دفاع است.

در دیدگاههای ما مطلقاً زیاده‌خواهی، قصد تسلط بر دیگران یا تعریف منافع ملی در حوزه دیگران وجود ندارد. ما دنبال منافع ملی در امریکا و حتی اروپا نیستیم. ما منافع ملی‌مان را خارج از مرزهای خودمان تعریف نکرده‌ایم و فکر می‌کنیم مرزها، نقطه تبادل بین ملت‌ها براساس عدالت، حقوق متقابل و احترام متقابل است.

باور ما این است که این مبنای درستی است. اگر کسی در مورد این مبانی سؤال دارد، آماده هستیم که پاسخ دهیم. اگر فکر می‌کنیم در امور داخلی دیگران نباید دخالت کرد، در عمل هم نباید دخالت کرد. اگر فکر می‌کنیم نوع زندگی‌مان را نباید به دیگران تحمیل کنیم، نباید چنین کنیم.

ما در فارسی ضرب المثلهای خوبی داریم که برخاسته از اندیشه‌های حکیمانه است. ما می‌گوییم: «هر بدی‌ای که به خود نمی‌پسندی، برکس مکن ای برادر من». یعنی بدی‌ای که نمی‌پسندی دیگری بر تو روا بدارد، بر دیگران روا مدار. اگر خوشتر نمی‌آید که به تو زور بگویند، به دیگران زورنگو. اگر نمی‌پسندی که حقت را بخورند، حق دیگران را نخور. اگر نمی‌پسندی که به حریمت تجاوز کنند، به حریم دیگران تجاوز نکن. اگر نمی‌پسندی که به تو بی‌احترامی کنند، به دیگران بی‌احترامی نکن. اگر نمی‌پسندی که حقت ضایع شود، حق دیگران را ضایع نکن. اگر نمی‌پسندی که استقلالت مخدوش شود، استقلال دیگران را مخدوش نکن. شما می‌توانید صدها «اگر» از این قبیل را پشت سر هم بیاورید.

البته اینها از متن دستورات دینی برخاسته است. در دستورات دینی، مأموریم هر خوبی‌ای را که برای خودمان می‌خواهیم برای دیگران هم بخواهیم، و هر بدی‌ای که برای خودمان نمی‌پسندیم برای دیگران هم نپسندیم.

امروز مشکل دنیا این حرف‌ها و زیاده‌خواهی‌هاست؛ والا اختلافات به سادگی قابل حل

است. اختلافی باقی نمی ماند که بخواهیم حل کنیم. اختلاف سر همین مفاهیم است که به نظرم اهل نظر و اندیشه، دانشمندان و صاحب نظران باید بیش از هر چیز به اینها بپردازند.

مثلاً بعضی دوستان درباره فلسطین سؤال دارند؛ خوب شصت سال است که مردم فلسطین دارند کشته می شوند. این قدر که بعضی دوستان درباره رژیم صهیونیستی حساسیت دارند، یک هزارم آن را درباره مردم فلسطین حساسیت دارند؟ اگر انسان، انسان است، در همه جا انسان است؛ اگر اشغالگری بد است، همه جا بد است؛ اگر ترور بد است، همه جا بد است؛ اگر محروم کردن زنان و کودکان از دارو بد است، همه جا بد است؛ اگر تهدید بد است، همه جا بد است؛ اگر توسعه طلبی بد است، همه جا بد است.

ما باید در مورد یک سری مفاهیم پایه بحث کنیم و با هم به تفاهم برسیم. اگر در مورد اینها به تفاهم برسیم، بقیه مسائل به راحتی حل خواهد شد. این درست مثل یک دستگاه ریاضی است که اگر در مورد مبانی آن تفاهم کنیم، در مورد آثار آن هم تفاهم خواهد بود.

ما الآن مثل کسانی می مانیم که در دو فضای گوناگون و مختلف ریاضی بحث می کنیم؛ یکی در سطح دو بُعدی و دیگری در سه بُعدی و چند بُعدی مسائل را حل می کند و طبعاً معادلات اینها با هم همخوانی ندارد. ما باید فضای یکسانی در اندیشه ایجاد کنیم تا بتوانیم مسائل را حل کنیم.

البته من نمی خواهم تلاشهایی را که برای نزدیکی رفتار و مواضع انجام می شود کم اهمیت تلقی کنم، نه؛ آنها هم ارزش خود را دارد، اما نباید انتظار داشته باشیم که معجزه کند. ممکن است هزینه های فراوانی انجام شود، اما نتایجی معادل آن هزینه ها حاصل نشود، برای اینکه باید مبانی را درست کنیم.

دوگانه توسعه طلبی و دفاع مشروع

من به صراحت خدمت شما می گویم، در اندیشه جمهوری اسلامی ایران هیچ گاه تجاوز به هیچ کشوری وجود ندارد، تحمیل هیچ چیز به هیچ کشوری وجود ندارد، تضييع حق هیچ ملتی وجود ندارد، سلب آزادی هیچ ملتی وجود ندارد، اندیشه جنگ با هیچ ملتی

هم وجود ندارد. ما همواره در حال دفاع بوده‌ایم و الآن هم دفاع می‌کنیم. ما فکر می‌کنیم جنگ بدترین روش برای حل مسائل است و کسانی که جنگی را آغاز می‌کنند حتماً نیت خیری ندارند؛ یا دنبال توسعه‌طلبی هستند یا به حقوق دیگران احترام نمی‌گذارند و هر دو اینها خیلی زشت است.

به نظر، می‌توانیم دنیای بهتر و روابط بهتری داشته باشیم؛ شدنی است. شرط آن، این است که مفاهیم را با هم مشترک کنیم. آقای «G» از آزادی صحبت کردند. بالاخره باید با هم مقایسه کنیم. اگر خبرنگاری می‌پرسد، بالاخره باید مقایسه کرد. چون معیارها را با هم هماهنگ نکرده‌ایم، مجبوریم به مقایسه بپردازیم، اما اگر معیارها با هم هماهنگ شده بود، و خط‌کش واحدی برای اندازه‌گیری داشتیم، آنگاه معلوم می‌شد که ضعف و اشکال کجاست و کجا را باید اصلاح کنیم. چون معیارها واحد نیست، فقط باید مقایسه کنیم. شاید مقایسه، مطلب را تا حدودی روشن کند. از این حرفها زیاد است، من امیدوارم اهل نظر و اندیشه و دانشگاہیان هم به این مفاهیم بپردازند.

ما علاقه‌مند به توسعه روابط هستیم. بسیاری از دوستان در مورد رابطه ایران و امریکا بحث کردند؛ من قبلاً هم گفته‌ام، در مصاحبه هم اعلام کردم، حالا برخی دوستان گفتند لحن مصاحبه عوض شده بود؛ نه، من همان حرفهای چهار سال قبل را زدم. واقعاً حرفها تغییری نکرده است. ما علاقه‌مند به رابطه هستیم، ولی چه رابطه‌ای؟ باید رابطه را تعریف کنیم.

دولت امریکا بیست و هشت سال قبل به طور یکجانبه رابطه‌اش را با ما قطع کرد و در این بیست و هشت سال دائماً خصومت‌آمیز با ما رفتار کرد. ما چه موقع کنار مرزهای شما آمدیم؟ چه موقع لشکرکشی کردیم که مرزهای شما را ناامن کنیم؟ چه موقع خواستیم در کشور شما کودتا کنیم؟ چه موقع تلاش کردیم امریکا را محاصره اقتصادی یا سیاسی کنیم؟ چه موقع کسانی را که در امریکا مرتکب جنایتی شده‌اند، پناه دادیم؟ ما هیچ‌گاه از این کارها نکردیم. هیچ وقت تلاش نکردیم ضربه‌ای به مردم امریکا بزنیم. دلیلی برای این کار نداریم، منافع هم نداریم. منافع ما در این است که در تمام دنیا امنیت، آرامش و دوستی باشد و هر کس حق خود را ببرد. این تاریخ هفت هزار ساله ایران است.

من یادم است که سه سال قبل گفتم مسئولین امریکایی نمی‌دانند در عراق چه

می‌کنند، اصلاً منطقه و مردم را نمی‌شناسند، هم خودشان را اذیت می‌کنند و هم ملت‌های منطقه را به زحمت می‌اندازند. ما آمادگی داریم که راه حل را نشان بدهیم، اما گوش نکردند. حاصل چه شد؟ الآن در عراق بیش از یک میلیون نفر کشته شده‌اند. آیا کسی هست بتواند این کشته‌ها را جبران کند؟ جای خالی یک پدر، مادر یا فرزند بی‌گناه را چه کسی می‌تواند پر کند؟ چه کسی می‌تواند این اشتباهات را جبران کند؟

ما اعلام کردیم که آمادگی داریم کمک کنیم و راه را نشان دهیم. من صراحتاً اعلام کردم، گفتیم شما عراق را نمی‌شناسید و دچار اشتباهات مکرر می‌شوید. چند هزار سرباز امریکایی هم کشته شده است. آیا اینها قابل جبران است؟ نیست؛ انسانی را که کشته شد چطور می‌توان جبران و جایگزین کرد؟ وقتی خانواده‌ای متلاشی شد، چطور می‌شود آن را بازسازی کرد؟ نمی‌شود.

همین حرف را درباره افغانستان گفتیم. ما آنچه از دستمان برمی‌آمده برای اصلاح رفتارها تلاش کرده‌ایم، ولی بالاخره نفوذ ما در مسئولین امریکایی بسیار بسیار محدود است.

درباره روابط دو کشور فکر می‌کنم که از جانب ایران اقدامات بزرگی انجام شده است. با اینکه ما رابطه را قطع نکردیم، بلکه دولت امریکا رابطه‌اش را با ما قطع کرد؛ با این حال من نامه‌ای مفصل دادم که بهترین فرصت در اختیار دولت آقای بوش قرار گرفت تا باب گفتگو، استدلال و تفاهم را باز کند، ولی چه اتفاقی افتاد؟ در افغانستان ما به مبارزه با افراط‌گرایی کمک کردیم، اما به محض اینکه دولت امریکا در آنجا مستقر شد، ایران مورد تهدید دولت امریکا قرار گرفت.

سه سال قبل من در سازمان ملل پیشنهاد دادم که ما آمادگی داریم برای موضوع هسته‌ای کنسرسیومی از کشورهای گوناگون تشکیل شود و همه مشارکت کنند؛ آیا پیشنهادی از این سخاوتمندانه‌تر پیدا می‌کنید؟ اما پاسخی داده نشد، فقط ایشان را در یک کفش کردند که شما حق ندارید فناوری هسته‌ای داشته باشید.

کاستی معرفت‌شناسی در معیارهای دوگانه

طبیعی است که ملت ما به نیت طرف مقابل خود تردید کند. شما صحنه را ببینید. وقتی من می‌گویم معیارها که دوگانه می‌شود، امکان تفاهم وجود ندارد، نمونه‌اش همین

موضوع هسته‌ای است. چطور می‌شود دولت امریکا بیش از ده هزار کلاهک هسته‌ای داشته باشد، اما کسی احساس نگرانی نکند؛ اما فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ما که زیر نظر آژانس است، ایجاد نگرانی کند؟

این چگونه قابل تفسیر است؟ اگر بناست کسی نگران باشد، ما باید نگران باشیم که دولت امریکا با ما خصومت دارد، بمب اتم هم دارد، تهدید هم می‌کند. به جای اینکه ما نگران باشیم، دولت امریکا می‌گوید نگرانم؛ از چه نگرانید؟ این معیارهای دوگانه است. تازه شما می‌دانید که در منطقه ما رژیم صهیونیستی که ما آن را به رسمیت هم نمی‌شناسیم، تمام شصت سال سابقه‌اش هم جنگ افزوزی، کشتار و تجاوز به همسایه‌هاست، به سلاح اتمی مسلح شده است، اما دولت امریکا احساس نگرانی نمی‌کند، ولی می‌گوید چون ممکن است در آینده ایران منحرف شود، ما نگرانیم. آیا ملت‌های منطقه خاورمیانه انسان نیستند؟ آنها حق حیات و امنیت ندارند؟ آنها نگران نمی‌شوند؟ آنها هم انسان اند، آنها هم می‌خواهند زندگی کنند و آنها هم نگران می‌شوند. چرا به فکر نگرانی آنها نیستند؟

البته پاسخ روشن است. تا زمانی که ما اهداف خود را پشت کلمات زیبا پنهان کنیم، نتیجه نخواهیم گرفت. باید اهداف را روشن مطرح کنیم. مشکل این است که امروز بسیاری از اهداف استعماری تحت پوشش واژه‌های زیبا بیان می‌شود. ما باید این را درست کنیم.

من همان سه سال قبل گفتم که تاریخ منطقه ما به یاد ندارد که نیروی نظامی بیگانه وارد عراق یا افغانستان شده باشد و با پیروزی خارج شده باشد. این حرف خیلی روشن و بالاترین کمک به دولت امریکاست، بالاترین حد دوستی نسبت به انسانها و یک راهنمایی کلیدی است.

راهبرد عدالت و حقوق متقابل

من فکر می‌کنم که ما قدم‌های بلندی برداشتیم، حتی پیشنهاد دادم که خط هوایی مستقیم بین تهران و نیویورک برقرار شود^۱. دولت ما در این خصوص نامه نوشت، اما هنوز این

۱. دکتر احمدی‌نژاد در مصاحبه‌هایی با روزنامهٔ امریکایی یو. اس. ای. تودی در مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۴ و شبکهٔ سی.بی. اس در مورخ ۱۳۸۷/۷/۲، برای تبادل علم و دانش و توسعهٔ تجارت پیشنهاد پرواز مستقیم تهران - نیویورک را مطرح کرده بود که دولت امریکا به دلیل اتخاذ مواضع انفعالی از پاسخ به آن امتناع ورزید.

امر اتفاق نیفتاده است. بله، ممکن است در روابط دو کشور که سالی صد هزار، پانصد هزار یا چند میلیون نفر می‌روند و می‌آیند، مشکلاتی هم پیدا شود؛ این طبیعی است. ممکن است مأمور پلیسی هم اشتباه کند که این در همه جا اتفاق می‌افتد، اما ما باید مسائل را بالاتر و فراتر از اینها ببینیم.

در یک جمله خلاصه می‌کنم: ملت ما همواره در حال دفاع از خودش است، نه هجوم به سایر ملتها. نمی‌خواهم تاریخ را تکرار کنم، شاید خیلی از شماها تاریخ را بدانید، ما همواره از خودمان دفاع کرده‌ایم. دفاع حق مشروعی است. هیچ‌گاه کسی که از خود دفاع می‌کند، مورد شماتت قرار نمی‌گیرد.

اما اشاره‌ای به صحبت‌های دوستان بکنم. گفتند که سدها شکسته شده و بخشی از آنها مانده است. دولتها در پایان راه نسبت به ابتدای راه، امتیاز بیشتری می‌دهند و باید تلاش کنیم جریان رابطه با امریکا به جایی برسد.

ما هم علاقه‌مندیم که این کار صورت گیرد، اما ما در ارتباطاتمان با دیگران اصلاً دنبال امتیاز گرفتن نیستیم. ما دنبال اصلاح ریشه‌ای کار هستیم. ما می‌گوییم روابط بر اساس عدالت و حقوق متقابل. سرسوزنی بیشتر نمی‌خواهیم و حاضر نیستیم به حق کسی تجاوز کنیم. ما در مقابل تک‌تک ابنای بشر مسئول هستیم. در هر زمانی که شرایط فراهم شود، ما آماده هستیم.

بحران اقتصادی امریکا؛ نتیجه دخالت در سایر کشورها

ما نمی‌خواهیم در امور داخلی امریکا دخالت کنیم. انتخابات است و انتخابات حق مردم است و هر کسی را می‌تواند انتخاب کنند. ما هیچ تلاشی نمی‌کنیم که بر انتخابات سایر ملتها تأثیر بگذاریم. حق نداریم این کار را بکنیم. اگر می‌پذیریم که انتخابات حق ملتهاست، بنابراین، دیگران حق ندارند دخالت کنند.

اما فکر می‌کنیم هر دولتی در امریکا مستقر شود، باید دو رویکرد را در پیش بگیرد: یکی اینکه دامنه دخالت‌های امریکا را محدود کند؛ این به نفع همه است. در وهله اول به نفع امریکا، مردم، اقتصاد و حیثیت امریکاست. چه معنا دارد که دولتی خود را در تمام دنیا درگیر کند؟ به چه دلیل؟ ممکن است در کوتاه مدت سودی داشته باشد، اما با گذشت زمان آثار منفی آن صدها برابر آن سود است. این همان اتفاقی است که الان

دارد می‌افتد. آثار دخالت‌های چند ده ساله آمریکا را امروز در اقتصاد آمریکا می‌بینید. این قانون روابط اجتماعی و انسانی است. اگر کسی عمل خطایی انجام دهد، آثار آن عمل به زندگی خود آن فرد برمی‌گردد. این سنت خداست. نمی‌شود کسی تجاوز کند و برای همیشه از آثار آن در امان بماند، یا حق کسی را ضایع کند و تا آخر در امان بماند؛ نه، معادلات انسانی به هم پیوسته است، یک محیط پیوسته است. اگر در نقطه‌ای تأثیر بگذارید، آثار آن به خودتان هم برمی‌گردد. الان دارید می‌بینید.

ما فکر می‌کنیم براساس عدالت می‌توانیم کار را جلو ببریم. هر رئیس جمهوری می‌آید، باید کار را محدود کند و بعد هم رابطه با ایران را اصلاح کند. شما این را خوب متوجه می‌شوید؛ بدون رابطه با ایران هیچ مسئله‌ای حل نخواهد شد. نه اینکه ما مانع تراشی می‌کنیم، نه؛ این به دلیل نقش فرهنگی ایران است. بعضی سعی کردند این نقش را نادیده بگیرند. اشکال ندارد، هر کس حاصل عمل خود را برداشت می‌کند.

امنیت مشترک ایران و عراق

مناسبات انسانی در خاورمیانه، مناسباتی ویژه و استثنایی است. من چند بار فریاد زدم که بین ملت ایران و عراق روابطی استثنایی است. ما چند میلیون ایرانی داریم که اصلاً متولد عراق هستند. همچنین چندین میلیون عراقی داریم که متولد ایران هستند. چند میلیون ایرانی و عراقی داریم که با هم ازدواج کرده‌اند و همین الان هم ازدواج می‌کنند. سالانه میلیون‌ها نفر به دو کشور سفر می‌کند. اصلاً اینها قابل جدا کردن از هم نیستند. متهم نکنید. امنیت عراق، امنیت ایران و امنیت ایران، امنیت عراق است. ما خودمان را به کسی تحمیل نمی‌کنیم، ولی مسلماً از حقوق خودمان داخل مرزهای خود دفاع خواهیم کرد؛ این حق ماست. اهل گفتگو هستیم و دوست داریم روابط بسیار خوبی داشته باشیم.

من در تهران در مصاحبه‌ای گفتم الان تجار امریکایی فراوانی هستند که علاقه‌مندند با ایران مرادده داشته باشند، اما محدود شده‌اند. تجار ایرانی هم همین‌طور؛ همچنین مراکز دانشگاهی و صنعتی ما، و این چیز خوبی نیست. این به معنای این نیست که ما به خاطر تحریم‌های دولت آمریکا نیازی پیدا کرده‌ایم، مطلقاً؛ شما می‌دانید بالاخره ما سی سال در تحریم زندگی کرده‌ایم و امروز هم خیلی پیشرفته‌تر از سی سال قبل هستیم.

روابط سازنده به نفع همه و دو طرف است. اصلاً ملتها در رابطه با هم است که رشد و پیشرفت می‌کنند.

چه دولت فعلی امریکا و چه دولتهای بعدی، هر یک بخواهند براساس عدالت رابطه برقرار کنند و رفتار کنند، ما از اول مشکلی نداشتیم، مشکل از امریکا بود.

از دولت امریکا طلبکاریم

آقای «H» از هاروارد، بحثهای خوبی درباره عدالت و مسئله هسته‌ای مطرح کردند. پیشنهاد کنسرسیوم را من سه سال قبل دادم. طبیعی است که هر پیشنهادی زمانی دارد. الان هم از آن استقبال می‌کنیم، اما شرایط مقداری عوض شده است.

سؤال کرده‌اند اگر عربستان یا ترکیه هم بخواهند فعالیت‌های ایران را داشته باشند، ایران می‌پذیرد؟ بله. ما فکر می‌کنیم هر کس عضو سازمان انرژی اتمی است، می‌تواند از فناوری تولید سوخت بهره ببرد؛ این عین اساسنامه آژانس است. شما مواد ۲ تا ۴ اساسنامه را مطالعه بفرمایید، می‌گویید همه اعضا می‌توانند فناوری تولید سوخت داشته باشند و آژانس و بقیه اعضا هم باید به او کمک کنند. حالا به ما کمک نکرده‌اند، مانع تراشی هم کرده‌اند، ما هم چیزی نگفته‌ایم. واقعاً ما از دولت امریکا طلبکاریم. دولت امریکا خودش NPT را امضا نکرده است، بعد می‌خواهد طبق NPT با ما برخورد کند، خب این ناعادلانه است و پذیرفتنی نیست.

شرایط جهان هم عوض شده است؛ بله، پنجاه سال، صد سال قبل که دوران استعمار بود، کسی که زورش بیشتر بود چیزی می‌گفت و دیگران هم مجبور بودند بپذیرند، اما الان این طور نیست. تازه، پنجاه سال قبل هم با ایران نمی‌شد چنین رابطه‌ای برقرار کرد. ایران کشوری بزرگ، متمدن و قدرتمند است؛ گرچه با دیگران هم نباید چنین رفتاری داشت.

من فکر می‌کنم اگر قانون اجازه می‌دهد، عربستان، ترکیه و هرکس دیگری این امکان را داشته باشند. من از شما سؤال می‌کنم، اگر هزار نیروگاه هسته‌ای در دنیا فعال بود، این وضعیت در قیمت نفت به وجود می‌آمد که این گونه اقتصاد جهان را متلاشی کند؟ حتماً چنین وضعی پیش نمی‌آمد. اگر نیروگاه هسته‌ای بود، این قدر آلودگی محیط زیست ایجاد می‌شد که تمام آب و هوا نامتعادل شود و خشکسالی ایجاد شود و این

وضعیت در مورد مواد غذایی به وجود آید؟

البته بعضی می‌گویند که دولت امریکا به طور مصنوعی قیمت مواد غذایی را بالا برده است تا سوبسیدهای کشاورزش را بردارد. من در این مورد قضاوتی ندارم و نمی‌خواهم قضاوت کنم، اما بالاخره خشکسالی امری است که ایجاد شده است. این هم به خاطر گازهای گلخانه‌ای و سوخت فسیلی است. اگر نیروگاه‌های اتمی راه بیفتد، دیگر آلودگی محیط زیست وجود نخواهد داشت.

ناکارآمدی معیارهای دوگانه در پرونده هسته‌ای

در مورد سؤال جناب آقای «آ» من فکر می‌کنم که پاسخ دادم؛ راه حل قضیه هسته‌ای این است که همه پایبند به قانون باشیم. امروز دیگر بی‌سوادترین مردم دنیا نمی‌پذیرند که دولت امریکا صدها هزار سانتریفیوژ، لیزر و ... داشته باشد و روزی دهها تن مواد را غنی‌سازی کند و دهها هزار بمب و صدها نیروگاه اتمی داشته باشد، بعد به دیگران بگوید که شما غنی‌سازی نداشته باشید. این را هیچ کس نمی‌پذیرد.

راه حل این است که هر چه برای خودمان قبول داریم، برای دیگران هم بپذیریم. ما می‌گوییم بمب اتم بد است، این را قبول داریم، هر کس بمب اتم دارد آن را از بین ببرد، دنیا راحت می‌شود. چهار، پنج کشور بمب اتم پنهان کرده‌اند و دارند پدر دنیا را درمی‌آورند. بمب‌هایتان را از بین ببرید و راحت شوید. بگذارید همه دنیا در آرامش زندگی کند.

آقای «آ» همچنین سؤال کردند که مه‌ترین مسائل در انتخابات آتی ایران برای مردم چیست؟ من فکر می‌کنم همان مسائلی که تا الآن بوده و تغییری نکرده است. ملت ایران هم می‌خواهد پیشرفت کند، مشکلاتش را برطرف کند، از نظر علمی و اقتصادی جلو برود، امنیت پایدار می‌خواهد و رشد اقتصادی پایداری می‌خواهد.

یکی از دوستان، آقای «G»، فرمودید که دیدار از تهران خیلی خوب بود و رهبران مذهبی ایران از عدم توسعه سلاح‌های هسته‌ای گفتند. من در مورد سلاح هسته‌ای به اندازه کافی صحبت کرده‌ام. ما نه تنها اعتقادی به سلاح هسته‌ای نداریم، بلکه آن را مفید هم نمی‌دانیم و دوران آن را خاتمه یافته می‌دانیم. این را صمیمانه به شما می‌گویم که هر دولتی که امروز برای سلاح هسته‌ای هزینه کند، حتماً به مردمش خیانت کرده است. این پولها را باید خرج فقرا، بهداشت، مسکن، کار و آموزش بکنند.

بالاخره آنها که بمب انبار می کنند، برای چه انبار می کنند؟ برای نوازش سایر ملتها؟ بمب اتم به درد ارتقاء بهداشت می خورد؟ آیا قرار است در مسابقات فوتبال ترقه در کنیم یا برای آدمکشی است؟ چرا ما باید این گونه فکر کنیم که دنبال آدمکشی باشیم؟ می شود اینها را تعطیل کرد. ما آماده هستیم به کشورهایی که این سلاحها را دارند، کمک کنیم و آنها را معدوم کنیم. ما مقررات آژانس را امضا کرده ایم و به آن هم پایبند هستیم، اما قانون برای همه است.

فرمودند اگر ایران بالاترین سطح بازرسی را اجازه دهد، کار حل می شود. اگر به قانونی پایبند بود، حرف درست است. قانون می خواهد تا خانه خود من را بازرسی کند. شما اجازه می دهید که از کشور دیگری بیایند و خانه شما را بازرسی کنند؟ حتماً اجازه نمی دهید.

بالاخره شما می دانید که اینها بازی سیاسی است، بهانه ای است برای اینکه تمام توانمندیهای یک کشور کشف شود. مشکل این است که همه می دانیم بازی است، اما نمی گوئیم که بازی است؛ لذا هیچ وقت بازی تمام نمی شود. اذعان کنیم که بازی است، بازی را کنار بگذاریم و با هم جلدی و واقعی باشیم.

تا زمانی که بعضی از دولتها همه چیز را به بازی می گیرند، مسائل حل نمی شود. دولت امریکا با ما مشکل دارد. بهانه چیست؟ مسئله هسته ای است. مرد و مردانه بیاید بگوید ما از ایران خوشمان نمی آید. این خیلی بهتر است و کار را راحت می کند. وقتی پشت امور مقدس پنهان می شویم، ارزش آن امور مقدس از دست می رود و همه یاد می گیرند که پنهان کاری کنند.

شطرنج بازی نمی کنیم

بگذارید چیز دیگری را صادقانه به شما بگویم. وقتی کشوری مثل ایران صادقانه می گوید که من فقط همین را دارم، مرتب می گویند که نه خیر، چیز دیگری هم داری. می گوئیم نشانه بدهید، می گویند نشانه نداریم، اما اجازه بده تمام کشورت را بگردیم، بلکه نشانه ای پیدا کنیم. مگر در عراق پیدا شد؟

آیا چنین رفتاری کشورها را وادار به پنهان کاری نمی کند؟ کشورها می بینند اگر پنهان کاری کنند به نفعشان است و می گویند چرا آن را جلو بگذاریم که هر روز از ما ایراد بگیرند. ما هم می توانستیم این کار را بکنیم و بگوئیم بسیار خوب همه سانترفیوژها

تعطیل، ایران هم کشور بزرگی است و ما می‌توانستیم صد نقطه پنهان داشته باشیم، ولی نخواستیم این کار را بکنیم؛ هر چه داشتیم روی میز گذاشتیم. چون صادقانه است تا آخر از آن دفاع می‌کنیم، بازی هم نمی‌کنیم.

تحلیلگری گفته بود احمدی نژاد شطرنج باز خوبی است، نه؛ اتفاقاً من شطرنج باز خوبی نیستم، من آنچه را می‌فهمم صادقانه می‌گویم و سعی می‌کنم صادقانه حرف دیگران را بشنوم. آن چیزی را که فکرمی‌کنم درست است، عمل می‌کنیم. ما درصدد ضربه زدن به هیچ کس نیستیم. ما درصدد دفاع هستیم. امروز هم بدانید که ما بیشترین همکاری را با آژانس داریم. بدانید، آژانس یک برگ گزارش از تأسیسات اتمی امریکا، انگلیس و فرانسه ندارد؛ با اینکه اساس آژانس برای این درست شد که خلع سلاح کند، اما کوچک‌ترین قدمی در مسیر خلع سلاح برداشته نشد. آژانس درست شد که فناوری صلح‌آمیز را در کشورهای عضو توسعه دهد، اما نه تنها توسعه نداده است، مانع حرکت اعضا هم شده است، نمی‌گذارد ما از فناوری صلح‌آمیز استفاده کنیم و مرتب بهانه می‌آورد. آژانس که باید کمک ما می‌بود، مانع کار ماست. آژانس باید خلع سلاح می‌کرد، اما هیچ کاری نکرده است. چطور می‌توانیم بپذیریم که این عدالت یا کار درستی است؟ هیچ کس نمی‌تواند بپذیرد.

پیشنهاد دادند که نمایندگان مجلس ایران طی نامه‌ای از نمایندگان مجلس امریکا برای سفر به ایران دعوت کنند. دوتن از نمایندگان مجلس در این جمع هستند، بعداً می‌توانند تصمیم بگیرند. ما از ارتباط نمایندگان هم استقبال می‌کنیم و هیچ مشکلی در مورد گفتگو نداریم.

صهیونیسم ربطی به یهود ندارد

فرمودند صحبتها در مورد صهیونیسم ممکن است بد فهمیده شود و با یهود اشتباه گرفته شود. من بارها گفته‌ام که صهیونیسم ربطی به یهود ندارد. قوم یهود مثل بقیه ادیان است و به خصوص در ایران بسیار محترم‌اند. از حقوق مساوی با بقیه شهروندان ایران برخوردارند، بلکه در بعضی جاها از حقوق بیشتری نیز برخوردارند. برای اینکه در ایران به ازای هر صد و پنجاه هزار نفر یک نماینده در مجلس است، اما یهودیها بیست هزار نفرند و یک نماینده دارند. نماینده آنها هم همان اختیارات سایر نماینده‌ها را دارد؛

یعنی یک امتیاز بیشتر. در بقیه قوانین هم مساوی هستند. اما شما همه می‌دانید که صهیونیسم یک حزب سیاسی است و همه رفتارهایش هم سیاسی است. ممکن است حزبی سیاسی نقاب مذهب هم بزند، اما ما که فریب نقاب آن را نمی‌خوریم. صهیونیسم یک حزب سیاسی است؛ به خصوص در امریکا خوب حس می‌کنید که این حزب چگونه به دولتها و ملتها فشار می‌آورد. بالاخره شصت سال است که مردم فلسطین دارند کشته می‌شوند. اینکه متن منشور ملل متحد است؛ حق تعیین سرنوشت. ما چرا دخالت کنیم، بگذاریم خودشان تصمیم بگیرند.

آقای «D» از کمیته بین‌المللی سیاست خارجی امریکا فرمودند کتاب جدیدی در مورد ایجاد گفتگمانی با ایران بدون هیچ پیش شرطی منتشر شده است. ما از گفتگمانی که بر پایه عدالت و احترام متقابل باشد، استقبال می‌کنیم.

گفتگوهای غیرعینی پایدار نیست

گفتند منافع مشترکی وجود دارد؛ بله، ملتها همه با هم منافع مشترک دارند. صلح و امنیت جهانی منفعت مشترک است؛ آزادی تجارت منفعت مشترک است؛ قوانین حاکم بر تجارت منفعت مشترک است؛ تبادل اطلاعات علمی و فناوری منفعت مشترک است؛ تبادل فرهنگی منفعت مشترک است؛ همکاریهای امنیتی و سیاسی منفعت مشترک است. منافع مشترک زیادی وجود دارد که می‌شود از اینها استفاده کرد.

سؤال کردند آیا راجع به این مطلب فکر کرده‌اید؟ بله، فکر می‌کنیم. ما فکر می‌کنیم همه ملتها باید در تعامل با هم زندگی کنند، اصلاً نمی‌شود رابطه قطع باشد. اما موقعی رابطه سازنده است که عادلانه و براساس احترام متقابل باشد.

آقای «A» گفتند که مردم امریکا می‌خواهند گفتگمانی با ایران داشته باشند؛ مردم و دولت ایران هم همین طور. گفتند در بُعد مذهبی، گفتگان جریان دارد. این چیز خوبی است، البته باید گسترش یابد. در حدی نیست که بتواند محیط دو کشور را تحت تأثیر جدی قرار دهد. رفت و آمدها باید زیاد شود و گفتگوها گسترش پیدا کند.

گفتند ما در یک جا همیشه متوقف می‌شویم و نمی‌دانیم از کجا باید ادامه دهیم. من فکر می‌کنم اگر گفتگوهای ما ناظر بر وقایع روز نباشد و نتواند مشکلی را از دو کشور

حل کند، خود به خود متوقف خواهد شد. هر چیزی که نفعی برای مردم نداشته باشد، متوقف می‌شود. باید کاری کنیم که نفع عینی برای مردم داشته باشد.

آقای «W» گفتند که لحن مصاحبه امروز شما با خبرنگاران آرام‌تر بود؛ بله، حرفها بالاخره یکی است، اما صدا ممکن است آرام و بلند باشد و گفتند که نشان می‌داد که امکان صحبت با رئیس جمهور امریکا وجود دارد.

در سفر من به امریکا اعتقادات پایه‌ای‌ام تغییری پیدا نکرده، بلکه تقویت شده است. من از اول هم اعتقاد این بود که اگر مردم امریکا با حقایقی مواجه شوند، این حقایق را می‌پذیرند. الان بیشتر این اعتقاد را دارم. فکر می‌کنم مردم امریکا هم مثل سایر ملتها اگر مطلع شوند در جایی ظلمی شده است، از مظلوم دفاع می‌کنند.

ما همیشه باز بوده‌ایم، الان هم باز هستیم. ما در طول بیست و هشت، سی سال همواره دفاع کرده‌ایم و هیچ وقت هجوم نداشته‌ایم، در گذشته تاریخ هم همین گونه بوده است.

نیاز جدی به رابطه با امریکا نداریم

امریکا رابطه را یک طرفه قطع کرده است، البته ما هیچ‌گاه برای ایجاد رابطه التماس نمی‌کنیم، چون خودمان را اداره می‌کنیم و امروز نیاز جدی به رابطه نداریم، اما فکر می‌کنیم که این رابطه برای همه بهتر است.

آقای «C» نیز گفتند که لحن مصاحبه شما عوض شده، اما سخن و اشنگتن تند است. لحن و اشنگتن همیشه تند بوده است. مشکل آنجاست. اصلاً دورانی که با زبان تهدید و خشونت با ملت‌ها صحبت کنیم، تمام شده است. به نظر من، سیاستمداران امریکایی باید خوب این را درک کنند که با تهدید و توهین راه به جایی نمی‌برند. اینکه صبح از خواب بلند شویم و بگوییم این کشورها محور شرارت‌اند و آنها طرفدار تروئیست‌اند، واقعیت‌های بیرون را تغییر نمی‌دهد و هیچ مشکلی را حل نمی‌کند.

حرف خوبی زدند و گفتند که مسئله بنیادی ما اعتماد است. این حرف کاملاً درستی است. بالاخره باید اعتماد ایجاد شود. اگر اعتماد نباشد، همواره باید نگران آسیب دیدن از طرف مقابل باشیم و این اجازه نمی‌دهد که تصمیمات لازم را بگیریم. باید اعتماد باشد. اعتماد هم موقعی ایجاد می‌شود که صداقت باشد و محورهای واحدی را وسط

بگذاریم و بر مبنای آنها عمل کنیم.

البته پیشنهادهای خوبی هم دادند و گفتند راه تردد مردم را باز کنیم و توسعه دهیم. ما هم موافقیم که مردم تردد کنند و بیایند و بروند. به گمانم همین الآن تعدادی از رؤسای دانشگاههای امریکا در تهران باشند. ما استقبال می‌کنیم. دوستی هم گفتند که سال گذشته به ایران رفتند. این خیلی خوب است که دانشگاهیها و مردم بروند و بیایند و به حل مسائل خیلی کمک می‌کند.

همچنین در مورد جلوگیری از مواد مخدر گفتند. ما موافقیم. واقعاً از زمانی که ناتو و امریکا به افغانستان آمده است، تولید مواد مخدر چند برابر شده است. باید جلو آن را بگیریم؛ زیرا به نفع همه است. اگر طرح مشترکی در افغانستان اجرا شود که مواد مخدر را ریشه کن کند، به نفع همه است.

در مورد صیانت از مرزهای دریایی، ما هم موافقیم. پیشنهادهایی از این دست خیلی خوب است. به نفع هر دو کشور، هر دو ملت و همه است.

جناب آقای «M» گفتند که مردم ایران خیلی خوب هستند. خیلی ممنون از شما. شما هم خوب هستید. ما در ایران اصطلاحی داریم که می‌گوییم «چشمتان خوب می‌بیند». گفتید که انتخابات شرایط را عوض می‌کند و دولتی که به پایان راه می‌رسد، امکان مذاکره می‌دهد، اما دولتی که در ابتدای راه است، نمی‌تواند. بالاخره همان دولتهای ابتدای راه به انتهای راه می‌رسند.

خانم «D» فرمودند که مسلمانان می‌خواهند اتحاد بیشتری داشته باشند و اختلافات شیعه و سنی تاریخی است و همواره با هم جنگیده‌اند. نه، همواره با هم نجنگیده‌اند. مواردی بوده، اما بسیار محدود است.

اینکه سؤال کردید ریشه خشونت در عراق، جنگ شیعه و سنی است یا چیزی دیگری؛ در عراق جنگ شیعه و سنی نیست. الآن کردها سنی هستند، گروه سنی دیگری هم داریم و بخشی هم شیعه داریم. رابطه اینها دوتا دوتا با هم خیلی خوب است. بعضی موارد ناشی از افراط‌گری بود که خارج از عراق نفوذ کرده‌اند و ریشه در عراق ندارند. همه می‌دانند مسیر این تروریسمی که در عراق پیدا شد، از خارج عراق به داخل عراق است. خوشبختانه مردم عراق خوب متوجه شده‌اند و الآن تقریباً مهار شده است. اما برای کاهش تنش در هر جایی باید مسیر گفتگو را انتخاب کرد؛ تعاملات فکری. البته در اسلام دستورات دیگری مثل

احسان، نیکوکاری، گذشت، ملاحظت و احترام داریم که اینها هم کمک می‌کند. آقای «R»، گفته‌اند که امیدوارم بتوانم ایران را ببینم. هر موقع دارید می‌توانید ایران را ببینید.

هولوکاست؛ بهانه‌ای برای کشتار امروزیان

گفتند وقتی شما هولوکاست را انکار می‌کنید، کار سخت می‌شود. مگر قبلاً که راجع به هولوکاست صحبتی نمی‌شد، کار آسان بود؟ به نظرم ریشه مشکل جای دیگری است. بالاخره روزی باید راجع به هولوکاست صحبت کنیم. آن روز کی است؟ بدانید که به بهانه هولوکاست همین الآن روزانه دهها نفر در فلسطین کشته می‌شوند. در همین دو سه ساعتی که ما اینجا نشستیم، در آنجا چند نفر کشته شده‌اند. بهانه آن هم، همین هولوکاست است.

بالاخره ماجرای تاریخی، بهانه کشتار امروز است. اگر آن را واکاوی و کالبدشکافی کنیم، شاید بتوانیم از دل آن، راه حلی برای مشکل امروز پیدا کنیم. به نظرم این حرف، حرفی منطقی است. بالاخره اگر اتفاقی افتاده است، در فلسطین نبوده؛ اما الآن چرا در فلسطین مشکل هست؟ بالاخره باید ارتباط این دو را کشف کنیم، این سؤالی جدی است. حالا اگر نظراتان این است که اگر سکوت کنیم مشکل حل می‌شود، قابل بحث و بررسی است.

ناکارآمدی براندازی نرم در ایران

آقای «R» گفتند که همه فکر می‌کنند ما می‌خواهیم در ایران براندازی نرم راه بیندازیم. چه کسی چنین فکری می‌کند؟ هیچ کس نمی‌تواند در ایران براندازی کند، خیالتان راحت باشد. البته ممکن است طرحی هم بوده باشد یا بعضی هم داشته باشند، اما نمی‌توانند آن را اجرا کنند و از این جهت ما نگرانی نداریم. به همین دلیل، به رفت و آمد و گفتگو دعوت می‌کنیم.

البته این را هم حق بدهید که اگر کشوری احساس کند فردی می‌خواهد امنیت آن کشور را به مخاطره بیندازد، قانون را درباره او اجرا کند. این حق حاکمیت ملی هر کشوری است. من امیدوارم که چنین مواردی اصلاً پیش نیاید که نیاز به اعمال قانون باشد. هر کسی الآن وارد امریکا بشود و بخواهد خلاف قانون

عمل کند، قانون درباره او اعمال خواهد شد.

سازمان ملل متعلق به امریکا نیست

خانم «S» حرف درستی زدند و گفتند می‌خواهیم تبادل داشته باشیم. جاده دو طرفه است. من حالا آنجا را که گفتند، دیگر تکرار نمی‌کنم که به مردم ما بی‌احترامی می‌کنند. این را نمی‌خواهم به عنوان یک مورد خاص بگویم، ولی بالاخره ما الآن به سازمان ملل آمده‌ایم. از سه ماه قبل اسامی مان را به سفارت امریکا در برن داده‌ایم. اولاً درست روز آخر ویزاها صادر می‌شود که فرصت برنامه‌ریزی را از بین می‌برد. بعد به بعضی ویزا می‌دهند و به بعضی نمی‌دهند. مثلاً به مشاور ارشد من که پارسال کنار من نشسته بود، ویزا ندادند؛ چرا؟ بالاخره سازمان ملل متعلق به ملت‌ها هست یا نه؟ سازمان ملل تحت حاکمیت امریکا قرار دارد و این بد است.

سازمان ملل متعلق به همه است، ما هم عضویم و به اندازه امریکا سهم داریم. احساس می‌شود که این بی‌احترامی است. نمی‌گویم لزوماً دولت در اینجا مقصر است. ممکن است مأموری در جایی کوتاهی کند. مثلاً مأموری در سفارت متوجه نیست و وظایفش را خوب انجام نمی‌دهد، اما طرفی که با این بی‌احترامی مواجه می‌شود، فقط مأمور را نمی‌شناسد، به حساب کل حکومت می‌گذارد. ما هم نمی‌توانیم تک تک افراد را پیدا کنیم و از ذهنشان بیرون کنیم. شاید وظیفه‌ای هم در این رابطه نداریم. یک مقدار باید دوطرفه کار کنیم.

دولت امریکا چه کاره این دنیا است؟

پیشنهاد دادند که باید به هدف مشترک برسیم. حرف درستی است. باید تهدید و جنگ را پشت سر بگذاریم. واقعاً شما به عنوان یک امریکایی فکر نمی‌کنید این که بوش دائماً در تلویزیون می‌گوید که ما برای حل مسئله هسته‌ای ایران راه حل نظامی را هم روی میز داریم، ادبیات درستی نیست؟ این توهین به یک ملت نیست؟ انتظار دارید که آن ملت چه کند؟ سرش را خم کند و دستانش را روی سینه‌اش بگذارد و بگوید بله قربان، هر چه شما می‌فرمایید! یا نه، برود خودش را قوی کند. چه کند؟ مقاومت کند یا تسلیم شود؟ شما به عنوان یک امریکایی اگر کشوری این رفتار را با شما بکند، چه می‌کنید؟

بالاخره شما می‌دانید که شرایط عوض می‌شود. امریکا شصت سال پیش قدرت نبود، الان هست؛ بیست سال دیگر هم امریکا قدرت نیست، دیگران قدرت‌اند. دوست دارید با شما هم همین رفتار شود؟ اگر دوست ندارید، با دیگران هم این رفتار را نکنید. اجازه ندهید در کشورتان این رفتار شود. این خیلی زشت است. شما بدانید که هفتاد میلیون از جمعیت ایران و چند میلیارد از جمعیت جهان به شدت از این رفتار بدشان می‌آید.

می‌گوید «ما گزینه نظامی هم داریم»، خوب داشته باشید؛ که چی؟ می‌خواهید بجنگید، بسم الله. مسائل را حل می‌کند؟ حل نمی‌کند. حرف ایشان حرف درستی است، باید ادبیات را درست کنیم. این ادبیات جواب نمی‌دهد. مرتب دور هم می‌نشینند که می‌خواهیم تحریم کنیم. چه را تحریم کنید و چرا؟ خوب، تحریم کنید. عیب ندارد. ما به شما نمی‌گوییم چه کنید، آزاد هستید که تصمیم بگیرید؛ اما بعداً پشیمان نشوید.

من فکر می‌کنم اینها حرفهایی است که باید به کرات به سیاستمداران امریکایی گفته شود. آنها خودشان را بالاتر از دیگران می‌دانند و برای خود حق ویژه قائل‌اند. به خود حق می‌دهند که با ملتها توهین‌آمیز برخورد کنند؛ این بد است. این مشکل را حل نمی‌کند.

من می‌دانم که همه شما این حرفها را قبول دارید، اما رویتان نمی‌شود بگویید. بالاخره دولت کشورتان است و لااقل جلو من نمی‌گویید. عیب ندارد، ولی بالاخره این اتفاقات دارد می‌افتد. این چقدر بد است که بگوییم «ما راه حل نظامی را در دستور کار داریم». مگر دنیا جنگل است؟ اصلاً شما چه کاره‌اید؟ اصلاً به شما چه ربطی دارد؟ دولت امریکا چه کاره دنیا است؟ کدخدای دنیا است؟ پاسبان دنیا است؟ به شما چه ربطی دارد که در همه جا می‌خواهید دخالت کنید؟ اینها ضربه می‌زند و بیشتر از همه به مردم و دولت امریکا ضربه می‌زند. ما هم دوست نداریم این اتفاقها بیفتد.

ما راجع به ملتها و دولتها با احترام صحبت می‌کنیم و انتظار داریم که احتراممان حفظ شود. ما هیچ وقت انتظار نداریم امریکا کمک مالی به ما بکند، هیچ وقت نخواسته‌ایم. ما کشور ثروتمندی هستیم. حاضریم کمک مالی هم به دیگران بکنیم، اما احتراممان باید محفوظ باشد. همه ملتها همین‌طور هستند. تهدید و جنگ را کنار بگذاریم، بگوییم دو کشور هستیم که می‌خواهیم در شرایط عادلانه با هم کار کنیم. آن وقت ببینید که صد راه باز می‌شود و اصلاً بن بست و وجود ندارد.

قانون و عدالت؛ معیاری عقلانی

جناب آقای «H» فرمودند برای منافع ایران در افغانستان، فرصت بزرگی وجود دارد که ایران و آمریکا با هم کار کنند. من اشاره کردم، منافع عادلانه و مشترک همیشه بر پایه قانون و عدالت است. من چند مورد از آنها و شما نیز بعضی را اسم بردید.

فرمودند چرا این پتانسیل بزرگ از دست می‌رود؟ این سؤال ما هم هست که چرا فرصتها را از دست می‌دهند.

آقای «H» فرمودند آیا چارچوب زمانی وجود دارد که بالاخره تکلیف را روشن کند؟ یا این طرف یا آن طرف؟ بالاخره خوب است که یا این طرف باشد یا آن طرف، اما یک حالت وسط هم دارد که همین وضع فعلی است؛ اما ما از وضع فعلی خوشحال نیستیم. نمی‌خواهیم بگوییم که ما مطلقاً هیچ وقت با آمریکا رابطه برقرار نمی‌کنیم، این چیز خوبی نیست. فکر می‌کنیم بهترین حالت این است که براساس عدالت و احترام، روابط بین همه کشورهای برقرار باشد، آن وقت همه سود می‌برند.

گفتند آمریکا چه باید بکند و ایران چه کند؟ فکر می‌کنم به اندازه کافی در این باره صحبت کرده‌ایم. ما هیچ انتظار خارج از عدالت و قانونی از دولت آمریکا نداریم. ما می‌گوییم اگر بنا باشد عدالت برپا شود، دولت آمریکا باید خیلی خسارت به ایران بدهد؛ برای اینکه هشت سال در جنگ تحمیلی از صدام حمایت کرد و به ایران خسارت زد، اما ما هیچ‌گاه این را مطرح نکردیم. حکومت ملی ما را در سال ۱۳۳۲ ساقط کرد و خیلی به ما ضربه زد، ولی ما اینها را مطرح نکردیم. ما می‌گوییم رابطه عادلانه و براساس احترام باشد. ما متعهدیم که هیچ‌گاه خلاف عدالت عمل نکنیم و برخلاف حق خود چیزی نخواهیم، این وظیفه ماست.

البته ما کارهایی هم انجام داده‌ایم که اشاره کردم؛ از جمله به آقای بوش نامه دادیم، خواستیم پرواز مستقیم بین دو کشور برقرار شود، در عراق کمک کردیم، اما پاسخهایی که دریافت کردیم، نامفهوم است و پاسخهای روشنی نیست که به مسائل کمک کند.

جناب آقای «Y» فرمودند که آمریکا کار را سخت کرده است. در ایران ملک و مستأجر داشته‌اند؛ اگر درآمد را گزارش دهند، همه‌اش مالیات می‌شود، اگر گزارش هم ندهند، فرار از مالیات می‌شود و جریمه می‌شوند. من فکر می‌کنم دوستان حاضر با دولت آمریکا در این رابطه صحبت کنند. بالاخره ایرانیهای زیادی در اینجا زندگی می‌کنند، حالا من نمی‌دانم که

این را چگونه باید دنبال کنیم و دفتر حافظ منافع ما این را دنبال کند. عده زیادی ایرانی در اینجا زندگی می‌کنند که بالاخره ریشه در ایران دارند. آنجا درآمد، کارخانه، ساختمان و ملک دارند. البته این هم چیز خوبی است که درآمدها را به امریکا نیاورید، بگذارید که در ایران بماند، بهتر است و به نفع دو طرف است. هم شما سود می‌برید و هم ایران. بالاخره از این تناقضات قانونی تقریباً در همه جا هست و مختص امریکا هم نیست. منتها دوستانی که اینجا هستند با دولت امریکا صحبت کنند و راه حلی پیدا کنند، یا اینکه ایرانیانی که اینجا زندگی می‌کنند، بگذارند پولشان همان جا بماند؛ از جمله اینکه سهام بخرند که با توجه به اصل ۴۴ سود خوبی می‌برند.

آنها که بمب اتم دارند، بیشتر مدعی‌اند؟!

آقای «R» گفتند که ما یک بارومتر سنجش قدرت جهانی داریم. اینکه گفتید هدف تصحیح گفتمان جهانی است، خیلی خوب است؛ ما استقبال می‌کنیم. ما فکر می‌کنیم موضوعات مهمی هست که می‌تواند به گفتمان جهانی تبدیل شود. همه می‌توانیم کمک کنیم و در اصلاح وضع موجود مشارکت کنیم.

آقای «F» فرمودند که در زمینه هسته‌ای کار می‌کنند و گفتند که ایران پروتکل‌های اضافی را بپذیرد که در این صورت نگرانی کمتر می‌شود.

ما NPT را پذیرفته‌ایم، آیا نگرانی کم شده است؟ دو سال و نیم پروتکل را کامل اجرا کردیم، جز اینکه تمام تأسیسات ما تعطیل شد، دانشگاه‌هایمان هم در شرف تعطیلی بود و بدهکار هم شدیم و چیزی نصیبمان نشد. واقعاً در مورد مسئله هسته‌ای ایران نگرانی وجود دارد؟ به نظر من، نگرانی از مسئله هسته‌ای ایران نیست. آژانس چه می‌خواهد بکند و کجا را می‌خواهد دنبال کند؟ در مورد موضوع هسته‌ای ایران، یک هدف سیاسی دنبال می‌شود که آن را باید حل کنیم.

گفتند شاید دلیل اینکه نگرانی به اینجا رسیده است، این است که ایران به صورت موازی و مخفی یک برنامه غنی‌سازی را جلو می‌برد.

اگر ما یک برنامه موازی داشتیم حتماً وضع موجود را تعطیل می‌کردیم، بعد هم از همه طلبکار می‌شدیم، ولی ما اصلاً به کار مخفی اعتقادی نداریم. وقتی ما می‌گوییم همه باید داشته باشند، دیگر مخفی کردن معنا ندارد. آن را جلو دید گذاشته‌ایم و خبرنگاران

هم تأسیسات ما را دیده‌اند.

پذیرش تعهدات جدید مشکلی را حل نمی‌کند، این تجربه ماست. ضمن اینکه اگر بنا باشد کسی تعهد بدهد، آنها که بمب اتمی دارند باید تعهد بدهند. عجیب است، آنها که بمب اتم دارند مدعی ما می‌شوند! ما باید مدعی آنها شویم؛ حالا ما نجات به خرج می‌دهیم، آنها نباید پایشان را از حد خود بیشتر دراز کنند.

جناب آقای (G) از دعوت به گفتمان تشکر کردند و گفتند هرگاه سؤال سخت از شما پرسیده می‌شود، یا حمله می‌کنی یا امریکا را متهم می‌کنی؛ این تکنیک خوبی است. شما تحلیلگر خوبی هستید، اما واقعاً من دنبال تکنیک یا حمله نیستم. خیلی چیزها فقط و فقط در مقایسه معلوم می‌شود؛ هیچ جور دیگری نمی‌شود مفهوم را روشن کرد. باید مقایسه کرد؛ مثل دمای هوا. شما می‌گویید هوای اینجا خوب و فلان جا بد است. چطور می‌گوییم خوب است؟ می‌گوییم آنجا دما و رطوبت بالاست. بالاخره باید یک‌طوری مقایسه کنیم که ببینیم کدام بهتر و کدام بدتر است.

مثلاً می‌گویند چرا در ایران ده نفر به زندان رفته‌اند؟ خب، بالاخره در ایران هم مثل امریکا قانون است. ما سؤال می‌کنیم که در امریکا اگر افرادی به زندان رفته‌اند، بد است یا خوب؟ اگر خوب است، ایران هم مثل امریکا و همه جای دنیا زندان دارد. کجا وضع بهتر است؟ آنجا که زندانیان کمتری دارد. بالاخره مجبوریم مقایسه کنیم.

البته آنکه گفتم آزادی مطلق است، آن را مقایسه‌ای گفتم. آزادی مطلق که وجود ندارد. بالاخره همه محدود هستیم. این حرف شما درست است که آزادی مطلق وجود ندارد، اگر هم از صحبت من این برداشت شده، احتمالاً درست ترجمه نشده است. این امری مقایسه‌ای است؛ می‌گوییم در فلان جا آزادی بیشتر از آنجاست. در اینجا در مقایسه با آنجا، آزادی مطلق است؛ یعنی فاصله آن خیلی زیاد است. اما حرف شما درست است که آزادی مطلق در جایی وجود ندارد.

فرمودید که می‌خواهید مردم ایران را بهتر بشناسند. فرمودید دو برادر از امریکا به ایران رفتند و زندانی شدند. من این را شنیدم، این را دنبال می‌کنم که موضوع چه بوده است. ممکن است اشتباهی در کار پلیس بوده یا موردی بوده که ما الآن اطلاع نداریم، اما حتماً دنبال می‌کنیم.

شما بدانید که در ایران مسیر دادرسی ما حداقل پنج مرحله تجدید نظر دارد که در

هیچ جای دنیا این گونه نیست؛ یعنی وقتی که بالاترین مرجع، دیوان عالی، حکم نهایی را بعد از تجدیدنظرهای متوالی تأیید می‌کند، باز رئیس قوه قضاییه وارد می‌شود و مرحله دیگری اضافه می‌کند. مراحل تجدید نظر خیلی زیاد است. نمی‌خواهم بگویم که وقتی مراحل تجدیدنظر زیاد می‌شود، حتماً رسیدگیها بهتر انجام می‌شود؛ چون قضاوت نیازمند انسانهای عادل است که باید خیلی تحت تأثیر قرار نگیرند و درست و عادلانه قضاوت کنند؛ اما بالاخره در آیین دادرسی ما مراحل تجدیدنظر خیلی زیاد است و افراد به کرات می‌توانند درخواست تجدیدنظر کنند.

گفتند - البته شوخی کردند - اگر شما هم یک استاد دانشگاه بودید و به امریکا می‌آمدید و با افرادی ملاقات می‌کردید و برمی‌گشتید، شما را دستگیر می‌کردند؟ فکر می‌کنم قریب یک میلیون ایرانی در امریکا زندگی می‌کنند و عده زیادی هم به ایران می‌آیند، چرا باید دستگیر شوند؟

آقای «K» گفتند ملاقات آقای سفیر و توضیحات ایشان خیلی خوب بود. فکر می‌کنم که این جلسات گفتگو می‌تواند تکرار شود.

[صحبت‌های یکی از حضار]

خیلی از شما متشکر و ممنونم. به نظرم بحث ایشان کاملاً روشن است و نیاز به توضیحی ندارد، امیدوارم که هیچ وقت از این اتفاقات در هیچ جا نیفتند و افراد بتوانند راحت گفتگو و تبادل نظر داشته باشند.

رهبران گرجستان مردود شدند

جناب آقای «F» درباره سیاست ایران در قبال روسیه پس از ماجرای گرجستان سؤال کردند. این را جناب آقای وزیر خارجه در مصاحبه اعلام خواهند کرد.

ما فکر می‌کنیم که مردم منطقه قفقاز باید خودشان بتوانند روابطشان را با خود تنظیم کنند. گرجستان، روسیه، ارمنستان، ترکیه، آذربایجان و ایران باید بتوانند روابط خود را تنظیم کنند. اگر از بیرون دخالت شود، کار خراب می‌شود. در همین اتفاقی که افتاد، دخالت‌های بیرونی کار را پیچیده کرد. بالاخره در اینجا برخی ادعاهای ارضی تاریخی وجود دارد، اما یک ثبات نسبی هم وجود داشت. می‌شد این ثبات را تعمیق کنیم و ادعاهای ارضی و مسائل را با آرامش و گفتگو حل کنیم، اما الآن کار سخت شد. ناتو

فلشی به داخل گرجستان کشید برای اینکه روسیه را مهار و محاصره کند. آقای رئیس جمهور گرجستان هم به نظر من خوب مدیریت نکرد. او باید بهتر مدیریت می کرد و نمی گذاشت کار به اینجا برسد. الآن کار سخت شده است. همه باید برای حل مشکل تلاش کنیم، اما الآن کار خیلی سخت تر از سه ماه قبل است. سه ماه قبل با کار کمتری مشکل حل می شد، اما الآن کار خیلی بیشتری می خواهد؛ چه بسا که حل هم نشود و بعضی بخشهای آن بماند.

گفتند در اینجا زمینه و هدف مشترکی بین ایران و امریکا وجود دارد؛ بله، یک گرجستان مستقل به نفع همه است که می تواند هدف مشترک باشد.

شما می دانید که چند هزار نفر در این ماجرا کشته شدند، البته عدد دقیقی گفته نشد، اما همین عددهایی را که در رسانه ها اعلام می کنند، وقتی جمع می کنیم، بیش از شش هزار نفر است. شش هزار انسان کشته شده اند که حالا معلوم نیست مقدمه کشته شدنهای بعدی نباشد. این خیلی بد است. ای کاش تدبیری می شد که یک نفر هم در آنجا کشته نمی شد.

جناب آقای «R» نظر ما را درباره سازمان همکاریهای شانگهای پرسیده اند. می دانید که یک پیمان منطقه ای است، البته به سرعت در حال رشد و پیشرفت است. ما هم عضو ناظر هستیم. البته دارند بررسی می کنند که عضو دائم شویم. می دانید که پیمانهای منطقه ای اگر در جهت تقویت صلح و همکاریهای سازنده باشند، چیز خیلی خوبی است؛ اما اگر به درگیرها، قطب بندیها و کشمکشهای جدید بینجامد، نمی تواند مفید باشد.

ایران بزرگ و قدرتمند به نفع همه دنیا است

گفتند اروپا در خلیج فارس چه می تواند بکند؟ در خلیج فارس نمی تواند نقشی داشته باشد. خلیج فارس معادلات خودش را دارد. آنجا منطقه ای تاریخی با پیوندهای تاریخی است که مسائش با روش خودش حل می شود.

گفتند اگر ایران بزرگ شود، در منطقه عدم تعادل ایجاد می شود. به نظرم این حرف اشتباه است. ایران صدها سال بزرگ بوده و در منطقه هم تعادل برقرار بوده است. هزینه های امنیت هم بسیار کمتر بوده است. حالا امنیت نیست و هزینه ها هم چند برابر است. ما فکر

می‌کنیم که ایران بزرگ قدرتمند به نفع همه است و به ضرر کسی نیست. ایران قدرتمند به نفع همه دنیاست؛ برای اینکه ایران یک قدرت فرهنگی است که به صلح و تعادل کمک می‌کند.

گفتند باید به فکر نسل آینده باشیم. این حرف درستی است. واقعاً می‌توانیم برای نسلهای آینده کار کنیم، من موافقم.

گفتند بین دو قاره یا هر کشوری می‌شود کارهایی کرد که در کل دنیا اثر بگذارد. حرف درستی است. هیچ فرصتی را نباید از دست داد و باید کمک کنیم که از فرصتها استفاده شود.

من از همه عذر می‌خواهم که مقداری صحبتها طولانی شد. اصرار داشتم که به همه صحبتهای شما اشاره‌ای داشته باشم که به هیچ یک از عزیزان بی‌احترامی نشود.

برای همه دعا می‌کنیم؛ قدرت خدا فوق قدرتهاست

امیدوارم که نشستهایمان مفید باشد. بالاخره من در تعدادی از این نشستها شرکت کرده‌ام. گام بلند و مثبتی است که رئیس جمهور ایران هر بار که به امریکا می‌آید، برای گفتگو وقت می‌گذارد. همچنین بیش از آن مقداری که صحبت می‌کند، می‌شنود. به نظرم این گام مثبتی است.

از همه تشکر می‌کنم. این ماهی که در آن هستیم، ماه عبادت، دعا و ارتباط با خداست؛ این شبها دعا برای ما خیلی ارزشمند است و فکر می‌کنیم که از خدا بخواهیم که برای حل مسائل جامعه بشری کمک بکند. دعاهای اسلامی هم به خصوص در این ماه رمضان، دعاهای عام است؛ یعنی مسلمانها برای همه دعا می‌کنند. چند جمله از آنها را بشنوید، شاید برایتان جالب باشد.

خدایا همه فقرا را غنی کن!

همه گرسنه‌ها را سیر کن!

همه مشکلات بشریت را برطرف کن!

همه آنهایی را که برهنه هستند، پوشان!

همه آنهایی را که اسیر هستند، نجات بده!

همه آنهایی را که غریب هستند، به خانواده‌هایشان برگردان!

همه آنهایی را که بدهکاری دارند، بدهی شان را بپرداز!
این دعا خصوصاً الآن برای امریکا در بحث مسکن خیلی خوب است. واقعاً دعا کنیم، قدرت خدای متعال فوق همه قدرتهاست، همه راه حلها دست خداست. خدا باید کمک کند. ما فکر نکنیم که بدون یاری خدا می توانیم سعادتمند شویم؛ این اشتباه است. خدا کمک می کند، خدا خودش از ما خواسته است.

شما هم یکشنبه‌ها در کلیسا دعا می کنید، دعا خیلی از مشکلات را برطرف می کند. این شبها ما در عزای یک شخصیت بزرگ جهانی، امام علی (ع) هستیم که انسانی کامل و نمونه‌ای برای همه بشریت بود. البته خدا هم او را برای همه فرستاد و متعلق به همه است؛ شخصیتی کامل، الگو و نمونه برای همه بشریت.

من می خواهم دعایی بکنم و از خدا بخواهم که:

- ای خدای بزرگ که همه قدرتها در اختیار توست، و دلها و اندیشه‌ها در دست توست؛ صلح، برادری، دوستی و عدالت را بین ملتها حاکم کن!

- مشکلات را برطرف کن!

- کاری کن که همه با هم دوست باشند!

- خودت همه سلاحها و اسلحه‌ها را معدوم کن و به جای آن قلم، اندیشه، کمک،

گذشت و برادری را جایگزین کن!

اینها شدنی است، از خدا بخواهیم، خدا هم دلهای ما را متوجه کند، به هم نزدیک کند و دوستیها را عمیق کند. بالاخره در آخر ما باید با هم دوست باشیم، با دشمنی کاری حل نمی شود؛ اینها تعلیمات دینی است. از خدا بخواهیم که هر چه زودتر دوستیها را جایگزین دشمنی بکند. از همه شما متشکرم.

توهم و واقعیت

گزارشگر:

شما دوست دارید که به نیویورک بیایید؟

بسم الله الرحمن الرحيم

اینجا مقر سازمان ملل است، ما باید برای گفتگو با سران کشورها و حضور و مشارکت در مدیریتی که بر جهان اعمال می‌شود، به اینجا بیاییم؛ البته علاقه‌مند هستم که بامردم امریکا هم گفتگو کنم.

گزارشگر:

[نا مفهوم]

رئیس جمهور:

البته ما تا الان خصومتی نداشتیم. ما علاقه‌مند بودیم که با امریکا روابط دوستانه داشته باشیم. خصومت یک طرفه و از ناحیه دولت‌مردان امریکا بوده است و ملت ما همیشه از خودش دفاع کرده است. البته ملتها با هم مشکلی ندارند و ما هم با مردم امریکا مشکلی نداریم، اما در مقابل زورگوییهای دولت امریکا مجبوریم از خودمان دفاع

کنیم. ما خیلی کارها انجام دادیم. اگر خاطرتان باشد من به آقای بوش نامه‌ای دادم که می‌توانست سرآغاز خیلی خوبی باشد. در عراق ما به استقرار دولت و امنیت کمک کردیم و همین طور من خواستم که در سازمان ملل گفتگو بکنیم. من فکر می‌کنم که آقای بوش فرصتهای زیادی از جمله همین فرصت را از دست داد.

گزارشگر:

بوش روزهای آخر مسئولیت خود را می‌گذراند. در این بین آیا جنابعالی هیچ کدام از کاندیداها را بر دیگری ترجیح می‌دهید؟

رئیس جمهور:

نه ما ترجیح نمی‌دهیم. این را مسئله داخلی امریکا می‌دانیم و فکر می‌کنیم که مردم امریکا حق دارند که انتخاب بکنند. برای ما مهم هم نیست. مهم این است که رئیس‌جمهوری را که مردم امریکا انتخاب می‌کنند چه مسیری را در پیش بگیرد و چه عملکردی را انتخاب بکند. الان دوران تبلیغات انتخاباتی است، هر کس حرفی می‌زند و اینها از نظر ما مهم نیست. اینکه بعد از انتخاب شدن آیا می‌خواهند تغییری در سیاستها و رویکردها بدهند یا نه همین مسیر را می‌خواهند ادامه بدهند، این به نظر من مهمتر از این است که چه کسی رأی بیاورد.

گزارشگر:

آیا جنابعالی مایل هستید که با سناتور مک‌کین یا اوپاما جلسه یا ملاقاتی داشته باشید؟

رئیس جمهور:

من اعلام کردم در همین سفری که الان در نیویورک هستم آمادگی دارم با کاندیداها ریاست‌جمهوری امریکا، البته در حضور رسانه‌ها، درباره موضوعات مختلف جهانی صحبت بکنیم و مناظره داشته باشیم.

من فکر می‌کنم هر کاری که لازم بوده ما انجام بدهیم انجام داده‌ایم.

گزارشگر:

چرا جنابعالی فکر می‌کنید که آنها نمی‌خواهند با شما صحبت کنند؟ چرا بوش، مک‌کین و اوپاما از صحبت با شما امتناع می‌کنند؟

رئیس جمهور:

باید این را از آنها بپرسید. از من نپرسید. من اهل گفتگو هستم.

گزارشگر:

کشور شما کشوری متخاصم محسوب می‌شود و آیا موافق این نظر هستید که شما شخصیتی جنجال برانگیز هستید؟

رئیس جمهور:

کشور ایران هفت هزار سال سابقه تاریخی دارد و هیچ گاه علیه ملتی حرکتی را انجام نداده است. همیشه ملتی صلح طلب و دوست سایر ملتها بوده است. جنگی که در صد سال اخیر واقع شد، جنگ صدام علیه ملت ما بود که آن هم با حمایت دولت امریکا و بعضی دولتهای اروپایی علیه ما انجام شد و ما مظلومانه از خودمان دفاع کردیم. البته من از استقلال و حقوق قانونی ملت خودم دفاع می‌کنم و این وظیفه هر رئیس جمهوری است، اما این دفاع، هجوم به حقوق سایر ملتها نیست. شما می‌دانید در جریان حمله امریکا به عراق از ما هم خواسته شد که به تلافی جنگ هشت ساله ما هم وارد بشویم و از صدام انتقام بگیریم، اما ما این کار را نکردیم.

گزارشگر:

آیا شما خوشحال نیستید که امریکا به دنیا کمک کرد تا صدام سرنگون بشود؟

رئیس جمهور:

شما رفتار متناقض دولت امریکا را چگونه تفسیر می‌کنید؟ صدام هشت سال علیه ملت ما حمایت شد، شهرها را بمباران کرد، از بمب شیمیایی استفاده کرد و دولت امریکا از او حمایت کرد. بعد دولت امریکا آمد صدام را ساقط کرد. شاید در وهله اول ما خوشحال شدیم، اما بعد که متوجه شدیم دولت امریکا علاقه مند است که در عراق بماند و از عراق تسلط خودش را بر منطقه گسترش بدهد، شما اگر جای ما باشید خوشحال می‌شوید؟

گزارشگر:

[نا مفهوم]

رئیس جمهور:

من گفتم، کاری که ما باید انجام می‌دادیم تا الان انجام داده‌ایم؛ یعنی هم به آقای

بوش نامه دادیم و هم خواستیم که در صحن سازمان ملل گفتگو بکنیم و هم در عراق و افغانستان به امنیت آن دو کشور کمک کردیم. فکر می‌کنم الان نوبت مسئولین امریکایی است که قدمهایی را بردارند.

گزارشگر:

اما جناب‌عالی با او دیدار خواهید کرد، اگر ایشان بگویند که مایل هستند با شما دیداری داشته باشند، در این صورت با او ملاقات خواهید کرد؟

رئیس جمهور:

من منتظر می‌مانم ببینم چه اتفاقی می‌افتد. البته ما علاقه‌مند به گفتگو هستیم و فکر می‌کنیم با گفتگو مسائل را بهتر می‌شود حل کرد؛ البته گفتگویی که در فضای احترام آمیز و عادلانه برگزار بشود. حالا شما مطمئن هستید که ایشان می‌خواهد رئیس جمهور بشود؟

گزارشگر:

ایشان شاید روزی معاون رئیس جمهور بشوند. کسی چه می‌داند. صرفاً می‌خواستم بگویم که هر دو شما قبلاً شهردار بودید و این نقطه اشتراک وجود دارد.

رئیس جمهور:

ای کاش زمان شهرداری با هم صحبت می‌کردیم.

گزارشگر:

یکی از ترسهای بزرگی که امریکا و دنیا دارد به ایران و سلاحهای اتمی آن کشور برمیگردد. به ما بفرمایید که در این خصوص چه می‌کنید؟ آیا دارید بمب می‌سازید؟ وضعیت فعلی کشور شما و سلاحهای اتمی چیست؟

رئیس جمهور:

شما سه مطلب را مطرح کردید. اول اینکه گفتید دنیا از ایران می‌ترسد. این دنیا چه کسی است؟ آیا دولت امریکا معادل تمام دنیاست؟ دولت امریکا و چند متحدش تمام دنیا حساب می‌شوند؟ نه. ناراحتی غرب از ما تازه و جدید نیست. غرب صدام را علیه ما تحریک کرد و از هشت سال جنگ حمایت کرد. گروههای تروریستی‌ای که رئیس جمهور، نخست وزیر و مردم ما را کشتند، در غرب آزادانه فعالیت می‌کنند، اما ۱۱۸ کشور عضو [جنش] عدم تعهد از فعالیت هسته‌ای ما حمایت کرده‌اند. پنجاه و هفت

کشور عضو سازمان کنفرانس اسلامی از ما حمایت کردند و همین طور سازمانهای دیگری. پس جهان از ما نگرانی ندارد. این نکته اول.

نکته دوم درباره بمب است. ما به لحاظ اعتقادی با ساخت و انبار کردن بمب و سلاحهای کشتار جمعی مخالفیم. ما ساختن و به کار بردن بمب اتم را یکی از زشت ترین کارها می دانیم. به علاوه اعتقاد داریم که دیگر بمب اتم در مناسبات سیاسی کاربرد ندارد. دوران بمب اتم به پایان رسیده است. هر کس سرمایه گذاری کند اشتباه کرده است.

آیا بمب اتم توانست شوروی را از فروپاشی نجات بدهد؟ آیا بمب اتم توانست امریکا را در عراق یا افغانستان پیروز کند؟ آیا بمب اتم می تواند رژیم صهیونیستی را نجات بدهد؟ اصلاً دوران بمب به پایان رسیده و دوران اندیشه، فرهنگ و منطق شروع شده است.

اما نکته سوم در موضوع هسته ای، همه می دانند که موضوع هسته ای ایران موضوعی سیاسی است نه حقوقی. آژانس بین المللی انرژی اتمی بیش از دوازده بار در اسناد رسمی صلح آمیز بودن فعالیت های ایران را تأیید کرده و گفته که هیچ انحرافی مشاهده نشد. فعالیت های ما کاملاً قانونی و صلح آمیز است.

گزارشگر:

آیا جناب عالی حاضر هستید که هر کسی که می خواهد به ایران بیاید و بازرسی انجام بدهد، به فرض امریکاییها و سازمانهای بین المللی به ایران بیایند و سرکشی کنند؟

رئیس جمهور:

بیشترین بازرسی در تاریخ آژانس از فعالیت های ایران انجام شده و بیشترین اسناد را ما به آژانس داده ایم. هیچ کشوری به اندازه ما با آژانس همکاری نکرده، اما از شما سؤال می کنم که آیا کسانی که انبارهایشان پر از بمب است و دارند بمبهای نسلهای جدید می سازند، نیاز به بازرسی ندارند؟ آیا نباید آنها را متوقف کنیم؟ چه کسی خطر است؟ ما که تحت نظر آژانس کار می کنیم و هیچ سندی دال بر انحراف فعالیت های ما پیدا نشده یا آنهایی که رسماً اعلام می کنند بمبهای نسل چهارم و پنجم را می سازند و در سابقه آنها هم استفاده از بمب ثبت شده است؟ آیا رژیم صهیونیستی نیاز به بازرسی ندارد؟ این استاندارد دوگانه است.

گزارشگر:

این بحث را ادامه خواهیم داد. شما صحبت از رژیم صهیونیستی کردید. جنابعالی خواسته‌اید که اسرائیل از روی نقشه محو بشود. شما کشوری صلح دوست هستید و صحبت از لشکرکشی هم نیست؛ منظورتان از محو شدن از روی نقشه روزگار، سیاسی است؟ اصولاً منظور جنابعالی چه بوده؟

رئیس جمهور:

فکر می‌کنم من باید دو نکته را برای شما تشریح کنم. امسال سال چهارمی است که من به نیویورک می‌آیم، اما سؤالها همان سؤالهای سال اول است؛ در حالی که دنیا خیلی عوض شده، تحولات فراوانی در امریکا، اروپا و همه جای جهان اتفاق افتاده است. من اینها را بارها و بارها پاسخ داده‌ام.

اینکه ما با اساس رژیم صهیونیستی مخالفیم به خاطر صلح و عدالت است. ما می‌خواهیم صلح پایدار برقرار بشود. لابد شما به عنوان خبرنگاری پرسابقه اطلاع دارید که در خاورمیانه چه می‌گذرد. شصت سال است که بیش از پنج میلیون نفر از مردم فلسطین در آوارگی به سر می‌برند؛ مردمی که از خانه خودشان با زور رانده شده‌اند و آنهایی که مانده‌اند نیز هر روز در خانه خودشان بمباران و کشته می‌شوند؛ زنها و کودکان در محاصره دارو و آب و غذا هستند؛ بچه‌ها می‌میرند و زنها موقع زایمان از دنیا می‌روند و شخصیت‌های فلسطینی با اعلام قبلی توسط صهیونیستها ترور می‌شوند. سه جنگ بزرگ توسط رژیم صهیونیستی اتفاق افتاده که آخرین آن در سال ۲۰۰۶ حمله به لبنان بود. کی قرار است فاجعه پایان پذیرد؟ راه حل ما راه حلی انسانی است.

گزارشگر:

چگونه؟

رئیس جمهور:

ما می‌گوییم باید در سرزمین فلسطین یک فراندوم آزاد اتفاق بیفتد و مردم فلسطین سرنوشت خودشان را تعیین کنند. این روح و منطوق منشور ملل متحد است. من از شما سؤال می‌کنم، چطور می‌شود مردم سرزمینی را بیرون کنیم و از سایر نقاط دنیا عده‌ای را جمع کنیم بیاوریم در خانه دیگران حکومت تشکیل بدهیم؟ این منطق پذیرفته نیست. فلسطینیها چه باید بکنند؟ این جامعه جهانی که امریکا مدعی آن است

چرا صدای فلسطینیها را با شصت سال آوارگی نمی شنود؟

گزارشگر:

آیا جنابعالی موافقت می کنید که با تمام دولتهای خاورمیانه از جمله اسرائیل سر یک میز مذاکره بنشینید و راه حلی را پیدا بکنید؟ شما که نمی خواهید بمباران کنید و مردم را بکشید. چه اشکالی دارد که بنشینید و صحبت کنید و در این حلقه اسرائیل هم باشد؟

رئیس جمهور:

رژیم صهیونیستی یک مهمان ناخوانده و اشغالگر است. مردم را می کشد. من از شما سؤال می کنم که اگر کسی امریکا را اشغال بکند شما به عنوان مردم امریکا به او حق می دهید یا او را بیرون می کنید؟

گزارشگر:

اسرائیل یک کشور است و این واقعیتی انکارناپذیر است. سؤال من این است که چرا هر دو کشور دور یک میز جمع نمی شوید و راجع به موضوعات مختلف و از جمله عدالت برای فلسطینیها با همه از جمله اسرائیلیها صحبت نمی کنید؟

رئیس جمهور:

رژیم آپارتاید افریقای جنوبی هم یک واقعیت بود، الان کجاست؟ اتحاد جماهیر شوروی هم یک واقعیت بود، الان کجاست؟ آیا اتحاد جماهیر شوروی با گفتگو از بین رفت یا با مقاومت؟ بعضی جاها شما باید مقاومت کنید. تا الان بیش از سیصد طرح برای حل مسئله فلسطین داده شده که همه شکست خورده اند. امروز رئیس تشکیلات خودگردان، مصر، اردن و دیگران بارها و بارها با صهیونیستها مذاکره کرده اند. نتیجه صدها جلسه مذاکره چه شده؟ جز توسعه رژیم صهیونیستی و شهرک سازی، جز تشدید ترور و کشتار مردم؟ این رژیم از اساس غیرقانونی است.

گزارشگر:

جناب آقای رئیس جمهور! خشونت جواب نیست و حتی شوروی و افریقای جنوبی هم بدون خشونت متحول شدند. راه حل چیست؟ این مفهوم صلح را در همه جا به چه نحوی می توانیم جامه عمل بپوشانیم؟ شما که نمی خواهید اسرائیلیها و فلسطینیها بمیرند. جواب چیست؟

رئیس جمهور:

اجازه بدهید من در اینجا دو نکته را در پاسخ شما بگویم. وقتی ما می‌گوییم محو بشود یعنی جنایت، آدمکشی، ترور، تجاوز و اشغالگری محو بشود. اما راه حل ما راه حلی کاملاً انسانی و دموکراتیک است. ما می‌گوییم در تمام سرزمین فلسطین برای تعیین نوع حکومت و دولت انتخابات آزاد زیر نظر مجامع بین‌المللی برگزار بشود. اجازه بدهیم ملت فلسطین خودش سرنوشت خودش را انتخاب بکند. این راه حل پایدار است.

گزارشگر:

آیا در این صورت اسرائیل، اسرائیل باقی می‌ماند؟

رئیس‌جمهور:

اجازه بدهیم مردم انتخاب بکنند. چرا ما می‌خواهیم به جای مردم تصمیم بگیریم. ما باید اجازه بدهیم مردم تصمیم بگیرند. این حق مردم است. من فکر می‌کنم که دو علت باعث شده که راه‌حلهای مردم فلسطین با شکست مواجه بشود. علت اول عدم توجه به ریشه مشکل است. ملت فلسطین در سرزمین خودش زندگی می‌کرد، مشکلی هم نداشت. دیگران آمدند مشکل را درست کردند. خب ما باید علت مشکل را پیدا کنیم، بعد آن را حل کنیم. عامل دوم حق ملت فلسطین برای تعیین سرنوشت است. اینها نادیده گرفته شد. من شنیدم که متأسفانه عده‌ای مرتباً سعی می‌کنند القا بکنند که ایران می‌خواهد به امریکا حمله بکند، خشونت طلب است؛ اینها تبلیغات دروغ است. ما به کجا حمله کردیم؟ ما می‌گوییم اجازه بدهید در فلسطین زیر نظر سازمان ملل انتخابات آزاد برگزار شود. مردم و آوارگان فلسطینی و هر کس که سرزمینش فلسطین است در یک انتخابات آزاد شرکت کند؛ هر اتفاقی که می‌خواهد بیفتد.

گزارشگر:

اما شما نمی‌خواهید که مردم یهود آسیب ببینند؟

رئیس‌جمهور:

نه. ما با مردم یهود مشکلی نداریم. الان یهودیها در ایران زندگی می‌کنند. در ایران به ازای هر ۱۵۰ هزار نفر یک نماینده در مجلس هست، اما یهودیها با ۲۰ هزار نفر دارای یک نماینده مستقل هستند با همان اختیاراتی که بقیه نماینده‌ها دارند.

البته توجه کنید که صهیونیستها یهودی نیستند. آنها دین ندارند؛ نه یهودی، نه مسیحی و نه مسلمان هستند. آنها ماسک دین زده‌اند. چطور ممکن است یک نفر دین داشته باشد و سرزمین دیگران را اشغال بکند؟ چطور ممکن است دین داشته باشد ولی زنها و بچه‌ها را بکشد و آنها را در محاصره دارو و غذا قرار بدهد؟

گزارشگر:

جناب آقای رئیس جمهور، البته من می‌دانم شما به دلایلی این را نفی می‌کنید و به آنها صهیونیست می‌گویید. آیا آنها تاریخی از سرکوب را پشت سر نگذاشتند؛ میلیون‌ها مرد، زن و بچه آنها مورد ظلم قرار نگرفت؟ شما فکر می‌کنید که این اتفاق نیفتاده است؟

رئیس جمهور:

اولاً اینها اجازه نمی‌دهند که راجع به آن تاریخ کسی تحقیق بکند. یک طرفه می‌گویند این تاریخ ماست و اجازه نمی‌دهند که کسی تحقیقات بکند.

گزارشگر:

جنابعالی می‌گویید این اتفاق نیفتاده است.

رئیس جمهور:

خیر، من می‌گویم اجازه بدهید تحقیق بشود. این یک ادعاست؛ موافقین و مخالفین دارد. عده‌ای به طور کامل این را نفی می‌کنند و عده‌ای هم به طور مطلق این را قبول می‌کنند. ما می‌گوییم یک گروه بی طرف تعیین بشود، تحقیق بکند و نتیجه تحقیقات بی طرفانه را اعلام بکند.

اصلاً این را کنار بگذارید. ما فرض می‌کنیم اتفاق افتاده، در کجا اتفاق افتاده؟ در فلسطین یا در اروپا؟ اگر در اروپا جنایت شده چرا باید در فلسطین مردم فلسطین قربانی بشوند؟ خب در اروپا یک محلی به آنها بدهند؛ در آلاسکا یا هر جایی که دوست دارند بدهند. از جیب دیگران خرج می‌کنند. مثل این است که کسی از جیب دیگران مهمانی بدهد. مردم فلسطین نقشی نداشتند. آنها بیگناه هستند.

گزارشگر:

من از آقای رئیس جمهور راجع به واهمه‌ای که در مورد اتفاقات احتمالی دارند می‌پرسم. بدترین ترسی که دارند چه می‌تواند باشد؟ آیا شما نگران‌اید که امریکا یا

اسرائیل به کشور شما حمله کنند؟

رئیس جمهور:

شما فکر می کنید این کار را می کنند؟

گزارشگر:

من از شما می پرسم؟

رئیس جمهور:

من نگرانی ندارم. برای اینکه آنها نمی توانند این کار را بکنند. برای اینکه بدترین کاری که دولت امریکا می تواند انجام بدهد همین است. من فکر می کنم در امریکا آن قدر آدمهای عاقل و هوشمندی هستند که اجازه نمی دهند دولت امریکا چنین خطای بزرگی را مرتکب بشود.

گزارشگر:

اسرائیل چه؟

رئیس جمهور:

آن هم همین طور. او که خیلی کوچک تر از این حرفهاست. اصلاً در معادلات به حساب نمی آید. ایران کشور خیلی بزرگی است. شما ایران را تا الان دیده اید؟

گزارشگر:

خیر.

رئیس جمهور:

من فکر می کنم تمام خبرنگاران و رسانه های امریکا باید بیایند ایران را ببینند. من دیده ام در خبرها وقتی می خواهند ایران را نشان بدهند، کشوری عقب افتاده، کوچک و بیابانی را نشان می دهند. ایران کشوری بزرگ، پیشرفته، قدرتمند با مردمی بزرگ است.

گزارشگر:

در این بین جنابعالی به حقوق بشر در اسرائیل اشاره کردید. آیا شما در ایران مشکل حقوق بشری ندارید؟

رئیس جمهور:

منظورتان چیست؟

گزارشگر:

تظاهراتی انجام شده است و برخی می‌گویند که حقوق ما همانند دیگران رعایت نمی‌شود؛ به فرض همجنس‌گرایان. جنابعالی سال گذشته اعلام کردید که در ایران همجنس‌گرا وجود ندارد.

رئیس جمهور:

من گفتم آن‌گونه که در امریکا هست در ایران نیست. این کار در ایران خیلی زشت محسوب می‌شود. عموم مردم از این کار بدشان می‌آید و ما در این باره قانون داریم و قانون اعمال می‌شود.

گزارشگر:

قانون چیست؟

رئیس جمهور:

قانونی است که در مسیر قانونگذاری تصویب شده است. این کار خلاف اصول انسانیت است.

گزارشگر:

چه اتفاقی می‌افتد؟

رئیس جمهور:

خیلی اتفاقها می‌افتد، بیماریهای روانی و اجتماعی. آثارش روی همه اجتماع است. یادتان باشد دستورات خدا به نفع زندگی بشر است. در دین ما این کار ممنوع است و در مجلس هم به قانون تبدیل شده است؛ نه الان، از هفتاد سال پیش، قبل از جمهوری اسلامی. البته کسی هم تظاهراتی نکرده است.

گزارشگر:

بنابراین چه بر سر همجنس‌گرایان می‌آید؟

رئیس جمهور:

شما نگران هفتاد میلیون مردم ایران هستید یا چند نفر همجنس‌گرا؟ فرض کنید در امریکا ۲۰۰ میلیون نفر رانندگی می‌کنند، یک میلیون نفر هم خطاکار هست و از قانون تخلف می‌کنند. ما باید نگران آن ۱۹۹ میلیون نفر باشیم یا یک میلیون متخلف؟ قانون، قانون است و اعمال می‌شود؛ البته توجه داشته باشید در ایران کسی در

زندگی شخصی افراد تفحصی نمی‌کند. ما کاری به زندگی شخصی نداریم. کسی به کسی در خانه خودش کاری ندارد.

گزارشگر:

این مهم است.

جناب آقای رئیس جمهور، آیا می‌خواهید امریکا همین الان از عراق خارج بشود؟

رئیس جمهور:

اگر بتواند بشود که بهترین حالت است. ولی فکر می‌کنم که حتماً باید در یک زمان‌بندی مشخصی در کوتاه‌ترین مدت ممکن اتفاق بیفتد. چون حضور امریکا تشها را کم نکرد و تروریست را هم محدود نکرد، بلکه باعث گسترش تروریست شد. ما فکر می‌کنیم این کار به نفع همه از جمله امریکا، عراق و منطقه است. یک برنامه زمان‌بندی مشخص می‌خواهد.

گزارشگر:

آیا جنابعالی فکر می‌کنید که روابط بین دو کشور امریکا و ایران روزی می‌تواند

بهبتر بشود؟

رئیس جمهور:

حتماً می‌تواند. یادآوری می‌کنم که امریکا برای فشار بر ما یک طرفه رابطه‌اش را با ما قطع کرد. شاید دولتمردان آن موقع امریکا فکر می‌کردند با قطع رابطه ایران خواهد مرد یا ضعیف خواهد شد، اما این اتفاق نیفتاد و علتش هم این بود که آنها ملت ایران را نمی‌شناسند. ملت ایران ملتی بزرگ، دارای فرهنگ و تمدن، دانشمندان بزرگ، استعدادهای فراوان و فرهنگ انسانی است. می‌تواند خودش را اداره کند و خودش را اداره کرده است. دولت امریکا یک طرفه رابطه را قطع کرد.

گزارشگر:

سناطور او با ما گفته است که حاضر است با ایران از در دیپلماسی وارد شود. آیا این

برای شما نقطه امید است؟

رئیس جمهور:

ما علاقه‌مندیم که دوستی و رابطه احترام‌آمیز باشد. ما این را ترجیح می‌دهیم و توصیه می‌کنیم. اما انتخاب با دولت امریکاست. هر روشی را در پیش بگیرند ما از همان

طریق اقداماتمان را سازمان خواهیم داد، اما فکر می‌کنیم رابطه‌ی عادلانه و احترام‌آمیز به نفع همه است و ما این را ترجیح می‌دهیم و توصیه می‌کنیم.

گزارشگر:

آیا جنابعالی چنین انتظاری دارید؟

رئیس جمهور:

من فکر می‌کنم هر دولتی در امریکا سر کار بیاید دو تا کار را باید حتماً انجام بدهد. یکی اینکه دایره‌ی دخالت‌های امریکا را در جهان محدود کند، برای اینکه این دخالت‌ها هزینه‌های سنگینی را بر دوش ملت امریکا گذاشته است؛ هم هزینه‌های مادی و هم حیثیتی. حیثیت مردم امریکا الان آسیب دیده و ملتها از امریکا تصویر خوبی در ذهن ندارند. هزینه‌های مادی را هم می‌بینید که چه بلایی سر اقتصاد امریکا آورده است. شنیدم اخیراً قرار است ۷۰۰ میلیارد دلار از جیب مردم امریکا به بنگاه‌های اقتصادی کمک بشود.

گزارشگر:

چند سؤال شخصی را در این چند دقیقه خدمتتان می‌پرسم. سفر شما در امریکا در محدوده‌ی خاصی صورت می‌گیرد؟ اگر می‌توانستید در سراسر امریکا سفر بکنید کدام شهر و منطقه را مایل بودید که ببینید.

رئیس جمهور:

اجازه بدهید در مورد سؤال قبل من یک جمله اضافه کنم. دولت امریکا دو کار باید انجام بدهد. یکی دایره‌ی دخالت‌هایش را به جغرافیای امریکا محدود کند و به جای اینکه در افغانستان و جاهای دیگر دخالت کند، سرمایه مردم امریکا را خرج خودشان بکند؛ خرج بهداشت، مسکن، آموزش، اشتغال، رفاه و رسیدگی به مناطق آسیب دیده از طوفان بکند.

کار دومی که باید انجام بدهد اصلاح رابطه با ایران است، برای اینکه ایران کشور مهمی است.

گزارشگر:

شما مایلید به چه منطقه‌ای از امریکا سفر کنید؟

رئیس جمهور:

من دوست داشتم نقاط مختلف امریکا را ببینم. در همین سفر هم از طریق نمایندگی خواستیم که به کالیفرنیا، لوس آنجلس و هر جایی برویم که بتوانیم با مردم گفتگو کنیم و از وضعیت مردم مطلع بشویم. ما فکر می‌کنیم گفتگو بهترین راه است. من فکر می‌کنم شما و بقیه اصحاب رسانه و مردم امریکا باید بیایند ایران را ببینند. این دیدارها فکرها را به هم نزدیک می‌کند و علاقه ایجاد می‌کند.

گزارشگر:

جنابعالی چند تا بچه دارید؟

رئیس جمهور:

سه تا؛ یک دختر و دو پسر.

گزارشگر:

سنتان؟

رئیس جمهور:

دو تا از آنها ازدواج کرده‌اند. بعد از فارغ التحصیلی ازدواج کرده‌اند و یکی هم دانشجویست.

گزارشگر:

ماشاءالله خیلی جوان به نظر می‌رسید. به شما نمی‌آید که فرزندانی ازدواج کرده داشته باشید.

رئیس جمهور:

ما در ایران زود ازدواج می‌کنیم و به خانواده زیاد توجه می‌شود.

گزارشگر:

خیلی متشکرم. همه ما برادر همدیگر هستیم.

امیدها و چالشهای جهانی^۱

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين و الصلوه و السلام على سيدنا و نبينا محمد (ص) و آله
 الطاهرين و صحبه المنتجبين
 اللهم عجل لوليک الفرج و العافيه و النصر و اجعلنا من خير اعوانه
 و انصاره و المستشهدين بين يديه

آقای رئیس، عالیجنابان!

خدای بزرگ را برای اعطای فرصت حضور مجدد در این مجمع جهانی سپاسگزارم. در سه سال گذشته از امیدهای فراوان به آینده روشن جامعه بشری و برخی راه حلها برای دستیابی به صلح پایدار و گسترش عشق و محبت و در مقابل، همکاری و فشار برخی قدرتها برای تضييع حقوق ملتها، ظلمی که بر اکثریت جامعه جهانی از جمله بر ملتهای عراق، فلسطین، افغانستان، لبنان، ملتهای افریقایی، امریکای جنوبی و آسیایی

۱. سخنرانی در نشست مجمع عمومی سازمان ملل، ۱۳۸۷/۷/۳

می‌رود، چالشهای فرارو مانند تلاش برای فروپاشی خانواده، تخریب فرهنگها و تحقیر ارزشهای متعالی، نادیده گرفتن تعهدات، گسترش سایهٔ تهدید و مسابقهٔ تسلیحاتی و ناعادلانه بودن و ناتوانی نظامات حاکم بر جهان از اصلاح وضع، با شما همکاران سخن گفتم.

با روی دادن حوادث متعدد و جدید، ناتوانی ساز و کارهای موجود آشکارتر شده است. اما در همین حال، یک جریان امیدبخش که در متن اندیشه و باور ملتها شکل گرفته بارورتر و قویتر شده است و در برابر یأس آفرینی حوادث، نور امید را برای تجربه فردایی زیبا، درخشان و مطلوب در دلها روشن می‌سازد.

ریشه مشکلات بشری

خانمها، آقایان، همکاران عزیز!

امروز می‌خواهم درباره علل اصلی شرایط حاکم بر جهان و راه‌حلهای شما سخن بگویم. البته شما این مطالب را می‌دانید ولی یادآوری آن ضروری است. به نظر می‌رسد ریشهٔ مشکلات را باید در نوع نگاه به انسان و جهان و موضوع مهم آزادی و عبودیت و عدالت جستجو کرد. جهان، انسان، عبودیت و آزادی و عدالت مهم‌ترین موضوعات بشر در طول تاریخ بوده است:

۱. جهان

خدای متعال جهان را هدفمند خلق کرده است. این جهان بستر تکون و رشد مخلوقی به نام انسان است و قوانین حاکم بر جهان و همه موجودات در خدمت تعالی او هستند. جهان باید فرصتهای لازم را برای تحقق هدف خلقت انسان فراهم سازد. هیچ امر و پدیده و موجودی بی‌هوده و عبث نیست. همه با هم در یک نظم پیچیده و هدفدار زمینهٔ شکوفایی انسان را فراهم می‌کنند و هر یک نشانی از نشانه‌های خداوند بزرگ هستند. همه مخلوق‌اند و او، خالق و حاکم اصلی بر جهان است. همهٔ وجود از جمله قدرتها، علمها و ثروتها از اوست.

۲. انسان

خداوند جهان را برای انسان و انسان را برای خودش خلق کرد. او را از گل و در خاک آفرید ولی مانده در خاک و تمایلات حیوانی نپسندید. چراغ هدایت را در وجود

او روشن کرد و از او خواست که با یاری عقل و پیامبران و انسانهای کامل از خاک حرکت کند و تا افلاک و نزد خودش بالا رود.

همه جهان از بین می‌رود ولی خدا، انسان را برای ابدیت خلق کرده و او را ظرف تجلی خودش قرار داده است؛ تجلی خلاقیت، رحمانیت، رأفت، علم، حکمت، غیرت، عیب پوشی، زیبا نمایی و جمال، عدالت، رزاقیت، کرامت، عشق، جلال، عزت، گذشت و بخشش، بصیرت، حاکمیت و همه زیباییها و خوبیها که صفات خدا هستند.

خداوند انسان را برای تجاوز، خونریزی، کینه‌ورزی، خودخواهی و تخریب نیافریده است. او انسان را جانشین خود در زمین قرار داده و از انسان خواسته است که از یک سو با تلاش و بروز استعدادهای الهیاش زمین را آباد و بستر رشد صفات الهی در همه انسانها را مهیا کند و زندگی سرشار از زیبایی، دوستی، آزادی، عدالت و خوبیها را برای همگان فراهم آورد و از سوی دیگر و در ادامه این راه، زندگی سعادت‌مند ابدی در جوار رحمت خدا را برای خود رقم بزند.

او را موظف کرده است که خدایی و اجتماعی زندگی کند، چرا که بروز صفات الهی در انسان فقط در زندگی اجتماعی و در تعامل با دیگران امکان پذیر است.

۳. آزادی و عبودیت

خداوند راه کمال انسان و آزادی حقیقی را در بندگی و اطاعت خود قرار داده است. آزادی حقیقی و عبودیت خداوند نسبت مستقیمی با هم دارند و در حقیقت دو روی یک سکه‌اند.

بندگی خدا یعنی اقرار به توحید و اطاعت امر او و آزاد شدن از غیر خدا بندگی خدا یعنی پذیرش حقیقت مطلق، نور مطلق و زیبایی مطلق. بندگی خدا یعنی کنار نهادن خودخواهیها و گرایشات حیوانی، قدرت طلبیها و تجاوزها و تسلیم حق و عدالت و عشق و کمال بودن، و این چنین است که انسان آزادی حقیقی خود را به دست می‌آورد، رشد میابد و صفات الهی در او متجلی می‌شود، به دیگران عشق می‌ورزد، به برپایی عدالت قیام می‌کند، از هیچ قدرت و تهدیدی نمی‌هراسد و از مظلومان دفاع می‌کند. در چنین محیطی، آزادی هیچ کس مزاحم آزادی دیگری نیست. تراحم و درگیری مختص آزادی مادی و حیوانی است.

جوهر همه ادیان الهی و جوهر عبودیت و آزادی واقعی دوری از ستمگران و ظالمان

و در مقابل عبادت پروردگار و اطاعت از خدایی است که به همه چیز عالم است، پنهان و آشکارا را می داند و مهربان و رحیم است، همه موجودات در برابر عظمت او متواضع اند و همه چیز تسلیم قدرت اوست زنده و برپادارنده عالم است و حیات از او نشئت می گیرد بندگانش را دوست دارد و جز خوبی و خیر و کمال برای آنان نمی خواهد و با زورگویی، بی عدالتی، خودخواهی و برتری جویی مخالف است.

۴. عدالت

عدالت، اساس خلقت انسان و همه آفرینش است. عدالت عبارت از قرار دادن هر پدیده‌های در محل خود و دادن فرصت شکوفایی به همه استعدادهای الهی انسان است. بدون عدالت نظم عالم متلاشی می شود و فرصت کمال جویی از بین می رود و محال است که جامعه بشری طعم امنیت، آرامش زیبایی و لذت حقیقی و سعادت را بچشد. بدون عدالت، حیات اجتماعی قوام و دوام و رشد نمی یابد.

انسان برای برپایی جامعه سعادت‌مند در این جهان و حیات زیبای ابدی باید خدا را بشناسد و برای تحقق این امر، باید خود را بشناسد و برای تعالی خود و جامعه تلاش کند، اما؛

- تا زمانی که جهان بسته و محدود و غیرهدفمند تلقی شود؛
- تا زمانی که حیات ابدی امری خیالی و ذهنی و معاد و حساب و کتاب و پاداش و مجازات موهوم و غیرواقعی معرفی گردد؛
- تا زمانی که اخلاق و پابندی به آن عقب ماندگی نام بگیرد و بیاخلاقی، دروغ، فریب و خودخواهی و برتری جویی، مباح بلکه پسندیده تلقی گردد و حیات انسان محدود به زندگی مادی در این جهان تصور شود؛
- تا زمانی که تلاش شود انسان به جای بندگی خدا و اطاعت از پیامبران او و آزادی حقیقی در قید بندگی تمایلات خاکی و حیوانی و همنوعان سلطه گر قرار گیرد و تراحم‌ها به اوج خود برسد؛
- تا زمانی که متجاوز به واسطه قدرت مالی، سیاسی و تبلیغاتی اش صاحب حق شناخته شود و نه تنها از مجازات بگریزد بلکه مدعی و طلبکار هم بشود؛
- و تا زمانی که برای کسب رأی در انتخابات جنگ راه بیندازند و ملت‌ها را اسیر و برده کنند مشکلات جامعه جهانی نه تنها حل نخواهد شد بلکه روز به روز بر دامنه آن افزوده می گردد.

اشغالگری و تجاوز در عراق

دوستان و همکاران!

نگاهی به وضعیت امروز داشته باشید. با ادعای واهی کشف سلاح کشتار جمعی و اسقاط دیکتاتور به عراق حمله می‌کنند. دیکتاتور سقوط می‌کند و سلاح کشتار جمعی کشف نمی‌شود. دولت مردمی با رأی مردم برپا می‌شود ولی اشغالگران بعد از شش سال هنوز حضور دارند و اصرار دارند با ننگه‌داشتن ملت عراق تحت شرایط فصل ۷ منشور ملل متحد قراردادهای استعماری را بر آنان تحمیل کنند. میلیونها نفر کشته و آواره شده‌اند و اشغالگران بدون احساس شرمندگی همچنان به دنبال تثبیت موقعیت خود در جغرافیای سیاسی منطقه و تسلط بر منابع نفتی هستند. آنان برای مردم عراق هیچ کرامت و حق و جایگاهی قائل نیستند. سازمان ملل نیز قادر به حل مشکل و رفع تجاوز، اشغال و تحمیل نیست.

کشتار و اشغالگری مستمر در فلسطین

در فلسطین شصت سال کشتار و تجاوز توسط عده‌ای صهیونیست جنایتکار و اشغالگر ادامه دارد. با جمع‌آوری عده‌ای از نقاط مختلف دنیا و در سرزمین دیگران و با آواره کردن و به اسارت گرفتن مردم اصلی سرزمین و با دروغ و کشتار حکومت درست کرده‌اند. با اعلام قبلی، تجاوز، اشغال و ترور می‌کنند و مردم و دولت قانونی و مردمی را محاصره غذایی و دارویی قرار می‌دهند و در همین حال برخی قدرتهای مستکبر زورگو از آنان حمایت می‌کنند. شورای امنیت هم کاری نمی‌تواند بکند، بلکه در بسیاری از موارد تحت فشار دو سه قدرت زورگو عملاً راه را برای حمایت از آدمکشان صهیونیست هموار می‌کند. طبیعی است که برخی قطعنامه‌هایی هم که اندک توجهی به حق مردم فلسطین داشته است به بایگانی سپرده می‌شود.

قربانی شدن مردم افغانستان

تولید مواد مخدر در افغانستان پس از حضور نیروهای ناتو چند برابر شده است. درگیری داخلی ادامه دارد، تروریسم توسعه یافته است و روزانه مردم بیگناه در کوچه و بازار و مدرسه و مراسم عروسی بمباران و کشته می‌شوند. مردم افغانستان قربانی تمایل

کشورهای عضو ناتو برای سیطره بر منطقه هند، چین و آسیای جنوبی‌اند و سازمان ملل و شورای امنیت هم کاری نمی‌توانند بکنند، چرا که هم اینان از تصمیم‌گیران اصلی در شورای امنیت هستند.

خطر بازسازی مناسبات استعماری در افریقا

در افریقا تلاش می‌شود مناسبات دوران استعمار بازسازی شود و با ایجاد جنگ داخلی، کشورهای بزرگ از جمله سودان را در جهت منافع برخی قدرتهای فاسد، تجزیه کنند و در صورت مقاومت ملی، مسئولان و مقاومت‌کنندگان در سیطره سازوکارهای حقوقی ساخته‌ه‌مین قدرتها تحت فشار قرار می‌گیرند.

در خطر بودن کشورهای آمریکای لاتین

در امریکای لاتین، ملتها تحت سایه تهدید دولتهای سلطه‌گریگانه و حتی سفارتخانه‌های برخی از این دولتها، امنیت و منافع ملی و فرهنگ خود را در خطر جدی می‌بینند.

قربانی شدن مردم گرجستان

جان و مال و حقوق مردم گرجستان و مناطق اوستیا و آبخازیا قربانی تمایلات و تحریکات ناتو و برخی قدرتهای غربی و معاهدات نظامی و اقدامات موزیانه صهیونیستها می‌شود.

مسابقه بی پایان تسلیحاتی

مسابقه بی پایان تسلیحاتی و تولید و تکثیر و انباشت سلاحهای اتمی و کشتار جمعی و تهدید به استفاده از آنها و استقرار سپر موشکی وضعیت را ناپایدار ساخته است.

مانع‌تراشی در فعالیتهای صلح‌آمیز هسته‌ای ایران

در موضوع هسته‌ای ایران، علی‌رغم حق مسلم همه ملتها و من جمله ملت ایران در تولید سوخت هسته‌ای برای استفاده در مقاصد صلح‌آمیز، شفافیت همه فعالیتها، همکاری کامل با بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و اعلام مکرر آژانس مبنی

بر صلح آمیز بودن فعالیتهای ایران، چند قدرت زورگو و تولید کنند نسلهای جدید سلاحهای مرگبار اتمی و دارای انبارهای انباشته از سلاح هستهای که هیچ سازمان بین‌المللی بر فعالیتهای آنان نظارت ندارد و فجایع هیروشیما و ناکازاکی در پرونده یکی از آنان موجود است، با ادعاهای واهی سالها با استفاده از اهرمهای سیاسی و اقتصادی و تهدید و فشار سنگین بر آژانس تلاش کردند در برابر فعالیتهای صلح‌آمیز ملت ایران مانع تراشی کنند.

آنان با سلاح اتمی مخالف نیستند بلکه مخالف پیشرفت ملتهای مستقل هستند، و می‌خواهند با انحصار فناوریها، ابزار تحمیل بر ملتها را در اختیار داشته باشند. اما بسیار طبیعی است که ملت بزرگ ایران با توکل بر خدا و با قدرت و قاطعیت و با کمک دوستان خود در برابر زورگوییها ایستاده و از حقوق خود صیانت کرده و خواهد کرد. ملت ایران اهل گفتگوست ولی زیاده خواهیها و مطالبات غیرقانونی را نپذیرفته و نخواهد پذیرفت. امروز وقت آن رسیده است که آژانس اتمی گزارش روشنی از نظارت بر خلع سلاح این قدرتها و فعالیتهای هسته‌ای آنان در اختیار جامعه بین‌المللی قرار دهد و کمیته خلع سلاح توسط دولتهای مستقل تشکیل گردد و بر روند خلع سلاح این قدرتها نظارت نماید.

پایان ناپذیری سلطه مستکبرین

تئوریهای توسعه، به واسطه هماهنگی با نظام سلطه و ناهماهنگی با نیازهای حقیقی انسانها و جوامع بشری به یک موضوع تکراری و بی روح برای همسانسازی اقتصادها و فراهم نمودن هر چه بیشتر زمینه سلطه مستکبران و البته مخرب محیط زیست انسانی و متلاشی‌کننده انسجام اجتماعی ملتها و کشورها تبدیل شده است و نقطه تعادل و پایانی نیز برای آن متصور نیست.

وجود فقر گرسنگی و محرومیت در جهان

فقر و گرسنگی و محرومیت بیش از یک میلیارد از جمعیت جهان را آزار می‌دهد و امید زندگی را از آنان گرفته است.

تسلط صهیونیستها بر مراکز تصمیم‌گیری اروپا و آمریکا

حیثیت و شخصیت و حقوق مردم آمریکا و اروپا بازچه دست عده‌ای قلیل و البته فریبکار به نام صهیونیست قرار گرفته است که گرچه اقلیتی محض هستند ولی به واسطه تزویر و نفوذ و سازماندهی مرموز و تبلیغات گسترده و پیچیده‌شان بر بخش مهمی از مراکز مالی و پولی و مراکز تصمیم‌گیری سیاسی از جمله بر بعضی از بخشهای دولتهای اروپایی و امریکایی مسلط شده‌اند.

عمق فاجعه آنجاست که نامزدهای ریاست جمهوری یا نخست‌وزیری برخی از کشورهای بزرگ قبل از جلب آرای مردم خود، برای کسب حمایت مالی و تبلیغاتی باید به دیدار آنها بروند و در جمع آنان به تعهد خود بر حمایت از آنان و پایبندی به منافع آنان سوگند بخورند و تأکید کنند. این یعنی آنکه ملت بزرگ آمریکا و ملت‌های متعدد اروپا باید تابع خواسته‌ها و تمایلات عده قلیلی زیاده‌خواه و تجاوزطلب باشند. این ملت‌ها بدون اینکه خود بخواهند باید از حیثیت و منابع خود در راه جنایتها و اشغالگریها و تهدیدهای شبکه صهیونیستی هزینه کنند.

سرشت تجاوزگری، ریشه اصلی مشکلات

دوستان و همکاران!

همه اینها به خاطر نوع نگاه برخی از قدرتمندان بی‌اخلاق به جهان انسان، آزادی و عبودیت و عدالت است. اندیشه و عمل کسانی که در اندیشه‌شان خود را برتر از دیگران و دیگران را موجودات درجه دوم و اسیر و برده می‌پندارند و بنا دارند که خارج از دایره عبودیت خداوند، اسیر مطلق تمایلات بیپایان مادی و شخصی خود باشند و خوی تجاوزگری و برتری‌جویی را توسعه دهند، ریشه اصلی مشکلات امروز جامعه بشری و مانع بزرگ تحقق سعادت مادی و معنوی او و امنیت و صلح و برادری برای ملت‌هاست.

من به صراحت اعلام می‌کنم که ملت ایران و بسیاری از ملت‌ها و دولتها با این نگاه و عملکرد سلطه‌گران جهانی مخالف‌اند. برپایی عدالت نیازمند انسانهایی است که در درون خود به اعتدال و عدالت رسیده باشند و خوی برتری‌جویی را مهار و خصلت فداکاری و خدمتگذاری به نوع بشر را متجلی کرده باشند که تحقق کامل و تمام عیار

آن جز در سایه حاکمیت انسان صالح و کامل، عبد خدا و موعود پیامبران الهی میسر نیست.

گسترش روزافزون تمایل عمومی به عدالت و کمال جویی

همکاران صمیمی!

البته به لطف خداوند متعال در متن جان و دل جامعه بشری یک جریان امیدبخش در حال رشد و شکوفایی است. تمایل عمومی به عدالت، پاکی و عشق به دیگران، یکتاپرستی و کمالجویی آشکارا و به طور روزافزون در حال گسترش است. یک مقاومت عمومی در برابر زیاده‌خواهیها و تجاوزطلبیها و خودخواهیهای زورگویان در حال شکل‌گیری است.

مطرود بودن رفتار زورگویان

امروز اندیشه و عمل و راهبردهای برآمده از رفتار زورگویان از ناحیه ملتها و دولتها مطرود است و همگان به دنبال برپایی مناسبات جدید انسانی و عادلانه و جستجوی راهی نو برای سعادت و کمال و امنیت و رفاه پایدار هستند. این همان امر مبارکی است که همه سنتهای آفرینش و قوانین حاکم بر هستی بر حمایت از آن تأکید دارند. امروز رژیم صهیونیستی در سراسیمگی قطعی سقوط قرار دارد و راهی برای نجات او از منجلا ب ساخته خود و حامیانش وجود ندارد.

راه حل انسانی مسئله فلسطین

جمهوری اسلامی ایران ضمن احترام کامل به مقاومت مظلومانه مردم فلسطین و حمایت همه‌جانبه از آن، راه حل انسانی خود را که مبتنی بر همه‌پرسی آزاد از مردم فلسطین برای تعیین و برپایی نوع حکومت در همه فلسطین است به دبیر کل محترم سازمان ملل تقدیم می‌نماید.

پایان امپراتوری امریکا در جهان

امپراتوری امریکا در جهان به پایان راه خود رسیده است و حاکمان بعدی باید دایره دخالتها را به مرزهای خود محدود کنند. امروز اندیشه سلطه‌گری به سرعت به یک ضد

ارزش تبدیل می‌شود.

دعوت به راه خدا و عدالت

و اما سخنی با دولتهای توسعه‌طلب حاکم بر مناسبات جهانی. بدانید که زندگی در سایه عبودیت و اجرای دستورهای خدا، عشق به مردم و تلاش برای تحقق عدالت به نفع شما هم هست. دعوت می‌کنم که به راه خدا و انبیا و راه ملت‌ها و راستی و عدالت برگردید.

تنها را نجات، راه مستقیم الهی است. در غیر این صورت دست قدرت خدا که از آستین ملت‌ها بیرون می‌آید روزگار را بر شما تنگ می‌کند و به سلطه‌گری شما پایان خواهد داد. بیایید مردم را دوست داشته باشید و به حقوق آنان احترام بگذارید و گذشته‌های خود را جبران کنید، این به نفع شما و جامعه بشری است. ملت ایران آمادگی دارد که در کنار سایر ملت‌ها به شما برای برون رفت از وضع موجود و برپایی صلح و صلاح یاری نماید.

آینده درخشان در انتظار جامعه بشری

دوستان من!

خوشبختانه فرصتها در دسترس است. به لطف الهی پایه‌های وضع ظالمانه موجود در حال فروریزی است. تحولات بزرگ به نفع انسان و حقوق حقیقی و واقعی او در راه است.

آینده طلایی و درخشان جامعه بشری

جامعه جهانی سرشار از عدالت، دوستی و برادری و رفاه با وصفی که گفتم در دسترس ما قرار گرفته است. جامعه‌های که تحت حاکمیت انسان صالح و کامل، موعود همه پیامبران الهی، دوستدار حقیقی انسانها و بر پا کننده راستی و عدالت راه زیبایی و عشق را می‌پیمایند و از هر ترس و اندوه و یأس و حرمانی مبرا است، برای ما و در نزدیکی ماست. جامعه‌ای که پیامبران بزرگ الهی، نوح، ابراهیم، موسی، عیسی و محمد (ص) وعده داده‌اند در آستانه تحقق است.

گسترش اندیشه مقاومت در برابر بدیها و حمایت از خوبیها

بیاید دست در دست هم، اندیشه مقاومت در برابر بدیها و اقلیت بدخواهان و حمایت از خوبیها و اکثریت خوبان و مظهر کامل خوبی، موعود اُمم امام عصر (ع) را که با همراهی حضرت عیسی مسیح (ع) خواهد آمد گسترش دهیم و متناسب با آن سازوکارهای عادلانه و انسانی را برای تنظیم روابط سازنده بین ملتها و دولتها طراحی و عملیاتی نماییم.

ای خدای بزرگ، یاور ملتها را برسان و رنجها و آلام بشر را پایان بخش و عدالت و زیبایی و عشق را شکوفا کن.

دوستان بیاید در برپایی آن دوران نورانی و وعده داده شده الهی سهمی مناسب داشته باشیم. از همه شما صمیمانه تشکر می‌کنم.

موانع صلح جهانی و راهکار مشترک ادیان^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم عجل لوليک الفرج والعافیه والنصر واجعلنا من خیر انصاره و اعوانه
والمستشهدين بين يديه

یافتن راههای بهتر خدمت به جامعه بشری

خیلی خوشحالم و خدا را شکر می‌کنم این فرصت را داد تا لحظاتی را در جمع شما انسانهای صلح طلب، خیر و تلاشگر در راه برقراری صلح باشم. به نظرم جلسه، جلسه بسیار خوبی است، اگر نگوییم در نوع خودش بی‌نظیر است، حتماً جلسه کم‌نظیری است. سازمانهای گوناگون که وقت و منابع خودشان را صرف خدمت به هم نوعان و برقراری صلح می‌کنند. دور هم جمع شدیم تا با رایزنی و هماندیشی راههای بهتر خدمت

۱. سخنرانی در دیدار با جمعی از فعالان صلح امریکا، ۱۳۸۷/۷/۳

به جامعه بشری را پیدا نکنیم. دوستان مطالب بسیار خوبی را مطرح کردند. من عرایضم را در دو بخش خدمتتان ارائه می‌دهم. بخش اول درباره ریشه‌های جنگ و درگیریها و بخش دوم را به مطالبی که شما مطرح کردید، اختصاص می‌دهم. در هر مورد آن چیزی را که به نظرم می‌رسد مطرح خواهم کرد و در پایان باز چند دقیقه‌ای وقت می‌گذاریم اگر بحثی بود دوستان مطرح کنند تا بتوانیم جمع‌بندی مناسبی داشته باشیم.

مقابله با ریشه‌های جنگ و درگیریها

همه اعتقاد داریم از زشتترین حوادثی که در جامعه بشری اتفاق می‌افتد جنگ است و باز همه اعتقاد داریم که بدترین راه حل برای مشکلات جنگ است. همه از جنگ گریزان هستیم، چرا که جنگ جز ضرر، آسیب و تشدید دشمنی نتیجه‌ای ندارد. کسانی که در طول تاریخ جنگ راه انداختند به صلح و امنیت کمک نکردند، بلکه عوامل برهم‌زننده صلح و امنیت پایدار را تقویت کردند. قرن گذشته ما از جنگهای گوناگون سرشار بود. فقط در یک جنگ یعنی جنگ جهانی دوم بیش از همه جنگهای تاریخ بشر انسان کشته شد. گرچه هنوز آمار خیلی دقیقی در اختیار نیست، اما حداقل ۶۰ میلیون انسان کشته شد که هر کدام از اینها یک دنیا، یک شخصیت، دارای حقوق و آرزوها و علاقهها بود. به طبع آن دهها میلیون خانواده متلاشی شد. جنگ جهانی دوم منجر به امنیت و صلح پایدار نشد، بلکه در پی آن جنگهای دیگری به وجود آمد؛ جنگ کره، ویتنام، خاورمیانه، پاناما، گرانادا و اخیراً جنگ افغانستان و عراق. جنگها ما را به صلح و امنیت پایدار نرساندند و خسارتهای جبران ناپذیری وارد کردند. به نظرم برای یک برخورد تأثیرگذار و ماندگار و جلوگیری از گسترش جنگها باید ریشه‌ها و علت‌های اصلی را پیدا کنیم و با آن ریشه‌ها مقابله کنیم.

خودخواهی و حاشیه نشینی ارزشهای دینی مهم‌ترین علل جنگ

اگر ریشه‌ها خوب شناخته بشوند راه حلها زودتر به دست می‌آید. چرا جنگ می‌شود؟ همین جنگهای صدسال اخیر را بررسی کنیم، به چه دلیل اتفاق افتاد؟ به نظرم علت‌های آن برای شما که اینجا هستید روشن است. یکی از علت‌های اصلی جنگها خودخواهی

است. کسانی یا دولتهایی خودشان را برتر از دیگران می‌پندارند. خودشان را موجودات درجه اول و دیگران را موجودات درجه دوم و سوم می‌پندارند؛ حتی در زندگی شخصی مان ببینیم، کسانی که در محله و شهر درگیری درست می‌کنند، ریشه درگیری کجاست؟ کسانی که خودشان را برتر از دیگران می‌پندارند و برای خودشان حقی بیش از حق سایرین قائل هستند.

علت دیگر جنگها روحیه توسعه‌طلبی است. کسانی که به محدوده سرزمینی خودشان قانع نیستند و علاقه دارند حوزه حاکمیت و تسلط خودشان را گسترش بدهند؛ توسعه طلبی. حالا عوامل دیگری هم هست که شما می‌دانید. عدم پایبندی به قانون، به عدالت، احترام نگذاشتن به حقوق انسانها و ملتها، احترام نگذاشتن به کرامت و شخصیت انسانها و فرهنگ ملتها مجموعه عواملی است که ریشه اصلی جنگهاست و تا زمانی که اینها را به طور کامل مداوا یا مهار نکنیم نمی‌توانیم جنگها را از بین ببریم. واقعاً جنگ جهانی دوم برای چه اتفاق افتاد؟ جنگ اول برای چه اتفاق افتاد؟ آیا کسانی که جنگ را طراحی کردند احترامی برای حقوق سایر ملتها قائل بودند؟ آیا به حق خودشان قانع بودند؟ با اینکه کشورهای ثروتمندی بودند اما علاقه‌مند بودند که دایره تسلط و منافع خودشان را گسترش بدهند، و به حق خودشان قانع نبودند. اگر به حق خودشان قانع بودند با همان منابع داخل کشورشان می‌توانستند زندگی خوب و سعادت‌مندی داشته باشند. حالا چرا اینها به وجود می‌آید؟ چرا خودخواهی، خودبرتربینی و توسعه طلبی به وجود می‌آید؟ چرا بعضیها این گونه هستند؟ به نظرم علتش برای شما روشن است. برای اینکه اخلاق و ارزشهای اخلاقی را از زندگی بشر کنار گذاشتند.

اخلاق، انسان را به احترام به دیگران و قانع بودن به حق خود و یکسان دیدن خود با دیگران وادار می‌کند، بلکه اخلاق انسان را توصیه می‌کند که خودت را از دیگران کوچک‌تر ببین، از حق خودت به نفع دیگران صرف نظر کن و از وقت شخصی خودت به نفع جامعه سرمایه‌گذاری کن. همین کاری که شما الان دارید انجام می‌دهید. از وقت، عمر و سرمایه خودتان برای کمک به جامعه دارید استفاده می‌کنید. به نظرم یکی از بزرگ‌ترین خیانت‌هایی که به جامعه بشری شد کنار گذاشتن اخلاق و ارزشهای دینی از مناسبات اجتماعی بود. این ریشه اصلی است. چرا که همه ادیان انسان را به صلح،

برادری، عدالت، مدارا، تسامح و رابطه‌ی دوستانه دعوت می‌کنند. وقتی ارزشهای دینی که اسمش را اخلاق می‌گذاریم، از جامعه کنار رفت، دیگر چه مانعی برای جلوگیری از جنگها هست. ممکن است بعضیها بگویند ما یک قدرت بزرگ‌تر و قاهرتری را ایجاد کنیم که جلوی قدرتهای طغیانگر و متجاوز را بگیرد. اگر قدرت جدید هم پایبند اخلاق نباشد چه قدرتی جلوی او را خواهد گرفت.

ترویج اخلاق و ارزشها، راهکار مشترک ادیان

دوستان من! راهکار اصلی این است که ما مروج اخلاق و ارزشهای دینی باشیم که من فکر می‌کنم در همه‌ی ادیان مشترک است. مسیحیت، یهودیت و اسلام همه دعوت به یک حقیقت می‌کنند، دعوت به عمل صالح، کار نیک و اجتناب از کارهای زشت و ناپسند و اجتناب از تجاوز به حقوق دیگران. به نظرم راهکار اصلی این است، والا جلوگیری از جنگها راه حل سیاسی ندارد. ممکن است در یک یا چند موضع جلوی یک یا چند جنگ گرفته بشود، اما خوی تجاوزگری و توسعه‌طلبی بالاخره از فرصت دیگری استفاده خواهد کرد.

شما وقتی جنگها را می‌بینید، هیچ دلیل منطقی برای جنگها وجود ندارد. ما باید دست به دست هم بدهیم و تلاش کنیم تا اخلاق به مناسبات اجتماعی و سیاسی وارد بشود. انسانهای با اخلاق دارای یک کنترل درونی هستند؛ یعنی یک عامل انسانی و خدایی از درون رفتار آنها را کنترل می‌کند. آنهایی که اخلاق را کنار گذاشتند، این عامل اساسی در کنترل رفتار انسان را از جامعه حذف کردند. متأسفانه افتخار هم می‌کنند. وقتی آنها را به اخلاق دعوت می‌کنیم اخم می‌کنند و دعوت کننده را تمسخر می‌کنند.

ایران؛ فریادگر صلح عادلانه‌ی جهانی

وقتی در عرصه‌ی سیاست دروغ‌گویی، فریب‌کاری، بی‌صدافتی، برنده شدن به هر قیمت و به هر وسیله پذیرفته شد، نتیجه نهایی آن جنگ است. ما باید این ریشه‌ها را درمان کنیم؛ یعنی به همان راه و رسمی که انبیای الهی برای ما ترسیم کردند، برگردیم. متأسفانه دهها سال است که دینداری و پیروی از انبیا به عقب‌ماندگی و جهالت ترجمه می‌شود. درحالی که پیامبران الهی برای برپایی زندگی سعادت‌مند آمده‌اند. آنها آمده‌اند که راه

درست را نشان بدهند. از جانب خدا آمده‌اند، خدایی که انسان را خلق کرده و مخلوق خودش را خیلی دوست دارد. خدا دوست دارد که انسانها در صلح و برادری زندگی کنند. پیامبران را فرستاد تا انسانها را به صلح و امنیت راهنمایی کنند. تا زمانی که خوی تجاوزگری و توسعه‌طلبی مهار نشود، جنگها ادامه خواهد داشت. راهکار هم این است که تلاش کنیم ارزشهای اخلاقی و دینی و پایبندی به ارزشهای اخلاقی در جامعه گسترش پیدا کند.

کسی فکر نکند که این هم فقط مسئولیت کشیش کلیسا یا روحانی مسجد یا خاخام کنیسه است. نه، این مسئولیت همه است. یک معلم، یک استاد، یک دانشجو، یک کشاورز، یک کارگر و یک سرمایه‌دار، همه می‌توانیم دعوت کننده به اخلاق و ارزشهای اخلاقی باشیم. باید یک موج راه بیندازیم و این شدنی است. باید کاری کنیم که زورگویی و تجاوز مذموم و زشت تلقی شود. متأسفانه امروز کسی که با روشهای ناصحیح یا زورگویی و زیر پا گذاشتن عدالت، غلبه می‌کند و مسلط می‌شود، از نگاه خیلها مورد ستایش قرار می‌گیرد.

اگر بخواهیم، می‌شود، شما می‌دانید اگر برای ترویج ارزشهای اخلاقی تصمیم بگیریم، همه قوانین حاکم بر عالم به کمک ما خواهد آمد و خدا هم ما را یاری خواهد کرد. البته شرط اول این است که خودمان به‌طور جدی به این ارزشها در عمل پایبند باشیم. آن‌گاه سخن و تصمیم ما اثر خواهد کرد.

نباید اجازه بدهیم زیاده‌خواهان و خودخواهان و بداخلاقان اعمال زشت خودشان را تئوریزه کنند و آنها را به یک مکتب و راه و رسم درست زندگی تبدیل و تبلیغ کنند.

البته اجرای این مأموریت ملاحظاتی دارد. نگاه خود ما باید عادلانه باشد؛ یعنی حقیقتاً برای همه ملتها احترام قائل باشیم. اگر چیزی را برای خودمان نمی‌پسندیم، برای سایرین هم نپسندیم.

حرفهای من بسیار روشن و عملیاتی است. بحثهای متنوعی شد. من از همه دوستان تشکر می‌کنم.

آقای جانسون، مدیر محترم جلسه، بحثهای خوبی را مطرح کردند و گفتند ما باید به دنبال این باشیم که مسائل را با روشهای غیرنظامی حل کنیم. حرف کاملاً درستی است. در طول تاریخ فقط دیکتاتورها و خودخواهان مسائلشان را از طریق نظامی حل

کرده‌اند.

ما باید کاری کنیم که خودخواهی و دیکتاتوری بی ارزش شود. البته ما می‌توانیم در انتخابات‌هایمان نظرم‌ان را اعمال کنیم.

باز فرمودند که آشتی امکان‌پذیر است. حرف کاملاً درستی است. ما می‌توانیم با برنامه‌های مردمی کار را شروع کنیم؛ با گروه‌های مردمی از کشورهای مختلف در تماس باشیم، رفت و آمد و گفتگو کنیم و مردم را به تجمعات و اظهار نظر دعوت کنیم؛ همین کاری که من دیدم بعضی از شما انجام داده‌اید و برخی از گزارشها را در این زمینه پیش روی داریم.

ما در ایران سالانه حداقل دو تظاهرات سراسری داریم. اما بالاخره باید راهی پیدا کنیم که در این فضای به ظاهر دموکراسی خواسته مردم هم جایی برای مطرح شدن و تأثیر گذاشتن بر تصمیمات مدیران پیدا کند. من فکر می‌کنم باید برای این مسئله راه‌حلی پیدا کنیم. من شنیدم بعضی از نظرسنجیها از مخالفت بیش از ۷۵ درصدی مردم با جنگ حکایت دارد. هرچند اگر نظرسنجیها دقیق انجام شود، این عدد به بالای ۹۰ درصد خواهد رسید. بالاخره دموکراسی یعنی اعمال اراده مردم. باید راهی پیدا کرد. به نظر من در یک جا نقص هست و باید آن را پیدا و اصلاح کنیم.

اینکه آقای جانسون گفتند افراد ایدئولوژیهای مختلفی دارند، خیلی خوب است. ما می‌توانیم با نگاهها، سلیق و ادیان مختلف کار کنیم. وجه مشترک همه ادیان یکی است و خیلی خوب است که من می‌بینم در اینجا از همه گروهها حضور دارند.

سرکار خانم فربنک گفتند ما چگونه می‌توانیم دیالوگ صلح بین مردم ایران و امریکا برگزار کنیم، در حالی که دولت امریکا می‌خواهد دولت ایران را ساقط کند؟ از من سؤال کردند که چگونه می‌توانید به این کار کمک کنید؟

من فکر می‌کنم ما می‌توانیم خارج از مناسبات رسمی، روابط بین مردم را برقرار کنیم. این شدنی است.

البته شما باید مقداری اینجا دنبال کنید که دولت امریکا هم همکاری کند. من در طرف ایران شرایط را برای گفتگوها و رفت و آمدها آماده خواهم کرد. بعضی دوستان در همین جلسه هستند که با ما در تهران ملاقات داشته‌اند و با هم گفتگو کرده‌ایم.

در یک جلسه، خود من بیش از دو ساعت با بعضی از دوستانی که به تهران آمده

بودند ملاقات و گفتگو کردم. امیدوارم از این طرف هم شما پیگیری کنید شرایط سهل بشود که بتوانیم از دو طرف رفت و آمدهای راحتی داشته باشیم.

جناب آقای سینک‌فور فرمودند در امریکا اساس میراث مذهبی، آزادی برای همه است؛ در امریکا تلاش می‌شود همه مساوی باشند. گفتند در ایران اخبار مربوط به زنان و سیاسیون نگران‌کننده است. آیا زنان آزادند که کار و تحصیل و فعالیت مذهبی کنند؟

بگذارید چند خبر از ایران به شما بگویم؛ والله زنان دیگر دارند جای کار ما را هم می‌گیرند.

در ایران نزدیک به ۷۰ درصد ظرفیت دانشگاههای ما توسط خانها در رشته‌های گوناگون پر می‌شود؛ از جمله رشته‌های مهندسی، پزشکی، حقوق، ادبیات، جامعه‌شناسی، همچنین پلیس و در همه کارهای اجتماعی؛ در دولت، مجلس، راندگی، از جمله راندگی تاکسی که من خیلی نمی‌پسندم چون سخت است. دختران ما در المپیادها و مسابقات علمی داخلی و جهانی رتبه‌های اول را به دست می‌آورند.

زنان در جامعه ایرانی خیلی فعال هستند. خود من دو معاون خانم دارم که جزء فعال‌ترین اعضای کابینه هستند. وقتی در دولت آنها حرف می‌زنند دیگر کسی جرئت مخالفت نمی‌کند. در ایران اصلاً نگاه به خانها مقداری با امریکا متفاوت است. وقتی خدا به خانواده‌ها دختر می‌دهد، خیلی خوشحال می‌شوند. دخترها در خانواده خیلی عزیزترند. رسیدگی به دختران خیلی بیشتر است. پدران، مادران، اهل خانواده، همه متوجه دختران هستند و آنها از احترام بیشتری برخوردارند و کار کمتری می‌کنند. البته این چیز خوبی است. در خانواده‌های ایرانی مادر احترام و جایگاه خیلی بالاتری دارد. البته احترام پدر هم خیلی بالاست. اما می‌خواهم بگویم که در جامعه ایرانی زن تعریف دیگری دارد. خیلی وقتها ما اصلاً کارهای سخت را از خانها نمی‌خواهیم. مثل همین که گفتم، برای راندگی تاکسی و کامیون که کار سختی است. زن مظهر لطافت، زیبایی و محبت است. اگر روحیه زن شکسته بشود، نشاط و زیبایی جامعه خواهد مرد. روح لطیف و قلب پر از محبت زن است که عشق و محبت را در جامعه زنده نگه می‌دارد. اگر قلب و روح زن آسیب ببیند، جامعه متلاشی می‌شود. زن مظهر همه زیباییهاست.

جالب است بدانید که درصد حضور خانمها در پستهای حساس و تخصصی ایران بیشتر از بسیاری از کشورهاست مثلاً در بانک مرکزی که یک کار کاملاً تخصصی و بسیار حساسی است، تعداد و نسبت خانمهای شاغل بیشتر از نسبت خانمهایی است که در خزانه‌داری امریکا مشغول‌اند. من فکر می‌کنم امریکا هم اگر بخواهد نظام مالی و بانکی‌اش درست بشود، کار را به خانمها بسپارد، حتماً درست می‌شود.

خانم جودی بلون گفتند که در امریکا اخیراً جوانها و گروههای سیاسی که نظراتی داشتند، سرکوب شدند و گفته می‌شود در ایران نیز چنین است.

من می‌خواهم به شما بگویم که در ایران این گونه نیست. جوانان در عرصه‌های سیاسی خیلی فعال‌اند. بخش مهمی از فعالیتهای سیاسی ما را جوانان در مدرسه، دانشگاه، انجمنها و گروهها انجام می‌دهند. خود من گروهی به نام گروه مشاوران جوان دارم که شبکه‌ی وسیعی در سراسر ایران هستند؛ هزاران جوان دانشجوی و دانش‌آموز که به‌طور مستمر نظریات خود را برای من می‌فرستند و در جلسات مشورتی شرکت می‌کنند.

ما در کشورمان یک مجلس سبلیکی به نام مجلس دانش‌آموزی داریم و درست مثل مجلس قانون‌گذاری عمل می‌کند. نمایندگان دانش‌آموزان انتخاب می‌شوند، هیئت رئیسه دارند، آیین‌نامه دارند، تصمیم می‌گیرند و تصمیم خود را اعلام می‌کنند.

گفتند فکر می‌کنید چه باید کرد که جوانان ما هم وارد روند سیاسی و دموکراتیک دولت شوند؟

این سؤالی خیلی جدی و حرفی بسیار درست است. اگر جوانان وارد عرصه تصمیم‌گیریهای بزرگ نشوند، آینده‌ی یک ملت در خطر است. آن وقت سیاست حرفه‌ای می‌شود و دست عده‌ای خاص می‌افتد. وقتی دست عده‌ای خاص افتاد، دیگر اجازه نمی‌دهند نظر مردم اعمال بشود. اما اگر همه جوانان سیاسی بشوند، سیاست از انحصار عده‌ای خاص بیرون می‌آید. آن وقت تصمیمات مردمی‌تر و انسانی‌تر و البته درست‌تر می‌شود.

حالا در ایران اتفاقات زیادی برای جوانان می‌افتد. من نمی‌خواهم همه را در اینجا بازگو کنم. ما تجربیات خوبی در این زمینه داریم. در یک دوره طولانی سن رأی دادن در ایران ۱۵ سالگی بود که به سیاسی شدن جوانان خیلی کمک کرد. الان در تمام مساجد ایران، یک جایگاه ویژه مخصوص جوانان است و در ایران بیش از ۶۰ هزار

مسجد هست. جایی هست با عنوان بسیج که جوانان در آنجا سازماندهی می‌شوند، فعالیت فرهنگی می‌کنند، آموزش می‌بینند و با مسائل سیاسی و اداری کشور آشنا می‌شوند و برای مسئولیت‌پذیری آماده می‌شوند. شاید این عدد برای شما جالب باشد، تا امروز که من خدمت شما هستم، ۱۰ میلیون جوان در این شبکه سازماندهی شده‌اند و گام بعدی برای سازماندهی ۲۰ میلیون جوان است.

این جوانها خدمات اجتماعی هم انجام می‌دهند. مثلاً در برنامه‌های واکسیناسیون، در خدمات اضطراری در مناطق حادثه دیده، مثلاً سیل، طوفان و زلزله، اینها کمک می‌کنند. ما می‌توانیم این تجربیات را در اختیار شما قرار بدهیم. یک سازماندهی کاملاً مردمی است و مأموریت‌های هم مردمی است. می‌شود در جای دیگر هم استفاده کرد. خانم بنیامین فرمودند که می‌خواهیم تبادل نظر کنیم، اما ویزا داده نمی‌شود، ما مجبوریم به صورت توریست به ایران بیاییم. نمی‌دانیم چکار کنیم.

من فکر می‌کنم اینها شدنی است. یعنی سفیر ما اینجاست. من از همین جا مأموریت می‌دهم که آقای سفیر پیگیری کنند. ولی توجه دارید که در کارهای بین دو کشور مقرراتی حاکم است؛ اصل عمل متقابل. ما تا آنجا که قوانین مان اجازه بدهد، تسهیلات ایجاد خواهیم کرد. اما همین جا از دولت امریکا می‌خواهم که تسهیلات قائل شوند که گروههای مردمی بتوانند راحت بیایند و بروند.

جناب آقای باب نیمن در باره نامه ایران به سازمان ملل برای حل و فصل مسالمت آمیز مسئله هسته‌ای صحبت کردند و گفتند دولت امریکا از اتمی شدن ایران نگران است.

واقعاً این‌طور نیست. دولت امریکا از اتمی شدن ایران نگران نیست. دولت امریکا اگر نگران توسعه سلاحهای هسته‌ای بود، باید رژیم صهیونیستی را خلع سلاح می‌کرد. الان هم آژانس انرژی اتمی و بقیه می‌دانند که فعالیتهای ایران صلح‌آمیز است. ما بیشترین سطح همکاری را با آژانس داریم. هزاران برگ سند دادیم، هزاران روز بازرسی انجام شده، ما اصلاً اعتقادی به بمب نداریم.

بگذارید جمله‌ای را که برای دانشجویان گفتم، برای شما هم بگویم؛ ما فکر می‌کنیم دوران بمب سپری شده است. بمب اثر ندارد. ما از هم دوران بمب عبور کرده‌ایم. ما وارد دوران اندیشه فرهنگ و انسانیت شده‌ایم. اجازه بدهید یک جمله دیگر را بگویم.

آنهايي که بمب انبار مي‌کنند، يا مي‌خواهند دوباره بسازند، به نظر من اينها انسانهاي عقب افتاده سياسي‌اند. ما پيشنهادهاي خوبي داديم. سه سال قبل من گفتم کنسرسیوم درست کنيم و هر کس نگران است بيايد شريك بشود و از نزديک ببيند، اما نپذيرفتند. من نمي‌خواهم وقتتان را بگيرم، مي‌خواهم خاطراتم را بگويم.

چهل سال قبل دولت امريکا با هسته‌اي شدن ايران موافقت کرد، حتى قرارداد بست. دولتهای فرانسه، انگليس و کانادا هم همين کار را کردند. اما وقتی مردم ما با یک انقلاب مردمی، آزادی و دموکراسی را به دست آورد، همه آنها یک طرفه قراردادهايشان را لغو کردند. زماني که در کشور ما انتخابات نبود، پذيرفته بودند که ما هسته‌اي بشويم، اما وقتی انتخابات آمد قراردادها لغو شد. من فکر مي‌کنم که ما مي‌توانيم فرياد صلح طلبی مان را به دنيا برسانيم. ما مي‌توانيم کمک همديگر باشيم و اين شدنی است. ما براي کنسرسیوم هم گفتگو را ادامه مي‌دهيم. اخيراً هم پيشهاد کاملاً سازنده‌اي داديم به گروهی که مخالف ما هستند. پيشنهادی کاملاً جامع برای همکاريهای همه‌جانبه.

آقای دريک گفتند ما از موضع‌گيري ايران گيچ شده‌ايم. مردم ايران خوب و دوست‌داشتنی هستند. مواضع ايران خیلی روشن است. ما با کسی دعوا نداريم. با جنگ طلبی، تجاوز طلبی و ترور و اينکه مردم را از سرزمينشان بيرون بکنند و ديگران را جای آنها بنشانند مخالفيم. ما با کسی دعوا نداريم. پيشهاد ما برای حل مسئله فلسطين یک رفرا ندوم آزاد است. همه نظر بدهند، حق تعيين سرنوشت، هر چیزی که مردم فلسطين انتخاب کردند. ايشان از من سؤال کردند که اگر مردم فلسطين قرارداد صلح ببندند آیا ايران مي‌پذيرد؟ ما که برای ساير ملتها تعيين تکليف نمي‌کنيم. هر ملتی راه زندگی خودش را خودش بايد انتخاب بکند. اگر مردم فلسطين در شرايط مساعدی که معمولاً بايد باشد رأی بدهند و انتخاب بکنند، همه بايد به انتخاب مردم فلسطين احترام بگذارند. اصلاً حرف ما همين است؛ اجازه بدهيم ملت فلسطين خودش انتخاب بکند.

تنظيم روابط بر اساس احترام و عدالت

جناب آقای واک فرمودند که پنج سال قبل روابط پشت پرده داشت کار را درست مي‌کرد، اما یک باره از پشت پرده آمد جلوی پرده و کار خراب شد. البته اين جمله آخر را من از خودم گفتم و صحبت آقای واک نبود. فرمودند یک معامله بزرگ يعني بعضی از طرفهای امريکايی

می‌گویند معامله ای بزرگ انجام بشود. ما انتظار نداریم که دولت امریکا به ما کمک کند و انتظار هم نداریم که چیزی به ما بدهد. ما انتظار داریم که روابطمان براساس احترام و عدالت باشد، چیز اضافه‌ای نمی‌خواهیم. اگر روابط براساس احترام و عدالت باشد مشکلی باقی نمی‌ماند. دولت امریکا یک طرفه رابطه را با ما قطع کرد. ما هیچ‌گاه رابطه‌مان را قطع نکردیم، دولت امریکا قطع کرد. فکر می‌کنم کارهای زیادی می‌شود کرد. بگذارید مرور کنیم. یادتان هست که دو سال و نیم قبل من نامه‌ای برای آقای بوش دادم؟ این نامه فرصتی تاریخی بود. بعد از ۲۶،۲۷ سال فرصتی برای گفتگو ایجاد شد، اما این فرصت از دست رفت. حتی دو سال است، من اعلام کردم که وقتی به سازمان ملل می‌آیم آماده هستم که در مقابل رسانه‌ها گفتگو بکنم. اینها قدمهای مثبتی است و روی پرده هم هست، یعنی نیاز به کار مخفی نیست. ما نمی‌خواهیم کاری علیه ملت‌هایمان انجام بدهیم که کاری مخفی کنیم. ما می‌خواهیم به نفع ملت‌هایمان کار کنیم. نمی‌خواهیم فریب بدهیم که کار مخفی کنیم، می‌خواهیم صادقانه کار کنیم. البته شما شاید بدانید که این دو کاری که من انجام دادم در ایران چه کار سخت و سنگینی بود. چرا که فضای جامعه ایران سرشار از بی‌اعتمادی به دولت امریکاست. اما من این خطر را پذیرفتم.

انرژی پاک، حقی عمومی

خانم ژاک لینکاباسو گفتند انرژی هسته‌ای نیاز به سرمایه‌گذاری زیادی دارد، تشعشعات دارد و مدیریت بازمانده آن هم سخت است. انرژی بادی، آبی و خورشیدی بهتر است. چرا ایرانیها دوست دارند کار هسته‌ای را ادامه بدهند؟ من به اطلاع شما برسانم که امروز هزینه انرژی بادی و خورشیدی بین ۲/۵ تا ۳ برابر انرژی هسته‌ای است و سرزمین ما هم سرزمینی کم آب است. ما از همه ظرفیتهای آبی کشورمان استفاده کرده‌ایم، ولی می‌خواهیم صنعت و کشاورزیمان را توسعه بدهیم و نیاز به انرژی داریم. انرژی صلح آمیز هسته‌ای یک انرژی پاک است. بگذارید از شما سؤال کنم. اگر هزار تا نیروگاه اتمی در دنیا درست شده بود ما شاهد تلاطم در قیمت نفت بودیم که این جور اقتصادها را به هم بریزد که دولت امریکا مجبور بشود هفتصد میلیارد دلار از پول مردم را بردارد کمک کند که یک سری کمپانی زنده بمانند. هفتصد میلیارد دلار صد کشور دنیا را نجات می‌دهد. شما می‌دانید ما بیش از صد کشور در دنیا داریم که بودجه سالانه آنها

کمتر از هفت میلیارد دلار است. خب اگر نیروگاهها بودند قیمت نفت بالا نمی‌رفت و بدتر از آن این آلودگی محیط زیست درست نمی‌شد که تمام نظم آب و هوایی به خاطر گازهای گلخانه‌ای ناشی از سوخت فسیلی به هم خورده است. همه باید کمک کنیم و محیط زیستمان را حفظ کنیم. ما می‌خواهیم زندگی کنیم. فرزندان ما می‌خواهند زندگی کنند، در همین هوا باید زندگی کنند. ما فقط حقوق خودمان را در هسته‌ای می‌خواهیم. اصلاً اضافه برحق قانونی نمی‌خواهیم و همه قوانین را هم رعایت می‌کنیم.

راه حلی برای جنگها

جناب آقای برایان واکر فرمودند که ما می‌دانیم دولت امریکا چه کرده است. کلاهدک هسته‌ای دارد، دولت ملی را تهدید کرده و سعی می‌کند مردم را برای جنگهای متعدد آماده کند. راه حل چیست؟ من راه حل را گفتم. ما آماده هستیم در یک تعامل مثبت باهم نه فقط در امریکا بلکه در همه جای دنیا جلوی جنگ طلبها بایستیم. می‌توانیم. اجازه ندهیم کسی به فکر جنگ بیفتد و این شدنی است.

افول توان جنگ افروزی امریکا

خانم سارا هم فرمودند که نگران جنگهای آینده هستند. ما هم نگرانیم. البته اجازه بدهید یک بشارتی را اینجا به شما بدهم. برای اینکه شما هم خوشحال بشوید، باور من این است که دولت امریکا دیگر قادر نیست تا ده‌ها سال آینده جنگ جدیدی را شروع بکند. این خبر خوشحال کننده‌ای برای همه جهان است. البته دیگرانی ممکن است جنگ راه بیندازند. می‌توانیم جلوی آنها را هم بگیریم. من فکر می‌کنم خود دولت امریکا می‌تواند یک همکاری بسیار سازنده‌ای با جنبش شما داشته باشد. ما حاضریم کمک کنیم.

(صحبت‌های یکی از حضار)

واقعاً می‌تواند این کار را بکند، به خصوص الان که انتخابات هست، می‌توانیم از دولتهایی که بعداً سرکار می‌آیند بگویم تعهدی را امضا کنند که دنبال جنگ نباشند. من اینجا در حضور شما اعلام می‌کنم که نه دولت و نه ملت ایران هیچ‌گاه دنبال جنگ با هیچ کسی نیست. ما از جنگ بدمان می‌آید و تازه از زیر بار جنگ تحمیلی درآمده‌ایم. جنگ خیلی بد است. بدترین چیزی که می‌تواند اتفاق بیفتد جنگ است. تا وقتی گفتگو

و منطق هست جنگ برای چه؟

خروج امریکا مهم‌ترین عامل امنیت در منطقه خلیج فارس

آقای رایینسون فرمودند که ایران از ثبات منطقه سود می‌برد. ما این را قبول داریم. ما فکر می‌کنیم منطقه خاورمیانه باید با ثبات باشد. منطقه انرژی جهان است. انرژی بتواند بدون هیچ مشکلی در دنیا توزیع بشود. من با حرف ایشان موافقم. گفتند نقش امریکا در امنیت منطقه خاورمیانه چیست؟ ما به امنیت عراق خیلی کمک کردیم. امنیت عراق امنیت ایران است و ناامنی در عراق ناامنی در ایران است. ما حتی در مذاکره با امریکا برای کمک به امنیت در عراق شرکت کردیم و امروز هم روابط ما با تمام گروهها و احزاب عراق روابطی کاملاً دوستانه است؛ هم با مردم و هم با دولت عراق.

گفتند نقش امریکا در امنیت منطقه چیست؟ من می‌خواهم در حضور شما از دولت امریکا خواهش کنم، بهترین کمک دولت امریکا به امنیت منطقه خلیج فارس این است که نیروهایش را از منطقه بیرون ببرد و کاری نداشته باشد. من اینجا به شما قول می‌دهم که مردم منطقه خاورمیانه خودشان امنیت را با کمترین هزینه برقرار کنند. من به شما قول می‌دهم که حتی یک نفر هم کشته نشود.

ببخشید صحبت‌هایم مقداری طولانی شد. نمی‌خواستم این قدر طولانی بشود. اجازه بدهید دو جمله بگویم. ملت ایران دوست ملت‌های عالم است. ملت ایران ملت امریکا را هم دوست دارد. ما مشکلی با شما نداریم و اصلاً اختلافی با مردم امریکا نداریم. مردم امریکا مثل تمام مردم دنیا خوب، صمیمی و دوست داشتنی هستند. فکر می‌کنیم با کمک هم می‌توانیم روابط سازنده و خوبی را بین دو ملت برقرار کنیم. ما علاقه‌مندیم سالانه میلیون‌ها نفر از امریکا به ایران سفر و میلیون‌ها نفر از ایران هم به امریکا سفر کنند.

من از همه شما که برای صلح کار می‌کنید تشکر می‌کنم، خواهش می‌کنم اسم احمدی نژاد را هم در دفتر اعضای خودتان وارد کنید.

و السلام علیکم و رحمۃ الله و برکاته

قربانیان صهیونیسم^۱

بسم الله الرحمن الرحيم
 اللهم عجل لوليک الفرج والعافیه والنصر و اجعلنا من خیر انصاره و اعوانه
 والمستشهدين بين یدیه

از ملاقات مجدد با شما بسیار خوشحالم. قبلاً چند بار با هم ملاقاتها و گفتگوهای بسیار خوبی داشتیم.

تبعیت از پیامبران الهی مانع جنگ و دشمنی
 از نظر ما پیروان همه ادیان محترم‌اند. دیدار ما در واقع دیدار برادران است. همه کسانی

۱. سخنرانی در دیدار با خاخامهای یهودی (نیویورک)، ۱۳۸۷/۷/۳.

که حقیقتاً پیرو پیامبران الهی هستند، با هم برادرند و اگر ما به طور حقیقی از پیامبران الهی تبعیت کنیم، دیگر جنگ، دشمنی و کینه‌ای باقی نمی‌ماند.

هر جا که جنگ و دشمنی هست، معنایش این است که حداقل یک طرف از فرمان پیامبران تبعیت نکرده است. پیروان یهود، پیروان پیامبران بزرگ خدا حضرت موسی (ع) هستند. آنها در کنار مسیحیها و مسلمانها صدها سال در فلسطین و سایر نقاط دنیا با هم زندگی کرده‌اند. ما بارها اعلام کرده‌ایم که از کشته شدن انسانها در هر جا که هست، ناراحتیم و جنایت علیه بشریت را در هر جای دنیا که انجام بشود، محکوم می‌کنیم.

جنگ جهانی دوم از زشت‌ترین کارهایی بود که اتفاق افتاد و در آن به اندازه تمام تاریخ بشر انسان کشته شد؛ جنایتهای فراوانی علیه همه انجام شد. حتی کشور ما که در جنگ هیچ دخالتی نداشت، خسارت بسیار زیادی از این جنگ متحمل شد.

یهود؛ اولین قربانی صهیونیسم

امروز به نظرم همه می‌دانند که صهیونیسم یک حزب سیاسی است که به دنبال قدرت و ثروت است؛ به نظرم مردم و یهودیان امریکا هم این را به خوبی می‌دانند. مخالفتهای ما با جنایت صهیونیسم است نه با یهودیان. اتفاقاً اولین قربانیان صهیونیسم خود یهودیان هستند. امروز به نام مردم یهود جنایت می‌کنند و آبروی مردم یهود را می‌برند و این بزرگ‌ترین جنایت علیه قوم یهود است.

صهیونیسم، گروهی سیاسی و بی‌دین

البته صهیونیسم علیه همه پیامبران و ادیان و بشریت است. من فکر می‌کنم این مطلب امروز به خوبی در دنیا جا افتاده که صهیونیسم یک گروه سیاسی بی‌دین است و هیچ ارتباطی با یهودیان ندارند. سندش هم همین تظاهرات دیروز و پریروز در نیویورک بود. در نیویورک چند میلیون یهودی زندگی می‌کنند. دیدید، صهیونیستها چقدر تبلیغات کردند برای اینکه یهودیان را به تظاهرات دعوت کنند. من شنیدم که پانصد، ششصد نفر جمع شد. در حالی که اگر تبلیغات صهیونیسم اثر گذاشته بود و مردم حرفهای آنها را قبول کرده بودند، بایستی صدها هزار نفر جمع می‌شد. اما کسی نیامد، آنهایی هم که آمدند، سازمان یافته بودند.

شما دیدید. به نظرم همین فراخوانی برای تظاهرات روزهای دوشنبه و سه شنبه، نشان داد که دیگر صهیونیست در بین ملتها حتی در بین یهودیان هیچ جایگاه و آبرویی ندارد. البته آنها پول دارند و به روزنامه‌ها می‌دهند که برایشان می‌نویسند، اما مردم چیز دیگری را می‌فهمند. همه ما باید دست به دست هم بدهیم و برای نجات بشریت و بازگشت بشر به تعلیمات پیامبران خدا تلاش کنیم.

عدم اختلاف در پیروان حقیقی انبیا

پیروان حقیقی انبیا هیچ اختلافی با هم ندارند، چون همه پیامبران به خداپرستی و یکتاپرستی و عدالت دعوت کرده‌اند. انسانهایی که خداپرست و پایبند عدالت باشند، با هم درگیر نمی‌شوند. البته شما می‌دانید که نجات بشر به این است که به تعلیمات انبیا الهی برگردد.

آشکار شدن نشانه‌های شکست در صهیونیسم

البته من می‌خواهم به شما بشارت بدهم که تلاشها و مجاهدتهای شما و ما در حال نتیجه دادن است. صهیونیسم به شدت تضعیف شده و ان شاءالله به زودی از بین خواهد رفت. آن وقت همه یهودیان، مسلمانان و مسیحیان در صلح و صفا با هم زندگی می‌کنند. نشانه‌های شکست صهیونیسم آشکار شده است و دهها سال مبارزه شما در حال ثمر دادن است.

ملت فلسطین، قربانی جنایت صهیونیسم

الان مأموریت ما روشنگری است؛ همین کارهایی که شما انجام می‌دهید. شما بدانید اگر از هر صد حرف شما، یکی را هم منتشر کنند، اثر خودش را خواهد گذاشت. خیلی روشن است که صهیونیسم دارد در زمین فساد می‌کند و ملت فلسطینی چه مسلمانان، چه یهودیان و چه مسیحیان قربانی جنایت صهیونیسم هستند.

شما می‌دانید ما طرحی برای حل مشکل فلسطین تهیه کرده‌ایم. ما گفته‌ایم اگر همه کسانی که فلسطینی هستند، چه یهودی، چه مسلمان و چه مسیحی فراندوم کنند و خودشان دولت تشکیل بدهند، و صهیونیستها هم آنجا را ترک کنند و پیش اربابان و

دوستان خودشان بروند، مشکل حل خواهد شد. من فکر می‌کنم به مرور همه به این نتیجه پی خواهند برد که راهی جز این وجود ندارد و این را دنبال خواهند کرد.

آثار ایستادگی و بیان حقیقت

من از شما تشکر می‌کنم که در شرایط سخت ایستاده‌اید و حقیقت را بیان می‌کنید. اگر کسی به خاطر خدا روی حقیقت بایستد و مقاومت کند، خدا هم او را یاری خواهد کرد. و ما آثار یاری خدا را می‌بینیم. همان طور که اشاره کردید، نظر ملت ایران نظری روشن و انسانی است. می‌گوییم هرکس در هر جایی مورد ظلم واقع بشود، باید از او حمایت کرد.

شرایط صلح و برادری ملت‌ها

ما تمام جنایات تاریخ علیه همه اقوام را محکوم می‌کنیم. کشتار مردم در جنگ‌های جهانی اول و دوم، همه را محکوم می‌کنیم. فرق نمی‌کند چه کسی باشد. مسلمان، مسیحی یا یهودی باشد. مهم این است که در جنگ جهانی دوم دعوی یک عده برای قدرت و تسلط بر دنیا بود و بی‌گناهان زیادی کشته شدند.

همان کسانی که آن جنگ را راه انداختند، امروز هم دارند بی‌گناهان را در فلسطین می‌کشند. و وظیفه ما این است که امروز همه با هم در مقابل اینها بایستیم و اجازه ندهیم جنایات بزرگ تاریخ تکرار بشود و باید شرایطی فراهم بیاوریم که همه در صلح و برادری با هم زندگی کنند.

من می‌فهمم که شرایط برای شما سخت است، چون دولت امریکا از صهیونیسم حمایت می‌کند. اما شما بدانید کسانی که در راه حقیقت قدم برمی‌دارند، بزرگ‌ترین قدرت عالم یعنی خدای متعال از آنها حمایت می‌کند و کسی که خدا از او حمایت می‌کند، به کمک دیگران نیاز ندارد. خدا از همه قدرتها و ظلمات کفایت می‌کند. من می‌خواهم چند دعا بکنم.

باید از خدا بخواهیم که:

- ای خدای بزرگ مشکلات جامعه بشری را برطرف کن!

- خدایا شر جنایتکاران را از سر بشریت کوتاه کن!

- خدایا دل‌های ما و دل‌های همهٔ جامعه بشری را به سمت خودت و پیامبران بزرگ الهی معطوف کن!
- خدایا ادیان همه یک حقیقت‌اند، دین یک حقیقت بیشتر نیست، دین‌های موسی، عیسی و پیامبر اسلام یک حقیقت‌اند که تو برای هدایت بشریت فرستاده‌ای، کاری کن که این حقیقت بر جهان حاکم بشود!
- خدایا تبلیغات صهیونیستها را خنثی و آنها را مأیوس کن!
- انسان‌های شایسته را پیروز کن!
- خدایا امروز یهودیان، مسلمانان و مسیحیان همه تحت ستم صهیونیست هستند. همه را نجات عنایت بفرما!
- خدایا دل‌های ما پیروان پیامبران را به هم نزدیک‌تر، اندیشه‌های ما را به هم نزدیک‌تر و دوستی‌های ما را عمیق‌تر کن، و پیروزی نهایی را برسان!

ان شاء الله همه موفق باشید

گذار از زمانه جنگ افزارها به دوره فرهنگها

گزارشگر:

به برنامه دموکراسی حال خوش آمدید. شما به امریکا آمده‌اید. پیام شما برای مردم امریکا و برای جامعه جهانی چیست؟

رئیس جمهور:

بسم الله الرحمن الرحيم
 اللهم عجل لوليک الفرج والعافیه والنصر واجعلنا من خیر انصاره و اعوانه
 والمستشهادین بین یدیه
 من به مردم امریکا سلام عرض می‌کنم. پیام ملت ایران برای همه ملت‌ها پیام صلح،

دوستی و برادری است. ما فکر می‌کنیم صلح و امنیت پایدار زمانی اتفاق می‌افتد که بر پایهٔ عدالت و پاکی باشد، والا صلحی اتفاق نخواهد افتاد.

گزارشگر:

آقای رئیس جمهور، در حال حاضر سربازان امریکایی در عراق (غرب ایران) و نیز این نیروها به اضافهٔ ناتو در افغانستان (شرق ایران) حضور دارند. علاوه بر اینها گروههای بسیار بدنامی که قراردادهای نظامی از دولت امریکا می‌گیرند، در حال تعلیم دادن سربازان در آذربایجان (شمال ایران) هستند. همهٔ اینها چه تأثیری بر ایران و شما دارند؟

رئیس جمهور:

طبیعی است وقتی که کنار مرزها جنگ می‌شود، آثار منفی خودش را بر کل منطقه بر جا می‌گذارد. امروز حوزهٔ نا امنیها به محدوده و مرزهای خاصی محدود نمی‌شود و به سرعت گسترش پیدا می‌کند. در دو سال قبل ما چند مورد بمب‌گذاری در شهرهای جنوبی داشتیم. افرادی که بمب‌گذاری کرده بودند تحت نظر دولت‌های اشغالگر در عراق آموزش دیده بودند. در افغانستان هم بعد از حضور نیروهای ناتو تولید مواد مخدر چند برابر شد. طبیعی است که این قضایا بر ایران فشار می‌آورد و هزینه‌های سنگینی برای مبارزه با مواد مخدر بر دوش ملت ایران تحمیل می‌شود.

ما فکر می‌کنیم مردم منطقه خودشان قادر هستند امنیت را برقرار کنند. نیازی به حضور بیگانه‌ها نیست. حضور آنها به امنیت کمک نکرده است.

گزارشگر:

آیا حضور این نیروها را تهدیدی علیه خودتان می‌دانید؟

رئیس جمهور:

طبیعی است که بالاخره وقتی ناامنی ایجاد می‌شود، همه مورد تهدید قرار می‌گیرند.

گزارشگر:

ایران به نوعی از وضعیت اشغال عراق سود می‌برد. چند تن از بزرگ‌ترین شخصیت‌های سیاسی و مذهبی عراق ارتباط نزدیکی با ایران دارند؛ از شورای عالی انقلاب عراق گرفته تا آیت‌الله سیستانی که در واقع ایرانی‌ای هستند که آنجا به دنیا

آمده‌اند و آنجا زندگی می‌کنند. بنابراین ایران هم اکنون ارتباط نزدیکی با گروههایی دارد که خود امریکا هم از آنها حمایت می‌کند. آیا در نتیجه اشغال عراق توسط امریکا، ایران سود نبرده است؟

رئیس جمهور:

ببینید، شما باید به دو سه نکته توجه کنید. ایران کشور بسیار بزرگ و مقتدری است؛ با سابقه و تمدنی بسیار بزرگ.

نکته دوم در رابطه با ملت ایران و عراق است. ملت ایران و عراق همیشه با هم دوست بوده‌اند. با هم ازدواج می‌کنند و سالانه میلیونها نفر بین دو کشور سفر می‌کنند. مراکز مقدس و زیارتی ایرانیها و عراقیها در دو کشور قرار گرفته است. بخش مهمی از تمدن و تاریخ ما مشترک است. تنها در این چهل سال اخیر آن هم بر اثر دخالت دیگران روابط دولتها مقداری مخدوش شد.

شما می‌دانید، صدام با حمایت کشورهای غربی به ایران حمله کرد. هشت سال جنگ سنگین و صدها هزار نفر کشته شدند. اما به محض اینکه صدام کنار رفت باز دو ملت با هم دوست‌اند. دوستی ما ریشه‌دار است و تاریخی طولانی دارد. اینها به خاطر اشغال عراق به وجود نیامده است. البته طبیعی است، هر کشوری سعی می‌کند از تحولات اطراف خودش بیشترین سود را ببرد. اما منافع ما در امنیت عراق است. هر چه عراق امن باشد و دولت مردمی آنجا مقتدر باشد، به نفع ماست.

گزارشگر:

آیا کنار زدن صدام توسط امریکا سبب افزایش نفوذ ایران در عراق شد؟

رئیس جمهور:

ما تعبیر به نفوذ نمی‌کنیم. اصلاً روابط ما این طوری نیست که شما بیان می‌کنید. ما دو کشور دوستیم. مردم با هم دوست هستند و به طور گسترده با هم ارتباط دارند. ارتباطات ما تاریخی است. نگاه ما نفوذ یا سوءاستفاده از شرایط نیست. ما دوست داریم عراق مقتدر، پیشرفته و متحد باشد. این به نفع ماست.

گزارشگر:

من می‌خواهم در مورد وضعیت داخلی ایران بپرسم. سازمان دیده‌بان حقوق بشر

که بسیاری اوقات از وضعیت قضایی امریکا هم انتقاد کرده، عنوان کرده است که در دوران ریاست جمهوری شما وضعیت حقوق بشر در ایران بدتر شده و تعداد افراد مورد تعقیب دولت افزایش یافته؛ معلمانی که خواهان دریافت دستمزد بالاتر یا حقوق بازنشستگی بهتر هستند، دانشجویان یا فعالان یا اتحادیه‌ها از جمله منصور آسانلو رئیس اتحادیه اتویوسرانی، پاسخ شما به این انتقادات چیست؟

رئیس جمهور:

من فکر می‌کنم وضعیت حقوق بشر را در ایران وقتی که با امریکا و سایر کشورها مقایسه می‌کنیم، وضعیت نسبتاً مطلوبی دارد. البته وقتی به آرمانهای خودمان نگاه می‌کنیم، هنوز باید خیلی کار انجام بدهیم. چون ما دنبال آرمانهای الهی و انقلابی هستیم. اما وقتی با کشورهای اروپایی و امریکا مقایسه می‌کنیم، شرایط ما خیلی بهتر است.

بخش مهمی از اطلاعاتی که این گروهها می‌گیرند انتقاداتی است که مخالفین دولت مطرح می‌کنند. در ایران هر سال یک انتخابات هست و این تبلیغات همیشه هست. ولی واقعیت ندارد. گروهها همدیگر را متهم می‌کنند.

ما کمترین تعداد زندانیان را در منطقه و در مقایسه با امریکا داریم. برای اینکه اصولاً در ایران علاقه‌ای برای استفاده از زندان نیست. حتی الان داریم قوانین را بازنگری می‌کنیم که اصلاً زندان را حذف کنیم. مهم این است که مردم ایران همدیگر را دوست دارند و دارند با هم زندگی می‌کنند. با دولتشان هم زندگی می‌کنند. این اخبار بیشتر برای همین گروهها مهم است. برای ملت ایران اهمیتی ندارد.

کشور ما بیش از ۷۰ میلیون جمعیت دارد. قانون هم دارد. ممکن است بعضی تخلف کنند و دستگاه قضایی طبق قانون رسیدگی می‌کند. در همه جا این اتفاق می‌افتد. مهم این است که در ایران کمترین میزان تخلف از قانون هست. تفسیری که می‌شود، تفسیر غلطی است. رابطه دولت و مردم رابطه‌ای بسیار صمیمی است و انتقاد از دولت هم به طور مطلق آزاد است. به همین خاطر هر کس هر چه دلش بخواهد می‌گوید؛ محدودیتی ندارد. معنایش این نیست که اینها واقعیت دارد. حتی دولت به اینها پاسخ هم نمی‌دهد؛ آزادند.

گزارشگر:

اجازه بدهید درباره وضعیت اعدام نوجوانان و افراد زیر ۱۸ سال که متهم به قتل

در ایران هستند، بپرسم. ایران جز پنج یا شش کشور جهان است که هنوز افراد زیر ۱۸ سال را اعدام می‌کند و در واقع بیشترین تعداد این اعدامها را دارد؛ ۳۲ نفر. این وضعیت با دیدگاه مذهبی شما که عنوان می‌کنید برای دولتتان هم مهم است، همخوانی دارد؟

رئیس جمهور:

اولاً در ایران کسی در سن زیر ۱۸ سال اعدام نمی‌شود. این نکته اول. نکته دوم سن قانونی در ایران با سن قانونی در کشور شما متفاوت است. دلیلی ندارد که سن قانونی در همه جا ۱۸ سال باشد. در هر کشوری سن قانونی متفاوت است. من از شما سؤال می‌کنم، اگر کسی مثلاً ۱۷ سال و نه ماهش باشد و خدای نکرده یکی از بستگان شما را به قتل برساند، شما از حق بستگانتان گذشت خواهید کرد؟ قوانین جزائی در همه کشورها هست.

قوانین جزایی ما هم قوانین بسیار مرفقی و کاملی است و بسیار انسانی است. ما در مسیر دادرسیمان پنج مرحله فرجام‌خواهی داریم. حتی وقتی دیوان عالی قضایی که بالاترین مرجع قضایی است حکمی را تأیید می‌کند، باز رئیس قوه قضائیه می‌تواند آن را متوقف کند. به خصوص در اعمال مجازات اعدام که قانونی هم هست، دفتهای فراوانی می‌شود و حتماً بیش از پنج بار بررسی مجدد می‌شود. به گونه‌ای بحث می‌کنند که انگار در ایران تمام نوجوانها هر روز قطارکش دارند اعدام می‌شوند. این طور نیست.

ما یک کشور بزرگ با ۷۰-۸۰ میلیون نفر جمعیت هستیم. ممکن است دو تا نوجوان هم جنایت کنند. قانون ما اجازه داده که آن طرفی که به او ظلم شده شکایت کند. و اگر قاضی حق را به او بدهد و او گذشت نکند، باید قانون اجرا بشود. تا سال گذشته سن رأی در کشور ما ۱۵ سال بود. الان هم باز بحثهایی هست که به ۱۵ سال برگردد. جوانهای ما زودتر رشد می‌کنند و مسئولیت می‌پذیرند.

گزارشگر:

حالا که در مبحث حقوق بشر هستیم ممکن است موضعتان را در خصوص مسئله همجنس‌گرایان که می‌گویید در ایران وجود ندارند، بیان بفرمایید.

رئیس جمهور:

پارسال من نگفتم وجود ندارد. گفتم این جوری که در امریکا هست، در ایران

نیست. در ایران این کار یک عمل بسیار زشت است. مردم از این کار بدشان می‌آید. دستوره‌های دینی ما مخالف این است. همهٔ ادیان الهی این کار زشت را تقبیح کرده‌اند. چه کسی اجازه داده که افراد همجنس‌بازی کنند؟

این کار خیلی زشتی است. بنیانهای جامعه را متلاشی می‌کند. بنیان خانواده را متلاشی می‌کند. انسانیت را از بین می‌برد. بیماریها را توسعه می‌دهد. این برای جامعهٔ امریکا افتخار نیست که بگوید ما از همجنس‌بازی حمایت می‌کنیم. اصلاً کار خوبی نیست که دیگران را به خاطر اینکه آن را ممنوع می‌کنند، بدنام کنیم یا بگوییم کار زشتی کرده‌اند. اتفاقاً اسمش آزادی هم نیست.

بله، اگر کسی در خانهٔ خودش در خفا کاری بکند، کسی کاری ندارد. افراد در محدودهٔ شخصی خودشان کاری بکنند، آزادند. اما کسی نمی‌تواند کار خلاف قانون را در ملاء عام انجام بدهد. چرا در غرب همهٔ مرزهای اخلاقی متلاشی شده است؟ برای اینکه عده‌ای می‌خواهند رأی بیاورند، حاضرند هر کار غیر اخلاقی را مجاز بشمارند؟ این به ضرر جامعه است. این دستور پیامبران الهی است.

البته در ایران این گونه که در اینجا مطرح است، آنجا اصلاً مطرح نیست. ممکن است افراد معدود و ناشناخته‌ای باشند. فضای عمومی کشور ما با این مخالف است و قانون هم هست. باید از قانون تبعیت کرد.

گزارشگر:

چند سال پیش این عکس را گرفته‌اند. در واقع ۲۹ ژوئیه سالگرد اعدام دو نوجوان به اسم محمود عسکری و ایاز مرهونی است که همجنس‌گرا بودند و اعدام شدند. آیا فکر می‌کنید که همجنس‌گرایان چه مرد و چه زن باید در ایران اعدام بشوند؟

رئیس جمهور:

نه، ما برای اعدام این افراد در ایران چنین قانونی نداریم. اینها ممکن است قاچاقچی بوده‌اند و کسی را کشته‌اند. کسانی که افرادی را بکشند و تجاوز به عنف بکنند و ناامنی ایجاد بکنند، ممکن است مجازاتشان اعدام باشد. والّا آنهايي که همجنس‌گرا هستند اصلاً شناخته نمی‌شوند که بخواهند اعدام بشوند.

ما برای آنها مجازات اعدام نداریم. کار ممنوع و زشتی است، اما مجازاتش اعدام نیست. ما می‌گوییم کاری غیر اخلاقی است. خیلی کارها غیر اخلاقی است، اما مجازات

اعدام ندارد. من نمی دانم این عکسها را از کجا آورده اند. احتمالاً اینها قاچاقچی یا قاتل بوده اند.

شما می دانید امنیت اجتماعی مسئله بسیار مهمی است. اگر در امریکا کسی یک اسلحه دستش بگیرد و چند نفر را در خیابان بکشد، شما با او چه کار می کنید؟ اگر شاکی داشته باشد مجازاتش اعدام است. یا قاچاقچیان مواد مخدر اگر از حدی بیشتر مواد حمل بکنند، در ایران مجازاتشان اعدام است.

گزارشگر:

در امریکا هم اعدام وجود دارد. ولی خیلیها مخالف اعدام هستند و معتقدند که باید از بین برود.

رئیس جمهور:

نظرات مختلفی هست. این را باید حقوقدانها و جامعه شناسها بحث کنند و ببینند کدام به نفع جامعه است. چون حقوق جامعه بر حقوق فرد ترجیح دارد. من الان اظهار نظری نمی کنم. متخصصین باید بحث بکنند و ببینند کدام بهتر است.

گزارشگر:

می خواهم سؤالی راجع به فلسطین بپرسم. به هر حال، برنامه ما بارها بر لزوم دادن حق تعیین سرنوشت به مردم فلسطین تأکید داشته. دهها گذشته و افرادی که در نهضت فلسطینها شرکت داشتند، هر روز بیشتر به نظرشان می آید که صلح بین فلسطین و اسرائیل تنها در قالب دو کشور می تواند محقق شود. البته خیلی از مسائل مربوطه حل نشده است؛ حق بازگشت پناهندگان، مسئله بیت المقدس و مرز و... ولی فکر می کنید از نظر شما آیا حل و فصل این مناقشه بر مبنای دو کشور هست یا یک کشور واحد؟

رئیس جمهور:

من فکر می کنم موضوع را باید از جای دیگری بررسی کنیم. ما برای مداوای یک بیماری با آثار یک بیماری مبارزه نمی کنیم، بلکه با ریشه های بیماری مبارزه می کنیم. برای درمان یک بیماری باید ریشه های بیماری را از بین ببرید. شما می دانید تا امروز بیش از صد طرح برای حل مشکل فلسطین ارائه شده است، اما موفق نبوده، چرا؟ پاسخ به این سؤال راه را برای حل درست مسئله باز می کند.

علت اولش این است که این راه حلها هیچ کدام به ریشه مشکل نپرداختند. ریشه

مشکل وجود یک رژیم غیر قانونی تحمیلی است؛ یعنی مردمی را از نقاط مختلف در سرزمین دیگران آورده‌اند و با آواره کردن مردم آن سرزمین یک کشور درست کرده‌اند. این یکی از کارهای عجیب تاریخ است که بعضی قدرتها برای منافعشان این کار را کرده‌اند.

از روزی که این رژیم آمده دائماً کشتار، آوارگی، تجاوز، جنگ و تهدید است. اصلاً کار این رژیم جنگیدن و تهدید کردن است. اگر این کارها را نکند از بین خواهد رفت. اصلاً مأموریتش همین کار است. ریشه مشکل این است.

علت دوم این است که هیچ‌کدام از این راه حلها به حق تعیین سرنوشت ملت فلسطین توجه نکردند. اگر مردمی را از خانه‌شان بیرون کنند، حقوق آن مردم که از بین نمی‌رود. حالا شصت سال گذشت؛ آیا حق آوارگان از بین رفت؟ چه طور می‌شود کسانی از سرزمینهای دور به یک کشوری بیایند و حق تصمیم‌گیری داشته باشند، اما مردم بومی آن سرزمین حق تصمیم‌گیری نداشته باشند؟ باید این دو مسئله را حل کنید. آن وقت مسئله حل خواهد شد، و الا حل نمی‌شود.

شما ببینید، دولتی با رأی مردم به نام حماس سر کار آمد؛ آن را محاصره اقتصادی و دارویی کردند. هر روز حمله می‌کنند. چگونه می‌خواهیم مسئله را حل کنیم. مگر اینکه به آن دو علت توجه کنیم.

این رژیم صهیونیستی در منطقه ما شانس دوام ندارد. با ریشه‌های منطقه ارتباط برقرار نمی‌کند. مثل موجود اضافی‌ای است که وارد بدن انسان شده است. فرض کنید یک فلز اضافی یا میخی به تن انسان برود؛ بدن ما نمی‌پذیرد. تا زمانی که این میخ در بدن هست، سیستم بدن مختل است. تا زمانی که این میخ خارج نشود، درمان انجام نمی‌شود. بالاخره نمی‌شود از جاهای دیگر بیایند و سرزمین مردم را اشغال کنند، حکومت درست کنند و مردم بومی را هم بکشند. ارتباط با بدنه مردم فلسطین خیلی وسیع است. مردم فلسطین آن نظری را که شما گفتید بعضیها می‌گویند قبول ندارند. همین الان اگر دوباره انتخابات شود، همین دولت حماس با چند برابر رأی می‌آورد.

گزارشگر:

بنابراین فکر می‌کنید اسرائیل باید حذف و نابود بشود؟

رئیس‌جمهور:

ما فکر می‌کنیم مردم باید انتخاب بکنند و حق تعیین سرنوشت به مردم داده بشود. اگر آنها صهیونیستها را خواستند، می‌مانند؛ اگر نخواستند، می‌روند. شما فکر می‌کنید مردم چه می‌خواهند؟

گزارشگر:

اگر آنها راه حل دو کشوری را بپذیرند، آیا شما حمایت می‌کنید؟

رئیس جمهور:

در هر جا مردم هر تصمیمی بگیرند ما به آن احترام می‌گذاریم. اتفاقاً پیشنهاد ما همین است، می‌گوییم اجازه بدهید مردم فلسطین در یک رفتار دوم آزاد تصمیم بگیرند. چند سال است که ما این پیشنهاد را می‌دهیم. ولی آنهایی که فریاد دموکراسی سر می‌دهند، حاضر نیستند دموکراسی را برای مردم فلسطین هم بپذیرند.

گزارشگر:

گزارشهای رسیده مبنی بر اینکه دولت آقای بوش تصمیم گرفته از بمبهای استفاده کند که در زیر زمین منفجر می‌شود. واکنش شما نسبت به این خبر چیست؟

رئیس جمهور:

علیه چه کسی می‌خواهند استفاده کند؟

گزارشگر:

امریکا این بمبها را به اسرائیل داده است. نظر شما راجع به این گزارش چیست؟ مطبوعات امریکا می‌گویند که دولت امریکا مدتی است که برای راه انداختن جنگ مخفی علیه ایران پول می‌دهد. واکنش شما چیست؟

رئیس جمهور:

ما فکر می‌کنیم دولت امریکا و بعضی متحدینش رژیم صهیونیستی را به بمب اتمی هم مجهز کرده‌اند. ما به دولت امریکا باید چه بگوییم؟ دولتی که می‌خواهد همه مسائل را با جنگ حل کند؛ یعنی منطقش منطق جنگی است. در این بیست ساله بودجه‌های نظامی امریکا چند برابر شده است.

فکر می‌کنم مسئله را باید از جای دیگر حل کرد. من فکر می‌کنم مردم امریکا باید راجع به آینده خودشان تصمیم بگیرند. آیا دوست دارند به نام آنها جنگ راه اندازی بشود و ملتها کشته بشوند یا پولشان خرج جنگ بشود؟ فکر می‌کنم مسئله را آنجا باید

حل کرد.

گزارشگر:

یکی از روزنامه‌نگاران تحقیقاتی امریکا به نام آقای سیمون هرش در مقاله‌ای گفته که دولت آقای بوش در دفتر معاون رئیس‌جمهور، آقای چنی، برنامه‌ای را برای راه انداختن جنگ با ایران راه انداخته‌اند؛ مثلاً از طریق ایجاد حادثه‌ای که فرضاً قایق‌های ایرانی با کشتی‌های امریکا در خلیج فارس درگیر بشوند و آن پیش زمینه‌ای برای جنگ بشود. واکنش شما به این مطلب چیست؟

رئیس‌جمهور:

از این مطالب زیاد منتشر می‌شود. دلیلی ندارد که ما عکس‌العملی نشان بدهیم. البته آقای بوش خیلی علاقه‌مند است که جنگ جدیدی راه بیندازد. اما با دو مانع بزرگ مواجه است: یک ناتوانی عملیاتی. ایران یک کشور بزرگ و قدرتمند است و قادر است از خودش دفاع بکند. دومین مانع امریکاست. ما فکر می‌کنیم در امریکا عقلای فراوانی وجود دارند که مانع کارهای غیرعقلانه خواهند شد؛ حتی در بین فرماندهان نظامی عاقلان فراوانی هستند که مانع ایجاد یک جنگ جدیدند.

فکر می‌کنم شروع یک جنگ جدید به معنای پایان امریکاست. این را خیلیها می‌فهمند. البته فکر می‌کنم دوره آقای بوش دیگر پایان پذیرفته است. آقای بوش یک فرصت دیگر دارد، آن هم جبران خطاهای گذشته‌اش است. الان فرصتی ندارد که به فهرست خطاهایش اضافه کند. فقط می‌تواند جبران کند. این هم فرصت خیلی خوبی است.

من به ایشان توصیه می‌کنم از فرصت استفاده بکند، بالاخره آدم در دوره مسئولیتش چند تا کار خوب هم انجام بدهد بهتر است تا اینکه پرونده کاری آدم با فهرست بلندی از کارهای زشت بسته بشود. ما حاضریم به ایشان در انجام کارهای خوب کمک کنیم. خوشحال می‌شویم.

گزارشگر:

برنامه هسته‌ای شما چیست؟

رئیس‌جمهور:

برنامه هسته‌ای ما صلح‌آمیز است. روشن است. بالاخره رسانه شما رسانه روشن‌فکری

است، بگذارید من این جمله را بگویم.

من فکر می‌کنم دوره بمب اتم به پایان رسیده. شما متوجه این نمی‌شوید؟ آن چیزی که الان تعیین کننده است، فرهنگ و اندیشه است. مگر بمب اتم اتحاد شوروی را نجات داد؟ مگر رژیم صهیونیستی را در برابر فلسطینیها به پیروزی رساند؟ مگر مشکلات امریکا را در عراق و افغانستان حل کرد؟ دوران بمب اتم تمام شده است. اینها خیلی اشتباه می‌کنند پول مردم را صرف بمب اتم می‌کنند.

این پول را باید خرج آسایش و بهداشت، آموزش و اشتغال و تأمین اجتماعی بکنند. حتی به کشورهای دیگر کمک کنند. اینها زمینه‌های جنگ، ناامنی و تروریست را از بین می‌برد. مطمئن باشید هر کس دنبال بمب اتم است یک عقب‌افتاده سیاسی است و آنهایی که ذخیره کرده‌اند و دائم نسل نو بمبها را می‌سازند عقب‌افتاده‌ترند.

به نظرم خیانتی به جامعه بشری اتفاق افتاد. انرژی اتمی انرژی‌ای پاک، تجدیدشونده و مفید است. تا امروز بیش از ۱۶ کاربرد مفید آن معلوم شده است. شما می‌دانید به خاطر استفاده زیاد از انرژی فسیلی، آب و هوای جهان تعادلش را از دست داده، آلودگیها و بیماریهای خطرناک گسترش پیدا کرده است. چه اشکال دارد همه کشورهای از انرژی اتمی استفاده کنند و نیرو تولید کنند؟ این نیرو سازگار با محیط زیست است.

این قدرتهایی که بمب اتم دارند گفتند انرژی اتمی مساوی با بمب اتم است. این یک دروغ بزرگ است. انرژی اتمی ۱۶ استفاده مفید دارد. یک استفاده‌اش هم استفاده غلط بمب است. خب آن یک مورد را کنار بگذارید و از ۱۶ مورد دیگر استفاده کنیم.

البته ما می‌دانیم چرا این کار را کردند. آنها می‌دانند انرژی فسیلی به زودی تمام خواهد شد. می‌خواهند انرژی اتمی دست خودشان باشد، بعداً به وسیله آن سیاستهایشان را به ملتها تحمیل کنند. والا کسی که خودش بمب دارد چطور می‌تواند بگوید از دیگران نگرانم؟ ما نگرانیم. ما باید نگران باشیم. برای اینکه بمب اتم دست آدمهایی است که به راحتی جنگ راه می‌اندازند. مثل اینکه اوضاع عالم دگرگون شده، به جای اینکه ما یقه دولت امریکا را بگیریم و بگویم باید بمبها را از بین ببری، آنها به ما می‌گویند انرژی صلح‌آمیز نداشته باشید.

البته این به یک مشکل بزرگ‌تر برمی‌گردد. بعضیها در دنیا خودشان را برتر از دیگران می‌دانند. برای خودشان حق بالاتری قائل‌اند. می‌خواهند حاکم جهان باشند. این دوره به

تاریخ پیوسته است. دیگر جهان نمی‌پذیرد که کسی خودش را آقا و پادشاه، امپراتور و قطب جهان بشمارد. همهٔ انسانها برابر، محترم و عزیزند. حقوق مساوی برای همهٔ ملتها بر اساس عدالت، راه نجات است. امروز دیگر کوچک‌ترین ملتها هم نمی‌پذیرند کسی بر آنها تحمیل کند. لبنان را می‌شناسید، کشوری کوچک است. تحمیل را نپذیرفت. دورهٔ تحمیل گذشت. دورهٔ فرهنگ و انسانها آغاز شده است. کسانی که بمب ذخیره می‌کنند عقب‌افتادهٔ سیاسی‌اند.

هم‌اندیشی دانشگاهی^۱

بسم الله الرحمن الرحيم
 اللهم عجل لوليک الفرج والعافیة والنصر واجعلنا من خیر اعوانه
 و انصاره والمستشہدین بین یدیه

خیلی خوشحالم و خدای بزرگ را سپاسگزار که این فرصت را داد که لحظاتی در جمع صمیمی شما جوانان و دانشجویان عزیز و استادان محترم حضور پیدا کنم تا از اندیشه‌ها و نظریات شما استفاده کنم.

نشاط و امید عناصر مهم محیط دانشجویی
 حضور در جمع جوانان و دانشجویان همیشه نشاط‌آور و امیدبخش است. اینکه می‌بینید

اسخترانی و پرسش و پاسخ در دیدار با دانشجویان دانشگاه‌های امریکا (نیویورک)، ۱۳۸۷/۷/۳

استادان دانشگاه هیچ وقت پیر نمی‌شوند، به همین دلیل است؛ زیرا در محیطی کار و زندگی می‌کنند که سرشار از نشاط و امید است. من مطلب کوتاهی را خدمتتان عرض می‌کنم و علاقه‌مندم که از نظریات استادان و دانشجویان بیشتر استفاده کنم. حتماً خودتان به این نکته توجه دارید که دوران دانشجویی از بهترین دورانهای زندگی انسان است. حتی استادان شما که امروز زندگیشان در دانشگاه جریان دارد، بهترین خاطرات زندگی خود را از دوران دانشجویی‌شان دارند.

ویژگیهای دوران دانشجویی

دوران دانشجویی دو ویژگی بسیار مهم دارد. ویژگی اول جوانی است. اکثر دانشجویان جوان‌اند. در هر ملتی نسل جوان موتور حرکت و نقطه امید آن ملت است. فضای عمومی ملت را از شادمانی و نشاط و حرکت پر می‌کند. اصلاً جوانی یعنی امید و نشاط و حرکت. جوان ویژگیهای گوناگونی دارد. نمی‌خواهم آنها را مرور کنم. می‌خواهم به یکی از ویژگیهایی که بسیار مهم است، اشاره کنم.

جوان یعنی کسی که می‌خواهد بهتر و بهتر زندگی کند؛ به وضع موجود راضی نیست؛ علاقه‌مند است دنیا را آن‌گونه که خودش می‌خواهد بسازد. جوان یعنی کسی که اهل تحول است و می‌خواهد تغییر ایجاد کند؛ آن چیزهایی را که زشت می‌شمارد و بد می‌پندارد، به چیزی که دوست دارد و فکر می‌کند درست است، تغییر بدهد. این ویژگی در جوامع منشأ تحرک است. خود شما این روزها تجربه می‌کنید، افق نگاه شما با آرزوهایتان بسیار فراتر از پدران و مادران شماست و البته این رمز کمال و پیشرفت یک ملت است. اگر بنا بود جوانان مثل پدران و مادرانشان زندگی کنند، و به همان چیزی که دارند، قانع باشند، در بین ملتها و جامعه بشری حرکت و پیشرفتی اتفاق نمی‌افتاد.

این ویژگی جوانان را به موتور حرکت ملتها تبدیل کرده است. شما به هر کشوری که بروید، می‌بینید که جوانان هستند که انگیزه، حرکت و موج ایجاد می‌کنند.

بخش دوم دانشجو بودن است. دوران دانشجویی یک فرصت استثنایی است؛ یعنی یک جوان با همان ویژگیها می‌آید و در محیطی قرار می‌گیرد که با اندیشه‌ها و افکار گوناگون و فرهنگهای مختلف و اطلاعات و اخبار مهم، ارتباط پیدا می‌کند و فرصتی می‌یابد تا هم‌فکری، هم‌اندیشی و بحث کند و پیدا کند.

ما وقتی به تاریخ دانشگاهها نگاه می‌کنیم، مشاهده می‌کنیم که قشر دانشجو همواره از پرتحرک‌ترین اقشار جامعه بوده است. قشر دانشجو نسبت به تحولات و مسائل اجتماعی و خویبها و بدیها و ضعفها و قوتها حساسیتهای جدی نشان می‌دهد.

جنبشهای دانشجویی و عدالت طلبی

در دانشگاهها حرکتی به نام جنبش دانشجویی شکل گرفت. امروز در اکثر کشورها، وقتی با دانشجویان تماس می‌گیریم، می‌بینیم تشکلهای سازماندهیهای گوناگونی تحت عنوان جنبش دانشجویی دارند؛ یعنی تجمیع همتها و توانمندیها برای اثرگذاری بر محیط اجتماعی و ایجاد تغییرات بزرگ به نفع آرمانها و آرزوهای درست. حرکتهای دانشجویی در کشورهای گوناگون چند ویژگی مشترک دارد که به خصلت جوانی و دانشجویی برمی‌گردد.

جوان مظهر پاکی، صداقت و دوست داشتن است. جوانها معمولاً عدالت‌خواه‌اند؛ از تبعیض و ظلم گریزان‌اند، و علاقه‌مند به دفاع از مظلوم‌اند و دوست دارند عدالت و دوستی باشد. از تبعیضها و فاصله‌ها گریزان‌اند؛ اگر جایی ظلم و اجحافی بشود، معمولاً جوانان فریاد بر می‌آورند و اعتراض میکنند.

در همین دانشگاههای امریکا در دهه ۱۹۶۰ ما شاهد خیزش عظیم دانشجویی در اعتراض به انواع تبعیضهای اجتماعی و نژادی بودیم. آن قدر حرکت دانشجویان قوی بود که حاکمان و مدیران را وادار کرد برخی از قوانین را عوض، بعضی از مقررات را اصلاح کنند و برخی از رفتارهای نادرستشان را اصلاح بکنند. در برخی کشورها جنبشهای دانشجویی مقدمه و محرک و پشتیبان انقلابهای عظیم اجتماعی و سیاسی بوده است.

دوران دانشجویی از بهترین دورانهای زندگی انسان است. فرصت برای شناختن، تجربه، دانستن و آماده شدن برای فرداها در اختیار دانشجویان است.

طرح سؤال پیرامون راهکارهای حل مشکلات جهان

من خوشحالم که امروز در حضور شما هستم. البته سال گذشته هم علاقه‌مند بودم در دانشگاه کلمبیا یک مقدار شرایط بهتر می‌بود که از نزدیک و حضوری با هم گفتگو کنیم

و صدای هم را بشنویم، منطق و استدلال هم را بدانیم و از دیدگاههای هم مطلع بشویم؛ اما این فرصت پیدا نشد. امیدوارم این جلسه ما بتواند تا حدودی آن را جبران کند و مقدمه‌ای برای جلسات آینده، گفتگوها و تعاملات گسترده‌تر و بهتر باشد.

می‌خواهم صحبت‌هایم را با یک دسته سؤال از شما به پایان برسانم و منتظر بمانم تا صحبت‌های شما را بشنوم. شما از اوضاع امروز جهان مطلع‌اید. اخبار و اطلاعات را دارید. می‌بینید که فضای زندگی امروز چگونه است. امروز متأسفانه، بیش از یک میلیارد انسان در فقر و زیر فقر زندگی می‌کنند. بنا بر گزارشهای سازمان ملل، نزدیک به یک میلیارد نفر روزانه حتی یک دلار برای تأمین غذای خودشان در اختیار ندارند؛ بهداشت و مسکن و اشتغال و امنیت به جای خود.

کشورها به دو دسته تقسیم شده‌اند؛ کشورهای برخوردار و کشورهای فقیر؛ کشورهای پیشرفته و کشورهای عقب‌مانده. فضای عمومی حاکم بر جهان فضای بدبینی، تهدید، مشاجره و جنگ لفظی است. ثروت ملتها به جای اینکه در مسیر پیشرفت، بهداشت، آموزش، رفاه و اشتغال ملتها به کار گرفته بشود، صرف هزینه‌های سنگین تسلیحاتی می‌شود.

یک مسابقه بی‌پایان در بین جمعی از کشورها و قدرتها راه افتاده است برای ساختن و انباشتن انواع سلاحهای جدید و سلاحهایی که بیشتر و گسترده‌تر بکشد. حتی اخیراً در پی سلاحهایی هستند که وقتی به شهری اصابت کرد، فقط جانداران را بکشد، و بقیه تجهیزات برای کسانی که دوست دارند قدرت و تسلط خودشان را گسترش بدهند، سالم بماند.

بسیاری از کشورها تحت اشغال‌اند. روزانه صدها و هزاران نفر به دلایل گوناگون بر اثر تجاوز یا ترور کشته می‌شوند. اینها مشکلاتی است که امروز در برابر ماست. مشکلات سنگین اقتصادی حاکم بر جهان و همین‌طور مشکلات سیاسی، علاوه بر آن مشکلات فرهنگی و نابسامانیهای فرهنگی در بسیاری از مناطق دنیا ریشه بسیاری از مشکلات است.

آقای دکتر اشاره کردند که فقر ریشه تروریسم است. من می‌خواهم دو عامل را به این اضافه کنم. فقر، تبعیض و زیاده‌خواهی. فقر ریشه تروریسم است، اما تنها ریشه آن نیست، بلکه تبعیض هم از علتها و عوامل تروریسم است. نه تنها فقر و تبعیض، بلکه

زیاده‌خواهیها، سلطه‌طلبیها و توسعه‌طلبیها وقتی در کنار هم قرار می‌گیرند، پدیده‌ای مثل قاچاق مواد مخدر، ترور، اشغالگری، جنگ‌طلبی، تجاوزطلبی و تهدید به وجود می‌آید که زندگی را برای جامعه بشری تلخ می‌کند.

ما امروز در جمع دانشگاهیان هستیم. جایی که باید به این مسائل فکر کنیم و برای آنها راه حل پیدا کنیم. شاید بهترین سؤال این باشد که اگر شما امروز یک سیاستمدار یا رئیس‌جمهور یا دیپلمات یا مسئول تصمیم‌گیری بودید که حوزه تأثیر تصمیمتان یک کشور، یک منطقه یا همه جهان بود، برای حل این مشکلات چه می‌کردید؟

خدای متعال ما را خلق نکرده است که در شرایط دشمنی، سوء تفاهم، تبعیض، فقر یا فاصله زندگی کنیم. خدا ما را خلق کرده تا دوستانه، عاشقانه و در فضایی پر از صلح و صفا و برادری و برابری و امنیت کامل زندگی کنیم تا فرصت برای رشد و شکوفایی استعدادهای ما فراهم بشود. انسان بالاترین و زیباترین مخلوق خداست. انسان موجودی جهانی است؛ نه فقط در کره زمین، بلکه همه جهان. اندیشه، افق، برنامه ریزی و عمل انسان باید جهانی باشد؛ البته جهانی که پر از صلح و دوستی و برادری بر پایه عدالت، یکتاپرستی و پاکی است.

از اینکه مقداری صحبت طول کشید، از همه‌تان عذر می‌خواهم. منتظرم که از نظریات استادان و شما دانشجویان عزیز استفاده کنم.

– جناب آقای احمدی‌نژاد، چون تصویر بین‌المللی شما به خاطر گفته‌هایتان در مورد آینده اسرائیل خدشه‌دار است، آیا مایل هستید در سطح بین‌الملل تصویر بهتری از خود ارائه بدهید؟ اگر این‌گونه است، چگونه می‌خواهید این کار را بکنید و اگر نه، چرا؟

رئیس‌جمهور:

تصویر ما همین چیزی است که الان می‌بینید.

شما از مسائلی که امروز در فلسطین می‌گذرد، خبر دارید. داستان فلسطین، داستان غمباری است. به نظرم بزرگ‌ترین بی‌احترامی به بشریت معاصر، ماجرای فلسطین است. بالاخره این مسئله‌ای است که باید روزی مطرح بشود و افکار عمومی به آن بیندیشد و برای آن راه حلی انسانی پیدا کند.

در منطقه ما سرزمینی به نام فلسطین وجود دارد. بیش از شصت سال است که

بیش از پنج میلیون نفر از مردم فلسطین از خانه و کاشانه خودشان آواره شده‌اند و در اردوگاهها بدون بهداشت، شرایط مناسب تحصیلی، امنیت مناسب و نیز بدون فرصت اشتغال مناسب زندگی می‌کنند و آن جمعی هم که آواره نشده‌اند و هنوز در سرزمینهای خودشان هستند، هر روز مورد هجوم‌اند. روزانه هلیکوپترها می‌آیند و با موشک خانه‌های مردم را هدف قرار می‌دهند. زنان و کودکان را می‌کشند. عده زیادی از دختران با سن و سال کم در زندان به سر می‌برند. بچه‌ها در راه مدرسه هدف گلوله قرار می‌گیرند. شخصیتها و رهبران فلسطینی با اعلام قبلی ترور می‌شوند؛ یعنی قبلاً اعلام می‌شود که فلان شخص را می‌خواهیم ترور کنیم و بعد او را ترور می‌کنند.

شصت سال است که در فلسطین چند جنگ بزرگ اتفاق افتاده است؛ جنگ با همسایه‌ها. در سال ۲۰۰۶ شما دیدید یک جنگ سنگین علیه لبنان و قبل از آن علیه سوریه، اردن و مصر راه‌اندازی شد؛ جنگهای متعدد. شصت سال است که منطقه ما با ترور، ناامنی و تبعیض دست و پنجه نرم می‌کند. کشور من ایران نیز بارها و بارها مورد تهدید قرار گرفته است.

ما باید ببینیم چرا چنین وضعی بر فلسطین حاکم است؟ چرا بعضیها دائماً تجاوزگری، اشغالگری و ترور می‌کنند و مردم را زندانی یا از خانه و کاشانه خود اخراج می‌کنند؟

بالاخره این سؤال مهمی است. چرا این اتفاق افتاده است؟ من میخواهم مقداری شما را به گذشته برگردانم. البته وقتی این حرفها را می‌زنیم، برخی می‌گویند اینها تاریخ است، آنها را کنار بگذارید و راجع به امروز صحبت کنید. ما می‌گوییم بسیار خوب، بالاخره همین تاریخ سبب شده است که هر روز زنان و کودکان کشته بشوند، مردان و زنان اسیر بشوند، زنان و کودکان آواره بشوند و هنوز آواره هستند. این مشکل قرار است کی حل بشود؟ ما نباید در گذشته زندگی کنیم، اما نمی‌توانیم رابطه‌مان را با گذشته قطع کنیم. اگر رابطه با گذشته قطع شد، مثل درختی می‌ماند که ریشه‌هایش را قطع کرده باشند.

در جنگ جهانی دوم عده‌ای گفتند که در اروپا اتفاقاتی علیه یهودیان افتاده است. ما اصل جنگ جهانی دوم را محکوم می‌کنیم. اصل جنگهای جهانی اول و دوم زشت‌ترین حوادث تاریخ ما بود، چرا که جز کشورگشایی، سلطه بر دیگران و غارت دیگران

چیزی نصیب بشر نشد. در این دو جنگ نزدیک به صد میلیون انسان کشته شدند؛ یعنی چند برابر کشته‌های همه جنگ‌های تاریخ بشر. بعد از جنگ اعلام کردند که در این جنگ عده‌ای از یهودیان هم کشته شده‌اند که همه متأسفیم. برای همه صد میلیون کشته متأسفیم. برای همه شصت میلیون کشته جنگ جهانی دوم متأسفیم. همه انسان بودند. فرقی نمی‌کند که مسیحی، یهودی یا هر کس دیگری باشند.

بعد آمدند و گفتند یهودیان مظلوم واقع شدند، از شهرها و کشورهایشان آواره شدند. برای اینکه ظلم به یهودیان را جبران کنیم، باید کشوری برای آنها درست کنیم. آمدند در فلسطین به زور اسلحه مردم را از خانه‌هایشان اخراج کردند و افرادی را از کشورهای مختلف در آنجا جمع کردند و با مردمی از کشورهای دیگر و در سرزمین دیگران یک کشور درست کردند. از روزی که این کشور درست شده، دائماً جنگ، تهدید، ترور و اشغالگری است. می‌بینید. حتماً شما به عنوان دانشجو اخبار را دنبال می‌کنید. چرا باید چنین چیزی حاکم بشود؟

من دو سال قبل دو سؤال را مطرح کردم. گفتم بحثی به نام هولوکاست مطرح شده است. ما نه نفی می‌کنیم و نه اثبات. ما سؤال می‌کنیم بالاخره من هم مثل شما دانشگاهی هستم، خاصیت ما این است که سؤال می‌کنیم، سؤال اول من این بود که اگر چنین حادثه‌ای درست است، چرا اجازه نمی‌دهید به طور گسترده تحقیقات انجام بشود؟ به من جواب دادند که به اندازه کافی تحقیقات شده است و لازم نیست که شما تحقیق کنید. من گفتم درباره فیزیک، ریاضیات، مهندسی، خدانشناسی و آزادی و دموکراسی هم زیاد تحقیق شده است. چرا درباره آنها اجازه تحقیق هست، اما درباره این حادثه تاریخی اجازه تحقیق نیست؟

چرا باید مانع تحقیق شد؟ ما هیچ قضاوت قبلی نداریم. البته بعدها گفتند که احمدی‌نژاد نفی کرد، تأیید کرد؛ نه، من سؤال کردم. الان هم سؤال می‌کنم. چرا ما نباید اجازه تحقیق داشته باشیم؟ چرا اگر کسی تحقیق کرد و تحقیقاتش به نتیجه دیگری رسید، باید دستگیر و زندانی بشود؟ من فکر می‌کنم باید آزاد بگذاریم، درباره همه مسائل به خصوص مسائل تاریخی تحقیقات بشود. نباید جلوی دانشمندانمان را بگیریم. خیلیها الان در تاریخ تحقیق می‌کنند و به نتایج دیگری می‌رسند و حق آنهاست. چرا ما باید محدود کنیم؟

سؤال دوم من این بود که اگر چنین اتفاقی افتاده است، در کجا افتاده است؟ بالاخره جنگ در اروپا بوده است نه در فلسطین. مردم فلسطین چه گناهی کرده‌اند؟ آنها چه نقشی داشته‌اند؟ چرا باید آنها ضعیفها و خطاکاریهای دیگران را جبران کنند؟ این سؤال خیلی روشن است.

ما نسبت به ادیان گوناگون هیچ تعصبی نداریم. در نظر ما همه یهودیان مسیحیان و مسلمانان و انسانها محترم‌اند. انسان محترم است. خدا انسان را محترم آفریده است و ما هم موظفیم به همه احترام بگذاریم. به حقوق و شخصیت همه احترام بگذاریم. اگر ما با آواره کردن مردم و اشغال سرزمین دیگران و ترور و کشتار و تجاوز به همسایگان و جنگ‌افروزی مخالفیم، این چیز بدی است؟ ما می‌گوییم در همه جهان جنگ‌افروزی و ترور و اشغالگری و تجاوز باید از بین برود. این خواسته همه انسانهاست.

اما با تبلیغات گسترده، همان کسانی که مقدمه اشغال فلسطین را فراهم کردند، و امروز هم دارند ادامه می‌دهند، با دروغ سعی می‌کنند که به قول دوست خوبان چهره‌ها را تغییر بدهند. نه، من یک معلم ساده‌ام و افتخار هم می‌کنم که معلمم. به قول آقای دکتر، اگر دوره رئیس‌جمهوری تمام بشود، دوباره به دانشگاه و نزد دانشجویان برمی‌گردم و افتخار هم می‌کنم. بهترین لحظات عمرم لحظاتی است که با دانشجویان می‌گذرانم، ولی بالاخره یک معلم هم حق دارد سؤال کند. باید پاسخ روشن دریافت بکند.

البته من هم مثل شما جوانها کمی لجباز هستم. اگر ببینم که جوابم را درست نمی‌دهند، حرفم را تکرار می‌کنم و آن قدر سؤال می‌کنم تا بالاخره کسی پیدا بشود و جواب روشنی بدهد. سر و صدا و تهدید و تهمت‌ها اثری ندارد.

ما درباره مسئله فلسطین یک پیشنهاد خیلی روشن و انسانی دادیم. می‌دانید برای حل مسئله فلسطین تا الان بیش از صد طرح ارائه شده، اما همه با شکست مواجه شده‌اند و موفق نشده‌اند. ما یک پیشنهاد اساسی دادیم و گفتیم از منشور ملل متحد استفاده کنیم؛ از حق تعیین سرنوشت برای همه انسانها و ملت‌ها. اجازه بدهیم در فلسطین یک رفراندوم آزاد برگزار بشود و مردم فلسطین خود سرنوشت خودشان را انتخاب کنند. پیشنهاد ما پیشنهادی کاملاً انسانی است، اما شما دیدید چه حرف‌هایی زدند.

حرف‌های من همینهاست و خیلی هم روشن است. ما می‌گوییم اجازه بدهید مردم

فلسطین هم زندگی کنند، بگذارید مادران در کنار فرزندان و همسرانشان باشند. بگذارید جوانان تحصیل کنند. بگذارید فرصت کار و پیشرفت داشته باشند و خودشان انتخاب کنند. بگذارید خودشان انتخاب کنند که چه حکومتی را دوست دارند. چرا تحمیل می‌کنید؟ اینها حرفهای روشن بنده است. امیدوارم آن خدشهای که دوستان گفتند، برطرف شده باشد.

- خیلی ممنونم آقای رئیس جمهور به خاطر فرصتی که به ما دادید و در این ماه مبارک رمضان تشریف آوردید. به نظر می‌رسد که شما یک فرد ساده آکادمیک هستید. چه عاملی باعث شد که وارد سیاست بشوید که اینقدر هم سیاستمدار محکمی شده‌اید و توجه همه جهان را به خودتان جلب کرده‌اید؟

رئیس جمهور:

بالاخره من فکر می‌کنم همه ما باید به مسائل جهان و بشریت و مشکلات بشریت فکر کنیم. این ویژگی انسان است و نمی‌تواند نسبت به محیط خودش بی‌تفاوت باشد. و اگر بخواهیم بر محیط خودمان اثر بگذاریم، بالاخره یکی از راههای آن، ورود به عرصه سیاست است. نمی‌گویم تنها راه است؛ یکی از راههای بسیار مؤثر، ورود به عرصه سیاست است. امیدوارم شما هم سیاستمدار بشوید.

- برخی مطبوعات و سازمانهای غیر دولتی گفته‌اند که حقوق مردم و زنان ایران در زمان ریاست جمهوری شما تقلیل یافته است. چهار زن به خاطر مبارزاتشان برای برقراری حقوق یکسان بین زن و مرد به دادگاه احضار شده‌اند. پاسخ شما به این انتقادات چیست؟

- گفته می‌شود زنان ایرانی آزادی کمتری در زمان دولت شما یافته‌اند.

- ایران گفته است که خوشحال نیست که قیمت نفت زیر صد دلار آمده است. با توجه به مشکلات مالی جهانی فکر می‌کنید که ایران باید اجازه بدهد قیمت نفت پایین بیاید تا مسائل جهانی به خودی خود حل بشود؟

- دو سال پیش از جانب دانشگاه نیویورک به دیدار نمایندگی ایران رفتیم و ایشان آن زمان گفت که برنامه هسته‌ای ایران صلح‌آمیز است و ایران داوطلبانه پروتکل جامع

پادمانها را امضا کرده، ولی واقعیت این است که دولت شما آن را تصویب نکرده است. ممکن است توضیح بدهید چه چیزی سبب شده ایران این را تصویب نکند؟ اگر واقعاً برنامه شما صلح‌آمیز است، چرا این را تصویب نمی‌کنید تا به همه جهان نشان بدهید که واقعاً برنامه شما صلح‌آمیز است.

- درباره مذاکرات هسته‌ای، فکر می‌کنید که کشورهای عربی در این زمینه نقش مثبت بازی می‌کنند یا منفی؟

- آقای رئیس‌جمهور، خواسته‌ها و برنامه‌های شما قبل از انتخابات ریاست جمهوری چه بود و الان که انتخاب شده‌اید، چیست؟ آیا عوض شده است؟

رئیس‌جمهور:

خیلی متشکرم از سؤالات خوبی که مطرح کردید. یکی از خانمها آن وسط سؤال کردند که حقوق زنان در ایران کاهش یافته و چهار زن به دادگاه رفته‌اند. ایران هفتاد و چند میلیون نفر جمعیت دارد و نصف آن خانمها هستند. نمی‌گویم کمی بیشتر، کمی کمتر از نصف خانمها هستند؛ یعنی صد و سه مرد در مقابل صد زن.

امروز خانمها در عرصه اجتماعی بسیار بسیار فعال‌اند. نزدیک به هفتاد درصد دانشگاههای ما را خانمها گرفته‌اند. خانمها در عرصه‌های گوناگون پزشکی، مهندسی، فیزیک، الهیات، در مجلس شورای اسلامی، و مراکز تصمیم‌گیری حضور دارند.

حالا به نظرم چهار نفر زیاد نیست که در یک کشور هفتاد میلیونی به دادگاه رفته باشند. حتماً مشکلی بوده، به دادگاه می‌روند و رسیدگی می‌کنند و طبق قانون نظر خواهند داد.

اما در اکثر فعالیتهای اجتماعی، الان خانمها در خط مقدمند. در فعالیتهای علمی، سیاسی، فرهنگی، هنری، اقتصادی عرصه در دست خانمهاست. به نظرم روند فعالیت خانمها در ایران با سرعت بسیار بالایی رو به گسترش است.

اصلاً بگذارید به شما بگویم، در ایران برای خانمها احترام فوق‌العاده‌ای قائلند؛ یعنی هر وقت خدا به خانواده‌ای دختر می‌دهد، خیلی خیلی خوشحال می‌شوند و دختران در خانواده از توجه، احترام و جایگاه بالاتری برخوردارند و بسیاری از کارها را باید پسران انجام بدهند.

همین‌طور در خانواده‌ها در واقع مدیر اصلی خانمها هستند و آنها تعیین می‌کنند که

چه کاری باید انجام بشود و چه کاری نباید انجام بشود. اصلاً در ایران در همهٔ مناصب جایگاه خانمها، جایگاه دیگری است. الان در مجلس شورای اسلامی و بدنهٔ دولت ما خانمهای بسیار فعالی حضور دارند.

دو تن از معاونین من از خانمهایی هستند که هر دو استاد دانشگاه هستند. یکی استاد کامل دندانپزشکی است و دیگری استاد زمین‌شناسی و هر دو در جلسات دولت هم شرکت می‌کنند و بسیار هم فعال‌اند. الان ما مشکلی نمی‌بینیم.

حالا ممکن است کسی مثلاً در حین رانندگی تصادف کرده یا کسی از او شکایت کرده است. اینها در یک کشور بزرگ هست، دادگاه هم هست و به دادگاه می‌روند، دادگاه هم رسیدگی می‌کند و نظرش را می‌دهد.

دوست خوب ما گفتند ایران از کاهش قیمت نفت خوشحال نیست. ما از بی‌عدالتی خوشحال نیستیم. اگر یادتان باشد، وقتی نفت به ۱۴۰ دلار و ۱۵۰ دلار رسید، من گفتم این قیمت مصنوعی است و قبول نداریم.

ما نمی‌خواهیم مناسبات اقتصادی به هم بخورد، به گونه‌ای که ملتها ضرر کنند. در یک شرایط عادلانه هر کس هر چیزی دارد، بیاورد و عرضه و مبادله کند تا همه به طور عادلانه سود ببرند. اما شما می‌دانید که متأسفانه قیمت نفت و انرژی همیشه به صورت کاذب و سیاسی تنظیم شده است، نه اقتصادی. معادلات اقتصادی بر آن حاکم نیست. همان روزی که نفت ۱۴۰ دلار بود، بازار از نفت اشباع بود و خریدار نبود، اما قیمت ۱۴۰ دلار بود. امروز هم مصنوعی است. البته ما هیچ وقت تلاش نکردیم که به ملتهای دیگر فشار بیاید و مراعات کردیم، اما طبیعی است انتظار داشته باشیم که مراعات حال ملت ما هم بشود.

بالاخره اینها ذخایری است که از بین خواهد رفت. از یک طرف به ما می‌گویند که نفتتان را ارزان بفروشید و از طرف دیگری می‌گویند فناوری دیگری هم نداشته باشید؛ یعنی نفتتان را زود تمام کنید و بعد هم نیازمند دیگران بشوید. این منطق درستی نیست.

خانمی دربارهٔ بحث فعالیت‌های هسته‌ای ایران پرسیدند. این هم از ماجراهای خیلی جالب است و به نظرم دیگر به یک لطیفه و جوک تبدیل شده است. ما سی و هفت هشت سال است که عضو آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هستیم. آژانس برای چه

درست شد؟ خواهش می‌کنم به این نکته دقت کنید. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای دو کار درست شد: یک، خلع سلاح قدرتهای اتمی و دو، توسعه استفاده از فناوری صلح‌آمیز برای همه اعضا. اساسنامه آژانس، آن را موظف کرده است که کمک کند همه کشورهای عضو بتوانند غنی‌سازی کنند، سوخت تولید کنند، و از انرژی اتمی استفاده کنند.

همچنین اساسنامه، آژانس را موظف کرده که قدرتهای هسته‌ای جهان را خلع سلاح کند. اما چه اتفاقی افتاده؟ آژانس زورش به قدرتهای هسته‌ای نمی‌رسد. نتوانست آنها را خلع سلاح کند. به جایش چه کار کرده؟ آمده از پیشرفت اعضا برای استفاده از فناوری هسته‌ای جلوگیری می‌کند؛ یعنی کاملاً در جهت عکس هدفهای تأسیس آژانس.

حتی کشورهای عضو، طبق اساسنامه و معاهده NPT (منع گسترش سلاحهای هسته‌ای) موظف شده‌اند که به بقیه اعضا کمک کنند تا بتوانند غنی‌سازی کنند. ما کشوری هستیم که همه قوانین آژانس را تا الان رعایت کرده‌ایم. همه تکالیف خودمان را در حد توانمان انجام داده‌ایم. اما نه آژانس و نه سایر اعضا هیچ کمکی به ما برای استفاده از فناوری نکرده‌اند. به ما می‌گویند شما نفت دارید، انرژی هسته‌ای برای چه می‌خواهید؟ مگر ما می‌توانیم برای دیگران نوع زندگی‌شان را دیکته کنیم. همه می‌دانند که نفت تمام می‌شود. امریکا هم نفت دارد، پس چرا از انرژی اتمی استفاده می‌کند؟ اتفاقاً بیشترین نفت و بیشترین تولید نفت را امریکا دارد. بقیه کشورها هم همین‌طور. انگلیس هم نفت داشته و الان هم دارد. البته دارد تمام می‌شود، مگر اینکه کشف جدیدی بشود. چرا از انرژی اتمی استفاده می‌کند؟ شوروی هم نفت دارد.

اینکه درست نیست ما به ملتی بگوییم چون شما این منبع را دارید، حالا از آن منبع استفاده نکنید. مثلاً کشوری آب فراوان دارد، نفت هم دارد، بگوییم چون آب داری، برو انرژی آبی تولید کن، اما انرژی گازی تولید نکن. اینکه حرف غلطی است. ما باید اجازه بدهیم ملتها خودشان تصمیم بگیرند.

بعد به ما می‌گویند که ما به شما اعتماد نداریم. شما باید اعتماد ما را جلب کنید. ما دو سؤال از آنها داریم.

سؤال اولمان این است که در کجای اساسنامه و قراردادهای آژانس آمده است که هر کشور عضو اگر بخواهد فناوری داشته باشد، باید اعتماد چند کشور دیگر را جلب

کند؟ سؤال دوم ما این است که اعتماد چگونه جلب می‌شود؟ چگونه می‌شود اعتماد کسی را جلب کرد؟ شاید تا صد سال جلب نشد. مگر ما می‌توانیم حقوق یک ملت یا انسانهایی را به جلب اعتماد دیگران گره بزنیم.

همه باید در قانون یکسان باشند. البته شما می‌دانید آژانس تحت فشار سنگین سیاسی است. بیش از ۱۲ گزارش از آژانس منتشر شده که همه بر صلح‌آمیز بودن فعالیت هسته‌ای ایران تأکید دارند.

جالب است این مطلب را بدانید، دو سال قبل ما با جمعی از اعضای شورای روابط خارجی امریکا جلسه‌ای داشتیم. در آنجا همه از موضوع هسته‌ای سؤال کردند. من جواب دادم، سؤال، جواب، سؤال، جواب. شاید بیست دقیقه طول کشید. در پایان، یکی از اعضای جلسه به من گفت ما قبول داریم که فعالیت شما صلح‌آمیز است. قبول داریم که کارتان هم قانونی است. اما یک سؤال می‌ماند. من گفتم چه سؤالی؟ گفتند اگر ما اجازه بدهیم که شما از فناوری هسته‌ای استفاده کنید، فردا ترکیه، عربستان و مصر هم می‌خواهند، آنها را چه کار کنیم. پاسخ من خیلی روشن بود. گفتم اگر قانون و حق هست، همه استفاده کنند، اگر هم نیست، هیچ کس استفاده نکند. چرا بعضی از دولتها استفاده کنند و بقیه را محروم کنند؟ دو نکته کوتاه می‌گویم و مطلبم را تمام می‌کنم.

سؤال کردند که چرا شما پروتکل الحاقی را اجرا نمی‌کنید؟

ما بیش از دو سال و نیم به طور داوطلبانه پروتکل الحاقی را کاملاً اجرا کردیم، بدون اینکه مسیر قانونی‌اش را در کشور ما طی کرده باشد، اما در این دو سال و نیم تقاضاها از ما افزایش پیدا کرد. شاید برایتان جالب باشد، در مذاکراتی که در پاریس بین نمایندگان سه کشور اروپایی و نمایندگان ایران انجام شد، نمایندگان سه کشور اروپایی گفتند ایران برای اینکه اعتماد این سه کشور را جلب کند، باید تمام فعالیتهای دانشگاهی را که به نوعی به مسئله هسته‌ای و غنی‌سازی مربوط می‌شود، تعطیل کند؛ یعنی ریاضیات، فیزیک، مکانیک و ... کدام کشور حاضر است اینها را بپذیرد؟ البته ما مجبور شدیم که آن تصمیم داوطلبانه را کنار بگذاریم، چون دیدیم صداقت نیست. گفتم ما طبق قانون عمل می‌کنیم. چرا ما داوطلبانه عمل کنیم؟

نکته آخر اینکه آیا برای شما جالب نیست سه چهار کشوری که انبارهایشان پر از بمب اتم است، نسل سوم و چهارم و پنجم آن را درست می‌کنند، تهدید هم

می‌کنند، قبلاً هم از بمب اتم استفاده کرده‌اند، آنها برای دنیا خطری محسوب نمی‌شوند، اما احتمال اینکه ممکن است در آینده ایران از مسیر صلح‌آمیز منحرف بشود، خطر محسوب بشود؟

ما اصلاً بمب را قبول نداریم. من در جلسه‌ای گفتم - برای شما که می‌خواهید سیاستمدار شوید - آنهایی که امروز دنبال بمب اتم هستند، انبارهایشان را پر کرده‌اند و می‌خواهند بسازند، از نظر من آدمهای عقب‌افتاده سیاسی‌اند. چون دوران بمب اتم تمام شد. اصلاً امروز دیگر بمب اتم کاری نمی‌تواند بکند. الان ما وارد عصر اندیشه و فرهنگ شده‌ایم؛ اتم که نمی‌تواند فرهنگ و اندیشه‌ها را عوض کند. اتم اگر اثر داشت، جلو فروپاشی شوروی را می‌گرفت. اگر اثر داشت، مشکلات دولت امریکا را در عراق حل می‌کرد.

اصلاً معادلات جامعه بشری عوض شده و مناسبات دیگر مناسبات فرهنگی و انسانی است. دوره بمب اتم و سلاح کشتار جمعی و بمب میکروبی و شیمیایی و ... تمام شده است. مثل دوره‌ای که انسان از مفرغ عبور کرد و وارد دوره دیگری شد. از دوره برده‌داری عبور کرد و وارد دوران جدیدی شد. ما از دوران بمب اتم و تهدید گذشته‌ایم و وارد دوران جدیدی شده‌ایم.

من البته به این کشورها توصیه می‌کنم پولهایشان را خرج بمب اتم نکنند. خرج جوانان، فقرا و بهداشتشان کنند.

گفتند که کشورهای عربی موضع مثبت دارند یا منفی؟

بعضی‌هایشان موضع مثبت دارند و بعضی موضع منفی. ولی موضع مردم همه مثبت است. آخرین نظرسنجیها در کل منطقه خاورمیانه نشان می‌دهد که بیش از ۹۶ درصد طرفدار فعالیتهای هسته‌ای ایران‌اند و آن را صلح‌آمیز می‌دانند.

نفر آخر گفتند وقتی می‌خواستی رئیس جمهور بشوی خواسته‌هایت برای ایران چه بود؟ آیا الان عوض شده؟ نه؛ ما همان موقع خواهان صلح و رفاه و پیشرفت برای همه بودیم، الان هم دنبال همان هستیم.

- شما در ایران به حرف و دیدگاه دانشجویان، به ویژه دانشجویان منتقد، توجهی

نمی‌کنید.

- نظر شما دربارهٔ فعالیتهای نخست وزیر لبنان برای برقراری صلح چیست و چگونه می‌توانید در جهت رسیدن به صلح در آن کشور کمک کنید؟

- دربارهٔ روابط ایران و امریکا، مسائل زیادی این دو کشور را از هم دور می‌کند. آیا در کوتاه مدت راهی برای نزدیکی هست؟ و از میان کاندیداهای امریکا، ترجیح می‌دهید کدام یک پیروز شود؟ مک کین یا اوباما؟

- شما در مورد فلسطین و مشکل اسرائیل صحت‌های خوبی می‌کنید، نظر شما در خصوص همزیستی مسالمت‌آمیز فلسطینیها و یهودیها در سرزمینهای فعلی چیست؟

- شما دیشب در مصاحبه‌ای گفتید که آژانس صلح‌آمیز بودن فعالیتهای ایران را تأیید کرده است، اما آژانس می‌گوید که ایران در این زمینه همکاری کامل نکرده است؛ چگونه است که این دو حرف با هم متناقض است؟

رئیس‌جمهور:

خانمی پرسیدند که چرا شما در ایران به حرف دانشجویان گوش نمی‌دهید. اگر منظورتان از گوش دادن این است که هرچه دانشجویان بخواهند، عمل کنیم، [چیز دیگری است]. اینکه حرفها را گوش نمی‌دهیم؛ چرا، من دائماً با گروههای دانشجویی جلسه دارم. در میان دانشجویان هم نظریات مختلفی هست. بحث می‌کنند، نظر می‌دهند، انتقاد می‌کنند، اتفاقاً یکی از پرشورترین و با نشاطترین جلسات من جلسات دانشجویی است. صدها و هزاران نفر می‌نشینند و سؤال و بحث می‌کنند و شعار می‌دهند. این لازمهٔ محیط دانشجویی است و همین الان صدها دانشجو در یک شبکهٔ منظم به من مشاوره می‌دهند؛ یعنی گروهی به نام گروه مشاوران جوان داریم، که اینها شبکه‌ای هستند در تمام دانشگاهها و محیطهایی که جوانان هستند، و با جوانان و دانشجویان ارتباط دارند.

هر کدام نظری دارند، برای من می‌فرستند و هر فصلی هم یک نشست عمومی حداقل دارم و در هفته هم نشستهای محدودی با دانشجویان داریم.

البته طبیعی است نظریات دانشجویان در ایران وسیع است. ما در ایران ۳/۵ میلیون نفر دانشجو داریم. افرادی هستند ممکن است با نظرات من مخالف یا موافق باشند و این امری طبیعی است.

البته می‌دانید که دانشجویان ایران جزء فعال‌ترین دانشجویان هستند، و به خصوص

در عرصه‌های سیاسی و اجتماعی خیلی فعال هستند.

گفتند واکنش ایران در مورد فعالیتهای صلح نخست وزیر لبنان چیست؟ هر کسی برای صلح تلاش می‌کند، ما از او حمایت می‌کنیم. ما دوست داریم صلح پایدار برقرار باشد. درباره روابط ایران و امریکا سؤال کردند. گفتند مسائل زیادی ایران و امریکا را از هم دور می‌کند. متأسفانه بله، ما خوشحال نیستیم. گفتند آیا راهی برای نزدیکی هست؟ بله هست. اصلاً آدمها خلق شده‌اند تا با هم رابطه دوستانه‌ای داشته باشند؛ نه اینکه با هم دعوا داشته باشند. اگر در جایی رابطه خصمانه شد، این خروج رابطه از مسیر انسانی و عدالت است. اصل در زندگی اجتماعی روابط دوستانه، عادلانه و با احترام متقابل است. هر موقع از این مسیر خارج باشد، انحراف پیش می‌آید. باید برگردد.

من می‌خواهم توجه شما را به این نکته جلب کنم که دولت امریکا در ۲۸ سال قبل به طور یک طرفه رابطه‌اش را با ما قطع کرد. من نمی‌خواهم گذشته را برای شما تکرار کنم، اما امریکا رابطه‌اش را قطع کرد. بسیار خوب، ما اصراری بر رابطه نداریم. اما فکر میکنیم رابطه بهتر است. دولت وقت امریکا خیال می‌کرد ما را با قطع رابطه تحت فشار قرار می‌دهد. اما ما تحت فشار قرار نگرفتیم. داریم زندگیمان را می‌کنیم. معلوم شد که اگر کشوری با امریکا رابطه نداشته باشد، می‌تواند زندگی و پیشرفت کند و از دنیا استفاده کند. اما ما رابطه را ترجیح می‌دهیم.

سؤال کردند که کدام یک از کاندیداها را ترجیح می‌دهید؟ همه دعواهای دنیا بر سر همین رقابتها برای رئیس شدن است. بعضی وقتها پیش خودم فکر می‌کردم و می‌گفتم راهی پیدا شود که مثلاً در امریکا ۵۰ رئیس جمهور باشند تا دیگر با هم دعوا نکنند و بگذارند مردم راحت باشند. این همه تبلیغات هم لازم نیست.

اما ما کدام را ترجیح می‌دهیم؟ ما دخالتی در مسائل داخلی امریکا نمی‌کنیم. این حق مردم امریکاست که انتخاب کنند. اما اگر دولت امریکا از ما مشورت بخواهد و بگوید من چه کار کنم که مشکلات اقتصادی، سیاسی، اجتماعی‌ام حل بشود، ما می‌توانیم صادقانه مشورت بدهیم.

من فکر می‌کنم هر دولتی در امریکا سر کار بیاید، باید دو کار را انجام بدهد: یکی اینکه سیاستمداران امریکا همه توجهشان مصروف ساختن داخل امریکا کنند. الان امریکا از غرب تا شرق لشکرکشی و حضور پیدا کرده و در همه کارها دخالت می‌کند.

در امریکای جنوبی، در کشوری می‌خواهد رئیس‌جمهور انتخاب بشود، دخالت می‌کند، در آسیا، آفریقا، نیروی نظامی می‌برد، اشغال می‌کند، جنگ راه می‌اندازد، این همه هزینه برای چه؟ جالب است که در سی سال اخیر، رؤسای جمهور امریکا همه‌اش شعار صلح داده‌اند، اما هزینه‌های نظامی امریکا دائم اضافه شده است.

خب، اگر صلح می‌خواهند، دیگر نباید دنبال اسلحه باشیم. اسلحه برای جنگ است. البته بعضی‌هایشان می‌گویند ما برای اینکه صلح برقرار کنیم، باید اسلحه داشته باشیم و قدرتمند باشیم. اگر همه کشورهای این‌طور فکر کنند، چه می‌شود؟ اگر همه فکر کنند که باید قدرتمندتر باشند، این می‌شود جنگ. ما فکر می‌کنیم صلح را باید بر پایه عدالت، دوستی و احترام متقابل برقرار کرد، نه زیر سایه بمب. صلحی که زیر سایه بمب به دست می‌آید که صلح نیست و دوام ندارد. اما کار دومی که رئیس‌جمهور بعدی امریکا حتماً باید انجام بدهد، این است که رابطه‌اش را با ایران خوب کند.

گفتند همزیستی فلسطینیها و یهودیان. در فلسطین همیشه یهودیان، مسلمانان و مسیحیان صدها سال به طور مسالمت‌آمیز با هم زندگی کرده‌اند. حالا هم می‌تواند زندگی کنند. دعوایی که آنجا هست، دعوی یهودی و مسلمان نیست. اشتباه نکنید. اصلاً موضوع فلسطین موضوع مسلمانان و یهودیان نیست؛ بلکه یک موضوع سیاسی است؛ یک حزب سیاسی است که ممکن است یک روز بگوید یهودی‌ام و روز دیگر بگوید مسیحی‌ام و روز دیگر بگوید چیز دیگری هستم.

پیروان ادیان مختلف باید در صلح و آزادی با هم زندگی کنند؛ بر اساس احترام متقابل، قانون و حقوق متقابل. هر نوع نژاد پرستی با هر نامی که می‌خواهد انجام بشود، آفت صلح و امنیت است. البته من معتقدم نژادپرستان دین ندارند؛ هر که می‌خواهد باشد. چون دین با نژادپرستی مخالف است. اگر کسی نژادپرست شد، دیگر دین ندارد. اگر هم بگوید دین دارم، نمی‌توانیم بپذیریم.

دوست خوبان سؤال کردند که گزارش آژانس می‌گوید ایران به ادعاها جواب نداده است. بله، این قسمت گزارش آژانس درست است، اما ادعاها چیست؟ ما سال گذشته در توافقی با آژانس در یک چارچوب مشخص به تمام سؤالات فنی و حقوقی آژانس پاسخ دادیم؛ آنچه به خود آژانس مربوط است؛ طبق مقررات آژانس.

آقای البرادعی در سفر به تهران، به من گفت که ما همهٔ پاسخها را دریافت کرده‌ایم و در نشست مارس عادی شدن فعالیتهای هسته‌ای ایران را اعلام خواهیم کرد. چون ما طبق مقررات به تمام سؤالات جواب دادیم. اما یک هفته، ده روز قبل از اینکه گزارش آژانس منتشر بشود، دولت امریکا ادعاهایی را مطرح کرد - در گزارش آژانس هم اتفاقاً به نام همین ادعاها آمده - و از آژانس خواست تا به آنها رسیدگی کند. طبق مقررات آژانس هیچ عضوی از اعضا حق ندارد علیه عضو دیگری ادعایی را مطرح کند. این قانون است و اگر مطرح کرد، آژانس حق ندارد رسیدگی کند.

اما شما می‌دانید آژانس تحت فشار سیاسی است. در جلسات به خود ما می‌گویند ما تحت فشار سیاسی امریکا و متحدین امریکا هستیم و چاره‌ای نداریم. این ادعاها را برای رسیدگی گذاشته‌اند. طبیعی است که ما نمی‌توانیم جواب بدهیم. البته همانها را هم در حدی که ممکن بوده، جواب داده‌ایم. اما همهٔ خواسته‌ها را نمی‌توانیم جواب بدهیم.

آنها می‌خواهند بیايند داخل خانهٔ رئیس جمهور را هم بازرسی کنند. خوب، این نشدنی است و هیچ کشوری این اجازه را نمی‌دهد. می‌خواهند بروند تمام مراکز امنیتی، سیاسی و اطلاعاتی را بازرسی کنند. هیچ کشور و قانونی این اجازه را نمی‌دهد. ما طبق تعهداتی که در آژانس داریم، داریم عمل می‌کنیم. بیشترین همکاری را ما با آژانس داشته‌ایم. از همهٔ اعضای آژانس بیشتر همکاری کرده‌ایم.

برای شما جالب است که حتی یک برگ گزارش در آژانس دربارهٔ خلع سلاح کشورهای هسته‌ای وجود ندارد. اما ما چند هزار برگ سند داده‌ایم. چند هزار نفر - روز از تأسیسات ما بازدید شده، تأسیسات ما خیلی باز است. خبرنگاران می‌روند و می‌بینند.

به نظر ما رفتار، رفتار تبعیض‌آلودی است و طبیعی است که ملت ایران زیر بار تبعیض نمی‌رود. فقط حق خودش را می‌خواهد، هیچ چیز اضافه نمی‌خواهد. ما سر سوزنی از حق دیگران نمی‌خواهیم، فقط حق خودمان را می‌خواهیم. من فکر می‌کنم هر کدام از شما اگر جای رئیس جمهوری ایران بودید، همین تصمیم و موضع را می‌گرفتید و در برابر زیاده‌خواهیها مقاومت می‌کردید.

- در مورد حمایت ایران از عراق و دخالت ایران در عراق؟
- حقوق بشر در ایران و حقوق همجنس‌بازان و ...
- موضع ایران دربارهٔ اختلافات ارمنستان و آذربایجان چیست؟
- چه گام‌هایی را برای درک بهتر متقابل ایران و امریکا پیشنهاد می‌دهید؟
- سهمیه‌بندی جنسیتی باعث می‌شود که خانمها کمتر به دانشگاه بروند؟
- اگر در فلسطین فرزندوم بشود، تکلیف آنهایی که به آنجا آمده و خانه ساخته‌اند، چه می‌شود؟

رئیس‌جمهور:

سؤالات بسیار زیاد و متنوع است و البته طبیعی هم هست. دانشجو هستید و دربارهٔ همه چیز سؤال دارید و حق شما هم هست.

دوست خوبمان دربارهٔ حمایت ایران از عراق سؤال کردند.

دقت کنید، روابط ایران و عراق یک روابط ویژه و استثنایی است. ما چند هزار سال تاریخ و تمدن مشترک داریم. عدهٔ زیادی از ایرانیان متولد عراق و عدهٔ زیادی از عراقیها هم متولد ایران‌اند. عدهٔ زیادی از ایرانیها و عراقیها سالانه با هم ازدواج می‌کنند. سالانه میلیونها نفر از ایران به عراق و از عراق به ایران مسافرت می‌کنند. امنیت عراق، امنیت ایران است. امنیت ایران هم، امنیت عراق است.

نامنی در عراق بیشترین آسیب را به ایران می‌زند. به همین دلیل ما از روز اول همه توانمان را به کار گرفته‌ایم برای اینکه در عراق امنیت برقرار بشود. حتی حاضر شدیم با دولت امریکا که علاقه‌ای به آن نداریم، برای کمک به امنیت در عراق گفتگو کنیم.

البته دولت امریکا در هر جایی که شکست می‌خورد، سعی می‌کند دیگران را متهم کند. در عراق واقعاً دولت امریکا شکست خورد و اشتباه هم کرده، ما هم به آنها گفتیم شما دارید اشتباه می‌کنید. شما نمی‌توانید بیاید نیروهای نظامیتان را برای تصرف چاههای نفتی عراق به کار بگیرید.

خب، صدام ساقط شد، سلاح کشتار جمعی هم پیدا نشد، شما از عراق بیرون بروید. اگر بخواهید بمانید، تاریخ نشان داده که مردم عراق حضور بیگانه را تحمل نمی‌کنند و دچار مشکل می‌شوید. حالا دچار مشکل شده‌اند، تروریسم و آدمکشی در آنجا تقویت شده و روزانه عدهٔ زیادی از مردم کشته و آواره می‌شوند. اینها نتایج اشغالگری است.

اما دولت امریکا همیشه هر جا شکست می خورد، دیگران را متهم می کند. این قدر گفتند ایران دخالت کرده و ... ما سلاحهای ساخت ایران را پیدا کرده ایم و روی آن مارک ایران هم بوده است. خب، اگر کسی بخواهد سلاح به جایی بفرستد، دیگر روی آن مارک نمی زند. کسی که بلد باشد سلاح بفرستد، این قدر می فهمد که روی آن مارک نزنند! ضمن اینکه عراقیها هر کدامشان که کشته می شوند، دوست ما هستند. کردها، ترکمنها، ترکها و عربها همه شان با ما رابطه دوستانه دارند. جالب است بدانید ما در ملاقاتهایی که با هم داریم، معمولاً از مترجم استفاده نمی کنیم، زیرا زبان همدیگر را می فهمیم. دولت امریکا تبلیغات می کند و خودش هم می داند که درست نیست و این تبلیغات به حل مشکل دولت امریکا در عراق کمک نمی کند.

گفتند میثاق حقوق مدنی در ایران امضا شده است، حقوق بشر و همین طور همجنس گرایی.

این همجنس بازی و همجنس گرایی اولاً با میثاق حقوق مدنی مغایر است. بعد هم در ایران امر زشت و مذمومی است. چرا بعضیها می خواهند شیوه زندگی خودشان را بر همه تحمیل کنند؟ در ایران مردم این کار را زشت می دانند. البته در ایران کسی در امور شخصی افراد دخالت نمی کند. ما نه خانه های مردم، نه تلفنهای مردم و نه نامه های مردم [را واری نمی کنیم]. البته تبلیغات زیاد می شود. این تبلیغات همیشه هست. ما در ایران قانون داریم. بگذارید مطلب دیگری را به شما بگویم. ببینید، نگاه تبعیض آلود ریشه مشکلات است.

تقریباً در اکثر کشورهای جهان مجازاتی به نام مجازات اعدام هست. ما این را دوست نداریم. ما نمی خواهیم کسی اعدام بشود، اما بالاخره برخی از جرمها هست که مجازات آنها سنگین است. اگر کسی پیدا بشود و دائم آدمها را بکشد، شما با او چه می کنید؟

در امریکا چه کار می کنند؟ در امریک مجازات اعدام نیست؟ تعداد مجازات اعدام در امریکا چند برابر ایران است. البته طبیعی هم هست. جمعیت امریکا بیشتر از جمعیت ایران است. بالاخره مجازاتی هست و قانون دارد، مثل مجازاتهای دیگر. ما خوشحال نیستیم. امیدوارم کسی کاری نکند که مجازاتش اعدام باشد، اما بالاخره قانون است

دیگر.

البته مجازات همجنس‌گرایی اعدام نیست. آقای دکتر الهام، وزیر دادگستری الان اینجا هستند.

اما بالاخره خیلی واضح به شما بگویم، ما رفتار دولت امریکا را قبول نداریم. اینکه لشکرکشی کند و کشورهای دیگر را اشغال کند و بخواهد خودش را تحمیل کند، این را قبول نداریم و صریح می‌گوییم. منطقیان هم روشن است. دولت امریکا هم به جای پاسخ به سؤالات ما از این حرفها درست می‌کند. بالاخره در هر کشوری قانونی هست. در کشور ما هم قانون هست. به نسبت سایر کشورها در ایران آزادی بسیار بسیار بالاست.

بگذارید آماری را به شما بگویم. در این مقایسه خودتان متوجه می‌شوید که در کدام کشور آزادی بیشتر است. شما می‌دانید تعداد زندانیها در امریکا چقدر است؟ بیش از سه میلیون نفر در امریکا زندانی‌اند. ۱/۲ درصد مردم امریکا در زندان‌اند؛ یعنی از هر صد نفر ۱/۲؛ اما در ایران این نسبت ۰/۲ درصد یعنی یک ششم جمعیت است.

یعنی در امریکا به نسبت جمعیت سرانه، شش برابر ایران زندانی وجود دارد. در کجا آزادی هست، در کجا نیست؟ در کجا مجازات هست و در کجا نیست؟ تازه ما دوست نداریم آدمها زندانی هم بشوند. الان که زندانهای ما شبیه هتل شده است. به آنجا می‌روند و صفا می‌کنند. ما می‌توانیم دعوت کنیم بیایند زندانهای ایران را ببینند. البته ما اصلاً اساس آن را قبول نداریم. ما می‌خواهیم جامعه‌ای درست کنیم - البته درست کنیم - که کسی در آن به زندان نرود و همه خوب باشند. اما معنایش این نیست که الان به آن جامعه رسیده‌ایم، می‌خواهیم به آن برسیم و دوست داریم برسیم.

خانمی دربارهٔ اختلاف ارمنستان و آذربایجان سؤال کردند که موضع ایران چیست؟

ما هم با ارمنستان و هم با آذربایجان روابط خیلی خوبی داریم. فکر می‌کنیم در منطقه هم باید با هم زندگی کنیم و مسائلمان را حل کنیم. فکر می‌کنیم بر اساس عدالت می‌توانیم مسائل را به راحتی حل و فصل کنیم. ما همیشه برای حل مسئله کمک خواهیم کرد.

خانمی سؤال کردند که چه گامهایی را برای درک بهتر متقابل ایران و امریکا پیشنهاد

می‌دهید؟

یکی همین نشستها و گفتگوی دانشگاهیان با هم است. من می‌خواهم همین جا از دانشجویان و استادانی که حضور دارند، برای سفر به ایران و گفتگو با دانشجویان و دانشگاهیان ایران دعوت کنم.

همین جا از آقای سفیر می‌خواهم با کمک خود شما نمایندگان دانشجویان را دعوت کنند که در اردویی بیابند از ایران و دانشگاههای ایران بازدید کنند. بالاخره وقتی آدم خودش از نزدیک می‌بیند و قضاوت کند، بهتر است از اینکه از دیگران بشنود. ما امروز نیازمند این هستیم که با واقعیت جهان آن گونه که هست، آشنا بشویم. بگذارید همین جا مطلبی را برایتان بگویم، شاید لطیفه به نظر بیاید، اما هست. شما بعضی از این شبکه‌های خبری را ببینید، وقتی می‌خواهند خبری از کشورهای عربی یا ایران بدهند، بیابانی را نشان می‌دهند با شتری که دارد بار می‌کشد. واقعاً این طوری است؟

ایران یک کشور پیشرفته و بزرگ است و بیش از ۷۰ میلیون انسان در آن زندگی می‌کنند، با صنایع، کشاورزی، دانشگاهها و کارخانجات بزرگ. ما مزارعی داریم که هر یک صد هزار هکتار وسعت دارد؛ با هزاران کارخانه و ماشین آلات و چند هزار کارگری که در مزرعه کار می‌کنند.

در خود تهران هفت و نیم میلیون نفر زندگی می‌کنند. سه چهار میلیون خودرو هست؛ اتوبوس، کامیون، سواری، مترو، همه مدل. دهها شهر بزرگ در ایران هست؛ کلان شهر. مردم دارند زندگی می‌کنند. اما وقتی آنها خبر می‌دهند، به گونه‌ای خبر می‌دهند که انگار ایران بیابان است. به نظر من این روش درستی نیست. ایران را همان گونه که هست، نشان بدهید. حالا برای اینکه شما آشنا بشوید، ان شاء الله نمایندگان را انتخاب کنید، مثلاً یک کاروان چهل یا پنجاه نفره مهمان من باشید، به ایران بیایید.

گفتند سهمیه‌بندی باعث می‌شود که خانمها کمتر به دانشگاه بروند. برعکس خانمها دارند دانشگاههای ایران را تسخیر می‌کنند. ما باید سهمیه‌بندی بگذاریم که کمی به آقایان هم برسد؛ یعنی الان از آن طرف است. واقعاً شرایط الان به نفع خانمهاست. البته به شما بگویم که ما زن و مرد را در نقطه مقابل هم نمی‌دانیم. اصلاً زن و مرد مقابل هم نیستند. زن و مرد مکمل و دوست هم‌اند. اصلاً زن بدون مرد و مرد بدون زن معنا ندارد

و نمی‌تواند انسان کامل بشود و همه استعدادهای خودش را شکوفا کند. بعد ما سهمیه‌ای مثلاً برای زنان و مردان نداریم. در مقابل هم نیستند. خود این یک بحث مستقل است. واقعاً زن و مرد با هم دعوا ندارند. بعضیها به گونه‌ای تعریف می‌کنند که گویا زنها و مردها دشمن هم‌اند و باید سر هم کلاه بگذارند و بر هم مسلط بشوند. نه، زن و مرد باید دوست هم باشند. آنها هم که به خانواده می‌آیند، باید عاشق هم باشند و برای هم بمیرند. البته مردان باید بیشتر برای زنها بمیرند. گفتند پاسخ شما به حمله مطبوعات امریکا چیست؟ ما می‌گوییم منصف باشید. به مطبوعات امریکا چه می‌توانیم بگوییم. البته از آنها تشکر می‌کنیم. یادتان باشد، سیاستمداران دنیا برای اینکه حرفشان را به دنیا بزنند، نیازمند مشهور شدن هستند و برای اینکه مشهور بشوند، به رسانه‌ها و مطبوعات پول می‌دهند. من جزو معدود سیاستمدارانی هستم که تا کنون یک ریال به هیچ مطبوعاتی پول نداده‌ام. البته از آنها تشکر می‌کنم که مجانی مرا مشهور کردند و من هم حرفهایم را به دنیا می‌زنم. بدون اینکه خودشان بخواهند، به نفع من کار کردند؛ نه به نفع من به نفع انسانیت کار کردند، چون من نفع خاصی ندارم. بالاخره من یک معلم و نه عضو حزبی هستم و نه کارخانه‌ای دارم و نه تجارت محصولات کشاورزی و صنعتی. من یک معلم. نفعم در نفع شماست.

سؤال دیگر این بود که اگر در فلسطین فرزندم بشود، بالاخره آنهایی که به آنجا آمده‌اند و خانه‌های دیگران را گرفته‌اند و برای خودشان خانه ساخته‌اند، تکلیف آنها چه می‌شود؟

اگر کسی بیاید و خانه شما را از دستتان بگیرد و در محل خانه شما برای خودش خانه جدیدی بسازد، بیست سال، پنجاه سال بگذرد، آن خانه مال خودش می‌شود یا مال شماست؟ مال شماست. گذشت زمان حق را از بین نمی‌برد. در قوانین امریکا هم هست. کسی سیصد سال قبل مالک زمینی بوده است. حالا زمان بگذرد و بگوییم تو دیگر مالک نیستی؟ نه. زمان حق را از بین نمی‌برد.

البته در طرح ما اینها پیش‌بینی شده است. یک صندوقی پیش‌بینی شده برای هزینه‌های فرزندم و هزینه اینکه اگر کسی بخواهد برود جای دیگری زندگی کند، چه آنهایی که از فلسطین آواره شده‌اند و آمده‌اند، بخواهند برگردند، کمکشان کند و چه

آنهايي که از جای ديگري آواره شده‌اند و به فلسطين آمده‌اند، بخواهند به کشورشان برگردند. آن صندوق به آنها هم کمک کند.

خيلها هستند که از جای ديگري آمده‌اند و الان می‌خواهند برگردند. البته فعلاً راه برایشان بسته است و اجازه نمی‌دهند، اما وقتی اجازه داده شد، می‌خواهند به کشور خودشان بروند و زندگی کنند. باید کمکی به آنها بشود تا بتوانند بروند زندگی کنند. هر کدام هم که ماندند، بالاخره مردم رفراندوم می‌کنند و دولت انتخاب می‌کنند و این دولت قانون می‌گذارند، هر قانونی که گذارند، طبق آن قانون باید عمل بشود.

از کمک ايران به کشورهای در حال توسعه سؤال شد. ما برنامه‌ای به نام کمکهای توسعه‌ای جمهوری اسلامی ايران داریم که این را در قالب پروژه‌های عمرانی و خدمات اجتماعی در اختیار کشورهای در حال توسعه قرار می‌دهیم. البته رقمش خیلی بالا نیست. آن مقداری که می‌توانیم، این کار را انجام می‌دهیم.

به علاوه، به تمام کشورها اعلام کرده‌ایم که آمادگی داریم فناوریها، دانش و تجربیات خودمان را به طور رایگان در اختیارشان قرار بدهیم. الان سالیانه صدها بلکه هزاران بورس تحصیلی به دانشجویان کشورهای در حال توسعه داده می‌شود که به ايران می‌آیند و تحصیل می‌کنند و برمی‌گردند.

همین‌طور در تأسیس مراکز درمانی، و آموزشی، ساختن سدهای آب و شبکه‌های آبیاری و نیروگاهها داریم کمک می‌کنیم. در برنامه‌های آموزش عملیاتی، مراکز آموزشی داریم که در بخشهای کشاورزی، صنعتی و نفت، پتروشیمی و بقیه بخشها آموزش می‌دهند. ما به طور رایگان اینها را در اختیار قرار می‌دهیم.

علاوه بر اینها ما داریم تلاش می‌کنیم از طریق مجامع بین‌المللی مناسبات حاکم بر جهان را اصلاح کنیم. اگر مناسبات اصلاح بشود، کسی فقیر نمی‌ماند. برای اینکه شما به هر کشوری بروید، می‌بینید به طور اصولی آن کشور غنی است. هر جا زمین هست، ثروت هم هست. هر جا آب هست، ثروت هم هست.

اما این ثروت باید استحصال بشود و در اختیار مردم همان سرزمین قرار بگیرد. ما داریم کمک می‌کنیم که این اتفاق بیفتد.

خانم دکتر سؤال کردند و گفتند که تصویر من مخدوش شده است، من چنین تصویری ندارم. تبلیغات زیاد است، من قبلاً اعلام کرده بودم و الان هم اعلام می‌کنم،

مسئولین دولت امریکا هر کشوری را در هر جای دنیا که علاقه‌مندند، انتخاب کنند، به اتفاق به آن کشور می‌رویم و به خیابان و بین مردم می‌رویم، ببینیم مردم راجع به ما چه می‌گویند.

من نظرم این است که این را در امریکا هم تجربه کنیم. بعضیها خیال می‌کنند که اگر بنشینند در روزنامه‌ای یا شبکه تلویزیونی یا رادیویی حرفی بزنند، همه مردم هم از دریچه نگاه آنها به بیرون نگاه می‌کنند. این اشتباه است؛ این طور نیست. اگر هم زمانی این طور بود، الان دیگر نیست. نمونه‌اش همین جلسه‌ای است که ما با شما داریم. همه خواهان گفتگو و کشف حقایق‌اند. این طور نیست که یک شبکه تلویزیونی به جای دیگران فکر کند و به جای دیگران هم تصمیم بگیرد و به جای دیگران هم اعلام و عمل کند.

آن دوران گذشت. در امریکا نیز همین‌طور است و البته به شما بگویم، چون من از صمیم دل مردم را هر جا که هستند، دوست دارم و به آنها عشق می‌ورزم، شما را هم دوست دارم و به شما هم عشق می‌ورزم. باورم این است که رابطه دو طرفه است. می‌دانید که من به ۵۲ کشور سفر کرده‌ام، غیر از امریکا که برای ما محدودیت ایجاد شد، در بقیه کشورها با مردم هم ملاقات کردم. در بعضی از کشورها - می‌دانید، ما وقتی به کشوری می‌رویم، این هم جزو محدودیتهای ماست، اگر موقعی خواستید رئیس جمهور بشوید، بدانید که این محدودیتها هست - می‌خواهیم از این ساختمان به ساختمان دیگر برویم، یک قطار ماشین راه می‌افتد؛ پلیس و آژیر و سر و صدا و ... من در برخی از کشورها از پلیس خواهش می‌کنم می‌گویم ماشین را نگاه دار، پیاده می‌شوم و به خیابان می‌روم و با مردم صحبت می‌کنم.

احساس مردم در همه جای دنیا مثل هم است؛ مردم مثل هم‌اند؛ همه خوب‌اند. در همه جای دنیا مردم خوب‌اند. مردم عامل بدی و جنگ و دشمنی نیستند، عامل بدی و دشمنی عده قلیلی هستند، اما چون ثروت، رسانه و قدرت را در اختیار می‌گیرند، فرصتها را برای مردم محدود می‌کنند، والا اگر فرصتها باز بشود، ملتها همه با هم دوست‌اند؛ چه مشکلی با هم دارند؟ چه اختلافی دارند؟ چه دعوی با هم دارند؟ آدمها همه با هم دوست‌اند. اصلاً آدمها آفریده شده‌اند برای دوستی.

گفتند چگونه باید بفهمیم که چه چیزی را باور کنیم و چه چیزی را باور نکنیم؟

این سؤال خیلی خوبی است، اما پاسخش خیلی سخت است. خیلی باید دقت کنیم. البته اگر بخواهم با شما یک شوخی در پایان صحبت‌م داشته باشم، می‌گویم اگر می‌خواهید بدانید چه چیزی خوب است و چه چیزی بد است، همیشه به حرف‌های احمدی‌نژاد گوش کنید.

من از همه شما تشکر می‌کنم، گرچه شاید ما برای بار اول است که همدیگر را می‌بینیم، اما من احساس می‌کنم که با دوستان صمیمی قدیم خودم در جلسه‌ای نشسته‌ام و آن هم البته به دل‌های شما برمی‌گردد که دل‌های پاکی است. دل‌های جوانان در همه جای دنیا پاک است. جوانان صاف و صادق‌اند و صداقت دارند، پاک‌اند و هر جا که هستند، به شدت دوست داشتنی‌اند.

ان شاء الله همه‌تان موفق و پیروز باشید.

ایران و فردای جهان^۱

بسم الله الرحمن الرحيم
 اللهم عجل لوليک الفرج والعافیة والنصر واجعلنا من خیر اعوانه
 وانصاره والمستشهدین بین یدیہ

خدای بزرگ را سپاسگزارم و از صمیم دل خوشحال که این فرصت را داد یکبار دیگر به حضور هموطنان عزیزمان برسیم و لحظاتی چهره‌های آنها را از نزدیک زیارت کنیم.

من سعی می‌کنم صحبت‌هایم کوتاه باشد، چون علاقه‌مندم که در پایان جلسه طبق معمول سالهای پیش مقابل در بایستم که اگر دوستان با من کار دارند، همان‌جا دو جمله‌ای را بگویند. البته همکاران من نامه‌ها را می‌گیرند، اما اگر کسی شفاهی می‌خواهد چیزی به من بگوید من جلوی در می‌ایستم تا عزیزان کسی کاری دارد، آنجا ان شاء الله

۱. سخنرانی در دیدار با ایرانیان مقیم امریکا (نیویورک)، ۱۳۸۷/۷/۳

با من مطرح بکند.

ایرانیان ذخیره امید و نشاط

اجازه بدهید اول احساسم را از حضور در بین شما عرض کنم. تعبیر گوناگونی می شود به کار برد. بالاخره آدم وقتی بین هموطنانش می آید، مثل ماهی ای می ماند که به آب برگشته باشد.

اما بگذارید این را به زبان دیگری برایتان مجدداً عرض کنم. بالاخره این جلساتی که ما می آییم در این سفرهای دیپلماتیک معمولاً کارمان خیلی سنگین است. ملاقاتها و مصاحبه های پی در پی به قول یکی از این دوستان این آقای خزایی سپر به سپر برای ما برنامه چیده است. از صبح که بلند می شویم نمی گذارد نفس بکشیم. جلسات رسمی، ملاقاتها و سخنرانیها جلسات خیلی جدی است و معمولاً فشار زیادی به کسانی که در این جلسات شرکت می کنند می آورد. ما وقتی به نیویورک می آییم همه سختیهایش را در ذهنمان مرور می کنیم و یک نقطه امیدی داریم برای اینکه سختیها و خستگیهای سفر را در آن نقطه امید به راحتی و شادمانی تبدیل کنیم. آن هم لحظه ای است که می آییم با ایرانیان عزیز از نزدیک ملاقات می کنیم. بالاخره سه روز است ما آمده ایم از صبح تا شب همین برنامه هاست. این نیم ساعت سه ربعی که به جمع شما آمده ایم، یعنی در جمع همه ایرانیان این هست، به خصوص در جمع شما آنقدر نشاط و امید و صفا هست که دیگر تمام خستگیها از تن آدم خارج می شود.

ماه رمضان هدیه ای الهی به بشریت

مطلب دوم درباره ماه مبارک رمضان است. شما می دانید ماه مبارک رمضان یک هدیه الهی به همه بشریت است؛ به خصوص به ماها.

اخیراً مهمانی در ماه مبارک رمضان داشتیم. رئیس جمهور یک کشوری به ایران آمده بود. خب ما بایستی از او پذیرایی می کردیم، اما خودمان نمی توانستیم چیزی بخوریم. او از من عذرخواهی کرد و گفت ببخشید من موقعی آمدم که شرایط سختی برای شما هست و مشکل است. من به ایشان گفتم نه اتفاقاً ماه رمضان خیلی ماه خوبی است. یک ماه جشن تمام عیار است. میهمانی خداست، همه اش برکت و زیبایی است. دو سه روز در ماه ما شهادت امیرالمؤمنین را داریم، بقیه ایام ماه همه اش میهمانی خداست.

کدام میهمانی به اندازه میهمانی خدا به آدم خوش می‌گذرد. همه‌اش جشن است، از اول تا آخرماه مبارک رمضان جشن است و همه‌اش رحمت، زیبایی، نشاط، معنویت و پاکی است و ایرانیان هم خوب قدر ماه رمضان را می‌شناسند.

اخیراً ما در تهران مراسمی برای ثبت آیینهای ماه مبارک رمضان داشتیم. ایرانیها این قدر برای ماه مبارک رمضان سنتها و رسوم خوب و زیبا درست کرده‌اند که آدم می‌خواهد بنشیند هم اینها را نگاه کند، هم خدا را شکر کند هم افتخار کند که ملت ایران چقدر با ذوق و سلیقه و صمیمیت جشن خدا را به بهترین وجهی در تمام ایران برگزار می‌کنند. من امیدوارم که خدا طاعات شما و همه ملت ایران را قبول کرده باشد، شهبای قدر را پشت سر گذاشتیم. همه کارها دست خداست و باید برای همه بشریت دعا کنیم.

ملت ایران؛ دلسوز بشریت

ملت ایران - که در بخش دوم خواهم گفت - همیشه در طول تاریخ دلسوز همه بشریت بوده است و این تعلیمات انبیای الهی و دستور خداست. انسانهایی که کامل‌تر و وارسته‌ترند، همیشه به فکر همه انسانها هستند نه خودشان. وقتی دعا می‌کنند برای همه دعا می‌کنند. می‌گویند خدایا همه فقرا را غنی کن؛ همه گرسنه‌ها را سیر کن؛ همه برهنه‌ها را بپوشان؛ همه بی‌خانمانها را خانمان بده؛ همه آنهايي را که اسیرند و مشکل دارند مشکلاتشان را برطرف کن و دعاهاي بالاتر که ای خدای بزرگ همه بشریت را از دست سختیها و ظلمها نجات بده و یک زندگی زیبا، سعادت‌مند و سرشار از عشق دوستی و محبت و عدالت به همه ملتها هدیه کن.

باید این شها برای همه دعا کنیم که خدای متعال هر چه خوبی دارد، برای همه مردم بفرستد. کسی دچار غصه، غم، مریضی، ناراحتی، دوری، تنهایی و نگرانی نباشد.

پیشتازی ایران در علم، صنعت و فرهنگ

اما بحث بعدی درباره ایران است. بالاخره در جمع ایرانیها صحبت از ایران بهترین صحبتی است که می‌شود مطرح کرد، چرا که عشق به ایران یک عشق خدایی است که در دل تک تک ایرانیها موج می‌زند. این شعر بلند و زیبا را اینجا خواندند:

چون ایران نباشد تن من مباد

به این بوم و بر زنده یک تن مباد
 اگر ایران نباشد ما زندگی را برای چه می‌خواهیم؟ زندگی را برای این می‌خواهیم
 که نام، فرهنگ و عزت ایران همواره در اهتزاز و بالاترین نقطه باشد.
 شما ایران را خوب می‌شناسید، چرا که خودتان را می‌شناسید. شما همه‌تان ایرانی
 هستید. وقتی به خودتان نگاه می‌کنید، دارید به ملت، تاریخ و توانمندیها و عظمت‌های
 ایران نگاه می‌کنید.
 من می‌خواهم در جمع شما جمله‌ای را تکرار کنم همه دنیا هم بدانند، ملت ایران در
 طول تاریخ دو ویژگی را همراه هم حفظ کرده است. ویژگی اول این بوده که همواره
 در همه امور، علم، صنعت و فرهنگ پیشتاز بوده است.

ایران؛ پرچمدار تمدن متعالی

ملت ایران همیشه ملتی عزیز، مقتدر و سرافراز بوده است. هیچگاه ملت ایران ملتی
 دست دوم، دست چهارم و تو سری خور نبوده که بگویند آقا حالا شما برو ته صف
 بایست.

ملت ایران پرچمدار تمدن برای همه بشریت بوده است. آن زمانی که ملت ایران
 کتاب نجوم می‌نوشت، معادلات سه بُعدی و چند بُعدی را حل می‌کرد، پایه‌های
 پزشکی، مهندسی و فرهنگی جهان را می‌گذاشت، خیلی از اینهایی که امروز مدعی
 ملت ایران‌اند، آن موقع نمی‌دانستند حمام چیست؟

موقعی که در سرزمین ایران صد تا صد تا شاعر، عالم، دانشمند و ریاضیدان، مهندس
 و فیزیکدان زندگی می‌کردند، بسیاری از این کشورهایی که الان در برابر ما ادعا
 می‌کنند، اینها اگر یک دانشمندی در کشورشان پیدا می‌شد سر و کارش با گیوتین
 بود؛ این یک ویژگی. ملت ایران همیشه پیشتاز بوده است. ملت ایران همیشه در مرز
 پیشرفتهای علمی، فنی و فرهنگی جهان حرکت کرده است. اما در کنار این، ملت
 ایران همواره ملتی صلح دوست، با فرهنگ انسانی، دوست سایر ملتها و خواهان رابطه
 براساس احترام و عدالت بوده است.

شاید سال گذشته این خاطره را برایتان گفته باشم. دو سال قبل یک فیلمی به نام
 فیلم ۳۰۰ ساختند. بعضیها خیال کردند این فیلم نشانه اقتدار سازندگان آن است، در

صورتی که این طور نیست. اتفاقاً این نشانه ضعف سازندگان این فیلم است. آنها دیدند حریف ملت ایران نمی‌شوند، گفتند حالا برویم از تاریخ ملت ایران انتقام بکشیم. با تحریف تاریخ که من نمی‌خواهم وارد آن بشوم، یکی از دوستان حرف قشنگی زد. لابد بعضی از شما آن فیلم را دیده‌اید. در آن فیلم ادعا می‌کند که مثلاً هزار و چند صد سال قبل ملت ایران ملتی بوده که هجوم کرده و ۲۸ ملت را تحت سلطه خودش آورده و به آنها ظلم کرده است. این دوست ما که با تاریخ آشنا بود، گفت در این فیلم چند دروغ بزرگ هست. اولاً ۲۸ کشور نبوده و ۴۲ کشور بوده، اما مهم‌ترین دروغ این بوده که اصلاً رابطه ایران با دیگران براساس زورگویی و ظلم نبوده است. ملت ایران ملتی متمدن و با فرهنگ بوده و سایر ملتها با شوق و اراده خودشان آزادانه و داوطلبانه می‌آمدند و تقاضا می‌کردند که از فرهنگ و دستاوردهای ملت ایران استفاده کنند. ملت ایران هم ملتی انساندوست بوده که به راحتی دستاوردهای خودش را در اختیار دیگران قرار می‌داده است.

ما در تاریخ ایران سراغ نداریم که دانشمندان ما کشفی کرده باشند، ابتکاری داشته باشند، علمی را به دست آورده باشند و از آن علم برای سلطه بر دیگران استفاده کرده باشند. آن علم را به راحتی در دنیا منتشر کرده‌اند. هر کس آمده گفته آقا ما می‌خواهیم یاد بگیریم، این را به عنوان یک وظیفه انسانی انجام داده‌اند و آن علم را در اختیار دیگران قرار داده‌اند.

ایرانیان، جستجوگران پیشرفتهای بزرگ

حالا می‌خواهیم به امروز برگردیم. بالاخره ما در دوره آسیب دیدیم. صد سال صد و خرده‌ای سال از بیرون و داخل طراحی کردند و کاری کردند که کاروان علم و فرهنگ ملت ایران از آن شتاب و سرعت خودش بیفتد. دیگران جلو زدند. عیبی ندارد ما ناراحت نیستیم. دوست داریم همه ملتها پیشرفت کنند و در رفاه باشند. ما علاقه‌مندیم همه کشورها از پیشرفته‌ترین علوم و فناوریها استفاده کنند، اما به طریق اولی علاقه‌مندیم که خود ملت ایران هم از بالاترین فناوریها و پیشرفتهای علمی برخوردار باشد.

ما از پیشرفت دیگران ناراحت نیستیم، خوشحالیم. اگر بتوانیم به پیشرفت دیگران کمک خواهیم کرد. اما دنیا بداند هرگز ملت ایران نمی‌پذیرد که کسی بخواهد به

بهانهٔ دسترسی به سلاح هسته‌ای جلو پیشرفت ملت ایران را بگیرد. شما می‌دانید، کسانی که می‌گویند از سلاح اتمی نگران‌اند، بزرگ‌ترین دروغگویان تاریخ‌اند. مگر می‌شود کسی خودش انبارهایش را از ده هزار کلاهک اتمی پر بکند، بعد بگوید من می‌ترسم که در آینده ممکن است فعالیت‌های ایرانیها منحرف بشود و بمب بسازند.

با یک کسی امروز بحث داشتیم و من یک جمله گفتم، او سکوت کرد. گفتم اگر اینها نگران بودند، اول بایستی سراغ بمب اتم این رژیم صهیونیستی می‌رفتند که هیچ حساب و کتابی هم در کارش نیست. شما می‌دانید، مخالفت آنها با بمب نیست. آنها مخالف پیشرفت ملت ایران‌اند. البته می‌دانند، ایران را می‌شناسند و می‌دانند اگر ملت ایران تصمیم بگیرد قله‌ای را فتح کند، کاری را انجام بدهد و یک فناوری را در اختیار داشته باشد، اگر همهٔ دنیا هم جمع بشوند و آبا و اجدادشان را هم به کمک بگیرند قادر نیستند جلوی ملت ایران را سد بکنند.

آنها می‌دانند اگر ملت ایران در مسیر علم و فناوری حرکت بکند، به سرعت خودش را به صف اول خواهد رساند و آنها از این ناراحت‌اند.

این سرو صداهایی که درست کرده‌اند، تبلیغات، تهدیدات و مانع‌تراشیهایی که می‌کنند، از سازمانهایی که در اختیارشان است یا خودشان تأسیس کرده‌اند سوء استفاده می‌کنند، همهٔ اینها برای این است که اجازه ندهند ملت ایران خودش را به صف جلو برساند. آنها می‌گویند ما هفت هشت کشور دنیا را بین خودمان تقسیم کرده‌ایم و دور یک سفره نشستیم و مشغولیم. حالا یک ملتی به نام ملت ایران پیدا شده و می‌گوید آقا! بنشین کنار ببینیم. تو برو آن طرف و جای مرا باز کن. آنها از این ناراحت‌اند، نه از بمب و اینها. اگر کسی از چیزی ناراحت باشد یا بدش بیاید حتماً اول خودش نباید انجام بدهد. چطور ممکن است کسی خودش بمب بسازد بعد نگران بمب ساختن دیگران باشد. معلوم است که این حرف از اساس خلاف واقع است و حرف درستی نیست.

شکست سیاست تحریم ایران

حالا من در حضور شما می‌خواهم بر رفتار آنها علیه ملت ما و کاری که مردم ما در همین بیست، سی سال اخیر انجام داده‌اند مروری بکنم.

دیدید آنها به بهانه‌های مختلف ما را تحریم کرده‌اند. ما با کسی نداریم، البته اگر

کسی بخواهد با ملت ایران دعوا بکند این ملت کاری می‌کند که تا ابد پشیمان بشود. اما ما با همه دوستیم. اینها می‌خواستند ما را تحریم کنند که جلو پیشرفت ملت ایران را بگیرند و نگذارند به علم و فناوری دسترسی پیدا بکند. ملتی هم که علم و فناوری نداشته باشد خود به خود عقب مانده است. حالا من می‌خواهم به آنها بگویم، شما ما را تحریم کردید و به لطف تحریم شما امروز ملت ایران یک کشور هسته‌ای است و غنی‌سازی اورانیوم را در اختیار دارد. خیلی از شما یادتان هست. من یادم است وقتی دبستان می‌رفتیم، برای اینکه ما را تحقیر کنند که نتوانیم خودمان را باور کنیم، شعر درست کرده بودند و در دهن بچه‌ها انداخته بودند که فلان کشور موشک می‌سازد و ایرانی مثلاً بادبادک و آفتابه هم نمی‌تواند بسازد.

اینها از گذشته نمی‌خواستند که ملت ایران پیشرفت بکند. حالا من می‌خواهم در حضور شما به آنها بگویم، شما می‌خواستید ما را تحقیر کنید؟! شما می‌خواستید مانع پیشرفت ما بشوید؟! امروز ملت ایران فناوری پرتاب ماهواره به مدار زمین را در اختیار دارد.

شما می‌دانید این فناوری از چهار بخش مجزا تشکیل شده که هر کدام کار مستقل و بزرگی است. یکی از این بخشها سیستم مدیریت و کنترل زمینی است؛ یعنی شما از روی زمین بتوانی موشکی را پرتاب کنی، این را مرحله به مرحله هدایت کنی، قسمتها جدا بشود، مسیر این موشک را مدیریت بکنی تا برود در آن نقطه مورد نظر فضا قرار بگیرد. من می‌خواهم آنها بگویم، شما خواستید ملت ایران را تحریم کنید؟! امروز ما به دست جوانها و دانشمندان خودمان، سیستم کنترل زمینی را به طور کامل ساخته‌ایم و در اختیار داریم و اگر اینها خواستند به کشور اینها هم صادر خواهیم کرد.

بخش دوم سیستم پرتاب‌کننده است. شما می‌دانید موشک قبل از اینکه پرتاب بشود، همین‌طور به صورت آزاد و بدون هیچ تکیه‌گاهی قرار می‌گیرد. این سیستم پرتاب باید آنقدر دقیق باشد و با آن شتاب و دقتی موشک را پرتاب کند که در مسیر درست حرکت بکند و به نقطه هدف برسد.

من می‌خواهم بگویم، شما ما را تحریم کردید، امروز به دست دانشمندان و جوانان خودمان سیستم کامل پرتاب‌کننده موشک را در اختیار داریم.

بخش سوم خود موشک است. این موشک هم انواع مختلف دارد. موشک دوربرد

است؛ یعنی موشکی است که باید به طور قائم برود و جو را رد بکند و در ارتفاع بالاتر قرار بگیرد. اینها ما را تحریم کردند. در زمان دفاع مقدس یک مقاومت کوچک را که می‌خواستیم بگذاریم در راداران که هواپیماهای دشمن را بگیرد که آنها نتوانند شهرها را بمباران بکنند، این را به ما نمی‌دادند، به حساب اینکه ملت ایران بماند. الان ما موشک دو مرحله‌ای ساخته‌ایم. مرحله اول چند موتور دارد، روشن می‌شود، دویست، سیصد کیلومتر بالا می‌رود. این کارش تمام می‌شود، در مرحله بعد یک موشک دیگر از این جدا می‌شود، آن هم دوباره چند موتور دارد و آن هم دوباره ماهواره را بالاتر می‌برد، وقتی به یک نقطه معینی رسید و کارش تمام شد، دریچه باز میشود و ماهواره را با چند جک به سمت مدار پرتاب می‌کند.

من می‌گویم شما یک روزی ما را تحریم کردید و یک پیچ هم به ما نمی‌دادید. در زمانی که ملت ایران از خودش دفاع می‌کرد، سیم خاردار را به عنوان تجهیزات نظامی تحریم کرده بودید و سیم خاردار هم نمی‌دادید. شما ما را تحریم کردید؟ الان ملت ایران موشک دو مرحله‌ای و سه مرحله‌ای را در اختیار دارد و پشت سرهم به فضا پرتاب خواهد کرد. این موشکی که اخیراً پرتاب شد، شش موتور داشت. من به شما می‌گویم، ان شاءالله به زودی موشکی پرتاب خواهیم کرد که ۱۶ موتور دارد و تا هفتصد کیلومتر ماهواره را بالا خواهد برد.

بخش چهارم خود ماهواره است. تصور می‌کردند که اگر راه را ببندند، ما هم دستهایمان را می‌بندیم، رو به قبله دراز می‌کشیم و منتظر حضرت عزرائیل می‌مانیم، یا اینکه دستمان را جلوی اینها دراز می‌کنیم. من می‌خواهم در حضور شما بگویم، ما با همت دانشمندان خودمان، چه آنهایی که داخل ایران‌اند، چه آنهایی که بیرون ایران‌اند که دارند همکاری می‌کنند و با کمک جوانان و دانشگاههای خودمان امروز فناوری ساخت ماهواره را در اختیار داریم، چند ماهواره ساخته‌ایم و ان شاءالله به خاطر گل روی شما به زودی اولین ماهواره را در مدار قرار خواهیم داد.

توان بازدارندگی نظامی در ایران

ملت ما اهل دعوا با کسی نیست. ما اهل درگیری نیستیم، اهل گفتگو و منطقییم. دوست داریم با همه در صلح و صفا البته براساس احترام متقابل و عدالت زندگی کنیم. اما همه

دنیا بداند، من می‌خواهم در جمع ایرانیان اعلام بکنم، البته می‌دانید کسی جرئتش را ندارد، اما اگر کسی به ذهنش بیاید که بخواهد چیزی به سمت ایران پرتاب کند، قبل از اینکه دستش روی ماشه برود، ملت ایران دستش را قلم خواهد کرد. البته به شما بگویم، دیگر دورانی که کسی بتواند ملت ایران را تهدید بکند تمام شد. دیدیم در این چند سال اخیر همه‌شان با هم بودند. تهدید نظامی کردند. لابد خبرهایش را می‌شنیدید. آقا قرار است چهار فروردین ساعت پنج صبح [حمله کنند]، مسابقه گذاشته بودند. یک عده را هم بسیج کرده بودند که سراغ ما بیایند وقت می‌گرفتند، آقا ما یک خبر بسیار مهم برای ایران داریم، می‌خواهیم فلانی را ملاقات کنیم و این خبر را بدهیم، قرار است روز سیزده فروردین ساعت سه صبح دیگر پانصد نقطه ایران را مثلاً موشک باران کنند. ما هم گفتیم خیلی ممنون، متشکر.

بالاخره می‌فهمیدیم که این جنگ روانی و تبلیغاتی است. اینها همه‌شان با هم شدند، محاصره اقتصادی کردند، تحریم اقتصادی و تبلیغات گسترده کردند و جنگ روانی به راه انداختند، تهدید نظامی رسمی کردند، اما حریف ملت ایران نشدند. حالا سؤال من این است. اینها همه‌شان با هم بودند نتوانستند کاری بکنند. حالا یکی یکی و دوتا دوتا چه کار می‌تواند بکنند؟ البته ما آنها را نصیحت می‌کنیم. ما می‌گوییم این رفتار، رفتار خوبی نیست. شما با ملت ایران خیلی بد عمل کردید، بی‌احترامی کردید، چرا به یک ملت بزرگ بی‌احترامی کردید؟

گذر جهان از دوران نظامی‌گری به فرهنگ و اندیشه

ما حالا نمی‌خواهیم از شما انتقام بگیریم و بی‌احترامی کنیم، نه، ملت ایران ملت بزرگی است. هیچ وقت دنبال انتقام‌گیری نیست، اما به شما نصیحت می‌کنیم با دیگران از این رفتارها نکنید. چرا بعضیها خودشان را برتر از دیگران می‌دانند؟ شما هم از آن قله غرورتان پایین بیایید مثل بچه آدم با بقیه مردم زندگی کنید. این به نفع شما و همه است. بیایید با همه دوست باشید. چرا با هر کس می‌خواهید حرف بزنید یک چنگ و دندان نشان می‌دهید و تا می‌خواهید حرف بزنید دستتان را روی تفنگ می‌گذارید؟!

من می‌خواهم در حضور مردم ایران بگویم، دوران تفنگ و تفنگ‌کشی تمام شد. الان دوران، منطقی، فرهنگ و اندیشه است. بسم‌الله، اگر منطقی دارید بیاورید. ما

گردنمان در برابر منطق از مو هم باریک‌تر است. اما نمی‌شود حرف غیرمنطقی‌ای را پشت یک ماکت موشک و بمب و تفنگ پنهان کرد و به ملتها تحمیل نمود؛ آن هم ملت ایران.

من می‌خواهم در حضور شما بگویم، اینهایی که هارت و پورت می‌کنند، اگر از خر شیطان پایین آمدند، ملت ایران دوستشان است و همکاری و گفتگو می‌کند. اما اگر بخواهند در دماغشان باد بیندازند و از موضع غرور با حرفهای گنده گنده با ملت ایران حرف بزنند، ملت ایران برای آنها که سهل است برای هفت جد و آبی آنها تره هم خرد نمی‌کنند. البته لازم نیست من یادآوری کنم که ایرانیها در هر جای دنیا که بوده‌اند منشأ خیر و کارهای خوب بوده‌اند. قانونمدار بوده‌اند، پاک زندگی کرده‌اند و دلسوز دیگران بوده‌اند.

ایرانیان مظهر خوبیها در جهان

ما به هر جای دنیا که سفر می‌کنیم، با اشخاص گوناگون، مردم عادی و سیاستمداران و دانشگاہیان که ملاقات می‌کنیم، وقتی می‌خواهند از ایران تعریف بکنند همه‌اش از خوبیهای مردم ایران می‌گویند. در سفر به یکی از کشورهای امریکای جنوبی به یک محله‌ای رفتیم، در انتهای یک کوچه در حاشیة پایتختشان مسلمانهای آنجا خانه‌ای را خریده بودند و به مسجد تبدیل کرده بودند. دو نفر ایرانی آنجا بودند. ما رفتیم آنجا سرکشی کردیم وقتی بیرون آمدیم، من دیدم تعدادی خانم مسیحی که همه اهل آن شهر بودند با بچه‌هایشان آمده‌اند برای اینکه به ما خوشآمد بگویند و ابراز لطف کنند. ابراز لطف کردند و از ایران تعریف کردند. بعد به من گفتند فلانی نگران این ایرانیها نباشی. ما داریم با آنها خوب زندگی می‌کنیم و اینجا مواظبشان هم هستیم.

از شرق دور تا غرب تا هر جا که می‌رویم، مردمی که با ایرانیها ارتباط دارند همیشه از خوبیها، اخلاق خوب، فرهنگ خوب، سنتها و اعتقادات خوب، فرهنگ متعالی، پاکی، راستگویی، قانونمداری، دلسوزی و پشتکار ایرانیها تعریف می‌کنند. من دیشب در جمع گروهی از تاجران که ممکن است اینجا هم باشند، گفتم ایرانیها به هر جای دنیا می‌روند چلوکباب هم که درست می‌کنند، آن چلوکباب درجه یکش را درست می‌کنند که مردم خوردند بگویند خدا پدرت را پیامرزد.

سنگینی مسئولیت ایرانیان در عصر اندیشه و فرهنگ

عزیزان! امروز مسئولیتها و مأموریتهای ما ایرانیها خیلی سنگین است. علتش هم روشن است. در همین صحبتها علتش را گفتم. بشر از یک دوره‌های وارد دوره دیگری می‌شود. دوره‌های از زندگی بشر به پایان رسیده، و دوران جدیدی دارد شروع می‌شود. دوران زورگویی و تفنگ کشی و اینکه هرکس کلاهکهایش بیشتر بود، هرکه سلاحهایش بیشتر و ارتشش گنده‌تر بود نشانه پیشرفتش بود، این دوره به پایان رسید. الان ما داریم به سرعت وارد دورانی می‌شویم که دوران اندیشه و فرهنگ نام دارد. در این دوران آن که فرهنگش متعالی‌تر است، جلوتر است. اینجاست که مسئولیت ملت ایران سنگین‌تر می‌شود.

ملت ایران؛ محبوب‌ترین ملت در جهان

به شما بگویم، امروز عزیزترین و محبوب‌ترین ملتها در کل جهان ملت ایران است. شما نمی‌دانید، من چه صحنه‌هایی را در دنیا می‌بینم، خود شما هم لابد می‌بینید. در همین جا هم همین‌طور است. اگر اجازه بدهند رفراندوم آزادی در همین کشور برگزار بشود، خواهید دید که مردم ایران را به عنوان محبوب‌ترین کشور انتخاب خواهند کرد. افرادی با چشمانی اشکبار می‌آیند حرفهایی درباره ملت ایران به من می‌زنند. می‌گویند ملت ایران ما را زنده کرد. به ما فرصت داد. راه را به ما نشان داد. در همین کشور دوستان ما رفتند با استادان دانشگاه مصاحبه کردند، گفتند سؤال این بود که چرا وقتی هیئت ایران برای نشست مجمع عمومی وارد نیویورک می‌شود، شما خوشحال می‌شوید؟ پاسخ را ببینید. این ضبط شده از تلویزیون ایران هم پخش شد. پاسخ خیلی قشنگ است. گفت آخر اینهایی که از ایران می‌آیند حرفهای ما را می‌زنند. ما اینجا فرصت و اجازه نداریم این حرفها را بزنیم. ایرانیهایی که می‌آیند با شجاعت این حرفها را می‌زنند، فضا باز می‌شود که ما هم بتوانیم از این حرفها بزنیم.

عصر معرفی فرهنگ متعالی ایرانی

عزیزان من! مسئولیت امروز ما سنگین است. امروز دنیا دنبال یک فرهنگ متعالی، انسانی و پاک می‌گردد، و من اعتقادم این است که ملت ایران این فرهنگ را با خودش

دارد. الان روزی است که باید این فرهنگ را معرفی کنیم. خوبیها و زیباییهای فرهنگ ایران را معرفی کنیم. فرهنگ ایران خیلی زیبا و متنوع است. شما مراسم نوروز را ببینید، همین مراسم ماه رمضان، افطار، سحر، عید فطر و شبهای احیا را ببینید، چقدر زیباست. سایر مراسمی که ما در طول سال داریم. همین دید و بازدیدهایی که می‌رویم.

شما که می‌دانید در دنیا رسم نیست که کسی همین طور همه فامیل را دعوت کند بگوید امشب شام میهمان من باشید؛ اینجا که می‌بینید. اینجا دیگر تقریباً میلیتری است. جز از ایرانیها. این ارتباطات فامیلی، محل‌های هموطنی و این عواطف پاک فرزندان به والدین، والدین به فرزندان، خواهر به برادر، برادر به خواهر، این پاک بودن، صداقت داشتن، رو راست بودن و اهل حلال و حرام بودن، اینها همان چیزهایی است که امروز دنیا به آن احتیاج دارد. اگر ببینیم در دنیا جنگ است، به خاطر این است که آدمها از اهل حلال و حرام بودن خارج شده‌اند و می‌خواهند بروند اموال و سرزمینهای دیگران را بگیرند، جنگ می‌شود. والا جنگ که همین طوری اتفاق نمی‌افتد. می‌خواهند بروند منافع دیگران را بیاورند توی جیب خودشان بگذارند جنگ می‌شود. از اینجا راه می‌افتند می‌خواهند بروند چاههای نفت عراق را در تسخیر خودشان بگیرند، چه می‌شود؟ جنگ درست می‌شود. والا اگر بگویند آقا آن چاه نفت مال مردم عراق است، بگذار همانها استفاده کنند. اینجا خودمان چاه نفت داریم، از چاه نفت خودتان استفاده کنید، آن وقت دیگر جنگ نمی‌شود.

تشکلهای ایرانی و تحولات جهانی

خواهش من از دوستان این است که شرایط امروز را خوب بشناسیم که مطمئنم شما می‌شناسید. امروز هر جا ایرانیان هستند، باید دست به دست هم بدهند. من سال گذشته این خواهش را از ایرانیان کردم. باید اینجا انجمنها و تشکلهای متعدد درست کنید. نمی‌گویم ندارید، دارید، ولی باید خیلی قوی باشد.

در همسایگی ایران کشور کوچکی هست که با ما هم خیلی دوست است. رئیس او به من گفت فلانی هموطنان من (یعنی هموطنان او) در امریکا زیادند و در دولت امریکا نفوذ دارند. شما این کار را برای ما انجام بده تا من هم به هموطنانم بگویم یک کاری

برای شما انجام بدهند. آن کاری که از من می‌خواست کار درستی نبود. من نبایستی انجام می‌دادم. من به او گفتم بابا چه دیدید؟ ما خودمان در امریکا آنقدر ایرانی داریم که اینها اگر دست به دست هم بدهند می‌توانند همهٔ تحولات امریکا را در اختیار خودشان بگیرند. نه اینکه ما بخواهیم کشور اینها را بگیریم، اینکه گفتم تحولات یعنی می‌توانیم اثر گذار باشیم، اثر فرهنگی.

ضرورت ممانعت از مخدوش کردن چهرهٔ ایران

امروز باید دست به دست هم بدهیم، منسجم کنیم، اگر دیدید لازم است ما کسی را از ایران بفرستیم می‌فرستیم، امکانات و تجهیزاتی بفرستیم می‌فرستیم. اگر قرار است کمک بدهیم کمک می‌کنیم. بالاخره امروز روزی است که باید ارزشهای فرهنگی خودمان را به دنیا معرفی کنیم. ما با دانشجویان جلسه داشتیم، گفتند آقا خیلی تبلیغات کرده‌اند و چهرهٔ شما را در رسانه‌ها مخدوش کردند. البته من به شما می‌گویم چه پاسخی دادم. باید امروز بسیج بشویم و اجازه ندهیم چهرهٔ ایران را مخدوش کنند. گرچه من مطمئنم هیچ کس قادر نیست چهره درخشان ملت ایران را مخدوش بکند.

جملهٔ آخر و عرضم تمام. جوابی که به دانشجویان دادم. گفتم خیلی تلاش می‌کنند که چهرهٔ ایران را مخدوش کنند. بدانید که میلیاردی است. اما ما در فارسی یک اصطلاحی داریم که یک ترجمهٔ آزادی از یک آیهٔ قرآن است. ما می‌گوییم:

چراغی را که ایزد بر فروزد

هر آن کس فوت کند ریشش بسوزد

نمی‌توانند مخدوش کنند، چون این یک حقیقت است. حقیقت را که نمی‌شود پوشاند. مگر می‌شود روی خورشید را پوشاند؟ بالاخره بیرون می‌زند.

بعضیها ایستاده‌اند یک مشت خاک بر می‌دارند و می‌خواهند خورشید را کور کنند. این خاک بر می‌گردد و به چشم خودشان می‌ریزد. من به دانشجویان گفتم که آنها هم خیلی خوششان آمد. گفتم اشکالی ندارد، اینهایی که می‌گویند ایران منزوی است و چه و چه و چه، هر کشور دنیا را که دوست دارند انتخاب کنند. هر جای دنیا. یکی از مسئولین آنها بیاید با یکی از ماها، با هم می‌رویم آنجا. از ماشین پیاده می‌شویم و به خیابان و بین مردم می‌رویم. ببینیم مردم چه می‌گویند. من این را تجربه کرده‌ام. در

کشورهای مختلف، از ماشین پیاده می‌شویم بین مردم می‌رویم. به محض اینکه می‌فهمند ما از ایران آمده‌ایم اصلاً هیجان زده می‌شوند، مشت‌ها را گره می‌کنند و می‌گویند ایران، ما با شما هستیم.

ضرورت ایجاد مناسبات عادلانه در جهان

دوستان، امروز روزی است که باید بیش از گذشته قدر ایرانی بودن خودمان را بدانیم، دست به دست هم بدهیم، هم به آن جایی که هستیم خدمت کنیم و هم به آرمانها و اهداف بلند ملت ایران خدمت کنیم. نمی‌شود در دنیایی که ظلم و ستم و زورگویی است، ما نفتمان را بفروشیم و در بانکهای آنها بگذاریم. بعد پول ما را ببندند و بگویند ما شما را تحریم کردیم. بانکشان دارد با پول ما می‌چرخد. ما باید حتماً این وضعیت را عوض کنیم. پول خودمان را آنجا بگذاریم، نگه دارند و خودمان را از پول خودمان تحریم کنند؟

من می‌خواهم به آنها بگویم اگر رفتارشان را اصلاح نکنند، ملت ایران تمام این مناسبات جهان را عوض خواهد کرد و مناسبات عادلانه و انسانی را جایگزین آن خواهد کرد.

ان شاء الله موفق و سالم و سربلند باشید و سلام مرا به همه هموطنان و خانواده‌هایتان ابلاغ کنید.

پایان منطق جنگ و راه جهان جدید^۱

بسم الله الرحمن الرحيم
 اللهم عجل لوليک الفرج والعافیة والنصر و اجعلنا من خیر انصاره و اعوانه
 والمستشہدین بین یدیہ

خوشحالم و خدا را سپاسگزارم که فرصت این دیدار را عنایت فرمود. امیدوارم که خدای متعال به اندیشه و نگاه ما جهت درست و مفید برای جامعه بشری عنایت بفرماید.

زوال یک راه و گشایشی دیگر

در حضور شما به یکی دو نکته کوتاه اشاره می‌کنم و علاقه‌مندم که بیشتر از نظرات شما استفاده کنم. نکته اول این است که شما می‌دانید جهان در آستانه تحولی بزرگ است و نظام اندیشه و عمل سیاسی و اجتماعی که نزدیک به صد سال سابقه دارد، رو به پایان است و توانمندی خود را در مدیریت جامعه بشری از دست داده است و ما به سرعت

۱. مصاحبه با مدیران ارشد رسانه های آمریکا، ۱۳۸۷/۷/۴

در حال ورود به دورانی جدید هستیم.

مبانی نظری و عملیاتی که حدود صد سال همه مناسبات سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی جهان را تحت تأثیر جدی خود قرار داد، به پایان راه خود رسیده است و امروز نه تنها هیچ جاذبه‌ای ندارد، بلکه در حل مسائل و در تدبیر چالشها به شدت ناتوان است و قادر به مدیریت شرایط نیست.

ویژگیهای دورانی که ما پشت سر می‌گذاریم، باید مورد توجه همه ما قرار بگیرد تا خود را برای ورود به شرایط جدید آماده کنیم. دوره‌های که گذشت، دوره دوری از اخلاق، ارزشهای اخلاقی و نفی معیارهای اخلاقی در مناسبات اجتماعی بود که به تبع آن توسعه‌طلبی، جنگ افروزی و وضع و اعمال مقرراتی که به تبعیض و توسعه فاصله‌ها می‌انجامد، توجیه شد. قدرت و تسلط به عنوان ارزش معرفی شد. کسی که بمب اتم یا قدرت نظامی برتر یا توانمندی در اختیار گرفتن اقتصاد منطقه‌ای یا جهانی را داشت، به عنوان کشور و ملت برتر و ارزشمندتر معرفی شد. به نظر من این دوران و نگاه مبتنی بر این مبانی به پایان راه خود رسیده است.

ضرورت درک مقتضیات دوران جدید توسط رسانه‌ها

نکته دوم، درباره نقش رسانه است. شما بیش از من از نقش رسانه مطلع هستید. با توسعه جوامع و ارتباطات، روز به روز نقش رسانه‌ها مهم‌تر و پیچیده‌تر شده است، اما خیلی واضح است که رسانه‌ها هم تحت تأثیر همان نگاه به نقش‌آفرینی پرداختند.

به نظر من می‌رسد که وقت آن رسیده است که برای ورود به دوران جدید، در نقش رسانه‌ها بازنگری اتفاق افتد. آن رسانه‌ای که بتواند شرایط جدید را بهتر و زودتر تشخیص دهد و خود را با آن منطبق کند، قطعاً تأثیر و نقش‌آفرینی بیشتری خواهد داشت، والا به زودی به نقطه‌ای خواهیم رسید که رسانه‌ها حرفی را می‌زنند و ملتها درست در نقطه مقابل آن حرکت می‌کنند و این فاصله چیز خوبی نیست.

به نظر من اگر رسانه‌ها به خوبی شرایط را دریافت کنند و در مسیر این تحول بزرگ و درست قرار گیرند، می‌توانند نقش سازنده‌تری در توسعه صلح، امنیت و برادری ایفا کنند؛ گرچه از اساس هم مأموریت و وظیفه رسانه‌ها همین است. رسانه فقط محمل انتقال اطلاعات نیست، بلکه فرهنگ‌ساز و اندیشه‌ساز است.

نوع نگاه رسانه به محیط اجتماعی و نوع انعکاس وضعیت می‌تواند اخلاق و رفتار انسانها و ملتها را شکل دهد. یک خبر ممکن است به گونه‌ای تنظیم شود که تشها را کاهش دهد، همان خبر و واقعیت می‌تواند به گونه‌ای دیگر تنظیم شود و تنش را تشدید کند.

شما با این مسائل به خوبی آشنا هستید و من نمی‌خواهم موضوعات را برای شما تکرار کنم. به نظرم می‌رسد که باید شرایط را درک کنیم و با آمادگی وارد دوران جدید شویم. دوران جدید، دوران اندیشه و فرهنگ است؛ دوران ارزشهای اخلاقی و انسانی است؛ دوران مطالبه عدالت، صلح و پاکی است، و رسانه‌ای موفق است که هم این شرایط را به خوبی درک کند و هم به این ارزشها پایبند باشد و هم در جهت نشر این ارزشها حرکت کند.

البته رسانه‌ها می‌توانند پشتیبان بسیار خوبی هم برای سیاستمداران و هم مردم برای تعامل مناسب و حرکت هر چه سریع‌تر در جهت صلح و امنیت پایدار بر اساس عدالت و پاکی باشند.

از همه شما متشکرم و منتظرم که صحبت‌های شما را بشنوم.

باربارا اسلاوین، مشاور سردبیر واشنگتن تایمز:

شما از عدالت و صلح صحبت کردید؛ من می‌خواستم سؤالاتی در مورد وضعیت داخلی ایران بپرسم. همچنان که اطلاع دارید چندین بار دستگیریهایی به ویژه در مورد ایرانیهای امریکایی صورت گرفته است و الان هم نگرانی ما در خصوص دو دکتر جوان است که در زمینه ایدز کار می‌کنند؛ برادران علایی. بنابراین اگر می‌گویید که صلح و عدالت برای شما مهم است، چرا این دستگیریها صورت می‌گیرد؟

در عین حال می‌خواستم درباره سیاستهای اقتصادی شما بپرسم. شما ظاهراً رئیس بانک مرکزی را برای بار دوم برکنار کردید، این نگرانی وجود دارد که شما بخواهید سیستم مالی گسترده‌ای را به اجرا بگذارید که سبب افزایش تورم در ایران شود.

جیمز بنت از آتلانتیک:

اگر رهبری فلسطین تصمیم بگیرد که با دولت اسرائیل به راه حلی دو کشوری یا دو دولتی برسد، آیا شما از این توافق حمایت می‌کنید؟

رئیس جمهور:

دو تا از دوستان صحبت کردند و دو سؤال را مطرح کردند. من سال چهارم است که به نیویورک می‌آیم و سؤالها تقریباً همان سؤالات چهار سال قبل است. من فکر می‌کنم که شرایط جهانی خیلی عوض شده و تحولات بزرگی اتفاق افتاده است و به نظرم سؤالات امروز اینها نیست.

خانم باربارا راجع به دستگیری دو نفر صحبت کردند. در همه کشورهای روزانه عده‌ای دستگیر می‌شوند و به دادگاه می‌روند و بعد آزاد می‌شوند؛ اینها چیز جدیدی نیست. اینکه شما در مورد دو نفر حساسیت نشان می‌دهید، باید پرونده آنها را ببینیم چه بوده است.

آیین دادرسی ایران یکی از قوی‌ترین و انسانی‌ترین آیینهای دادرسی جهان است. بیش از پنج مرحله فرجام‌خواهی در ایران هست که گمان نمی‌کنم در هیچ کشوری وجود داشته باشد. همچنین تعداد برخوردهای قضایی نسبت به جمعیت کمتر از بسیاری از کشورهاست.

ایران کشوری بزرگ است که در آن قوانین حاکم است و همه از رهبری تا افراد عادی، در برابر قانون مساوی هستند. دستگاه قضایی هم در ایران دستگاهی کاملاً مستقل است که تحت تأثیر قوه مجریه یا مقننه قرار نمی‌گیرد و وظایف خود را انجام می‌دهد.

حال اگر شما اطلاعی دارید که در جایی بی‌عدالتی انجام شده، آن را به من منتقل کنید، رسیدگی خواهم کرد که ببینم مشکلی هست یا نه.

در مورد سیاستهای اقتصادی هم فکر می‌کنم مشکل اقتصادی امروز همه‌گیر است. شرایط اقتصادی امریکا به مراتب سخت‌تر از شرایط اقتصادی ایران است. حالا من نمی‌خواهم ریشه‌یابی کنم که ریشه مشکلات اقتصادی امروز کجاست؛ اما در بخش اول صحبت‌هایم اشاره داشتم. بالاخره اقتصادی که امروز در دنیا، و از جمله در امریکا و ایران، حاکم است، حاصل صد سال مدیریت بر اقتصاد جهانی است که ایران هم از تأثیرپذیری آن مستثنی نیست.

البته تأثیری که ما می‌پذیریم کمتر است، چون رشد اقتصاد ما از درون است و الان مشکل جدی در اقتصادمان نداریم و این موانع محدود و مشکلات موجود هم برطرف خواهد شد.

ما طرح بزرگ تحول اقتصادی را در پیش داریم و بر اساس همان سازماندهی مان را اصلاح می‌کنیم.

آقای جمیز بنت، گفتند اگر رهبری فلسطین به نتیجه برسد که دو دولت تشکیل شود، شما چه می‌کنید؟

مردم فلسطین هر تصمیمی بگیرند، همه باید از آن تصمیم تبعیت کنند. صحبت ما درباره فلسطین خیلی روشن است. ما می‌گوییم اجازه دهید ملت فلسطین سرنوشت خودش را تعیین کند و کسی دخالت نکند.

مشکل فلسطین بر اثر دخالتها، حضور بیگانه و اشغالگری بیگانه است، والا ملت فلسطین اعم از مسیحی، مسلمان و یهودی، صدها سال در کنار هم زندگی می‌کردند و مشکلی هم با هم نداشتند. از روزی که (حدود جنگ جهانی دوم و اوایل قرن گذشته) بعضی با طراحی و برنامه‌ریزی تصمیم گرفتند فلسطین را اشغال کنند و به پایگاهی برای برخی قدرتهای غربی تبدیل کنند، مشکل فلسطین آغاز شد و به طور رسمی بیش از شصت سال است که آنجا مشکل وجود دارد؛ سه جنگ بزرگ اتفاق افتاده، میلیونها نفر آواره شدند و صدها هزار نفر کشته و زخمی شده‌اند.

همین امروز هم مردم در آنجا تحت فشار و در محاصره دارویی و غذایی هستند؛ بچه‌ها در راه مدرسه هدف هلیکوپترها قرار می‌گیرند و کشته می‌شوند؛ هزاران دختر و پسر جوان در زندانها هستند؛ منطقه هم در تهدید است؛ روزی لبنان، روزی سوریه و روز دیگر اردن تهدید می‌شود؛ یک روز به عراق حمله می‌شود و روز دیگر ایران تهدید می‌شود.

شصت سال است که شرایط به همین ترتیب است. البته همه می‌دانیم رژیم‌ها که بر آن منطقه تحمیل شده، همین مأموریت را دارد؛ لاقلاً شما بهتر از همه می‌دانید که این رژیم از ناحیه اردوگاه غرب مأموریتی برای تأمین منافع آنها دارد.

بیش از صد طرح برای حل مسئله فلسطین ارائه شده، اما هیچ یک به نتیجه نرسیده است و دلیل آن هم روشن است؛ این طرحها هیچ یک به ریشه اصلی مشکل و حقوق مردم فلسطین توجه نکرده‌اند. ریشه مشکل در فلسطین، اشغال آنجا و تحمیل رژیمی به فلسطین است و تا زمانی که این امر دیده نشود، مسئله حل نمی‌شود. ممکن است مثل صد طرحی که تا الان داده شده است، حرفی بزنیم، همه هم موافقت کنیم، اما

مسئله حل نخواهد شد، چون در درون فلسطین یک تناقض و مشکل وجود دارد و تا زمانی که آن حل نشود، مسئله فلسطین حل نخواهد شد. ولو همه قدرتها و کشورها موافقت کنند. پنج میلیون نفر آواره فلسطینی الان در کنار مرزها در حلبی آبادها و کپرها زندگی می‌کنند و از بهداشت و آموزش و اشتغال محروم‌اند. این یک واقعیت بیرونی است که وجود دارد.

علت دیگر شکست این طرحها، عدم توجه به حقوق مردم فلسطین است. ما باید اجازه دهیم که ملت فلسطین خودش سرنوشتش را تعیین کند. دولتی که با انتخابات آزاد و رأی مردم فلسطین سرکار آمد، دو سال است که تحت محاصره و بمباران است؛ در حالی که رقابت آزاد بود؛ حتی دولتهای غربی از یک طرف حمایت کردند، اما آن طرف رأی نیاورد، ولی به محض اینکه در انتخابات آزاد شکست خوردند، دولت منتخب فلسطین را محاصره کردند.

من فکر می‌کنم تا زمانی که به این دو نکته توجه نشود، مسئله حل نمی‌شود. حالا اگر هزاران بلندگو هم علیه ایران حرف بزنند، باز تغییری در واقعیت صورت نمی‌گیرد. باید حق مردم فلسطین به آنها برگردانده شود.

این حرفی که ما می‌زنیم حقیقت و طرفداری از حقوق انسانی است. ایران هیچ منافع ملی یا شخصی در منطقه فلسطین ندارد. نه اقتصاد ما متصل به فلسطین است، نه علم و امنیت ما؛ اما فکر می‌کنیم که حل مسئله فلسطین جز با توجه به این نکته ممکن نیست. اگر ۲۰۰ کشور جهان هم تأیید کنند که دو سه یا هر چند دولت تشکیل شود، مسئله حل نمی‌شود.

ما از نزدیک مسئله را می‌شناسیم و با مردم ارتباط داریم. من خودم به این اردوگاهها سفر کرده‌ام و از نزدیک با مردم صحبت کرده‌ام. مسئله عمیق‌تر از آن است که با روکش یا کادوپیچی یا کاری رفرفری حل شود؛ ریشه شصت ساله بلکه صد ساله دارد.

البته ما بارها این حرفها را زده‌ایم، اما سیاستمداران غربی خیال می‌کنند که با مناسبات شصت سال قبل می‌توانند دنیا را اداره کنند؛ اشتباه می‌کنند، دنیا خیلی عوض شده است. می‌بینیم که در همه جا شکست می‌خورند. آنها نمی‌دانند که در محیط چه می‌گذرد. اگر می‌دانستند، ۱۱ سپتامبر و ماجرای افغانستان و عراق اتفاق نمی‌افتاد. اگر می‌فهمیدند چه می‌گذرد، حمله به لبنان اتفاق نمی‌افتاد. برای ما بسیار بسیار روشن بود

که حمله به لبنان و عراق جز شکست نتیجه‌ای ندارد. بگذارید جمله‌ای بگویم و عرضم را تمام کنم. کشورهای غربی تصور می‌کنند که همه مسائل را با زور، قدرت سلاح و اقتصاد می‌توانند حل کنند. این اشتباه بزرگی است. این مناسبات متعلق به گذشته است. تاریخ منطقه به یاد ندارد که یک گروه نظامی خارجی وارد افغانستان یا عراق شده باشد و با پیروزی خارج شده باشد. من تعجب می‌کنم، اینها چه نشانه‌ای به دست آورده‌اند که فکر کرده‌اند استشنا هستند.

گزارشگر شیکاگو تریبون:

من دو سؤال دارم؛ شما می‌گویید دوست دارید رابطه دوستانه با امریکا داشته باشید، اما وقتی به نیویورک می‌آیید حرفهایی راجع به پایان امپراتوری امریکا و نابودی اسرائیل می‌زنید؛ با توجه به تصویری که غرب از اهداف برنامه هسته‌ای شما دارد، چطور صحبت از دوستی با امریکا می‌کنید؟

سؤال دوم اینکه آقای باراک اوباما گفته است اگر انتخاب شود، تحت شرایط ویژه‌ای با شما ملاقات خواهد کرد؛ شما به او چه می‌گویید؟ نظر شما راجع به ایشان چیست؟ آیا فکر می‌کنید تجربه کافی دارد که بتواند سیاست خارجی امریکا را مدیریت کند؟

رئیس جمهور:

اینکه فرمودید رابطه دوستانه با امریکا این مختص به امریکا نیست؛ سیاست خارجی جمهوری اسلامی و ملت ایران بر اساس دوستی با همه ملتها، از جمله امریکا، پایه‌گذاری شده است. البته دو کشور از اول استشنا بودند؛ یکی رژیم نژادپرست افریقای جنوبی بود و دیگری هم رژیم صهیونیستی، برای اینکه اینها از نظر ما رژیمهای نژادپرست و غیرقانونی بودند.

اینکه ما می‌گوییم می‌خواهیم رابطه دوستانه داشته باشیم، عمومی است. ما الان هم با اکثر قریب به اتفاق کشورها رابطه دوستانه‌ای داریم؛ البته امریکا و متحدانش استثناء هستند. اشکال آن هم به آنها بر می‌گردد و ما خیلی مقصر نیستیم.

اما اینکه گفتید چرا این حرفها را می‌زنید، ما داریم خبر می‌دهیم؛ اگر بعضی دوست ندارند اخبار را بشنوند، اشکال ندارد. ما داریم خبر می‌دهیم که امپراتوری امریکا به پایان رسیده است. این کمکی به سیاستمداران امریکاست که رفتارشان را عوض کنند؛

امپراتوری دارد به پایان می‌رسد. شما که نشانه‌هایش را به خوبی میبینید. ما داریم به آنها خبر می‌دهیم، مثل تابلوی راهنمایی که خبر می‌دهد اینجا دره است، راننده نباید به تابلو اعتراض کند. باید رفتار خودش را درست کند.

راجع به رژیم صهیونیستی هم همین طور است، شما تردید نکنید که رژیم صهیونیستی امکان ادامه حیات ندارد. دلیل آن هم خیلی روشن است، نمی‌خواهم بحث را طولانی کنم. سی سال قبل این رژیم شعار می‌داد که ما می‌خواهیم از نیل تا فرات را تسخیر کنیم. این شعار سیاست قطعی آنها بود و تلاش هم کردند و چند جنگ راه انداختند، اما امروز برای حفظ خود دارند دور خودشان دیوار می‌کشند.

به نظر من ابتدایی‌ترین سیاستمداران هم می‌فهمند که دوران این رژیم به پایان رسیده است. این خبر هم به نفع دولتهای غربی است. ما فکر می‌کنیم آنها باید روابطشان را با منطقه ما و دنیای اسلام بازتعریف کنند. حمایت یکجانبه از صهیونیستها شرایط را بهتر نخواهد کرد. بالاخره برخی از کشورهای اروپایی یا امریکا می‌خواهند که با منطقه ما رابطه پایدار و درازمدت داشته باشند یا نه؟

شما می‌دانید که در منطقه ما بیش از ۹۶ درصد مردم به شدت از سیاستهای امریکا ناراحت هستند. فکر می‌کنید این چیز خوبی است؟ روابط امریکا با بعضی دولتهایی که مردمشان از امریکا ناراحت‌اند، تا کی می‌تواند ادامه داشته باشد و چقدر تضمین دوام دارد؟

ما داریم کمک می‌کنیم، می‌گوییم اینها رفتنی‌اند و خوب است که روابط و منافع‌تان را بر اصول پایدار استوار کنید. اختیار با خود سیاستمداران غربی است که از این صحبت چگونه استفاده کنند. می‌توانند قیافه عصبانی بگیرند و علیه ما فریاد بزنند و اعتراض کنند، می‌توانند هم درباره این مطالب فکر کنند، شاید در رفتارشان تغییری صورت گیرد.

ما فکر می‌کنیم تغییر در رفتار آنها به نفع همه است. البته توجه دارید که ملت ایران قادر است خودش را اداره کند و نیازهایش را تأمین کند و مسیر پیشرفت خود را طی کند. ما فکر می‌کنیم به نفع منطقه و جهان است که رفتارها اصلاح شود. این نصیحتی مشفقانه و دوستانه است؛ حالا چه برداشتی بکنند، ما نمی‌دانیم.

درباره آقای اوپاما، ایشان مطالبی را مطرح کرده‌اند. ما هم به طور کلی گفته‌ایم که

آماده گفتگو هستیم. حتی من آماده بودم در همین سفر در حضور رسانه‌ها با کاندیداها صحبت کنم. ما از صحبت کردن استقبال می‌کنیم و از آن هیچ نگرانی نداریم. باید ببینیم چه اتفاقی خواهد افتاد. ما در شرایط عادلانه و احترام متقابل با همه گفتگو می‌کنیم.

باب از A.B.C:

وقتی شما می‌گویید آمریکا قدرت خود را از دست داده است، گفته می‌شود که قدرت قرن بیست و یکم چین است. رابطه شما با چین چگونه است؟ همان طور که می‌دانید مسلمانانی در شمال غربی چین زندگی می‌کنند، که خیلی هم به آنها آزادی مذهبی نداده‌اند. آیا فکر می‌کنید در قرن آینده چین قدرتمندترین کشور جهان خواهد بود یا اینکه ایران هم در سطح چین می‌تواند بالا رود؟

رئیس جمهور:

اینکه چه اتفاقی خواهد افتاد، سؤال بسیار مهمی است و من دعوت می‌کنم همه به این مسئله فکر کنیم و دریافتهای خودمان را در اختیار یکدیگر بگذاریم. من فکر می‌کنم دورانی که کشوری با استفاده از توانمندیهای نظامی یا اقتصادی بخواهد نظراتش را بر دیگران تحمیل کند، به پایان رسیده است. دیگر شاهد یک یا چند قدرت نخواهیم بود.

اگر بخواهیم به عبارتی شرایط آینده را توضیح دهیم، باید بگوییم شرایط آینده شرایط حاکمیت انسانها و ملت‌هاست. روابط بین کشورها باید بر اساس عدالت، حقوق مساوی برای همه و احترام تنظیم شود، نه بر اساس توسعه‌طلبی یا غلبه کشوری بر دیگران.

رابطه ما با چین رابطه خوبی است. البته می‌دانید که در همه کشورها اشکالاتی هست که باید سعی کنیم آنها برطرف شود. همه جا باید حقوق انسانی رعایت شود و روابط، روابط انسانی باشد.

نگاه ما یک نگاه جهانی و انسانی است. ما فکر می‌کنیم همه جای دنیا هر انسانی باید محترم باشد و از حقوق یکسان برخوردار باشد، چه مسلمان، چه مسیحی، چه یهودی، چه بودایی یا هندو، این اتفاق خواهد افتاد.

بله، در چین مشکلاتی هست، در اروپا، آسیا، خاورمیانه، آفریقا و همه جا هست. اینها باید حل شود. ما باید تلاشهایمان را به جای اینکه معطوف به برتری نسبت به

دیگران کنیم، باید معطوف به اصطلاح دیگران و روابط دوستانه با دیگران کنیم. ما الان داریم وارد این دوران می‌شویم؛ دورانی که گفتگو، اندیشه، فرهنگ و معیارهای انسانی حرف اول را خواهد زد.

البته ایران به سرعت در حال پیشرفت است و توانمندیهایش به سرعت در حال توسعه است، اما ما هیچ وقت به دنبال این نیستیم که قدرتی شویم که خودمان را بر دیگران تحمیل کنیم. این مسیر را قبول نداریم. ما آن کشوری را برتر می‌دانیم که در خدمت صلح و برادری باشد.

گزارشگر مجله Rose:

با توجه به نظر شما در خصوص پایان بعضی از امپراتوریه‌ها، آیا فکر می‌کنید که کشورهای دیگری باشند که از برنامه هسته‌ای شما نگران باشند؛ در صورت چنین نگرانی‌ای آیا آماده هستید این نگرانیها را برطرف کنید؟

رئیس جمهور:

ما به همه حق اندیشیدن می‌دهیم، ولی فکر میکنیم برای حل اختلاف نظرها باید معیار ثابتی چون قانون و عدالت وجود داشته باشد. ما تابع قانون و عدالت هستیم، مشروط به اینکه همه با یک قانون و معیار سنجیده شود.

ما نمی‌گوییم چرا بعضی سؤال دارند، می‌گوییم برای دریافت پاسخ سؤال باید معیار واحدی داشته باشیم. ما با یک معیار واحد می‌توانیم صحبت کنیم و نگرانیها را برطرف کنیم. بالاخره اگر درباره ده هزار کلاهک هسته‌ای امریکا نگرانی هست، به آن هم باید پاسخ داده شود. آن معیاری که این ده هزار کلاهک و کلاهکهای رژیم صهیونیستی را موجب نگرانی دیگران نمی‌دانند، اما فعالیتهای صلح‌آمیز ایران را موجب نگرانی می‌داند، معیار غلطی است. باید معیار را درست کنیم.

گزارشگر مجله Nation:

شما صحبت از این می‌کنید که نظام قبلی در حال فروپاشی است و قرار است نظام جدیدی شکل بگیرد و در این دوران تحول است که معمولاً بحران ایجاد می‌شود. فکر می‌کنید در دوره کوتاه مدت آتی امکان حمله از جانب امریکا یا هر کشور دیگری علیه ایران، چقدر است؟

آقای رئیس جمهور، وقتی که به اینجا می‌آیید، معمولاً مطبوعات تصویری از شما

نشان می‌دهد که شما بزرگ‌ترین رهبر ایران هستید، آیا این چنین است؟ یا ساختار قدرت ایران و تصمیم‌گیری به گونه‌ای دیگری است؛ چون به هر حال رهبران امریکا هم باید بفهمند که تقسیمات بین نخبگان قدرت ایران چگونه است تا آنها هم بتوانند سیاست درستی در مقابل ایران اتخاذ کنند.

رئیس‌جمهور:

در مورد حمله نظامی نه، ما احتمال حمله نظامی نمی‌دهیم. البته به نظر ما جناب آقای بوش علاقه‌مند است که تنش با ایران ایجاد کند، اما دو مانع وجود دارد: یکی توانمندیهای واقعی است، چون چنین توانمندیهایی الان وجود خارجی ندارد. همه صاحب‌نظران از تبعات چالش با ایران و قدرت آن به خوبی مطلع هستند.

عامل دوم در داخل امریکاست. ما فکر می‌کنیم در امریکا عقلای فراوانی هستند که اجازه نمی‌دهند چنین تصمیماتی اتخاذ شود. بنابراین ما هم از ناحیه توانمندی دفاعی خودمان و هم از موضع تصمیم‌گیری در امریکا نگرانی نداریم که درگیری اتفاق بیفتد.

منطقی هم ندارد. به چه دلیل باید جنگ رخ دهد؟ اینکه کسی علیه دیگری ادعایی کند، این برمی‌گردد به همان مناسباتی که گفتم در پایان راه است. آن مناسبات دیگر تمام شده است و کسی نمی‌پذیرد.

درباره ساختار قدرت در ایران، خیلی روشن است، در ایران واقعاً مردم حاکم‌اند و همه دستگاهها در چارچوبی قانونی با هم همکاری می‌کنند. روابط رهبری و سه قوه را هم قانون تعیین می‌کند.

البته قبول می‌کنم که مقداری پیچیده است، برای اینکه اراده مردم در تمام زوایای حکومت ایران دخالت دارد. شما می‌بینید که ما به طور متوسط هر ۱۵ ماه یک انتخاب سراسری داریم؛ یعنی همه ارکان حکومت را مردم شکل می‌دهند و به طور دائم هم نظرات مردم در حکومت اعمال می‌شود.

اگر نکته‌ای را یادآوری کنم، مسئله حل می‌شود. آنچه در ایران دارد اتفاق می‌افتد، همان است که مردم می‌خواهند. بعضی فکر می‌کنند عده‌ای به نام مردم کاری را می‌کنند یا می‌توانند به مردم تحمیل کنند. این نیست. احمدی‌نژاد بیان اندیشه و خواست ملت است.

البته در داخل ایران هم مثل جاهای دیگر اختلافات سلیقه و تفاوت نظر هست و طبیعی است، اما مؤلفه منتجه همین چیزی است که شما می بینید.

فرید زکریا از نیوزویک و C.N.N:

در مورد برنامه هسته ای شما چند پیشنهاد ارائه شده برای ایجاد کنسرسیومی از متخصصان که غنی سازی هسته ای را در داخل ایران انجام دهند، اما نوعی نظارت دائم هم وجود داشته باشد. آیا فکر می کنید این راه حل ممکن باشد؟

سؤال دوم، شما آقای لاریجانی را به عنوان مشاور امنیت خارجی کنار گذاشتید و ایشان الان با رأی بالا به ریاست مجلس رسیده است؛ بعضی فکر می کنند که ایشان رقیب انتخاباتی شما خواهد بود. اگر چنین باشد، شما چگونه توضیح خواهید داد که کاندیدای بهتری از ایشان خواهید بود؛ آیا مثلاً به مردم خواهید گفت که از وی ضد امریکایی تر هستید تا رأی بیشتری بیاورید؟

رئیس جمهور:

به نظرم مقداری باید مناسبات داخلی ایران را بیشتر بشناسید. در ایران حضور در رقابتهای انتخاباتی خیلی باز و آزاد است. این گونه نیست که همه مجبور باشند در قالب دو یا سه حزب فعالیت کنند. همه می توانند فعالیت کنند و نظراتشان را بدهند. برای این که شما در جریان باشید، من خودم از آقای لاریجانی خواستم که اگر بتواند و امکانش را داشته باشد در رقابتها حاضر شود. همچنین من از اینکه ایشان رئیس مجلس شوند، حمایت کردم. می بینید که شرایط ایران با آنچه در ذهن شماست، چقدر تفاوت دارد. اما درباره کنسرسیوم، سه سال قبل من در سازمان ملل پیشنهاد کنسرسیوم را ارائه دادم، برای اینکه عدای می گفتند ما نگران هستیم. من فکر می کردم اگر واقعاً نگرانی دارند، باید با این پیشنهاد نگرانی آنها رفع شود. اما استقبال نکردند و آن چیزی که در ذهن من بود دوباره تأیید شد. من می دانستم که نگرانی یک بهانه است و آن پیشنهاد هم این را نشان داد.

می خواهم از شما سؤال کنم، آیا از ده هزار کلاهک اتمی امریکا نگرانی وجود ندارد؟ از دولتی که در صد سال قبل در همه جنگها حضور داشته، مسبب دهها جنگ بوده و از بمب اتم هم استفاده کرده است، کسی نباید نگران باشد؟ چه تضمینی هست؟ شما می دانید که در عراق از گلوله هایی با اورانیوم ضعیف شده استفاده شد و عده

زیادی از مردم الان مریض‌اند. چه کسی باید نگران باشد؟ در حالی که آژانس هم گزارش داده است ما در مراحل اولیه غنی سازی برای تولید سوخت هستیم. برمی‌گردم به سؤال قبل؛ باید معیارهای واحد برای سنجش مسائل بین‌المللی داشته باشیم. بالاخره اگر در مورد تولید سوخت ما نگرانی هست، آیا از کلاهکهای امریکا نگرانی نیست؟ هر دو باید با یک روش بررسی شود.

این همان منطقی است که دوران آن به پایان رسیده است؛ یعنی استانداردهای دو گانه و چند گانه. رژیم صهیونیستی تمام همسایگانش را تهدید کرده، چند جنگ راه انداخته و الان هم یک هفته در میان ایران را تهدید می‌کند و مثل بچه‌هایی که با گردو بازی می‌کنند، با کلماتی مثل تهدید بازی می‌کند. اینها موجب نگرانی نیستند؟ من فکر می‌کنم باید با استاندارد واحدی موضوعات را بررسی کنیم.

یک پیشنهاد به ما داده شد که قبل از آن هم ما پیشنهادی دادیم. بهترین راه این است که اول دربارهٔ مشترکات دو پیشنهاد گفتگو کنیم، اگر واقعاً می‌خواهند که مسئله حل شود. اگر مشترکات حل شود، راه برای حل اختلافات هم باز می‌شود. این پیشنهادی منطقی است.

ما برای کنسرسیوم آماده هستیم، اما با عمل متقابل. ما هم در کنسرسیومی که فعالیتهای هسته‌ای امریکا را اداره می‌کند، مشارکت کنیم.

گزارشگر N.B.C:

می‌خواستم خواهش کنم با توجه به تغییراتی که خودتان توضیح دادید، نگاهی به آینده بیندازید. به نظر شما در منطقه خلیج فارس چه اتفاقاتی خواهد افتاد و نقش ایران در عراق و خاورمیانه در پنج یا ده سال آینده چه خواهد بود؟

رئیس جمهور:

البته می‌دانید که تحولات خیلی گسترده‌تر و سریع‌تر از آن چیزی است که بتوانیم ابعاد آن را به طور جزئی پیش‌بینی کنیم. اما فکر می‌کنم در منطقهٔ خلیج فارس همکاری گسترده‌ای در شرایط عادلانه و دوستانه اتفاق می‌افتد.

فکر می‌کنم اگر نیروهای خارجی منطقه را ترک کنند، امنیت بهتر برقرار شود؛ برای اینکه ما صدها سال با هم زندگی می‌کردیم و مشکلی نداشتیم، اما از زمانی که انگلیسیها به منطقه ما آمدند مشکلات آغاز شد، که بعداً آنها جایشان را به امریکاییها دادند و

مشکلات ادامه پیدا کرد. شما می‌دانید که اگر حمایت غرب نبود، صدام هیچ‌گاه جرئت نمی‌کرد به ایران حمله کند؛ اما حمایت، تشویق و تشجیع شد. توانمندیهای ایران رو به گسترش است، اما روابط ایران با دیگران روابط انسانی و فرهنگی است. خواهش می‌کنم به این نکته توجه کنید: باید واقعیت‌های مناطق را خوب بشناسیم، والا قضاوت‌ها و تصمیمات درست نخواهد بود و آن‌گاه همه ضرر می‌کنند. روابط ملت ایران و عراق، روابطی استثنایی است. ما دو ملتی هستیم دارای فرهنگ و تاریخ مشترک. مقدس‌ترین مراکز زیارتی ایران در عراق است و سالانه میلیون‌ها نفر از دو کشور به کشور دیگر سفر می‌کنند. تازه به خاطر کمبود امکانات دو دولت در این زمینه محدودیت می‌گذارند، در صورتی که آزاد بگذاریم سالانه بیش از ۳۰ میلیون سفر می‌کنند.

مردم ما بسیار گسترده با هم ازدواج می‌کنند و بسیاری از ایرانیها متولد عراق‌اند و برعکس؛ در شناسنامه‌هایشان نیز نوشته شده است. و این در آنجا مسئله‌ای عادی است. بسیاری از دانشمندان و علمای ما به عراق می‌روند و مردم عراق از آنها تبعیت می‌کنند، از جمله آیت‌الله سیستانی، آیت‌الله حکیم، آیت‌الله امام خمینی و آیت‌الله صدر که ریشه‌های اینها ایرانی است و مردم عراق از آنها تبعیت می‌کنند. همچنین علمایی داشته‌ایم که عراقی بودند و ایرانیها از آنها تبعیت می‌کردند. اصلاً این حساسیتها در آنجا وجود ندارد.

اگر کشوری بدون توجه به این روابط بخواهد در منطقه دخالت کند، نتایج آن همان چیزی است که در عراق و افغانستان می‌بینیم. هیچ کس سود نمی‌برد.

گزارشگر C.B.S:

شما اخیراً روز فناوری هسته‌ای را در ایران اعلام کردید و حتی خیلی از بخشهای این فناوری، از جمله تصاویر سانتریفیوژها را روی سایت خود نشان دادید. ممکن است بگویید تاکنون چند سانتریفیوژ تولید کرده‌اید و آیا اینها فقط استفاده غیرنظامی دارند، و اگر این طور است، چرا سوخت مورد نیاز را از بازار آزاد تهیه نمی‌کنید که خیلی هم ارزان‌تر است؟

رئیس‌جمهور:

این سانتریفیوژهایی که شما دیدید فقط برای تولید سوخت است و قادر نیستند

مواد لازم را برای سلاح تولید کنند، همه متخصصین این را می‌دانند. کسانی که سلاح درست می‌کنند از روشهای دیگر یا سانتریفیوژهای پیشرفته‌تر استفاده می‌کنند.

در مورد خرید سوخت، چه کسی سوخت را ارزانتر می‌فروشد؟ شما باید در جریان باشید که ما قبل از پیروزی انقلاب با دولتهای امریکا، انگلیس، فرانسه، کانادا و آلمان قرارداد هسته‌ای داشتیم و پولش را هم پرداخت کردیم. اما یک طرفه قراردادها را لغو کردند. چه تضمینی است که وقتی قرارداد قطعی به صورت یک طرفه لغو می‌شود، به ما سوخت بدهند؟

دولت امریکا صبح از خواب بلند می‌شود و می‌گوید من از این کشور خوشم نمی‌آید و قرارداد را یک طرفه لغو می‌کند. ما باید از کجا حقوق خودمان را بگیریم؟ ما با دولت آلمان برای ساخت نیروگاه قرارداد داشتیم و چند میلیون دلار پرداخت کردیم، اما آنها کار را یک طرفه متوقف کردند. ما به کجا باید شکایت کنیم؟ به شورای امنیت؟ چه کسی رسیدگی می‌کند؟ یعنی از امریکا به امریکا و از انگلیس به انگلیس و از فرانسه به فرانسه شکایت کنیم؟ نتیجه‌ای دارد؟ ندارد.

ما شکایت هم کردیم. فرانسه بیش از یک میلیارد دلار از ما پول گرفته بود. دست آخر مجبور شدیم که مقداری ماشین آشغال، پژو ... به جای آن بگیریم. ما علاقه‌ای نداشتیم، چون پولمان را نمی‌دادند، مجبور شدیم. سوخت که به ما ندادند. اما به جای پولمان مجبور شدیم مقداری اسباب بازی بگیریم.

گزارشگر C.B.S:

حدود صدتا از آن سانتریفیوژها لازم است که یک سلاح هسته‌ای تولید شود. ممکن است بگویید ایران در حال حاضر چند سانتریفیوژ دارد؟ خود متخصصین هسته‌ای وقتی آن عکسها را دیدند گفتند صدتا از آنها برای تولید سلاح هسته‌ای کافی است.

رئیس‌جمهور:

فکر می‌کنم آنها که اظهار نظر کرده‌اند حتماً متخصص هسته‌ای نیستند. این تجهیزاتی که ما داریم قادر است اورانیوم را بین ۳/۵ تا ۵ درصد غنی کند، اما برای تولید بمب نیازمند ۹۹/۷ درصد غنی سازی هستیم؛ یعنی نزدیک به ۲۵ برابر. ضمن اینکه ما نیازی به بمب اتم نداریم و در سیاستهای دفاعی ما وجود ندارد؛ هم

به لحاظ اعتقادی، اعتقادی به آن نداریم و هم به لحاظ اقتصادی و سیاسی. دوران بمب اتم به پایان رسیده است. اگر بمب اتم می توانست کاری کند، اتحاد جماهیر شوروی را حفظ می کرد. آیا بمب اتم توانست مشکلات آمریکا در عراق یا گرجستان یا افغانستان را حل کند؟ بمب اتم توانست رژیم صهیونیستی را در جنگ با لبنان نجات دهد؟ مناسبات عوض شده است. من فکر می کنم آنها که بمب اتم نگه می دارند یا می سازند، از نظر سیاسی عقب افتاده هستند و نمی دانند چه می گذرد. این پولهایی را که در این راه خرج می کنند باید خرج آموزش، بهداشت، درمان و اشتغال مردم خود کنند. من از شما سؤال می کنم که چرا ده هزار بمب در آمریکا انبار شده است؟ آیا اینها را می خواهند به مردم فقیر افغانستان برای برطرف کردن فقر آنها بدهند؟ آیا قرار است به جای دارو به مردم افریقا داده شود؟ بمب برای کشتن انسانهاست. کشتن چیز خوبی است؟ با کشتن می شود مسائل را حل کرد؟ ما فکر می کنیم کشته های هیروشیما و صد میلیون نفر در جنگ جهانی دوم کافی است.

شما می دانید که رهبران آمریکا ۳۰ سال است که شعار صلح می دهند، اما هزینه های نظامی آمریکا چند برابر شده است. بمب برای چیست؟ برای جنگ است یا صلح؟ برای جنگ است. جنگ نمی تواند صلح را به ارمغان آورد. ما فکر می کنیم که باید با گفتگو، عدالت و احترام صلح را به ارمغان آوریم. بمب اتم نمی تواند صلح به ارمغان آورد. می تواند به طور موقت آرامش ایجاد کند، اما آتش زیر خاکستر خواهد ماند و بالاخره منفجر خواهد شد و آن وقت تبعاتش بسیار گسترده تر است.

ضمن اینکه آژانس اتمی بارها تأیید کرده است که فعالیتهای ما صلح آمیز است. به سؤال قبل بر می گردم. چه کسی باید نگران باشد؟ ما یا آمریکا و متحدانش؟ فکر می کنم ما باید نگران باشیم، چون دولت آمریکا نزدیک به ۵۵ سال است که علیه ملت ما فعالیت کرده است. از سنگین ترین جنگ معاصر علیه ما حمایت کرده اند و دائماً هم ما را تهدید به حمله می کنند. در همین دو سال چند بار آقای بوش ما را تهدید به حمله نظامی کرده است؟ چه کسی باید نگران باشد؟ ما باید نگران باشیم. حالا ما بزرگواری و نجابت می کنیم و چیزی نمی گوئیم.

کریستین امانپور از C.N.N.

حرفهای شما به C.N.N خیلی جالب بود، به نظر می رسد که راه زیادی پیموده

شده که پیشنهاد بدهید که امکانی واقعی وجود داشته باشد که روابط بین ایران و امریکا برقرار شود؛ مخصوصاً با دولت جدید امریکا. پنج نفر از وزرای خارجه سابق امریکا باید به من و همکارانم در C.N.N گفتند که رئیس جمهور بعدی امریکا باید بدون هیچ قید و شرطی با ایران مذاکره کند. آیا شما رئیس جمهور ایران و رهبری ایران آماده هستید که در معامله‌ای جامع در مورد همه چیز بین ایران و امریکا، به خصوص با رئیس جمهور جدید امریکا بحث کنید؟

رئیس جمهور:

ما همیشه اعلام کرده‌ایم که از گفتگو در شرایط عادلانه و احترام‌آمیز استقبال می‌کنیم، اما اینکه کسی چکش یا شمشیری در دستش بگیرد و بالای سر ما بگوید یا الله مذاکره کن، والا بر سرت می‌زنم، ما هیچ وقت نمی‌پذیریم؛ اما در شرایط برابر، عادلانه و احترام‌آمیز گفتگو می‌کنیم. من همین امسال هم آماده بودم که در سازمان ملل و در حضور رسانه‌ها با کاندیداهای امریکا، در شرایط عادلانه گفتگو کنم. باید منتظر بمانیم ببینیم چه اتفاقی خواهد افتاد و چگونه تقاضای مذاکره خواهند کرد؟ آیا در چارچوب احترام و عدالت است یا با چکش؟ دوران چکش و داس به پایان رسیده است.

جف گوربریگ، از مجله آتلانتیک:

من سؤالی در مورد الهیات از شما دارم. شما گفته‌اید که بازگشت امام دوازدهم از طریق حرکت‌هایی که رهبران و آحاد بشر انجام می‌دهند یا وقایع، می‌تواند تسریع شود. ممکن است توضیح دهید که برای تسریع در ظهور حضرت مهدی (عج) چه فعالیت‌هایی باید انجام گیرد؟ آیا از بین بردن اسرائیل می‌تواند در این زمینه مؤثر باشد؟

رئیس جمهور:

سؤال بسیار خوبی مطرح کردید. ما اعتقادمان این است. البته همه ادیان این باور را دارند و هرکس کمی فکر کند این را تأیید خواهد کرد که خدا انسان را برای زندگی امروز خلق نکرده است؛ زندگی‌ای سرشار از نگرانی، جنگ، تبعیض، تهدید، فاصله طبقاتی، فقر و محرومیت‌های گوناگون.

خدا انسان را خلق کرده است که در همین جهان زندگی سعادت‌مندی همراه با آرامش و سرشار از دوستی و برادری را پایه‌گذاری کند؛ همه در آرامش باشند، در

عدالت زندگی کنند و با هم دوست باشند؛ تبعیض، فقر، نگرانی، اشغال، جنگ، ترور و مواد مخدر وجود نداشته باشد. این اعتقاد همهٔ ادیان الهی است. همهٔ ادیان الهی بشریت را به چنین زندگی‌ای بشارت داده‌اند، از جمله حضرت مسیح (ع)، حضرت موسی (ع)، حضرت ابراهیم، حضرت نوح و پیامبر بزرگ اسلام، همه گفته‌اند چنین روزی با حضور انسانهای بزرگ و کامل اتفاق خواهد افتاد؛ کسانی که از جنس پیامبران الهی، پاک و عاشق انسانها هستند و قادرند عدالت را برپا کنند. ما معتقدیم حضرت مهدی (عج) به اتفاق حضرت مسیح با هم خواهند آمد.

اما چه کنیم که آن روز زیبا زودتر اتفاق افتد؟ اول باید در خودمان عدالت و پاکی را پیاده کنیم، دوستدار همهٔ ملتها باشیم، عاشق انسانها باشیم، سعی کنیم در محیطمان عدالت را پیاده کنیم، از کارهای زشت و ظالمانه بدمان بیاید و با آنها از هر ناحیه‌ای که هست، مخالفت کنیم؛ همچنین عدالت و دوستی را تبلیغ کنیم.

من شنیده‌ام که از بین رفتن رژیم صهیونیستی چنین امری را تسریع کند. اگر با اعمال آن رژیم مخالفت می‌کنیم، به دلیل آن است که ظالمانه و توهین به شخصیت انسانهاست. اشغال، ترور، آواره کردن و تهدید کارهای زشتی است و ما با آن و هر کس آنها را انجام دهد، مخالفیم؛ فرق نمی‌کند چه کسی باشد، چه صهیونیستها باشند چه کسان دیگری. فکر می‌کنم مطلب روشن است.

البته این را هم بگویم که ما اعتقاد داریم صهیونیستها مذهبی نیستند. این دروغ بزرگی است که صهیونیستها یهودی هستند. من شنیده‌ام که نیویورک سه میلیون یهودی دارد؛ البته حتماً تعدادشان خیلی بیشتر از این ۵۰۰-۱۰۰۰ نفری است که با این همه تبلیغات صهیونیستها جلوی سازمان ملل جمع شدند. خود یهودیها، مسیحیها و مسلمانها هم اینها را دوست ندارند. آنها قطعاً یک حزب سیاسی هستند که ممکن است امروز یک نقاب افراطی یهودی‌گری زده باشند.

اصلاً پیروان ادیان با افراطیگری مخالفاند. کسی که پیرو پیامبر خدا باشد، اصلاً نژادپرست نیست. همه با هم برابرند، یهودی، مسلمان، مسیحی، هندو و بودا همه انسان‌اند، باید گفتگو کنند و با هم زندگی کنند. نژادپرستی در فرهنگ دینداران نیست. نژادپرستها، حزب سیاسی‌اند؛ چیزی انحرافی را به نام یهودیت، که هیچ ربطی به دین حضرت موسی ندارد، به چهرهٔ خود گذاشته‌اند و هر روز آدم می‌کشند.

حضرت موسی و پیامبران کسی را نکشتند. آنها پیام صلح و دوستی دادند. البته آدمهای بدکار علیه پیامبران قیام کردند و پیامبران دفاع کردند، هیچ پیامبری جنگ نکرد. نمی‌شود بگوییم که ما مذهبی هستیم و میلیونها نفر را آواره کنیم، دختران و پسران را زندانی کنیم و خانه را روی سر زنها و بچه‌ها خراب کنیم. اینها مذهبی نیستند. یک گروه سیاسی پیچیده‌اند که تعدادشان هم زیاد نیست. به دروغ می‌گویند ما یهودی هستیم.

گزارشگر:

هفته گذشته در تهران شما گفتید که احساس دوستانه‌ای نسبت به مردم اسرائیل دارید؛ یکی از معاونان شما هم این حرف را زده بود، که انگار دچار مشکل شد. آیا مردم ایران احساس دوستانه‌ای با مردم اسرائیل دارند؟

رئیس جمهور:

ما با مردم در هر جای دنیا مشکلی نداریم، ما با اشغالگری، ترور، آواره کردن انسانها و کشتار مخالفیم، هر کس که انجام دهد. با مردم مشکلی نداریم. در ایران هم مشکلی پیش نیامد. می‌دانید که در ایران اظهار نظر آزاد است و همه، موافق و مخالف، اظهار نظر می‌کنند. طبیعی است که در موضوع رژیم صهیونیستی هم، نه درباره اصل رژیم، نظرات متفاوتی باشد. همه با اصل این رژیم مخالف‌اند، اما در نحوه برخورد با آن ممکن است روشهای مختلفی را پیشنهاد دهند؛ بعضی تندتر و بعضی کندتر.

اعتقاد ما این است که بسیاری از مردمی که در آنجا زندگی می‌کنند تحت فشار، شکنجه و ناامنی هستند و با فریب به آنجا برده شده‌اند. به آنها گفته‌اند که زندگی سعادت‌مندی برای شما فراهم می‌کنیم و آنها را از شهر و کشور خودشان به آنجا برده‌اند. در فلسطین دو آوارگی اتفاق افتاده؛ یکی مردم بومی آنجا که اخراج شده‌اند و دیگری هم‌عده‌ای که از جاهای دیگر به آنجا آورده شده‌اند. هر کس به جای خودش برگردد، مشکل حل می‌شود. راه حل انسانی خیلی ساده‌ای است.

گزارشگر:

صهیونیسم چه ربطی به مشکلات مردم ایران دارد؟ چرا شما این قدر به صهیونیسم توجه دارید و منابع مالی خود را صرف حمایت از حماس می‌کنید؟

رئیس جمهور:

این سؤال را از همه می‌شود پرسید. شما چرا این قدر حساس‌اید و دفاع می‌کنید؟ البته شخص شما را نمی‌گویم. منظورم افرادی است که این حمایت را انجام می‌دهند. می‌شود پرسید چرا دولت امریکا این قدر حمایت می‌کند؟ بقیه ملت‌های خاورمیانه هیچ حقوقی ندارند؟ این سؤال را می‌شود پرسید.

بالاخره ناامنی در منطقه ماست و ما موظفیم هر جا ظلمی می‌شود در برابر ظلم بایستیم؛ این وظیفه انسانی است. فرق نمی‌کند کجا باشد؛ در هر کجای عالم. ضمن اینکه ما کشوری هستیم که بارها و بارها از سوی رژیم صهیونیستی تهدید شده‌ایم. خود من هم تهدید شده‌ام. بارها گفته‌اند فلانی را باید ترور کنیم، دستگیر کنیم و بکشدیم.

از همه شما تشکر می‌کنم. ما فکر می‌کنیم وقتی گفتگو می‌شود خیلی از مسائل روشن می‌شود. اصلاً آنچه انسان را نسبت به سایر موجودات ترجیح می‌دهد و برتر می‌کند، همین قدرت تعامل است که می‌تواند با هم تعامل کنند و از اندیشه استفاده کنند. من فکر می‌کنم نقش شما در ایجاد فضای تعامل و منطق و گفتگو نقشی منحصر به فرد است. شما می‌توانید فضا را تند و متشنج کنید یا آرام و دوستانه. همه انسانها در انتخاب آزادند، از جمله شما و من، اما طبیعی است که هرکس نتیجه انتخاباتهای خود را برداشت خواهد کرد. ان شاء الله موفق باشید.

حکمت و حیانی؛ گوهر گمشده معرفت در جهان^۱

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم عجل لوليک الفرج والعافیة والنصر واجعلنا من خیر انصاره
و اعوانه والمستشهدين بین یدیه

من خیلی خوشحالم و خدای بزرگ را سپاسگزارم که فرصت حضور در جمع رهبران ادیان ابراهیمی، پیروان حضرت موسی، حضرت عیسی و پیامبر بزرگ اسلام و پیروان حضرت زرتشت و بودا و هندو را عنایت فرمود شاید این نشست در نوع خود اگر نگوییم بین ظییر، کم نظیر است. از خدا می‌خواهم که به این نشست و به همه تلاشهایی که برای اصلاح وضع بشر انجام می‌شود برکت و هدایت عنایت کند. دوستانی که قبل از من صحبت کردند، مطالب خوب و البته متنوعی را مطرح کردند. من قبل از اینکه مطالب را خدمتتان بگویم، می‌خواهم پیشنهادی به برگزارکنندگان نشست برای سالهای آینده داشته باشم. برای اینکه از نشست بهره بیشتری ببریم، شاید بهتر باشد که موضوع مشخصی را در دستور کار نشست قرار بدهیم، مثلاً عدالت، صلح، خداپرستی و پاکی. همه در مورد

۱. سخنرانی در دیدار با اعضای سازمان مذاهب برای صلح امریکا (منوایتها)، ۱۳۸۷/۷/۴

یک موضوع کار کنند، نظر بدهند، بحث و گفتگو بشود و به تفاهم برسیم. حالا شاید برای جلسه اول ابراز مسائل کلی خوب و مفید بود.

انبیای الهی فریادگر توحید و عدالت

شما می‌دانید که اشتراکات ادیان زیاد است. در حقیقت دین یک حقیقت واحد است، نه چند حقیقت. همه پیامبران الهی فریادگر یک حقیقت بوده‌اند، اما متناسب با ظرفیت زمان و مکان. دین حضرت ابراهیم با دین موسی و عیسی و پیامبر اسلام یک دین است. خدای متعال برای هدایت بشر چند دین وضع نکرده است. یک دین است که به مرور و به نسبت تکامل بشر، عرضه شده است. حضرت ابراهیم، حضرت موسی، حضرت عیسی، حضرت محمد (ص) و انبیای الهی همه فریادگر توحید و عدالت بوده‌اند. اشتراکات ادیان زیاد است. ادیان یک حقیقت‌اند. خداپرستی در رأس تعلیمات انبیای الهی است. یکتاپرستی اساس دین است. بدون یکتاپرستی عدالت، صلح، آرامش و امنیت مفهومی نخواهد داشت. پایه ظلم ناشی از شرک است. دوری از یکتاپرستی ریشه همه ظلمها و فسادهایی است که در جامعه بشری اتفاق می‌افتد.

محورهای مشترک ادیان

اجازه بدهید من به بعضی از محورهای مشترک ادیان اشاره کنم: خدا و یکتاپرستی، انسان، جهان باقی، تکلیف بشر، انتظار برای ظهور موعود و برپایی جامعه سعادت‌مند. و اما خدا؛ دوستان اشاره کردند که خدا خالق آسمانها، زمین و همه چیز است. خدای متعال هر چیزی را متناسب، دقیق و آن طور که باید و به اندازه خلق فرموده است و در مسیر هدایت شایسته او قرار داده است. خداوند آفریننده زیباییهاست. عالم و آگاه به همه چیز است. داننده پنهان و آشکار است. او تواناست. همه قدرتهای عالم از خداست. او صاحب، مالک، حاکم مطلق و حقیقی جهان است؛ چرا که او همه جهان را خلق کرده است. وجود و زندگی همه موجودات با اراده خداست و با اراده خدا خاتمه پیدا می‌کند. همه عالم به واسطه او برپاست. اگر خدا لحظه‌ای عنایت خود را از جهان بردارد همه جهان نابود خواهد شد. خدا منشأ علم، قدرت، عشق، محبت، زیبایی، حکمت، عقل، عدل و منشأ وجود است. او دائمی و ابدی و بی‌نیاز از مخلوقات و دیگران است.

و اما انسان؛ این خدا انسان را آفریده است و در وجود انسان عشق و محبت را قرار داده است. خداوند انسان را آیینۀ خود قرار داد. جناب رئیس مجمع خیلی زیبا فرمودند: خدا انسان را آیینۀ خود قرار داد. خدا انسان را به جاننشینی خود در زمین برگزید و از انسان خواست که زمین را آباد و عدالت را برپا کند.

خدا انسان را موجودی الهی آفرید. البته راه نجات و سعادت انسان را در بندگی خودش قرار داد و از انسان خواست که مهربانی، عدالت، آزادگی و عزت نفس داشته باشد. از انسان خواست که با مخلوقات خدا با مهربانی رفتار کند؛ به آنان خدمت کند و به خصوص در خدمت انسانها باشد. همان طور که خداوند عادل است و با ستمگری مخالف است، او هم عادل باشد و با ستمگری مخالفت کند. خداوند جاهل و فقر را بر بندگان خود نپسندیده است و از آنان خواسته است که به دنبال علم و کشف حقیقت باشند و برای محو فقر قیام کنند. از انسان خواست که عالم را صحنۀ خردورزی، تحقیق، تعقل و تعلیم قرار دهد. همه عالم نشانه خداست و انسان بالاترین نشانه خداست. خدا فرمود هر کس خود را بشناسد خدای خود را شناخته است و انسان کامل آیینۀ تمام نمای خداست.

من نمی‌خواهم وقت شما را زیاد بگیرم. این بحث را خلاصه می‌کنم. خداوند نسبت به بندگان خود مهربان است. از بشر خواسته است تا او هم مهربانی کند. خدا عادل است و عدالت را از بشر طلب کرده است. او به بشر عزت و کرامت داده و خواسته است که انسانها عزت و کرامت یکدیگر را حفظ کنند و یکدیگر را تحقیر نکنند.

خدا با ظلم، تبعیض و تجاوز مخالف است و از بندگان خود هم همین را خواسته است. او فرمان داده است که بشر نباید تابع خواسته‌های نفسانی خود یعنی قدرت‌طلبی، زورگویی و خودخواهی باشد. اگر انسان به جای حق‌طلبی و کمال‌خواهی و پرستش خدا به دنبال پرستش غیرخدا، قدرت و ثروت، شهوت و فساد باشد، دیگر بنده خدا نیست و از مسیر لطف و رحمت خدا دور می‌شود و به ناکامی، تاریکی و جهنم خواهد رسید.

نقشهای سه گانه ادیان الهی

ملاحظه می‌فرمایید که ادیان الهی سه نقش معین دارند: نقش معرفتی؛ شناساندن خدا، انسان و جهان. نقش اخلاقی و تربیت انسانها در جهت رشد و کمال و برجستگیهای

اخلاقی مانند تواضع، آزادگی و مهربانی؛ و نقش تشریحی یعنی قانونگذاری برای اداره جوامع و زندگی فردی و اجتماعی و همهٔ ادیان به دنبال برپایی زندگی سعادت‌مند برای همهٔ بشر در روی کرهٔ زمین هستند. تمام پیامبران الهی و صالحان و مصلحان، بشر را به ظهور موعود، انسان کامل، انسان خداپرست حقیقی و عادل کامل بشارت داده‌اند که خواهد آمد و جهان را پر از عدل و برادری خواهد کرد.

اما متأسفانه در طول تاریخ و امروز شاهدیم که در برابر جاری شدن تعلیمات ادیان در زندگی بشر و تحقق اهداف دین الهی، همواره موانع سنگینی وجود داشته است. زورمندان، خودخواهان، تجاوزطلبان و برتری‌جویان در طول تاریخ در برابر انبیا، دینداری و اجرای عدالت ایستادگی کرده‌اند.

آنان به انحاء مختلف تلاش کرده‌اند که در وهلهٔ اول دین، ارزشها و دستورات دینی را از عرصهٔ زندگی بشر کنار بگذارند. تلاش کرده‌اند رهبران دینی را گوشه‌نشین کنند. مثلاً گفتند: دین امری شخصی است یا اینکه دین منحصر به معابد است یا اینکه دین را به اینکه خرافات و مخالف علم و پیشرفت است، متهم کردند.

وقتی که دین از صحنهٔ زندگی کنار رفت، فرصت برای حاکمان خودخواه و آدمکشهای حرف‌های فراهم می‌شود تا هرچه خواستند بگویند و هرچه خواستند انجام بدهند؛ بگویند که دین از سیاست جداست؛ دین امری فردی است و نباید معادلات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را سازماندهی کند.

به خاطر این نگاه و این مقاومت، بشر با سنگین‌ترین مشکلات مواجه شده است. شما از زجر بشر در طول تاریخ آگاهید. بسیاری از پیامبران الهی کشته شده‌اند. بسیاری از صالحان و دهها و صدها میلیون انسان بیگناه به خاطر کنار گذاشتن دین از عرصهٔ زندگی کشته یا آواره شده‌اند.

چیستی مشکلات امروز جامعهٔ بشر

می‌خواهم در حضور شما نگاهی به مشکلات امروز جامعهٔ بشر داشته باشم. نگاه کنید؛ ارزشهای اخلاقی به شدت ضعیف شده است. کانون خانواده به عنوان مقدس‌ترین نهاد اجتماعی در حال متلاشی شدن است. کانونی که مرکز عشق، عاطفه و رشد استعدادهای انسانی است. اخلاق اجتماعی در بسیاری از کشورها در معرض نابودی

است. عدم رعایت احترام به والدین، همسایگان، معلمان و در مقیاس بزرگ‌تر اقوام مختلف، وجود تبعیض نژادی و نژادپرستی افراطی، تحقیر ملتها به واسطه رنگ، نژاد و مذهب و گسترش فقر؛ اشاره کردند که نیمی از جامعه بشر امروز در فقر به سر می‌برد. بخش مهمی از جامعه بشر فاقد بهداشت است. مواد مخدر توسعه پیدا می‌کند. تروریسم گسترش پیدا می‌کند.

دوستان، هیچ‌کدام از اینها و جنایت تناسبی با تعلیمات دینی ندارند.

چالشهای اقتصادی جامعه بشری

از نظر اقتصادی هم چالشهای بزرگی جامعه بشری را تهدید می‌کند. تحمیل سیاستهای اقتصادی قدرتهای بزرگ و خودخواهان بزرگ فقر و تنگدستی را بر بخش مهمی از جامعه بشری حاکم کرده است و در همه جا مردم نگران وضع اقتصادی هستند. بخش مهمی از ثروت ملتها صرف خرید و ساخت سلاح می‌شود. حسب گزارش یکی از مؤسسات امنیتی در امریکا سالانه حدود ۶۲۰ میلیارد دلار از کل ۱۲۰۰ میلیارد دلاری که در جهان صرف هزینه‌های نظامی می‌شود، به هزینه‌های نظامی دولت امریکا اختصاص دارد؛ یعنی بیش از ۵۰ درصد. نتیجه چنین سیاستهایی توسعه ناامنی و جنگ است.

جدایی دین از سیاست ریشه ناامنی و جنگها

دوستان، ریشه ناامنی و جنگ به خودخواهیها، توسعه طلبیها و کنار گذاشتن دین از عرصه سیاست و جامعه برمی‌گردد. دهها هزار کلاهک هسته‌ای برای چیست؟ آیا قرار است این کلاهکها به عنوان نان شب بین فقراى جهان تقسیم شود؟ آیا قرار است کلاهکهای اتمی بهداشت را به فقرا هدیه کند؟ آیا بناست توسعه تسلیحات کشتار جمعی در خدمت مهربانی قرار بگیرد یا برای کشتن انسانهاست؟ چه کسانی اینها را می‌سازند و انبار می‌کنند و بعد به ما می‌گویند از موضع دین در سیاست دخالت نکنید؟ غیر از کسانی که می‌خواهند جهان، ثروت ملتها و شخصیت ملتها را قربانی جیبهای پر نشدنی عده قلیلی سرمایه‌دار فاسد و بی‌دین و بی‌فرهنگ کنند.

شما به عراق نگاه کنید، در عراق تاکنون بیش از یک میلیون انسان کشته شده است. آنها دیگر در بین ما نیستند؛ چه فرزندان که پدر یا مادر خود را از دست داده‌اند چه

پدران و مادرانی که همسر یا فرزندان خود را از دست داده‌اند و بیش از چند میلیون نفر آواره شده‌اند. این متعلق به تاریخ و جنگ جهانی دوم و اول نیست، همین امروز در افغانستان، عراق و فلسطین مردم کشته می‌شوند. چه بسا در طول همین دو ساعت جلسه ما دهها و صدها نفر کشته شده باشند.

به وضعیت فلسطین نگاه کنید. موضوع فلسطین چیزی نیست که با شوخیهای سیاسی و کلمات رنگارنگ و شعارهای توخالی بخواهیم آن را از ذهن جامعه بشری محو کنیم یا مسؤلیتهای خود را در قبال آن نادیده بگیریم. شصت سال است که بیش از پنج میلیون انسان بی‌گناه آواره‌اند و در اردوگاهها بدون آموزش، بهداشت و امید به آینده زندگی می‌کنند. روزانه خانه‌های مردم بر سر زن و بچه در وطن و خانه خود با بولدوزر، بمب و موشک خراب می‌شود.

در طول شصت سال سه جنگ بر همسایگان تحمیل شده است و آخرین جنگ، جنگ لبنان مظلوم، کوچک و بی‌دفاع بود. دهها هزار تن بمب بر سر مردم لبنان فرو ریخته شد، چرا؟ چرا حاکمان امروز جهان، مدعیان صلح، دموکراسی و حقوق بشر، که اگر در کشور دولتهای مخالف آنها پای گربه‌ای زیر کامیون شهرداری برود صدها قطعنامه صادر می‌کنند، سخنرانی و دلسوزی می‌کنند، نتوانسته‌اند مسئله فلسطین را حل کنند و چرا اصولاً برای مردم فلسطین دلسوزی نمی‌کنند؟ چرا اگر کسی به رژیم صهیونیستی کوچک‌ترین اعتراض یا انتقادی بکند، بلافاصله متهم به تروریست بودن می‌شود، اما در حنجره و بیان این افراد و حامیان آنان، کوچک‌ترین کلامی از مظلومیت مردم فلسطین وجود ندارد.

دوستان من، اینها به خاطر این است که دین از عرصه جامعه کنار گذاشته شده است. بیش از ۶۰ سال و بیش از صد طرح برای حل مشکل فلسطین ارائه شده است، اما همه با شکست مواجه شده است. چرا؟ باید برای ما پیروان ادیان این سؤالی بسیار جدی باشد؛ چرا که روزانه مردم کشته و آواره می‌شوند. سایه تهدید ۶۰ سال است بر سر خاورمیانه سنگینی می‌کند.

بی‌توجهی به تعالیم انبیا؛ مانع حل مسئله فلسطین

به نظرم علت اصلی دو چیز است: اول بی‌توجهی به ریشه مشکل؛ هشتاد سال قبل در فلسطین مشکلی نبود، صد سال قبل هم مشکلی نبود، اما چرا در این ۶۰ سال مشکل

ایجاد شده است. به نظرم اتفاق عجیب و غریب افتاده است. ما نمی‌توانیم از کنار این اتفاق بی‌تفاوت عبور کنیم و به صرف نشستن و برخاستن عده‌ای در سازمان ملل حق را فراموش کنیم؛ پیامبران به ما اجازه نمی‌دهند؛ خدا به ما اجازه نمی‌دهد.

من شک ندارم اگر امروز پیامبران حاضر بودند، پرچمدار مبارزه با فساد و ظلم و تجاوز و کشتار بودند؛ چرا که در دوران خودشان نیز پرچمدار بودند. ما حضرت مسیح را پرچمدار مبارزه با ظالمان و ستمگران و خونریزان می‌شناسیم. دلیل خیلی روشن است. اگر حضرت مسیح در خط‌مقدم مبارزه با فاسدان نبود، چرا تلاش کردند او را به صلیب بکشند، چرا اراده کردند او را بکشند؟ اگر حضرت مسیح فقط دعوت به عشق می‌کرد، فقط صحبت می‌کرد، کاری به کار حاکمان نداشت، فقط صورت خود را برای سیلی حاکمان آماده می‌کرد، چه دلیلی برای کشتن او بود؟

اگر حضرت موسی با فرعون زمان در نمی‌آویخت، چرا فرعون تلاش کرد موسی را بکشد؟ چرا او را تعقیب کرد؟

پیامبران مظهر عدالتخواهی و مبارزه با فساد هستند. دین از یک طرف ترویج دوستی و عشق است، پایه و روح دین عشق است؛ از سوی دیگر برای ترویج و پاسداری از عشق و حقوق انسان در برابر ظالمان می‌ایستند.

علت اول این است که به ریشه مسئله فلسطین بی‌توجهی شده است. حادثه‌ای بی‌نظیر در تاریخ اتفاق افتاده است. امروز هم گفتند، ما هم بحثی نداریم، در جنگ دوم جهانی بیش از ۶۰ میلیون انسان کشته شده است. جنگ در کجا اتفاق افتاده است؟ در اروپا. چه کسانی مسبب جنگ بوده‌اند؟ خودخواهان و حاکمان اروپایی؛ کسانی که اتفاقاً ادعای لیبرالی و دموکراسی داشته‌اند. جنگ دوم را مسلمانان یا رهبران دینی مسیحی برپا نکرده‌اند. حاکمان خودخواه با شعار اومانیسیم و لیبرالیسم و دموکراسی جنگ جهانی دوم و همین‌طور جنگ اول را برپا کردند.

جنگ در اروپا اتفاق افتاد اما خسارت آن را مردم فلسطین پرداختند. مردم فلسطین را از خانه خود آواره کرده‌اند و دیگرانی را هم از سایر کشورها از خانه‌های خود آواره کرده‌اند و به جای مردم فلسطین نشانده‌اند. کدام پیامبر الهی و کدام پیرو حقیقی یک پیامبر الهی چنین ظلم بزرگی را می‌پذیرد؟

دو آوارگی اتفاق افتاده است. پنج میلیون مردم فلسطین و چند میلیون یهودی. به

محض اینکه کسی به رفتار رژیم صهیونیستی اعتراض می‌کند، او را متهم به ضدیت با یهود می‌کنند، در حالی که حساب قوم یهود از صهیونیسم جداست. صهیونیسم یک حزب سیاسی است و ربطی به مردم یهود ندارد. دیدید که پریوز در همین نیویورک حزب صهیونیست به راهپیمایی دعوت کرد، حتی یهودیان نیویورک هم به او پاسخ ندادند. در حالی که در نیویورک بیش از دو میلیون یهودی زندگی می‌کنند. ما بزرگ‌ترین ظلم به قوم یهود را این می‌دانیم که کشتار، آواره کردن، ترور رهبران فلسطین، تجاوزهای همسایه فلسطین و سه جنگ خانمانسوز در خاورمیانه را به قوم یهود منتسب کنند. این ظلم به قوم یهود است. ما نباید بپذیریم قومی را به جنگ افروزی، اشغالگری، تجاوز و کشتار زنان و کودکان متهم کنند. ما مخالف این ظلم هستیم. ما مخالف ظلم به هر قومی (یهودی، مسیحی، زرتشتی، بودایی و هندو) هستیم.

دوستان من، همه می‌دانیم که در جهان شبکه‌های بانفوذ سیاسی و اقتصادی در پشت پرده طراحی می‌کنند تا استقلال سیاسی، اقتصادی و فرهنگی و شخصیت ملت‌ها را مخدوش کنند. بسیاری از سیاستمداران، رسانه‌ها را به اسارت گرفته، بر مراکز اقتصادی مسلط شده‌اند و نظام‌های سیاسی بین‌الملل را تحت فشار قرار داده‌اند. به همین دلیل است که سازمان‌های بین‌الملل قادر به حل مشکلات از جمله مشکل عراق، افغانستان و فلسطین نیستند.

چطور می‌شود که پیروان ادیان در سازمان ملل که متعلق به همه ملت‌هاست و باید مظهر عدالت و دموکراسی باشد، بنشینند و چند کشور برای خود حق ویژه و تو قائل باشند و با سوءاستفاده از این حق، تجاوز و کشتار کنند و ملت‌ها را آواره کنند و وقتی ملت‌ها می‌خواهند به سازمان ملل و شورای امنیت پناه ببرند، باید به خود متجاوز شکایت کنند و متجاوز با دارا بودن حق و تو هم طرف دعواست و هم دادستان و هم قاضی و هم مجری حکم خواهد بود. آیا چنین وضعی با روح دین و هدف پیامبران سازگاری دارد؟ آیا رهبران دینی چنین وضعی را تأیید می‌کنند؟ آیا اشغالگری، بی‌عدالتی، تحقیر انسانها و چپاول ثروت ملت‌ها مورد تأیید است؟

شما می‌دانید افریقا از ثروتمندترین سرزمین‌هایی است که خدا خلق کرده است. اما چه کسانی از ثروت افریقا استفاده می‌کنند و فقر و محرومیت برای چه کسانی است؟

ادیان الهی مطمئن ترین پناه ملت‌ها

دوستان من، ما امروز دغدغه‌های مشترکی داریم. همه ملت‌ها امروز با ما هماهنگ‌اند و وضع موجود را تأیید نمی‌کنند. ملت‌ها به دنبال یک پناهگاه و راه جدیدند و طبیعی است که ادیان الهی و مکاتب دینی بهترین و مطمئن‌ترین و سالم‌ترین پناه مردم‌اند.

اتحاد و برائت از زورگویان عامل بازدارنده دشمنان بشریت

دوستان من، مسئولیت ما بسیار سنگین است. دینداری، عدالت‌خواهی، صلح‌خواهی و دفاع از حقوق مردم امری جدی است. مسئله‌ای شوخی برای تبلیغات و کار رسانه‌ای نیست. امری جدی است. کار پیامبران جدی بود. آنها در وسط صحنه دفاع از انسانیت حضور داشتند و دفاع می‌کردند. سیلی می‌خوردند. سنگ به پیشانی پیامبران می‌خورد. جنگ علیه پیامبران راه می‌افتاد. دفاع از عدالت و حقوق انسانها فقط با نصیحت ممکن نیست. باید دست به دست هم بدهیم، متحد بشویم و در برابر زورگویان بایستیم، و الا آنها هیچ حریم و حدی را رعایت نخواهند کرد.

ما باید اولاً با صدای بلند برائت خود را از وضع موجود و ظلم حاکم بر جهان اعلام کنیم. خداوند ظلم و ستم را نمی‌پسندد و رهبران ادیان الهی با هر ظلم و ستمی در هر جای دنیا مخالف‌اند.

اگر دشمنان بشریت بدانند که همه دینداران، انسانهای پاک و پیروان پیامبران و صالحان با آنان مخالف‌اند، احتیاط می‌کنند، کمتر جنایت می‌کنند و دست خود را جمع می‌کنند. ما باید فریاد بزنی که خداوند جهان یکی است. کسی نباید ادعای خدایی بکند. ثروت، قدرت، تمایلات غیرانسانی و هواهای نفسانی خدا نیستند. نباید پرستیده شوند. ما باید فریاد بزنی که آن کسی که قدرتمندتر است، لزوماً حق نیست و لزوماً حق با کسی نیست که غلبه، رسانه و ثروت دارد. ما باید فریاد بزنی که قدرت و ثروت باید در دست انسانهای صالح و در خدمت مردم باشد.

برافراشتن پرچم عدالت‌خواهی و آزادگی

دوستان، ما باید مردم را به اطاعت از خدا دعوت کنیم. باید مردم را به عدالت، پاکی و

خیرخواهی دعوت کنیم. چه کسانی شایسته‌تر از شما پیروان واقعی ادیان الهی و علمای دینی هستند که پرچم عدالتخواهی و آزادگی را برافرازند و پرچم خدمت به مردم و مبارزه با جهل، فقر، فساد و ظلم را بر دوش بکشند.

بازگشت به تعالیم انبیا، راه برون رفت از نابسامانیها

دوستان من، آیا برای برون رفت از وضع موجود و اصلاح نابسامانیها راهی جز بازگشت به تعلیمات انبیا وجود دارد؟ آیا راهی جز راه صالحان و حکیمان و خیرخواهان وجود دارد؟ البته مسیر مشکل است. در مسیر سختیها هست. بلندگوهای ظالمان و حاکمان شما را رها نخواهد کرد. هزاران تهمت را به سوی شما سرازیر خواهند کرد. ممکن است زندانی و ترور بشویم. دیدید که بارها خود بنده را تهدید به ترور کرده‌اند. مشکل است. اما کسی که در مسیر خدا حرکت بکند، خدا او را یاری خواهد کرد. خدا به عدالتخواهان و خیرخواهان پاداش نیکو خواهد داد و ستمگران را مجازات خواهد کرد.

موعودگرایی رمز وحدت

و جمله آخر، همه ما معتقدیم که حق پیروز خواهد شد و حاکمیت الهی تمام زمین را فرا خواهد گرفت؛ موعود خواهد آمد؛ مسیح خواهد آمد و به اتفاق هم زمین را پر از عدل و داد خواهند کرد.

این اندیشه مشترک ماست. این رمز وحدت ماست. این محور هماهنگی و همدلی ماست. این زیباترین آرمان بشر و انبیای الهی است. امروز هم می‌توانیم برای تحقق این حقیقت، برای برپایی عدالت و برای ظهور منجی و مسیح دست به دست هم بدهیم، تلاش کنیم. به جای اشغال سرزمین دیگران در برابر اشغالگری بایستیم. به جای کشتار دیگران در برابر کشتار بایستیم. برپایی عدالت نیازمند دعوت و عدالت است.

دوستان، خوشبختانه امروز امیدهای فراوانی در برابر ماست. ملتها بیدار شده‌اند. در مقابل بی‌عدالتی ایستاده‌اند. خواهان عدالت‌اند. نقش ادیان هر روز قوی‌تر و پررنگ‌تر می‌شود. گرایش مردم به دین و خداپرستی روزافزون است. حقیقت دین در معرض بروز است. دل‌های انسانها و ملتها به سمت ارزشهای دینی گرایش پیدا کرده است. همه

به دنبال حقیقت، عدالت و منجی هستند و این کار ما را آسان تر می کند.

اتحاد و تلاش برای تحقق عدالت

دوستان من، بیایید دست به دست هم بدهیم، با کمک هم برای عدالت که وظیفه دین و دینداران است، تلاش بکنیم و مسئولیتها و فشارهای آن را هم تحمل کنیم.

من مطمئنم همه شما خود را برای یک تلاش ایمانی، مجاهدت الهی و کار بزرگ آماده کرده اید.

من و هموطنانم سالهای طولانی است که رنج ظلم را بر دوش خود احساس می کنیم. به جرم آزادی خواهی هشت سال سنگین ترین جنگ را تحمل کردیم. بیش از ۲۰۰ هزار نفر از بهترین فرزندانمان را در جنگ و دفاع از سرزمین خود از دست دادیم و امروز هم توسط کسانی که خود سازنده بمب اتمی هستند و خود کسانی هستند که از بمب اتم استفاده کرده اند و قوانین مربوط به خلع سلاح و منع توسعه سلاحهای هسته ای را امضا نکرده اند، حتی محدودیتها برای حفظ محیط زیست را هم نپذیرفته اند، تحت فشار قرار گرفته ایم تا از پیشرفتهای علمی محروم بمانیم.

من و ملت من آماده هستیم که دست در دست شما برای عدالت، پاکی و نجات انسانها و برای زندگی در صلح بین پیروان همه ادیان مسیحیان، یهودیان، زرتشتیان، مسلمانان و پیروان مصلحان، بودیسم و هندوئیسم تلاش کنیم.

متشکرم، موفق و پیروز باشید

سسستی منطق معیارهای دو گانه^۱

گزارشگر:

جناب آقای رئیس جمهور از فرصتی که به ما دادید خیلی ممنونیم. ما امیدواریم که در جلسه امروز راجع به ایران چیزهای بیشتری بدانیم. می‌خواستم بپرسم میراث شما به عنوان رئیس جمهور ایران در چهار سال گذشته چه بوده است؟ به هر حال، هفت ماه دیگر در ایران انتخابات صورت خواهد گرفت، دولت شما چه دستاوردهایی برای مردم ایران داشته است؟ آیا فکر می‌کنید مردم به خاطر وضعیت اقتصادی، تورم و بیکاری علیه شما رأی بدهند؟

می‌خواهم در خصوص رابطه شما با مجلس بپرسم که ظاهراً پرس و جویی شده در خصوص اینکه پول نفت کجا رفته و ایران حدود ۱۲۰ میلیارد دلار پول نفت داشته و این صرف چه شده است؟

۱. مصاحبه با اعضای هیئت سردبیری نیویورک تایمز، ۱۳۸۷/۷/۴

رئیس جمهور:

بسم الله الرحمن الرحيم
اللهم عجل لوليک الفرج والعافیة والنصر واجعلنا من خیراعوانه و انصاره
والمستشهیدین بین یدیه

خدا را سپاسگزارم که فرصت این گفتگو را فراهم کرد و خوشحالم که امروز مشغول گفتگو هستیم.

دستاوردهای دولت در بخشهای مختلف، بخشهای فرهنگی، اقتصادی و سیاسی خیلی زیاد بوده است. بله، امروز همه دنیا در بخش اقتصادی دچار مشکلاتی است. طبیعی است. اقتصاد ایران هم از این وضعیت تأثیر می پذیرد، اما پیشرفتهای اقتصادی ایران بسیار سریع است. ما دائم یک رشد ثابت و پایداری را تجربه می کنیم. تورم هم هست، اما در حال مهار شدن است. تقریباً در همه دنیا عدد مطلق تورم دو برابر شده است، ولی در ایران دو برابر نشده است.

رابطه دولت با مجلس رابطه خیلی خوبی است. مجلس ما مجلسی کاملاً آزاد است. درباره همه موضوعات اظهار نظر می کند.

اما درباره سؤالی که شما گفتید، من تا حالا نشنیده ام که پول نفت کجا رفته است؟ شاید شما مقالات بعضی از منتقدین دولت را می گوید. اینها هست و در ایران چیزی معمولی است. درآمدهای کشور خیلی بیش از آن چیزی است که شما گفتید. درآمد نفت بخشی از درآمدهای ایران است. ما درآمدهای مالیاتی، گمرکی، معادن، زمینها و صادرات غیرنفتی داریم.

طبق قانون، تمام درآمدهای دولت در حسابهای خزانه داری کل متمرکز است و تمام هزینه های دولت هم با تصویب مجلس انجام می شود و مجلس نظارت می کند و گزارشهای بسیار دقیق تهیه می کند و سالانه این گزارشها منتشر می شود. روند، روندی قانونی و طبیعی است.

گزارشگر:

نکته ای که من عنوان کردم، مطرح شده است. جناب آقای روحانی یک نامه

سرگشاده در این خصوص نوشته‌اند و پرسیده‌اند که پول نفت ایران کجا رفته است. همچنین شما تاکنون دو رئیس بانک مرکزی ایران را برکنار کرده‌اید که سبب شده برنامه‌های اقتصادی دولت زیر سؤال برود. اخیراً بسیاری از کشورهای تولیدکننده نفت رشد بسیار بالای اقتصادی را تجربه کرده‌اند. درعین اینکه در ایران بیکاری زیاد و رو به افزایش است و یک سوم نمایندگان مجلس هم نامه‌ای امضا کرده‌اند و از شما خواسته‌اند که در خصوص برنامه‌های اقتصادیتان پاسخگو باشید.

بنابراین در این خصوص انتقاد از مسائل در داخل خود ایران زیاد است.

رئیس جمهور:

در ایران آزادی هست. تعجب می‌کنم شما چرا این قدر به مسائلی که داخل ایران می‌گذرد حساسیت دارید. آقای روحانی فردی آزاد در ایران است و می‌تواند نظراتش را بیان کند. همه آزاد هستند و نظرات موافق و مخالف می‌دهند. صدها نظر مخالف نظر آقای روحانی هم در ایران منتشر می‌شود.

اتفاقاً درصد بیکاری در ایران رو به کاهش است. البته ما به خاطر رشد بالای جمعیتمان در مقطعی تعداد نیروی کارمان خیلی زیاد است.

همه جای دنیا مشکلات هست. مشکلاتی که امروز در امریکا هست، ده برابر مشکلات ایران است. مشکل ما در حدی نیست که بخواهیم ۷۰۰ میلیارد دلار از خزانه به اقتصاد تزریق کنیم. ما ۷۰ یا حتی ۵ میلیارد دلار هم تزریق نمی‌کنیم. عوض شدن مدیران هم امری عادی است. در همه جای دنیا مدیر عوض می‌شود. ما می‌خواهیم یک برنامه جدید اقتصادی را اجرا بکنیم. باید تیم اقتصادی هماهنگ مستقر بشود و این اتفاق هم افتاده و یک امر طبیعی است.

گزارشگر:

من چندین بار به ایران رفته‌ام و می‌دانم اکثر مردم دو شغل دارند و به دلیل وضع اقتصادی‌ای که دارند خیلی عصبانی هستند.

رئیس جمهور:

شما نگران نباشید. چند ماه حوصله کنید نظرات مردم در انتخابات منتشر خواهد شد. ما دائماً با مردم در تماس هستیم و با هم زندگی می‌کنیم. شما با من یک سفر بیاید و نظرات مردم را از نزدیک بشنوید. در ایران آزادی کامل هست و مردم راحت صحبت

می کنند. رأی هم می دهند، در انتخابات هم شرکت می کنند، به تظاهرات هم می آیند. شما خیلی نگران نباشید.

گزارشگر:

سؤال دیگر در مورد قیمت بنزین است. ایران با اینکه یکی از تولیدکنندگان بزرگ نفت جهان است، متکی به واردات ۴۰ درصد بنزین است و مردم از این بابت خیلی عصبانی اند و می گویند چرا باید این طور باشد و چرا ایران در این بخش سرمایه گذاری نمی کند و چرا پالایشگاههای خودش نمی توانند این بنزین را تولید کنند.

رئیس جمهور:

مردم عصبانی هستند؟

گزارشگر:

بله، حتی گاه شده که پمپ بنزینها را آتش زده اند.

رئیس جمهور:

نه، به آن علت نبوده است. ما هفت پالایشگاه جدید در دست احداث داریم. البته مصرف بنزین در ایران خیلی بالاست؛ آن هم به خاطر این است که قیمتش خیلی پایین است و دولت برای بنزین یارانه خیلی سنگینی می پردازد.

گزارشگر:

می خواهم راجع به وضعیت حقوق بشر سؤال کنم. شما می فرمایید حقوق بشر در ایران رعایت می شود، آزادی بیان در ایران هست و مردم در ایران بسیار آزادند. اما در عین حال انتقادات خیلی زیادی از برنامه های حقوق بشر ایران شده است. برای مثال در ایران اعدام جوانان زیر ۱۸ سال صورت می گیرد. اخیراً بیش از سی نوجوان اعدام شده اند و ایران از نظر این گونه اعدامها بعد از چین، در رتبه دوم است. چرا سرکوبها افزایش پیدا کرده است؟

سؤال بعد هم اینکه شما خود یک ایرانی هستید. عرب نیستید. کشورتان هم هرگز با اسرائیل نجنگیده، ولی به نظر می رسد در عین حال شما بیش از حد به یهودیان توجه می کنید. ممکن است بپرسم علت آن چیست؟

رئیس جمهور:

شما سؤالهای خوبی پرسیدید. در ایران نوجوانها اعدام نمی شوند. در کجا جوانها

اعدام شده‌اند؟ قانون ما سن رسیدگیها را بالای ۱۸ سال قرار داده است. من نمی‌دانم شما این عدد سی نفر را از کجا آورده‌اید.

گزارشگر:

گروههای دیده‌بان حقوق بشر و دیگران اعلام کرده‌اند.

رئیس‌جمهور:

شاید منظورتان آن گروه قاچاقچی مواد مخدر است. یک گروه در رابطه با مواد مخدر در ایران اعدام شدند. ما در ایران قانون داریم؛ کسانی که از یک مقدار بیشتر مواد مخدر قاچاق کنند، حکمشان اعدام است. و این چیز خیلی خوبی است. در واقع ما داریم هزینه می‌کنیم که شماها اینجا سالم زندگی کنید و تا الان چند هزار نفر از نیروهای امنیتی ما در مبارزه با مواد مخدر کشته شده‌اند؛ نزدیک به چهار هزار نفر. قاچاقچیان هم معمولاً نوجوان نیستند.

قوانین جزایی ما قوانین بسیار محکم و پیشرفتهای است. در مسیر دادرسی ما هر کس می‌تواند بیش از پنج بار تقاضای تجدیدنظر بکند. این تقریباً در دنیا بی‌نظیر است.

البته با ایران برخورد سیاسی زیاد می‌شود. برای ما هم خیلی مهم نیست؛ یعنی کسانی که علاقه دارند با این حرفها به ایران فشار بیاورند. شما بدانید که مردم ایران کشور و دولتشان را دوست دارند. سی سال است که از این حرفها زده می‌شود. اما سی انتخابات بزرگ و مهم در ایران برگزار شده و حداقل هر سال دو تظاهرات سی میلیون نفری در ایران برگزار می‌شود. یکباش همین فردا روز جمعه و یکی هم روز ۲۲ بهمن است.

اصلاً رابطه دولت و مردم در ایران یک چیز متفاوت است. ما دائم با مردم و میان مردم زندگی می‌کنیم؛ با اقشار مختلف، دانش آموز، دانشجوی، کشاورز، کارگر و کارمند. هیچ محدودیتی در رابطه ما با مردم وجود ندارد. رهبر ما در یک جلسه می‌نشیند و مردم آنجا نفر نفر سؤال می‌کنند و رهبر جواب می‌دهد. همه می‌آیند خیلی آزاد سؤال می‌کنند. هیچ محدودیتی نیست.

روابط دولت و مردم در ایران روابطی کاملاً دوستانه است و همه مردم از دولتشان حمایت می‌کنند. البته عده‌ای هم انتقاد دارند یا مخالف‌اند. اینها در همه جا هست. اما

اینها در اقلیت محض هستند. ما مشکلی نداریم و داریم در ایران با مردمان زندگی می‌کنیم. و همه حکومت هم منتخب مردم‌اند؛ رهبری، رئیس جمهور، دولت، مجلس و همه. این بحثی که شما می‌کنید بیشتر بحثهای سیاسی خارج از ایران است. داخل ایران این حرفها نیست.

درباره توجه به یهودیان، ما با یهودیان کاری نداریم. یهودیان در ایران زندگی می‌کنند. در طول تاریخ زندگی کرده‌اند. در مجلس ما نماینده دارند. با اینکه جمعیتشان ۲۰ هزار نفر است، یک نماینده دارند. در حالی که سایر مردم هر ۱۵۰ هزار نفرشان یک نماینده دارند.

یهودیها هم مثل مسیحیها، مسلمانها و زرتشتیها محترم‌اند. همه محترم‌اند. بحث سر صهیونیسم است. صهیونیسم یهود نیست، یک حزب مرموز سیاسی است. ریشه جنگها و ناامنیها به صهیونیسم بر می‌گردد. در منطقه ما شصت سال است که انسانها کشته می‌شوند؛ شصت سال تهدید و تجاوز است و چند جنگ بزرگ اتفاق افتاده و سرزمینهای وسیعی در اشغال است. بیش از پنج میلیون نفر از خانه خودشان آواره شده‌اند. زنها و کودکان در خانه خودشان مورد هجوم قرار می‌گیرند. با بولدوزر خانه را بر سر زنها و بچه‌ها خراب می‌کنند؛ در خانه و وطن خودشان. اینها جنایتی نیست که ما بتوانیم چشم پوشیم. ما با این جنایتها مخالفیم و با صدای بلند این را اعلام می‌کنیم. عصبانیت دولت امریکا هم مانع فریاد زدن ما نمی‌شود. تا زمانی که جنایت ریشه‌کن نشود، ما فریاد خواهیم زد.

من تعجب می‌کنم در رسانه‌های کشور شما هیچ حساسیتی درباره نقض گسترده حقوق بشر در سرزمین فلسطین نیست و همین طور جنایاتی که در افغانستان و عراق انجام می‌شود. نیروهای ناتو به افغانستان آمدند برای اینکه امنیت را برقرار کنند، اما ناامنی و تروریسم گسترش پیدا کرد و تولید مواد مخدر چند برابر شد. هر روز صدها نفر کشته می‌شوند. مراسم عروسی بمباران می‌شود. دایره ناامنی به کشور پاکستان هم رسیده است.

در اشغال عراق یک میلیون نفر کشته شدند و چند میلیون نفر آواره شدند. آیا هیچ فریادگری در امریکا پیدا می‌شود که مظلومیت این مردم را فریاد کند؟ روی کره زمین هفت میلیارد جمعیت در نزدیک به دویست کشور زندگی می‌کنند. چرا سیاستمداران در امریکا فقط از صهیونیستها حمایت می‌کنند؟ این چه تعهدی است که یک دولت

بزرگ مثل امریکا باید خودش را قربانی یک مشت صهیونیست جنایتکار بکند؟ این غیرقابل درک است. چرا وقتی در ابوغریب و گوانتانامو و زندانهای مخفی اروپا حقوق بشر نقض می‌شود، سر و صدایی نیست. در بسیاری از دنیا در کشورهایی که دوست امریکا هستند، نقض گسترده حقوق بشر اتفاق می‌افتد. امروز برخورد با حقوق بشر مسئله‌ای کاملاً سیاسی با استانداردهای چندگانه است. تکرار می‌کنم؛ مردم ایران دولتشان را دوست دارند، در انتخابات خواهید دید.

گزارشگر:

آقای رئیس جمهور می‌خواستم در خصوص روابط با امریکا بپرسم. اگر رئیس جمهور جدیدی در امریکا به زودی وارد کار بشود، آیا ایران آماده هست که آن معامله یک جا را با امریکا انجام بدهد. سال ۲۰۰۳ توسط آقای ظریف و همچنین سفیر سوئیس و از طریق فاکس، ایران نامه‌ای ارسال کرد که چارچوب معامله‌ای را با امریکا پیشنهاد کرد. آیا آن چارچوب هنوز زنده است و آیا ایران هنوز مایل است که مفاد آن را به عنوان روشی برای ایجاد ارتباط استفاده کند؟

رئیس جمهور:

من بارها اعلام کرده‌ام. ما خواهان روابط خوب با همه از جمله امریکا هستیم. اما روابط باید بر اساس عدالت و احترام متقابل باشد. هر موقع دولت امریکا تعهدش را به این دو اصل اعلام بکند، ما آماده هستیم؛ گرچه از رفتار امریکا خیلی ناراحتیم. دولت‌های امریکا در ۵۵ سال اخیر با مردم ما خیلی بد عمل کردند. فهرست بلندی از خطاهای امریکا در برابر ملت ما موجود است. اما اگر دولت امریکا تعهدش را به این دو اصل اعلام کند ما مشکلی نداریم. می‌شود دوران جدیدی را آغاز کرد.

گزارشگر:

آیا شما پیشنهاد سال ۲۰۰۳ را قبول دارید؟

رئیس جمهور:

من به شما گفتم. عدالت و احترام متقابل اصول قطعی ماست. ما در افغانستان کمک کردیم، اما نتیجه‌اش این شد که آقای بوش خود ما را مستقیماً تهدید به حمله نظامی کرد و شش سال است که دائماً علیه ما سخنرانی می‌کند. لذا به این نتیجه رسیده‌ایم که قدم‌ها را باید سنجیده‌تر و محکم‌تر برداریم. البته هر کاری که در خدمت مردم و امنیت

مردم باشد، باز هم انجام خواهیم کرد.

گزارشگر:

دولت آقای بوش دارد امکان باز کردن دفتر حافظ منافی را در ایران بررسی می‌کند. اگر این پیشنهاد آنها تنظیم بشود، آیا شما با فکر باز آماده‌اید آن را بپذیرید؟

رئیس جمهور:

من قبلاً اعلام کرده‌ام، ما این را با نظر مثبت بررسی می‌کنیم.

گزارشگر:

آیا در مورد این پیشنهاد به طور غیر مستقیم، از طریق سفیر، بحث کرده‌اند؟

رئیس جمهور:

خیر. تاکنون درخواست رسمی نبوده است.

گزارشگر:

می‌خواهم بدانم شما انتخابات آمریکا را چگونه می‌بینید. به هر حال دو کاندیدای ریاست جمهوری هست و او با ما گفته که آماده است با ایران مذاکره کند. آیا فکر می‌کنید این پیشنهاد وی امیدبخش است؟

رئیس جمهور:

شما چه فکر می‌کنید؟

گزارشگر:

من بیشتر علاقه دارم بدانم شما چه فکر می‌کنید.

رئیس جمهور:

خب من هم دوست دارم نظر شما را بدانم.

ما در امور داخلی آمریکا دخالتی نمی‌کنیم. انتخابات حق مردم امریکاست. باید مردم آمریکا انتخاب کنند. البته امیدواریم هر کسی انتخاب می‌شود، روش جدیدی را در رفتار با دیگران در پیش بگیرد. البته فکر می‌کنم هر کسی بیاید بالاخره باید دو کار را حتماً انجام بدهد.

اولین کار این است که دایره دخالت‌های آمریکا را به مرزهای آمریکا محدود کند. این دخالت‌ها دنیا را ناامن کرده است و هزینه‌های سنگینی بر دوش ملت آمریکا و سایر ملت‌ها گذاشته است. کسی از دولت آمریکا دعوت نکرده که کدخدای جهان باشد. شعار

رهبران اولیهٔ امریکا خدمت به مردم امریکا و تلاش برای حل مشکل مردم امریکا در جغرافیای امریکا بود. اما امروز مسائل داخلی فراموش شده و دولت امریکا در همه جای دنیا خودش را درگیر کرده است، و بودجهٔ نظامی هر سال اضافه می‌شود.

شاید اگر دولت امریکا خودش را درگیر این مسائل نمی‌کرد، هم صلح و امنیت در دنیا بهتر برقرار بود، هم امروز مردم امریکا این همه مشکل نداشتند، از جمله این بحران اقتصادی که تبعاتش همهٔ دنیا را آزار می‌دهد.

شاید بهتر بود بخش مهمی از این بودجهٔ نظامی صرف آموزش، بهداشت، مسکن و رفع نیازهای مردم امریکا می‌شد.

آن وقت آن چند صد هزار افغانی و یک میلیون عراقی هم الان زنده بودند و زندگی می‌کردند. همچنین مردم امریکا این مشکلات را نداشتند و بانکها ورشکست نمی‌شدند و دولت مجبور نمی‌شد هفتصد میلیارد دلار از پول مردم را به شرکتهای بزرگ تزریق بکند.

ما فکر می‌کنیم می‌شود دنیا را بهتر اداره کرد. ما فکر می‌کنیم هر کس رئیس جمهور می‌شود، باید توجه خودش را به داخل مرزهای امریکا و رفع مشکلات مردم امریکا متمرکز کند.

کار دومی که باید بکند این است که رابطه‌اش را با ایران اصلاح بکند. این همان سؤال شماست. امیدواریم هر کس انتخاب می‌شود واقعاً تغییرات درست و اساسی ایجاد کند.

گزارشگر:

شما فرمودید که امریکا باید دامنهٔ دخالتهای خارجی‌اش را کم و به داخل محدود بکند. من خودم سفرهای زیادی رفته‌ام. در سال ۱۹۹۰ - بعد از زلزله بم - می‌دیدم که خیلی از مردم ناراحت و عصبانی هستند که پول دولت ایران کجا می‌رود؛ برای کمک به حماس و حزب‌الله می‌رود، در حالی که باید خرج مسکن سازی برای خود مردم ایران بشود.

رئیس جمهور:

خیلی ممنونم که شما این قدر دلسوز مردم ایران هستید. شما هم خوب هستید. ولی من ایرانی هستم و میان مردم ایران زندگی می‌کنم. ایرانیها بلد هستند که مشکلاتشان

را حل بکنند.

گزارشگر:

می‌خواهم راجع به برنامه هسته‌ای بپرسم. وقتی صحبت از روابط ایران و امریکا هست. همچنان که می‌دانید در این زمینه تنشهای زیادی هستند و در عین حال کشورهای دیگری هم در منطقه هستند که برنامه هسته‌ای‌شان را جلو برده‌اند و در این زمینه با امریکا همکاری کرده‌اند. شما چرا همین روش را پی نمی‌گیرید. بیایید غنی‌سازی را تعلیق کنید و برنامه‌های هسته‌ای‌تان را پایان ندهید. تا حالا خیلی هم جلو رفته‌اید. ولی آن بسته مشوقهایی را که امریکا و متحدین اروپایی‌شان به شما ارائه دادند، بپذیرید.

رئیس جمهور:

پاسخ شما را در بخش قبلی دادم. چه کسی از امریکا و متحدینش دعوت کرده که نحوه زندگی را برای دیگران ترسیم کند، یا اگر خواستند کاری بکنند از آنها اجازه بگیرند؟

گزارشگر:

اما خود سازمان ملل هم دستور ویژه‌ای دارد که ایران باید تعلیق را بپذیرد.

رئیس جمهور:

سازمان ملل امروز کاملاً تحت فشار دولت امریکا قرار دارد. رئیس آژانس شخصاً به خود من گفت. گفت ما تحت فشار هستیم.

گزارشگر:

اما چین و روسیه که متحدین شما هم هستند تا حد زیادی از این پیروی کرده‌اند.

رئیس جمهور:

اشکالی ندارد. ربطی به رابطه امریکا و آژانس ندارد. ما فکر می‌کنیم رفتارها باید عوض بشود. اگر عوض نشود مشکلات حل نمی‌شود.

اگر دولت امریکا چیزی را برای خودش می‌پسندد، باید برای ما هم بپسندد. اتفاقاً سؤال ما این است که امریکا با کسانی که بمب اتمی دارند، روابط خوبی دارد. ما که فقط سوخت نیروگاه تولید می‌کنیم. رفتار غلطی انجام می‌دهد. این از اشتباهات بزرگ دولت امریکا بود که رابطه‌اش را با ما قطع کرد.

من یادم هست وقتی آقای رئیس جمهور امریکا در تلویزیون اعلام کرد ما رابطه‌مان

را با ایران قطع کردیم، انتظار داشت که این قطع رابطه به سقوط ایران منجر بشود. در واقع این اتفاق نیفتاد. ایران کشوری بزرگ با مردم و فرهنگ بزرگ است و با این کارها از پای نمی‌افتد. امروز اقتصاد ایران صد برابر [جلوتر از] اقتصاد آن روز است. از نظر علمی هم صدها برابر پیشرفت کرده است. ما فکر می‌کنیم دولتمردان امریکا مثل بقیه اشتباهاتشان، در این مورد هم اشتباه کردند.

شما در سی و حتی پنجاه سال اخیر حتی یک تصمیم درست در عرصه بین‌المللی از دولتمردان امریکا نشان بدهید؛ اشتباه پشت اشتباه. این شرایط امروز جهان حاصل مدیریت امریکا بر جهان است.

الان شما این شرایط را می‌پسندید؟ مسابقه تسلیحاتی، تهدید، فاصله طبقاتی، فقر گسترده، جنگهای پی‌درپی. ما چنین وضعی را دوست نداریم. ما علاقه‌مندیم که دوستی باشد. فکر می‌کنم مردم امریکا هم از این چیزها خوششان نمی‌آید. اگر مردم امریکا فرصتی برای اظهار نظر داشته باشند حتماً با این کارها مخالفت می‌کنند. هیچ کس از جنگ، ترور و اشغالگری و تهدید خوشش نمی‌آید. همه مردم یک جور هستند. مردم امریکا و مردم ایران مثل هم هستند. از تجاوز و تهدید خوششان نمی‌آید.

گزارشگر:

دو سؤال دارم. یکی در مورد مسئله افغانستان که در ابتدای امر امریکا و ایران با هم همکاری داشتند، ولی به هر حال در نتیجه فعالیتهایی که صورت گرفته، طالبان به نوعی دوباره دارد کنار مرزهای شما قدرت می‌گیرد. این سبب نگرانی شما می‌شود و فکر می‌کنید به قدرت رسیدن مجدد طالبان می‌تواند عرصه‌ای برای فعالیتهای نوین همکاری بین ایران و امریکا باشد.

سؤال دوم در خصوص گرجستان است. به هر حال ایران همسایه قفقاز است. اگر ممکن است به ما بگویید سیاست ایران در قبال گرجستان و وضعیتی که آنجا پیش آمده چگونه است؟

رئیس‌جمهور:

در موضوع اول من قبلاً پاسختان را دادم. دولت امریکا و ناتو افغانستان را نمی‌شناسند و مدیریت درستی اعمال نمی‌کنند. خودتان گفتید افراط‌گرایی تشدید شده. چه کسی این کار را کرد؟ حاصل مدیریت چه کسانی است؟ کسانی که امروز در افغانستان نیروی

نظامی دارند. آنها حاضر نیستند نصیحت دیگران را بشنوند. فکر می‌کنند می‌شود همه مسائل را با توپ و تفنگ و هواپیما حل کرد. اشتباه می‌کنند.

در افغانستان باید مسائل انسانی مقدم داشته بشود. والا افراط‌گرایی دوباره رشد پیدا خواهد کرد و این دفعه دیگر ناتو هم نخواهد توانست جلوییش را بگیرد. گرچه ما اطلاعات دقیقی داریم که بعضی از اعضای ناتو با افراط‌گرایان در تماس مستمر هستند و این کار را پیچیده‌تر می‌کند.

در گرجستان هم شبیه این مسائل اتفاق افتاد. ما فکر می‌کنیم ناتو تحلیل درستی از گرجستان و بعضی افراد صهیونیست نداشت. آقای ساکاشویلی را به حمله تشویق کردند. او هم اشتباه کرد. مسائل ارضی و همسایگی با جنگ حل نمی‌شود. باید صحنه را مدیریت می‌کردند. ما [از وضع به وجود آمده] خوشحال نیستیم. ما با مردم گرجستان رابطه تاریخی داریم. با روسیه هم رابطه تاریخی داریم. اگر ناتو دخالت نکند، می‌شود مسائل را در محل حل کرد.

مشکل دخالت‌های بیگانه است. اینکه دارند تلاش می‌کنند روسیه و ایران را محاصره کنند، این از اساس غلط است. این رفتار متعلق به دوران قبل است. الان آن دوران تمام شده. باید با همکاری سازنده و گفتگو مسائل را حل کنیم.

اینکه امریکاییها تلاش کنند با انقلاب‌های رنگین کشورهای منطقه ما را تحت سلطه خودشان در بیاورند، این دوران به پایان رسیده است. بچه‌های پنج ساله هم این نقشه امریکا را فهمیده‌اند و این برای مردم منطقه ما تبدیل به جوک شده است. فکر می‌کنم دخالت نکنند. مردم منطقه قفقاز خودشان بلدند امنیت را برقرار کنند.

گزارشگر:

آیا شما از تصمیم روسیه برای فرستادن سرباز به داخل گرجستان حمایت کردید؟

رئیس‌جمهور:

من نظرم را اعلام کردم؛ ما مطلقاً از درگیریها حمایت نمی‌کنیم. ما همواره گفتگو را ترجیح می‌دهیم. ما از وضعی که به وجود آمده ناراحتیم. فکر می‌کنیم دولت گرجستان می‌توانست صحنه را بهتر مدیریت بکند و از درگیری جلوگیری بکند. متأسفانه او را تشویق کردند، جوان است، تجربه سیاسی طولانی ندارد، ولی آنها او را تشویق کردند. الان مسئله پیچیده شده است و ما خوشحال نیستیم. در خبرها بود که نزدیک به

شش هزار نفر کشته شده‌اند. اینها الان دیگر نیستند و خانواده‌هایشان از هم پاشیده شده است. چه بچه‌هایی که بدون پدر و مادر شدند یا کسانی که فرزندشان را از دست دادند و این خیلی بد است. چه کسی باید پاسخ بدهد؟ ما ناراحتیم.

گزارشگر:

می‌خواهم دربارهٔ عراق بیرسم که میزان خشونت تا حد مشخصی در آنجا کاهش یافته است. آیا فکر می‌کنید که این پابرجا بماند یا موقتی است. همچنین می‌خواستم بدانم نظر ایران در خصوص اینکه گروه آیت الله صدر تا حد زیادی از دولت المالکی کنار کشانده شده است، چیست؟

رئیس جمهور:

ما فکر می‌کنیم مسائل داخلی عراق به مردم عراق مربوط است. عراق کشوری با سابقهٔ تاریخی است. مردم عراق قادرند که مسائل خودشان را حل کنند. مردم هر انتخابی بکنند مورد احترام ماست.

اما دربارهٔ بخش اول صحبتتان نظرتان درست است. وضعیت امنیت خوشبختانه خیلی بهتر شده و ما خیلی کمک کردیم. من فکر می‌کنم ادامهٔ این وضع بستگی زیادی به رفتار نیروهای امریکایی دارد. در هر بخشی که مسئولیت امنیت به دولت عراق سپرده شده وضعیت بهتر شده است.

ما فکر می‌کنیم اگر مسئولیت به طور کامل در روند معقولی به دولت عراق سپرده بشود وضعیت حتماً بهتر می‌شود. به نظر می‌رسد در این موضوع با هم اشتراک نظر داریم. امیدوارم اقتضائات داخلی امریکا شرایطی را به وجود نیاورد که تصمیمات جدید باعث گسترش ناامنی بشود. ان‌شاءالله به زودی شاهد استقرار امنیت کامل باشیم. در این صورت همه پیروز هستند.

گزارشگر:

گفتید که مردم پمپ بنزینها را آتش زدند، ولی نه به آن دلیلی که من گفتم. ممکن است بگویید به چه دلیلی آتش زدند؟

رئیس جمهور:

این بماند طلبتان بعداً. به همهٔ سؤالات که نباید جواب داد.

ملاکهای جدید در سیاست خارجی^۱

گزارشگر:

از دعوت امروز شما برای صرف صبحانه، خیلی لذت بردم. جالب بود. باتوجه به مطلبی که شما اینجا مطرح کردید، آیا واقعاً دولت ایران الان مایل است با نمایندگان دولت امریکا ملاقات کند و اگر این امکان هست، دوست دارید به آنها چه بگویید و راجع به چه موضوعاتی صحبت کنید؟

رئیس جمهور:

بسم الله الرحمن الرحيم
 اللهم عجل لوليک الفرج والعافیه والنصر واجعلنا من خیر انصاره و اعوانه
 والمستشھدین بین یدیه
 من ابتدا می خواهم سلامی به همه بینندگان و شنوندگان برنامه شما و همین طور جنابعالی داشته باشم.
 سؤال شما دو قسمت داشت. قسمت اول مربوط به اعلام آمادگی برای گفتگو بود

۱. مصاحبه با شبکه تلویزیونی CBS امریکا، ۱۳۸۷/۷/۴

و قسمت دوم دربارهٔ موضوع گفتگو. اعلام آمادگی من یک اعلام آمادگی عمومی است. ما همیشه آمادهٔ گفتگو در شرایط عادلانه و احترام متقابل هستیم. من فکر می‌کنم اشکالی که الان در مدیریت جهان وجود دارد مخفی‌کاری است. ما فکر می‌کنیم اگر تصمیم‌گیرها شفاف بشود و همه در تصمیم‌گیریها مشارکت داشته باشند و مردم در جریان تصمیمات باشند، آن وقت تصمیمات خیلی پخته‌تر، سنجیده‌تر و درست‌تر خواهد بود.

گزارشگر:

چطور می‌توانید با صحبت و مذاکره با امریکا جلو بروید؟ این مذاکره را از کجا می‌خواهید شروع کنید؟

رئیس‌جمهور:

ما فکر می‌کنیم اول باید بپذیریم که مسائل جهانی را باید با منطق و گفتگو حل کرد و این گفتگوها در شرایط عادلانه و احترام متقابل باشد. اگر اینها را بپذیریم راه باز خواهد شد.

ما می‌توانیم یک بحث جدی دربارهٔ ریشهٔ مشکلاتی که امروز در دنیا وجود دارد داشته باشیم. چرا تهدید هست، چرا جنگ، فقر و بدبینی هست و چرا مشکلات اقتصادی سنگین هست؟

فکر می‌کنم اگر ریشه مشکلات را پیدا بکنیم و به یک نقطهٔ مشترک برسیم، آن وقت راه‌حلهای به دست خواهد آمد.

فکر می‌کنم امروز مهم‌ترین کار برای مدیران جهانی شناختن ریشهٔ مشکلات و برنامه‌ریزی برای رفع آنهاست.

گزارشگر:

شما مایل هستید که با آقایان اوباما یا مک‌کین، که ممکن است رئیس‌جمهور امریکا شوند، ملاقات داشته باشید؟

رئیس‌جمهور:

این اعلام من یک اعلام عمومی است. ما با همه گفتگو می‌کنیم. البته ما تلاشهای خودمان را برای اصلاح فضای جهانی انجام داده‌ایم. برای اینکه گفتگوها را به سمت منطق و عدالت پیش ببریم. من برای آقای بوش نامه فرستادم. آن نامه، نامهٔ مهمی بود

و گشایش یک فصل جدیدی بود. فرصتهای جدیدی ایجاد کرد. همین‌طور خواستم که در سازمان ملل گفتگو کنیم و پرواز مستقیم بین تهران و نیویورک برقرار شود. خواستم که مردم و استادان دانشگاه و دانشجویان رفت و آمد کنند.

فکر می‌کنم وقت آن است منتظر بمانیم و ببینیم که مسئولین آینده امریکا چه کار می‌کنند. به آنها چه پاسخی میدهند و متناسب با آن پاسخ ما هم پاسخ خواهیم داد.
گزارشگر:

یکی از نگرانیهای امریکا برنامه هسته‌ای ایران است. محمد البرادعی، رئیس آژانس انرژی اتمی، گفته‌اند که شما نتوانسته‌اید تضمین یا ضمانتی ارائه بدهید که برنامه‌تان صلح‌آمیز است. اگر واقعاً هدفتان صلح‌آمیز است، چرا این تسهیلات را باز نمی‌گذارید که همه ببینند؟

رئیس جمهور:

سؤالتان تکراری است. من چند بار پاسخ داده‌ام. من فکر می‌کنم نگرانی ما بیشتر از امریکاست. بالاخره دولت امریکا هزاران کلاهک اتمی دارد. اگر فشارهای سیاسی از آژانس برداشته بشود و آژانس وظایف قانونی خودش را درست بتواند انجام بدهد، آن وقت باید گزارشی از روند خلع سلاح امریکا هم منتشر بکنند.

خلع سلاح وظیفه اصلی آژانس است. چه کار کردند؟ درست در زمانی که آژانس همه فعالیت‌های ما را تأیید کرد، دولت امریکا ادعاهایی را مطرح کرد. این ادعاها طبق مقررات آژانس قابل رسیدگی نیست و آژانس تحت فشار دارد به آنها رسیدگی می‌کند. چون مقررات آژانس اجازه نمی‌دهد هیچ عضوی علیه عضو دیگری ادعا مطرح کند و آژانس نباید این ادعاها را رسیدگی کند.

البته ما در حد امکان همکاری کرده‌ایم، اما کاری که آژانس انجام می‌دهد یکطرفه است. باید گزارش فعالیت‌های امریکا را هم منتشر کنند تا همه دنیا بدانند امریکا چقدر به مقررات آژانس پایبندی داشته و آیا تولید بمبهای جدید را متوقف کرده است؟ آیا بمبهای جدید را نمی‌سازد؟ آیا بمبهای قبلی را از بین برده است؟

معلوم است که آژانس نمی‌تواند وظیفه‌اش را انجام بدهد. اما من می‌توانم انجام بدهم. من می‌توانم از دولت امریکا سؤال کنم که ده هزار کلاهک را برای چه می‌خواهد؟

اینها برای صلح است یا برای جنگ؟ اینها برای رفع فقر است؟
گزارشگر:

من می‌خواهم از شما بپرسم آقای رئیس‌جمهور
رئیس‌جمهور:

اینها برای رفع مشکلات اقتصادی امریکاست یا برای جنگ است؟ چه کسی به دولت امریکا اجازه داده ده هزار کلاهک داشته باشد، در همان حال اجازه ندهد که ایران فناوری صلح‌آمیز داشته باشد؟ این معیاری دوگانه و غیرقابل قبول است.

گزارشگر:

مسئله لزوم شفاف سازی است. آیا از نظر شما ایران در خصوص اهدا فاش در برنامه هسته‌ای‌اش کاملاً باز بوده است؟

رئیس‌جمهور:

باز بوده یعنی چه؟

گزارشگر:

منظورم این است که کاملاً شفاف رفتار کرده است؟

رئیس‌جمهور:

ما نسبت به همه اعضا بیشترین همکاری را با آژانس داشته‌ایم. بیشترین بازرسیها را داشته‌ایم. در بیش از دوازده سند، آژانس صلح‌آمیز بودن فعالیتهای ما را تأیید کرده است. اما حتی یک گزارش از فعالیتهای امریکا منتشر نکرده است. حتی یک بازرسی انجام نشده است. ما دو عضو هستیم. امریکا و ایران هر دو عضو هستند. چرا دولت امریکا باید حق بیشتری داشته باشد و مصونیت داشته باشد و اصلاً بازرسی انجام نشود، اما فقط از ما بازرسی به عمل بیاید؟

من امروز رسماً ادعا می‌کنم که امریکا باید فعالیتهای هسته‌ای‌اش را تعطیل بکند و این را به طور رسمی از آژانس می‌خواهم که گزارش نظارت‌هایش را بر فعالیتهای امریکا منتشر کند. باید وظیفه‌اش را انجام بدهد. مگر آژانس کارمند دولت امریکاست؟ یک سازمان است. ما هم عضو هستیم، امریکا هم عضو است. ما تا امروز تعهدات بیشتری پذیرفته‌ایم، اما از حقوقمان استفاده نکردیم.

من رسماً اعلام می‌کنم از این به بعد ما می‌خواهیم از همه حقوقمان در آژانس

استفاده کنیم و دقیقاً طبق قانون عمل می‌کنیم؛ نه یک ذره بالا نه یک ذره پایین. تا الان فوق قانون همکاری کرده‌ایم، اما دیگر همکاری نمی‌کنیم، طبق قانون. امریکا هم موظف است طبق قانون همکاری کند، فرانسه و انگلیس هم موظف هستند. همه موظف‌اند. همه قانون را بپذیریم. قانون فقط برای ایران است؟ دولت امریکا از قانون معاف است؟ زمان این استاندارد دوگانه به پایان رسیده است.

گزارشگر:

من فکر می‌کنم نگرانی امریکا درباره برنامه هسته‌ای ایران به دلیل این است که مثلاً می‌گویید اسرائیل را از نقشه جهان حذف می‌کنید. خب همه نگران می‌شوند که ممکن است ایران از فناوری هسته‌ای علیه دیگران استفاده کند. امریکا چنین تهدیداتی نکرده، بنابراین نگرانی هم برای امریکا کمتر است.

رئیس جمهور:

امریکا بارها ما را تهدید کرده است. در همین یک سال اخیر ده بار تهدید نظامی کرده است. در صد سال اخیر امریکا مسبب همه جنگها بوده و در دهها جنگ مشارکت کرده است. ایران در هیچ جنگی شرکت نکرده است. ما هشت سال دفاع کردیم. امریکا از بمب اتم استفاده کرده است. در عراق هم از گلوله‌های اورانیومی استفاده کرده است. ما در صد سال اخیر با چه کسی جنگیده‌ایم؟

اینکه شما می‌گویید همه نگران‌اند، این همه چه کسانی هستند؟ صد و هجده کشور عضو جنبش عدم تعهد فعالیت‌های ما را تأیید و حمایت کرده‌اند. پنجاه و هفت کشور سازمان کنفرانس اسلامی تأیید کرده‌اند. گروه پانزده از ما حمایت کرده‌اند، گروه هشت هم از ما حمایت کرده‌اند، مجموع اینها ۱۹۸ کشور می‌شود.

این همه که نگران‌اند، چه کسانی هستند؟ فکر می‌کنید دولت امریکا و متحدانش همه عالم‌اند؟ این ادبیات، ادبیاتی است که دولت امریکا به کار می‌برد؛ البته دورانش به پایان رسیده است.

گزارشگر:

اما این حرفهای خودتان است. خود شما فرمودید که اسرائیل باید از نقشه جهان حذف شود. چرا ما حرف شما باور نکنیم و نگران نباشیم؟! خودتان این حرف را زدید.

رئیس جمهور:

بله، من می گویم جنایت، اشغالگری، ترور، کشتن زنها و کودکان و اشغال سرزمین دیگران باید محو شود؛ هر جا و هر کسی که این کارها را می کند. ما می گوئیم این کارها نباید باشد. اگر با از بین رفتن این کارها بعضیها از بین می روند خوب بروند. ما می گوئیم جنایت نباید باشد. شما می بینید در فلسطین چه می گذرد؟ روزانه جنایت اتفاق می افتد. سرزمین مردم اشغال شده، زنها و کودکان در زندانها هستند. با بولدورز خانه را روی سر زنها و بچه ها خراب می کنند. در وطن و خانه خودشان. شصت سال است که پنج میلیون نفر آواره و فاقد بهداشت، شغل و آموزش هستند. از خانه خودشان رانده شده اند. سه جنگ بزرگ اتفاق افتاده است. ما می گوئیم جنایت نباید باشد.

گزارشگر:

عذر می خواهم با کمال احترام، می خواهم به حرف خود شما برگردیم. یک سؤال. اگر اسرائیل همین زبان را علیه شما استفاده کرده بود، و تهدید بکند که ایران را از نقشه جهان حذف کند، پاسخ شما چه خواهد بود؟

رئیس جمهور:

بارها و بارها این حرف را زده است. همین هفته تهدید کرده اند که احمدی نژاد را باید ترور بکنیم. یکی از مسئولین حکومتی این حرف را زد. آیا این در امریکا نگرانی به وجود نیآورد که این یک تروریسم دولتی و آشکار است؟ ما فکر می کنیم معیارهای دوگانه به پایان راه رسیده است. باید استانداردهای یگانه عمل شود.

گزارشگر:

اگر ملت شما مورد حمله قرار بگیرد، برای اینکه برنامه هسته ای اش خاتمه پیدا کند پاسخ ایران چه خواهد بود.

رئیس جمهور:

پاسخ ایران خیلی روشن است. اولاً کسی به ایران حمله نخواهد کرد. دوران حمله تمام شده است. هیچ کس قادر نیست به ایران حمله کند. پاسخ ایران هم روشن است. ما از خودمان دفاع می کنیم و حمله کننده را پشیمان خواهیم کرد، اما فکر می کنیم حمله

اتفاق نمی‌افتد. هیچ کس حمله نمی‌کند.

گزارشگر:

چطور از خود دفاع خواهید کرد؟

رئیس جمهور:

ما بلدیم چگونه از خود دفاع کنیم. هشت سال جنگ نشان داد. شما دیدید مردم ما با دست خالی از خودشان دفاع کردند و صدام مورد حمایت دولت امریکا بود و همه جور تجهیزات نظامی داشت، اما شکست خورد.

ملت ایران ملتی بزرگ است اما ملتی انسانی است و دوست دیگران است. ما به کسی تجاوز نمی‌کنیم، اما معلوم است پاسخ ما به متجاوز چیست؟ شما نگران نباشید. جنگی اتفاق نخواهد افتاد.

گزارشگر:

من فکر می‌کنم امریکاییها خیلی نگران می‌شوند اگر ایران مثلاً مانع رسیدن نفت به این کشور بشود.

رئیس جمهور:

ما فکر می‌کنیم نفت مثل بقیه کالاها باید آزادانه چرخش داشته باشد. دولت امریکا برای چه نگران است که نفت قطع بشود؟ چرا نگران است؟ مگر می‌خواهد کار اشتباهی مرتکب بشود که نگران است؟ ما نگران نیستیم. ما فکر می‌کنیم جنگی اتفاق نمی‌افتد. دوران، دوران گفتگو و منطق است و هر کس خارج از این ضابطه عمل کند، حتماً منزوی خواهد شد و جایی برای عمل پیدا نمی‌کند. نه مردم امریکا نه عقلای امریکا اجازه نخواهند داد این اتفاق بیفتد. البته ما هم بلدیم از خودمان دفاع کنیم. باز به شما می‌گویم جنگی در کار نیست و اینها تبلیغات رسانه‌ای است.

گزارشگر:

اگر اجازه بدهید سؤال آخرم را می‌پرسم. شما در این سالها حرفهای خیلی تندی علیه اسرائیل زده‌اید. آیا فکر نمی‌کنید که شما ضد یهود هستید؟

رئیس جمهور:

نه، ما یهودیان را دوست داریم. یهودیان در ایران در سلامت زندگی می‌کنند. از حقوق یکسان برخوردارند و حتی به نسبت دیگران حقوق بیشتری دارند. آنها حدود

بیست هزار نفرند، یک نماینده در مجلس ما دارند؛ در حالی که بقیهٔ مردم هر ۱۵۰ هزار تا ۳۰۰ هزار نفر یک نماینده دارند و نمایندهٔ آنها هم مثل بقیهٔ نماینده‌هاست؛ از حقوق یکسان برخوردارند. صهیونیستها یهودی نیستند. دروغ می‌گویند. آنها یک حزب سیاسی‌اند. آنها قوانین را اجرا نمی‌کنند. ادیان همه یکی هستند، دوست مردم‌اند، طرفدار صلح‌اند، ترور نمی‌کنند، سرزمین دیگران را اشغال نمی‌کنند، مردم را آواره نمی‌کنند و محاصرهٔ دارویی نمی‌کنند. طرفداران ادیان طرفدار عدالت‌اند و دوست هم هستند؛ مسیحی، مسلمان و یهودی.

الان در امریکا مسلمانان و مسیحیان مشکلی با هم دارند؟ یهودیان هم در همه جا هستند. اما صهیونیستها نه یهودی‌اند، نه مسیحی و نه مسلمان. اینها یک حزب سیاسی‌اند. اگر یهودی بودند باید دوست مردم می‌بودند. نباید آدم می‌کشتند. انسان دیندار کسی را نمی‌کشد. همه را دوست دارد و می‌خواهد همه در رفاه و آسایش باشند.

گزارشگر:

آیا شما یک مرد صلح طلب هستید.

رئیس‌جمهور:

من برای صلح در همه جا تلاش میکنم. با جنگ و درگیری مخالفم، چون یک جنگ، یک اشغال و یک ترور مقدمه ترورها، جنگها و اشغالگریهای بعدی است. به همین خاطر ما با هر نوع کاری که ضد انسانها باشد مخالفیم.

حرف من هم روشن است. ما می‌گوییم باید کارهای زشت از زمین محو بشود. اقداماتمان هم اقدامات انسانی است. حرف می‌زنیم، گفتگو می‌کنیم، دعوا نمی‌کنیم اما حرف می‌زنیم. این وظیفهٔ ماست که اگر کار زشتی را دیدیم بگوییم. این وظیفهٔ همه است. باید بگوییم تا کسی این کار زشت را انجام ندهد. این دستور ادیان الهی است. شما هم وظیفه دارید. من هم مسئولم، همه تلاش کنیم که ظلم، تجاوز، اشغال و ترور محو بشود. ان شاء الله موفق باشید.

پایان پیروزمندانهٔ سفر چهارم^۱

گزارشگر:

جناب آقای رئیس جمهور خیر مقدم عرض می‌کنم. سفر حضرت عالی به نیویورک که در صدر اخبار سیاسی جهان منعکس شد، مورد توجه همه محافل خبری و سیاسی جهان قرار داشت. در حاشیهٔ این اجلاس دیدارهایی داشتید و در چند اجلاس دیگر هم شرکت کردید. خواهش می‌کنم در مورد کلیات دستاورد سفر و همچنین مسائل حاشیه‌ای توضیحی بفرمایید.

رئیس جمهور:

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم عجل لوليک الفرج والعافیه والنصر واجعلنا من خیر انصاره و اعوانه

والمستشهدين بين يديه

همه می‌دانیم که جهان در آستانه تحولات بزرگ قرار گرفته است. دورانی به پایان رسیده و دوران جدیدی در حال آغاز شدن است. مناسباتی که به یک تعبیر شصت

۱. مصاحبه پس از سفر به نیویورک، ۱۳۸۷/۷/۵

سال و به تعبیری دوپست سال بر جهان حاکم بود، دستاوردهایی برای بشریت داشت، اما خسارتهای سنگینی هم بر فرهنگ و ارزشهای انسانی وارد کرد. دهها جنگ بزرگ و خانمان سوز حاصل این دوران بود و بیش از صد میلیون انسان کشته شدند و صدها میلیون نفر آواره شدند.

این دوران به پایان خودش نزدیک می‌شود و دوران جدیدی در حال آغاز شدن است. مناسبات این دوران جدید بر اساس اندیشه، فرهنگ و ارزشهای انسانی بنا شده است. دورانی که اگر کسی اسلحه بیشتر، ثروت بیشتر و قدرت بیشتر داشت، محق شناخته می‌شد و حق داشت که قانون را به نفع خود وضع بکند و شرایط را به نفع خود تفسیر بکند و مناسبات را براساس منافع خود تحمیل بکند، به پایان رسیده است. تقریباً همه ملت‌ها و اکثر دولتها در یک حالت نارضایتی و اعتراض نسبت به وضع موجود قرار دارند و به دنبال راه نو می‌گردند.

بسیار روشن است که راه و آرمان و فرهنگ ملت ایران جایگزین و پاسخ بسیار مناسبی به این مطالبه جهانی است.

سازمان ملل و نشست مجمع عمومی یک فرصت بی نظیر است. جایگاهی است که مدیریت جهان باید از آنجا سازماندهی بشود، ارتباطات جهانی، تصمیم‌گیریهای جهانی، قانونگذاریهای بین‌المللی عمدتاً در آنجا رقم می‌خورد. مرکزی است که سالانه سیاستمداران و صاحب‌نظران می‌آیند، هم تبادل نظر می‌کنند، هم نظراتشان را اعلام می‌کنند و هم در موضوعاتی که در دستور کار است، تصمیم‌گیری می‌کنند.

حضور ایران با آن ویژگیهایی که عرض کردم بسیار مهم است و همان‌طور که مشاهده کردید حجم کارها بسیار بالا بود. شاید اگر تعداد اعضای هیئت به اندازه کافی بود چند برابر این کار هم برنامه و تقاضا بود که ما بسیاری از آنها را به واسطه محدودیت وقت و همکاری که همراه ما بودند، نپذیرفتیم یا بعضی از آنها را لغو کردیم. برای شنیدن، برای سؤال کردن و پاسخ دریافت کردن و یک تشنگی برای ارتباط برقرار کردن موج می‌زند.

ما جلسات گوناگونی داشتیم، لابد خبرش در ایران پخش شده است. همین دیشب جلسه‌ای داشتیم که در آن رهبران ادیان و گرایشهای گوناگونی که در جهان هست با هزاران امید جمع شده بودند، حرف‌ها و سلايق گوناگونی داشتند، اما به دنبال پاکی و

عدالت بودند.

در این فضای پرالتهاب و تبلیغات سنگین و پیچیده، پیدا کردن راه چه بسا مشکل است. اما این جلسه در نوع خودش شاید بی نظیر بود. تا کنون در مقر سازمان ملل در نیویورک چنین جلسه‌ای برگزار نشده بود؛ البته عده‌ای هم عصبانی شدند و تلاش کردند یا ممانعت کنند، یا افراد را تهدید بکنند یا این جلسه را تحت الشعاع قرار بدهند، اما بالاخره جلسه برگزار شد. جالب است که بیش از حد انتظار استقبال شده بود؛ یعنی برای ۱۵۰ نفر تدارک کرده بودند، بیش از ۲۵۰ نفر حضور پیدا کردند. بحثها گفته شد، و از مذاهب گوناگون از کشورهای مختلف دیدگاهها را مطرح کردند.

جالب بود در آنجا هم همه به وضع موجود و ظلمهایی که به بشر روا داشته می‌شود معترض بودند و باز جالب بود که هم در آنجا هم در نشستهای دیگری که اشاره خواهم کرد توجه به دینداری و ارزشهای دینی و تعلیمات پیامبران، توجه به موعود و عدالت جهانی موج می‌زد.

به نظرم امسال از یک مرحله نگاه موضعی، نگاه ملی و نگاه قبیله‌ای عبور کرده است و نگاهها دارد جهانی می‌شود و این طلیعه فردای روشن است. انسان باید جهانی بیندیشد و جهانی برنامه‌ریزی بکند و انسانی نگاه بکند. خوشبختانه ما به سرعت داریم وارد این عرصه می‌شویم.

جلسه‌ای با دانشجویان داشتیم که جلسه خیلی پرشوری بود. سال گذشته قرار بود با دانشجویان در دانشگاه کلمبیا جلسه داشته باشیم که آن مسائل پیش آمد و یک جلسه مصنوعی را به نام دانشجویان درست کردند، اصل دانشجویان در محوطه بودند، آنجا به نام دانشجویان سخنرانی می‌کردند، و سؤال می‌کردند.

جالب است که امسال دانشجویان و اساتید با هزینه خودشان از سراسر امریکا آمده بودند. باز سالن برای ۱۵۰ نفر پیش‌بینی شده بود، آن قدر استقبال و تقاضا بود که نمایندگی ظرفیت را اضافه کرد، چهارصد، پانصد نفر از دانشجویان آمدند، عده‌ای هم پشت در ماندند، یعنی امکانش در همان محل اقامت ما نبود. باز جوانها همه آرمانی، نگاه به آینده، مطالبه عدالت، شبهاتی که شبکه استکبار ایجاد می‌کند، آنها دنبال رفع این شبهات و دریافت پاسخهای روشن بودند و جالب بود از پاسخهایی که داده می‌شد به شدت استقبال می‌شد.

از این بحثها زیاد بود. من می‌خواهم در اینجا نکته دیگری را در همین راستا اشاره کنم. در دورانی که دارد می‌گذرد، بت‌های جدیدی در دنیا درست شد. حریمهای قدسی مصنوعی و غیرواقعی ایجاد شد، مثل خود سلطه آمریکا. جوری تبلیغ کرده بودند که اصلاً آمریکا آخر حقیقت است، نقطه اوج کمال بشری است و زندگی در آمریکا یعنی بهشت موعود روی زمین و رژیم صهیونیستی یعنی مظلوم‌ترین مظلوم تاریخ و مقدس‌ترین مقدس تاریخ که حتی جنایتهایش هم باید توجیه دینی و قدسی بشود.

من می‌خواهم به شما بگویم که به فضل الهی این دو بت هر دو شکسته است؛ حتی در داخل خود آمریکا این دو بت به طور کامل فرو ریخته است. گرچه رسانه‌ها و اصحاب قدرت دائم سعی می‌کنند با چسب و وصله کاری نقاب و هیبت دروغینی از این بت را هنوز سرپا و زنده نمایش بدهند، اما فرو ریخته است.

شما دیدید از یک هفته قبل از سفر ما به نیویورک تبلیغات شروع شد. البته از سال قبل بعد از جلسه دانشگاه کلمبیا و بعد از سخنرانی در مجمع ظاهراً ستادی برای سازماندهی حرکت‌های مردمی علیه ایران در آنجا تشکیل شده بود که وقتی ما به نیویورک می‌رویم، آنها با امواج مردمی در مقابل ما بیایند و پیام رسانی ملت ایران را خشنی بکنند.

تبلیغات علنی را از یک هفته قبل از سفر ما شروع کرده بودند، من بعضی از آنها را دیدم. آگهیهای یک صفحه‌ای در روزنامه‌ها، یک عکس نسبتاً خشنی از من انداخته بودند و خطاب به آمریکاییها که بشتابید این ایرانیها می‌خواهند آمریکا و اسرائیل را نابود کنند و از بین ببرند، یعنی حداکثر تحریک ممکن را طراحی کرده بودند و در برنامه‌های تلویزیونی، زیرنویسهای تلویزیونی، مرتب دعوت می‌شد که بیایید جلوی ایران را بگیریم. ایران خطر بزرگی است که می‌خواهد آمریکا را نابود بکند. مسئولیتش را هم به مرکزیت صهیونیستها در نیویورک داده بودند که مسئول شده بود این حرکت را سازماندهی کند و آن سه چهار روزی که ما آنجا هستیم هر روز یک موج انسانی ایجاد کند و فضاهای خبری را پر کند و هم ما را مرعوب بکند یعنی ایران را مرعوب بکند، از آن طرف هم برای خودشان حیثیت و استحکامی را تبلیغ کند.

جالب است، لابد خبرهایش را دارید، با آن همه تبلیغ حتی یهودیهای نیویورک هم استقبال نکردند. با اینکه یکی از جمعیت‌های بزرگ یهودی در نیویورک زندگی می‌کنند؛

گفتند قریب به دو میلیون، حالا من خودم آمار دقیق را ندارم. آقای ولایتی می‌گویند سه میلیون نفر هستند. در این صورت شرایط برای آنان باز بدتر می‌شود. حداکثری که توانستند با اتوبوسها از این طرف و آن طرف بیاورند، یک بخشی از آنها هم بچه‌های مدرسه‌ای بودند که معلوم بود اینها را از خود مدرسه آورده‌اند، حداکثر به هزار نفر نرسید. و در نقطه مقابلش هم عده‌ای از شاخه‌های یهودی و یهودیهایی که صهیونیستها را قبول ندارند آن طرف تظاهرات می‌کردند.

در این سه چهار روز دائم تلاش کردند که یک حرکت مردمی را سازمان بدهند. حتی در امریکا و نیویورک هم استقبال نشد. یکی از خانمهای ایرانی بعد از آن مصاحبه‌ای که من با یکی از این شبکه‌های امریکایی داشتم، آمده بود با اشک توی چشمانش و می‌گفت من خیلی خوشحالم و افتخار می‌کنم که ایرانی هستم و مسلمانم. گفتم مگر چه شده است؟ چه خبر شده است؟ گفتم وقتی این صحبتها پخش شد، دوستان امریکایی من زنگ می‌زدند و می‌گفتند ای کاش ما هم ایرانی بودیم و ای کاش ما هم شرایطی مثل ایران داشتیم و ای کاش ما هم همین ادبیات را در داخل کشورمان داشتیم. از این خبرها در مقیاس وسیع چند صد و چند هزار بود. حالا ما با وقت و ارتباطات محدود، این‌گونه مطلع می‌شویم، معلوم است که بیرون [خبرهای بیشتری هست].

همان‌طور که اشاره کردید، به دلیل این تغییر دوران به دلیل آن نیاز، امروز ایران هر جا که می‌رود در صدر اخبار و توجهات است و البته این مسئولیتهای ملت ما را سنگین‌تر می‌کند. ما باید مسائل داخلیمان را به سرعت حل کنیم. همه باید دست به دست هم بدهیم، بعضی مشکلاتی را که پیش پای مردم و جوانها هست برطرف کنیم و به مسئولیتهای جهانیتمان بیندیشیم، چرا که تا جهان اصلاح نشود امور عالم درست نمی‌شود.

ما نمی‌توانیم با جهان بدون ارتباط باشیم. هیچ کس نمی‌تواند بدون ارتباط باشد. ارتباطات هست، باید باشد، سازنده است، لازمه زندگی بشری است، البته تأثیر و تأثر هم هست. بالاخره مسائل فرهنگی و اقتصادی هست؛ پاسخ دادن به این نیاز وظیفه امروز ملت ما، وظیفه دانشمندان، علما، دانشگاهیان و صاحب‌نظران است.

باید در این عرصه‌ها وارد بشویم. این را ملتها از ما مطالبه می‌کنند و البته طبیعی است که اگر مسئولیت را انجام ندهیم، دیگران با قدرت، رسانه‌ها و ثروتی که دارند

ممکن است بیایند دوباره یک چیز جعلی را به جای حقیقت جا بیندازند و بتهای جدید را جای بتهای منهدم شده قرار بدهند.

البته من فکر می‌کنم ملت ایران به خوبی این مسئولیت را می‌شناسد، لابد در همان جمع ایرانیان تصویرها پخش شده یا پخش خواهد شد. اصلاً نشاط و امید و خودباوری و عزتمندی موج می‌زد.

آن جلسه با حواشی آن چند ساعت طول کشید، از بچه‌های کوچک تا پیرزن و پیرمرد، افرادی بودند که پنجاه سال ایران را ندیده‌اند، رفته‌اند آنجا زندگی می‌کنند، می‌گفتند ما اصلاً احساس عزت و شخصیت می‌کنیم. داریم زندگی زیبا را تجربه می‌کنیم که خودمان را پیدا کرده‌ایم و برای جهان حرف داریم.

البته مشکلات دیگری هم در جهان هست که ما در راستای مشکلات خودمان باید به آنها هم بپردازیم، یعنی باید با هم حل بشود. آن هم مشکلات سنگین اقتصادی است که گریبانگیر همه دنیا و کشورهای بزرگ از جمله امریکاست. تقریباً مدیران آنجا از حل مسائل سنگین اقتصادی مستأصل هستند و مردم هم مأیوس‌اند از اینکه مدیران حاکم بر آنجا بتوانند کاری بکنند. حتی مقالات متعدد نوشته‌اند که با انتخابات و تغییر مدیران هم اتفاقی نمی‌افتد، چون وزن و توانمندی افرادی که الان در صحنه هستند برای مردم روشن است.

بالاخره یک سفر نسبتاً پرکاری بود. ملاقاتهایی با سران کشورها در مورد هم مسائل دو جانبه و چند جانبه داشتیم.

با خود دبیرکل ملاقات مفصلی داشتیم. بحث عراق و افغانستان و فلسطین و بحث مواد مخدری که الان زیر سایه گروههای نظامی غربی دارد چند برابر تولید می‌شود و مسائل دیگر را هم بررسی کردیم و قرار شد آقای دبیرکل بعضی موضوعات را دنبال کنند؛ موضوعاتی که مربوط به مردم فلسطین و مردم عراق می‌شود و مسائلی که مربوط به مواد مخدر است.

تصاویر سفر

مراسم بدرقه رئیس جمهور از سوی رئیس محترم دفتر مقام معظم رهبری و دیگر مقامات کشوری

رئیس جمهور در هواپیما

لحظه ورود به فرودگاه کنندی

سخنرانی در سازمان ملل

سخنرانی در سازمان ملل

اجلاس توسعه آفریقا

دیدار با دبیرکل سازمان کنفرانس اسلامی

دیدار با رئیس جمهور لبنان

دیدار با امیر قطر

دیدار با رئیس جمهور سریلانکا

دیدار با رئیس جمهور کنیا

دیدار با رئیس جمهور زیمبابوه

دیدار با رئیس جمهور عراق

دیدار با رئیس جمهور یوسنی

دیدار با بان کی مون (دبیرکل سازمان ملل)

دیدار با رئیس جمهور وینسنت گرنادیس

دیدار با رئیس جمهور کومور

کنفرانس خبری در سازمان ملل

کنفرانس خبری در سازمان ملل

دیدار با نمایندگان ادیان الهی

دیدار با خاخامهای ضد صهیونیسم

دیدار با یهودیان مخالف صهیونیسم

دیدار با دانشجویان دانشگاههای امریکا

دیدار با دانشجویان دانشگاههای امریکا

دیدار با دانشجویان دانشگاههای امریکا

دیدار با گروههای طرفدار صلح

دیدار بامدیران رسانه‌های امریکا

گفتگو با نیویورک تایمز

گفتگو با شبکه پسیفیکا (برنامه دموکراسی اکنون)

گفتگو با شبکه CBS

گفتگو با شبکه CNN

گفتگو با لس آنجلس تایمز

گفتگو با رادیو NPR

گروه سرود/ دیدار رئیس جمهور با ایرانیان

دیدار با ایرانیان

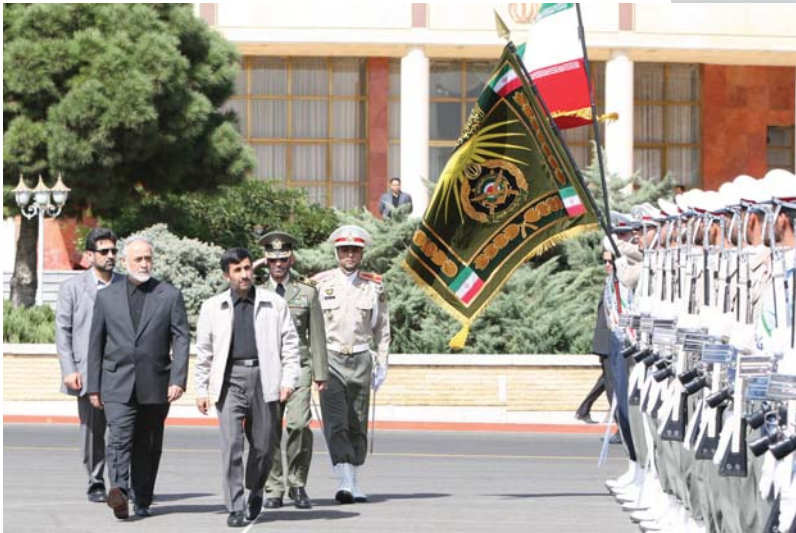

دیدار با ایرانیان

فرودگاه مهرآباد

استقبال رسمی

رئیس جمهور در بازگشت (گفتگو با خبرنگاران)